

Erle Stanley Gardner

A baglyok nem pislognak

Első fejezet

Hajnali háromkor arra ébredtem, hogy valaki egy kukásvödör fedelét rugdossa az utcán. Egy perccel később rikácsoló női hang süvített fel: – Nem megyek veled! Megértetted?!

A másik oldalamra fordultam, és megpróbáltam újra álomba merülni. A női hang azonban továbbra sem hagyott nyugodni, majd szétrepesztette a dobhártyámat. A férfit, akivel veszekedett, nem lehetett hallani.

Fülledt, párás volt a levegő. Antik, baldachinos ágyam szép, magas hálószoba mélyén helyezkedett el. A hálószobából széles ajtók nyíltak a kovácsoltvas korláttal szegélyezett erkélyre, amely messze kinyúlt a járda fölött. Szemben, a szűk utca túloldalán volt Jack O'Leary bárja.

Csukott ablaknál majd megfulladtam a nehéz, párás levegőtől, ha viszont kitártam a széles ablaktáblákat, New Orleans patinás Francia Negyedének zajai zúdultak be a szobámba.

A kiabálás hirtelen abbamaradt, nekem pedig kis híján sikerült álomba szenderülnöm, amikor újabb hang zavart fel. Valaki röpké dallamokat nyomogatott egy autó kürtjén. Kisvártatva egy másik dуда is megszólalt.

Felkeltem, papucsba bújtam, odabotorkáltam a nyitott ajtóhoz, és átnéztem Jack O'Leary bárjába.

Valami duhaj vendég mehetett ki távolabb parkoló kocsijáért, és odahozta a bár elé, hogy felvegye társaságának tagjait. Egy hosszút, majd több rövidet dudált, hogy tudassa társaival – és az egész világgal –, megérkezett. Eközben elállta az utat egy másik autós elől. Újabb kocsik érkeztek, és hamarosan az egész utca visszhangzott az ütemes túlköléstől. A fennakadást okozó autós érezte maga mögött a fokozódó nyomást, ezért megpróbálta elhatározásra bírni társait, és tenyerét többé le sem vette a dudagombról.

Az egyirányú utcában, melynek mindkét oldalán szabad volt parkolni, csupán egy szűk sáv maradt a forgalom részére. A kocsisor vége már a sarokig ért. A zaj valósággal elviselhetetlenné fokozódott.

Hárman szállingóztak ki Jack O'Leary bárjából: egy magas, lomha mozgású férfi elegáns öltönyben, a sietség legkisebb jele nélkül, és két lány, akik hosszú ruhájukkal a járdát söpörték. Mind a két lány egyszerre beszélt, vállukon át vissza-visszatekingetve a kivilágított bárba.

A férfi intett a volánnál ülőnek, mire a dudák kakofóniában törtek ki.

Könnyedén átvágott a járdán, lelépett az úttestre, és gálánsán kitérte a kocsi hátsó ajtaját. Az egyik nő néhány pillanat múlva oda is ért, de a másik még visszafordult a bár irányába, ahonnan egy kövér, üzletember-külsejű férfi lépett ki, hogy beszéljen vele.

A két ember tökéletesen megfélelmezni látszott arról, hogy ők tartják fel a forgalmat, önfeledten beszélgettek. A férfi először ceruzát vett elő, azután noteszt halászott ki a zsebéből, majd tanácstalanul körülnézett, hova tehetné le a szemüvegét. Mivel nem talált megfelelő helyet, megpróbálta fél kézben tartani a szemüveget és a noteszt, miközben a másik kezével írt.

Végre ez is megvolt. A fiatal nő megemelte hosszú szoknyáját, könnyedén odasétált a járdaszegélyhez, és beszállt a kocsiba.

Becsapták a kocsiajtókat. A vezető azzal igyekezett behozni a lemaradást, hogy egyesben jól felpörgette a motort, és csak a sarkon kapcsolt kettesbe. A kocsisor végre hömpölyögve megindult.

A karórámra néztem: három negyvenöt volt. Fél óráig álltam az ablaknál, mivel más dolgom nem volt. Aludni nem fekhettem vissza: Bertha Cool a 7.20-as vonattal érkezik, és én megígértem neki, hogy várni fogom az állomáson.

Az alatt a fél óra alatt, míg ott álltam és figyeltem, mint oszlnak szét a társaságok O'Leary bárja előtt, megtanultam osztályozni a lehetséges zajforrásokat, még mielőtt zajt okozhattak volna. Az egyik ilyen főcsoport volt a "veszekedő kvartett", amelyik az utcán állva teljes hangerővel vitatkozott azon, hova menjen tovább. Ez általában két alcsoportra oszlott, két főre, aki mindenáron haza akart menni, és két másikra, aki váltig bizonygatta, hogy az este még csak most kezdődik. Aztán ott voltak azok, akik új ismeretségre tettek szert a bárban. Láthatóan senkinek sem jutott eszébe, hogy megkérdezze a másik nevét, címét és telefonszámát, mielőtt az utcára érne. Ott viszont sűrű nevetgélés, hangos búcsúszavak és egymásnak messziről odakiáltott megjegyzések közepette pótolták mulasztást. Aztán ott voltak a veszekedve szétváló társaságok; nők, akiket nem csábított el senki, és feleségek, akik még nem mennek haza.

A bár nyilvánvalóan nagyon lármás lehetett. A kilépő és a járdán megálló emberek kiabálva beszéltek egymással.

Jó New Orleans-i szokáshoz híven, a Francia Negyedben a kukásvödröket egészen a járda szélére tették ki. Az idevalósiak óriási szellemességnek érezték, hogy lerúgják a kukafedőket, és élvezettel hallgatták a csörömpölést, amit azok a járdán végiggurulva hallattak.

Félóra múltán leroskadtam egy székbe, és szememet körüljártattam félhomályba burkolt lakosztályomon. Három évvel ezelőtt, azaz 1939-ben,

Roberta Fenn lakott itt. A lakást álnéven vette ki, majd eltűnt innen, mint a kámfor. Előkerítésére a Cool és Lam Nyomozóiroda kapott megbízást.

Amint ott ültem a meleg sötétségben, megpróbáltam rekonstruálni, milyen életet is élhetett Roberta Fenn. Ugyanazokat a zajokat hallhatta, mint én most. A közeli vendéglőkben étkezhetett, a szomszédos bárókba térhetett be egy-egy pohár italla, és idejének egy részét talán éppen Jack O'Leary bárjában töltötte, az utca túloldalán.

A nehéz, majdnem trópusi levegőtől az éjszaka még melegebbnek tűnt. Hirtelen görcsös, mély álom vett erőt rajtam.

5.30 volt, mire annyira magamhoz tértem, hogy átmásszak az ágyba. Úgy éreztem, még soha életemben nem voltam ilyen álmos. A vigadozók már mind hazamentek. Az utca élvezte a beállt csendet Hirtelen újabb mély álomba zuhantam, de majdnem ugyanabban a percben az ébresztőóra berregése visszarántott az ébrenlétbe.

Hat harminc!

És nekem 7.20-ra Bertha Coolért kell mennem!

Második fejezet

Biztosra vettem, hogy a férfi Bertha Cool mellett a New York-i ügyvéd. Ötvenes évei vége felé járó, langaléta ember volt, hosszú karokkal. Látszott, hogy fogorvosa megpróbálta meghosszabbítani páciense arcát, amikor a fopótlásokat csinálta.

Bertha Cool 165 cm magas, még mindig jó karban levő nő volt. A mélytengeri halászaton szépen lesült, és barna bőre vonzó ellentétben állt ősz hajával. Sietett felém, kisportolt lábai szinte röpítették, úgyhogy a New York-i ügyvédnek alaposan ki kellett lépnie, hogy le ne maradjon. Elébe mentem, és kezet ráztunk. Bertha egy pillanat alatt végigmért szigorú szemével, és felkiáltott: – Úristen, Donald, úgy nézel ki, mint aki egy hete állandóan iszik!

– A vekker az oka.

– Semmivel sem kellett korábban kelned, mint nekem – jelentette ki haragosan Bertha. – Ez itt Emory Hale, Emory Garland Hale, a kliensünk.

– Örvendek, Mr. Hale.

Fürkésző tekintettel nézett le rám, ahogy kezet nyújtott. Bertha rögtön kommentálta az arckifejezést. Nem először látta ezt a fürkésző tekintetet megjeleni ügyfeleink szemében.

– Ne dőljön be a látszatnak, Mr. Hale! Donald felöltözve hatvan kiló, ha beszámítjuk a zsebkését és a kulcsait, de rengeteg esze van, és olyan kitartó, mint egy bulldog.

Hale elmosolyodott, és ez a mosoly pontosan olyan volt, amelyet vártam: óvatosan összezárta fogsorát, ajkait hátrafeszítette – valószínűleg csak modorosságból, de az ember azt hitte, attól fél, hogy kiesik a protézise, ha nem vigyáz.

– Hol beszélhetnénk? – kérdezte Bertha.

– A szállodában vettem ki két szobát, a város még mindig nagyon zsúfolt, tart a turistaszezon.

– Nekem megfelel – mondta Bertha –, rájöttél már valamire, Donald?

– A levélből, amit Floridába küldtél, úgy vettem ki, Mr. Hale közli velem a részleteket, mielőtt munkához látok – feleltem.

– Persze – mondta Bertha –, de hát körülbelül megírtam neked, mi a kívánsága, és ha nem csalódom, már három napja itt vagy.

– Csak egy napja és két éjszakája.

Hale elmosolyodott.

Bertha nem. – Látszik rajtad – mondta.

A taxi egy modern szállodába vitt minket, a város üzleti negyedében. Ilyen üzleti negyede legalább fél tucat nagyvárosnak van. Itt már semmi sem maradt a mindössze hatutcányi távolságban levő Francia Negyed romantikájából.

- Miss Fenn lakott itt? – kérdezte Hale.
- Nem, ő a Monteleonében lakott – feleltem.
- Meddig?
- Körülbelül egy hétig.
- És azután?
- Kisétált, és soha többé nem jött vissza. Eltűnt, mint a kámfor.
- A csomagját sem vitte el? – kérdezte Hale.
- Nem.
- Csak egy hétig – mormolta –, el sem tudom hinni.
- Randevúm van a fürdőkáddal. Ugye még nem reggeliztél, szívem? – kérdezte Bertha.
- Nem – feleltem.
- Úgy nézel ki, mint egy istencsapása.
- Sajnálom.
- De azért nem vagy beteg?
- Nem.
- Visszavonulok a szobámba, lemosom az út porát. És azt hiszem, kicsit rendesebben is megborotválkozhatnék, mint a vonaton hajnalban. Mikor találkozunk? – kérdezte Hale.
- Fél óra múlva.
- Hale bólintott, és elindult a folyosón lefelé a szobájába.
- Bertha hozzám fordult: – Titkolsz valamit?
- Igen.
- Miért?
- Nem tudom, csak megérezés.
- És mi az, amit titkolsz?
- Roberta Fenn a Hotel Monteleonében lakott. Postai utánvétellel odarendelt egy csomagot, benne azzal a ruhával, amelyet felpróbált és húsz dollár előleget fizetett érte. Még tíz dollárral tartozott. A ruha akkor érkezett meg, amikor ő már elment. Körülbelül egy hétig állt a hotelban, aztán visszaküldték az üzletbe. Feljegyzés maradt róla a nyilvántartó könyvben.
- Nos – türelmetlenkedett Bertha –, ez még nem jelent semmit.
- Három-négy nappal a ruha visszaküldése után Miss Fenn felhívta az üzletet, és azt kérte, hogy a csomagot küldjék Edna Cutler címére a St. Peter Streetre, Miss Fenn ugyanis Cutlernél hagyja a küldeményért járó pénzt – feleltem.
- No és ki az az Edna Cutler? – kérdezte Bertha.
- Roberta Fenn.
- Biztos vagy benne?
- Biztos.

– Hogy jöttél rá?

– A nő, aki a szobát kiadta neki, felismerte a fényképét.

– És mi a fenének kellett Roberta Fennek ilyesmit csinálnia? – kérdezte Bertha.

– Azt még én sem tudom – feleltem –, de van itt még valami más is.

Kinyitottam a levéltárcámat, és egy újságkivágást vettem elő, amelyet a reggeli lap "Személyi hirdetések" rovatából ollóztam ki, és szó nélkül átnyújtottam Berthának.

– Mi ez? – kérdezte.

– Egy hirdetés, amely két éve minden áldott nap megjelenik a "Személyi hirdetések" rovatában. A lap semmiféle felvilágosítással nem hajlandó szolgálni.

– Felolvasnád? – kérte Bertha. – A szemüvegem a retikülömben maradt.

A hirdetés így szólt: "Rob. F. Kérlek, adj hírt magadról! Mióta elmentél, azóta csak még jobban szeretlek. Gyere vissza, drágám! P. N."

– Elmondjuk ezt Hale-nek?

– Egyelőre nem, hadd mondja el ő először, amit tud.

– És egy szóval sem említed neki ezt a hirdetést a személyi rovatban?

– Egyelőre nem. Apropó, kaptál már csekket tőle?

– Minek nézel te engem? Persze hogy kaptam – sziszegte Bertha villámló szemekkel.

– Rendszerben van, szedjük ki belőle először, hogy ő mit tud, aztán majd mi is elmondjuk, amit tudunk – mondtam.

– És mi a helyzet azzal a lakással? Odamehetünk körülnézni?

– Igen.

– Biztos?

– Biztos.

– Anélkül hogy gyanút keltenénk?

– Igen, ott aludtam tegnap este.

– Igazán?

– Igazán.

– Hogy intézted el?

– Kivettem egy hétre.

Bertha arca elsötétült. – Szent isten, talán azt hiszed, hogy a cégnek felesleges milliói vannak? Egy percig nem nézek oda, és te két marokkal szórod a pénzt. Akkor is bejuthattunk volna, ha csak mondjuk a házinéninek, hogy ki akarjuk venni, és...

– Tudom – vágtam közbe –, de alaposan át akartam fésülni a terepet, hátha találok valamit, amit ottfelajtott, valamit, ami nyomra vezethet.

– Na és találtál?

– Nem.
– Jobban tetted volna, ha itt maradsz, és inkább alszol egy nagyot –
füstölgött Bertha. – Jól van, egye meg a fene, fürödni akarok. Hol eszünk?
– Elviszlek valahova. Ettél már pekandiós palacsintát?
– Micsodát?
– Pekandióval töltött palacsintát.
– Nem, hál istennek. Vagy pekandiót eszem, vagy palacsintát. És vedd
tudomásul, itt hagyom a szállodai szobámat, és abba a lakásba költözöm be.
Akkor legalább nem vágjuk magunkat fölösleges kiadásokba. Pénzügyekben
te...

Kilopódtam a folyosóra. A becsukódó ajtó vágta el a folytatást.

Harmadik fejezet

Hale eltolta a tányérját, hogy helyet csináljon maga előtt az asztalon. – A 10.30-as géppel indulok New Yorkba – mondta –, úgyhogy most kell beszélnem, még mielőtt Mrs. Cool befejezi a palacsintát, ha megbocsát, Mrs. Cool.

– Sak hessék – mondta Bertha, kissé furcsán ejtve a szavakat a szájában levő második pekandiós palacsinta miatt.

Hale elővette a levéltárcáját, kiterítette az ölébe, és az egyik rekeszt úgy hajtotta, hogy jobban belelásson.

– Roberta Fenn 23 éves volt 1939-ben; ami azt jelenti, hogy most körülbelül 26 éves lehet. Van itt még egypár fénykép róla, azt hiszem, Mrs. Cool már küldött magának néhányat légipostán, Lam.

– Igen, megvannak.

– Hát, itt van még egypár, amin különböző beállításokban látható.

Kezét a levéltárcájába süllyesztette, kihúzott egy borítékot, és átadta nekem. – Aztán van itt még egy részletesebb személyleírás is. Magasság: öt láb négy hüvelyk; súly: 50 kg; hajszín: sötétbarna; szem: dióbarna; alakja: kifogástalan; foga: szabályos; arcszín: kreol; bőr: selymes.

Bertha Cool elkapta a néger felszolgálónő tekintetét, és odaintette: – Kérek még egy pekandiós palacsintát!

– Megpróbálsz visszahízni az egy éve kiselejtezett ruháidba?

Berthában azonnal felment a pumpa. – Fogd be a szádát! Azt hiszem, én...

– Hirtelen kapcsolt, hogy kliens van az asztalnál, és moderálta magát. – Napjában csak egyszer eszem kiadósabbat – magyarázta Hale-nek, és hozzáerőltetett egy mosolyt. – Általában ebédre, de ha kiadósabb reggelit eszem, és utána könnyebb ebédet, az eredmény ugyanaz.

Hale alaposan szemügyre vette: – Maga éppen jó súlyban van ahhoz, hogy egészséges legyen – jelentette ki –, izmos és életerős. Meglepő, hogy mennyi energiája van.

– Kérem, folytassa a tények felsorolását! Sajnálom, hogy félbeszakítottuk – mondta Bertha, majd rám nézett, és hozzátette: – Azokat a tavalyi ruhákat pedig nem dobtam ki, csak eltettem a gardrób szekrénybe.

Hale folytatta: – Hát akkor lássuk csak. Ja igen! Roberta Fenn huszonhárom éves volt, amikor eltűnt. Egy New York-i cégnél dolgozott mint fotómodell. Néhány hirdetésben is szerepelt; piti dolgokban. Az igazi nagy reklámig soha nem jutott el. A lába gyönyörű, ezért szerepeltették egy csomó harisnyareklámon, de jó párszor reklámozott fürdőruhát és fehérneműt is. Nekem szinte hihetetlennek tűnik, hogy egy fiatal nő, akit annyit fotografáltak, mint őt, egyik napról a másikra nyomtalanul eltűnhessen.

– Az emberek nem nézik egy félmeztelen modell arcát – felelte Bertha.

Hale folytatta: – Nyilvánvalóan önkéntes eltűnés volt a részéről, noha nem tudunk rájönni, hogy miért. Egyetlen jó ismerőse sem tud támpontot adni. Ellenségei, anyagi gondjai nem voltak, és amennyire eddig megállapítottuk, nem volt olyan oka, ami miatt hirtelen el kellett tűnnie – legalábbis nem a szokásos okok.

– Valami szerelmi ügy? – kérdeztem.

– Látszólag nem. A fiatal hölgy legjellemzőbb vonása éppen az, hogy szereti a teljes függetlenséget. Éli az életét. Privát dolgairól sohasem beszél, a barátai szerint azért nem, mert túlságosan önálló ahhoz, hogy bizalmasai legyenek. Minden tekintetben igen önálló ifjú hölgy. Ha szórakozni ment valakivel, szigorúan csak ki-ki alapon, mivel nem szeretne lekötve érezni magát.

– Ez azért már túl sok a függetlenségből – jelentette ki Bertha.

– És most miért akarják megtalálni? – kérdeztem. – Más szóval, miért hagyták az ügyet három évig aludni? Aztán merő izgalomban elkezdnek kutatni utána, detektíveket szalajtanak le New Orleansba, körbepötyögnek a fél országot, és...

A két szabályos fogsor rám villant. Hale bólintott és mosolygott: – Ravasz fiatalember – mondta Berthának –, okos fickó. Észrevette? Kapásból fején találja a szöveget.

Bertha felszolgálónője letette az újabb adag palacsintát. Bertha két kocka vajjat tett rá.

– A vajtartóban van olvasztott vaj – mondta a felszolgálónő.

Bertha a tartóban levő összes olvasztott vajjat ráöntötte a palacsintára, majd azt mondta: – Hozzon nekem egy csésze kávé, és töltesse újra ezt a vajtartót! – Aztán Hale-hez fordult: – Megmondtam magának, van esze a hapsinak.

Hale bólintott: – Jó céget választottam. Egészen bizonyos vagyok benne, hogy megfelelően fogják kezelni az ügyet.

– Nem szeretnék erőszakosnak látszani, Mr. Hale, de... – mondtam.

Felnevetett. Egy pillanatig a fogsora is kivillant. – Tudom, tudom – mondta. – Vissza kíván térni az eredeti kérdésre. Nos, Mr. Lam, megmondom magának. Azért akarjuk megtalálni, hogy lezárhassunk egy ingatlanügyet. Sajnálom, de ennél többet nem mondhatok, hiszen tudja, én is megbízásból dolgozom, és megbízóm kívánsága szerint járok el. Jó lenne, ha maga is ezt tenné!

– Úgy érti, hogy nem kellene firtatnia, mire való ez az egész? – öblítette le Bertha a palacsintát egy korty meleg kávéval.

– A kliensem gondoskodni fog róla, hogy önök a szükséges információkat megkapják, és miután végső fokon ő az önök munkaadója, azt hiszem,

beláthatják, milyen kellemetlen volna, ha ez surlódáshoz vezetne – mondta Hale.

Bertha Cool a homlokát ráncolva nézett rám: – Érthetted, Donald! Ne vacakolj itt mindenféle teóriákkal. Ne érdekeljen más, csak a meló! Találd meg a Fenn lányt, és ne izgasd magad azon, hogy ki is keresi valójában! Világos? Félre a fölösleges romantikával!

Hale először rám nézett, hogy hogyan veszem a lapot, majd vissza Berthára: – Hát, ezt sokkal kategorikusabban fogalmazta, Mrs. Cool, mint ahogy én mondtam volna!

– Tudom – felelte Bertha. – Maga túl nagy feneket kerített volna a dolognak, de szerintem elég ennyi. Így legalább nincs semmi félreértés. Én nem szoktam minden szót megrágni. Utálok kerülgetni a dolgokat, mint macska a forró kását.

A férfi elmosolyodott: – Maga aztán igazán egyenes nő, Mrs. Cool!

Egy pillanatra csend lett.

– Mit tud még Roberta Fennről elmondani nekem? – törtem meg a csendet.

– Mrs. Coolnak már majdnem minden részletet elmondtam a vonaton.

– Közeli rokonai vannak? – kérdeztem.

– Senkije sincs.

– Mégis azért keresi, hogy egy ingatlanügyet rendezzen vele?

Hale nagy kezét atyai gesztussal a vállamra tette: – Na de Lam! – mondta.

– Azt hittem, ezt egyszer már tisztáztuk!

– Úgy is van! – szólt közbe Bertha. – Naponta kíván jelentést kapni?

– Igen, szeretnék.

– Hol fog tartózkodni?

– New York-i irodámban.

– Tegyük fel, hogy megtaláljuk a lányt, akkor mit tegyünk?

– Az igazat megvallva, ezt erősen kétlem. Nehéz dió ez, mert a nyomok már régen kihültek. Ha mégis megtalálják, nagyon elégedett leszek, és persze azonnal értesítsenek! Bizonyos vagyok benne, hogy kliensem csekkel fogja kifejezni őszinte elismerését.

Hale gondterhelten nézett körül: – Azt hiszem, ezt még meg kell mondanom magának: egy szót se senkinek! Érdeklődéseit mellékes jelleggel végezze! Ha mindenképpen direkt kérdéseket kell feltennie, vigyázzon, nehogy gyanút keltsen! Tegyen úgy, mintha egy közös ismerősük ismerőse lenne! Most érkezett New Orleansba, és az ismerőse kérte, keresse fel Roberta Fenn-t. Tegyen úgy, mintha pusztán véletlen volna, és legyen nagyon természetes! Semmi esetre se legyen túl kíváncsi, és főleg ne hagyjon hátra semmiféle nyomot!

– Bízva csak ránk! – mondta Bertha.

Hale az órájára nézett, és odaintette a felszolgálónőt: – A számlát, legyen szíves!

Negyedik fejezet

Bertha Cool körülnézett a lakásban, minden kis sarkot külön szemügyre véve, már ahogy a nők szokták.

– Marha jó antik bútor! – állapította meg.

Nem szóltam egy szót sem. Egypernyi csend után ő folytatta: – Már persze akkor, úgy értem, ha valakinek tetszik az ilyesmi. – Odalépett az ablakhoz, kinézett az erkélyre, majd tekintete ismét a bútorra esett. – Mert nekem például nem.

– Miért nem? – kérdeztem.

– Istenem, Donald, gondolkozz egy kicsit! Évekig voltam 120 kiló. Mindig akadt valaki, aki meghívott valami jó helyre vacsorázni, és egy XIV. Lajos korabeli székre tessékelt, abba az átkozott vékony lábú, keskeny ülőkéjű, rombusztámlájú, mahagóni tákolmányba – felelte.

– És te rá is ültél?

– Még hogy ráültem-e?! Csöppet se bántam volna, ha a felszolgálónők olykor a fejüket is használták volna, de ez nem volt jellemző. A többi embert bevezették az étterembe és leültették, én meg csak ácsorogtam, és vártam, hogy milyen parkolóhelyet jelölnek ki a fenekemnek. A hülye felszolgálónő meg csak állt ott, és hol rám nézett, hol meg arra az átkozott székre. Az embernek szinte az az érzése támadt, hogy most jött csak rá, hogy valahová le is kell ülnöm, ha enni akarok. Egyszer az egyik utólag elmondta, hogy nem tudta, mitévő legyen, mert attól félt, hogy kínosan érezném magam, ha egy másik széket hozatott volna. Azt feleltem, hogy ez fele olyan kínos sem lett volna a számomra, mint beleülni abba a piskótalábú cifra szörnyőségbe, amely mint egy harmonika csuklott össze alattam. Utálom még a fajtáját is!

Tovább nézelődtünk a lakásban. Bertha Cool talált egy kanapét, óvatosan kipróbálta, majd hátradőlt. Elővette a retiküljét, kihalászott belőle egy cigarettát, és megállapította: – Nem látom, hogy akár egy icurka-picurkával is közelebb lennénk a célhoz, mint amikor elkezdtük. – Nem szóltam egy szót sem.

Bertha végighúzott egy szál gyufát a cipője talpán, rágyújtott, és vészjóslóan megszólalt.

– Nos?

– Itt lakott Miss Fenn – mondtam.

– Na és, ha itt lakott?

– Edna Cutler néven lakott itt.

– És akkor mi van?

– Tudjuk, hogy hol lakott. Tudjuk, hogy milyen álnevet használt. Abban az időben, amikor itt volt, sokat esett az eső New Orleansban. Vendéglőkbe járt

enni, de különösen ezeken az esős napokon nem mehetett nagyon messzire. Két-három vendéglő is van a közelben. Ezeket becserkésszük, és meglátjuk, mire jutunk.

Bertha a karórájára pillantott. Én felálltam, az ajtóhoz mentem, és kiléptem.

Néhány nyikorgó lépcsőfok vezetett egy kis belső udvarba, majd egy hosszú átjáró következett. Jobbra fordulva egy újabb belső udvaron keresztül kijutottam a Royal Streetre. Elmentem a sarokig, és megláttam a cégtáblát: "Bourbon House." Beléptem.

A Bourbon House tipikus francia negyedbeli vendéglő volt – nem az a fajta turistacsalogató hely, amely elkápráztat a méregdrága csillogásával, hanem ahol az árak olcsók, és a koszt jó. Semmi felhajtás vagy hajcihő, ide törzsvendégek járnak.

Egyből tudtam, hogy fején találtam a szöveget. Azok, akik a negyednek ebben a részében laknak, gyakorta megfordulnak itt.

Beléptem a bárhelyiségbe, majd a hátsó terembe mentem, ahol az étkezőpult, néhány játékautomata és egy zenegép állt.

– Parancsol valamit? – kérdezte a pincér a pult mögül.

– Egy csésze feketét és pár darab ötcentest a játékautomatákhoz! – mondtam, és egy féldollárost tettem a pultra.

Átnyújtotta az ötcenteseket, és élém tolt a kávé.

Két-három férfi ödöngött a játékautomaták körül, szemlátomást jól érezték magukat. Beszélgetésükből kivettem, hogy törzsvendégek itt. Megszólalt a zenegép. – Szíves figyelmüket kérem – mondta egy női hang –, a következő dalt az igazgatóságnak ajánljuk. – És a zenegép rákezdte a Lefelé a Swanee folyón című slágert.

Elővettem a zsebemből a Hale-től kapott képeket. Amint belekóstoltam a kávéba, bosszúsán kiáltottam fel.

– Valami baj van? – kérdezte a pincér a pult mögött. – Talán a kávéval nem stimmel valami?

– Dehogy – feleltem –, ezekkel a fotókkal van baj!

Kissé meglepetten, de együttérzően nézett rám.

– A fényképész tévedésből más fotókat adott nekem! Szeretném tudni, hol lehetnek az enyémekek!

A pultnál senki más nem ült. A pincér keresztülhajolt a pulton, és maga felé fordította a képeket, hogy jobban lássa.

– Nincs szerencsém – panaszkodtam. –, összekeverték a tekerceket. Az enyémet odaadták valaki másnak, és most aztán soha többé nem látom viszont!

– Talán csak a megrendeléseket cserélték össze – válaszolta a pincér –,

maga kapta ennek a lánynak a fotóit, ő pedig a magáéit.

– Ez rajtam nem segít, hogy fogom megtalálni ezt a lányt?

A pincér felkiáltott: – Nézd csak, én láttam már ezt a lányt! Azt hiszem, szokott nálunk enni hébe-hóba. Várjon egy percig! Megkérdezem az egyik fiút. – Odaintette a néger pincért, és a kezébe adta az egyik képet. – Ki ez a lány? – kérdezte.

A néger pincér elvette a képet, a fény felé tartotta, és nyomban válaszolt. – A nevét nem tudom, de mindennapos vendég volt itt két-három évvel ezelőtt. Azóta nem jár ide.

– Elköltözött a városból? – kérdeztem.

– Nem, uram, nem hinném. Körülbelül egy hónapja láttam az utcán. Csak hozzánk nem jár.

– Akkor talán a fényképész is ismeri – feleltem. – Nemrégén járhatott nála ezzel a tekerccsel, majdnem minden képen ő van.

– Megmondom önnek, uram, hol láttam – mondta a néger fiú. – Körülbelül egy hónapja láttam kijönni Jack O'Leary bárjából. Nem volt egyedül.

– Férfival volt? – kérdeztem.

– Igen, uram.

– Maga nem ismeri azt a férfit?

– Nem, uram, én nem. Magas férfi, olyan hosszú kezekkel. Aktatáska volt nála.

– Milyen korú?

– Talán ötven vagy ötvenöt, nem emlékszem pontosan, uram. A férfit azelőtt sosem láttam, csak a lányra emlékszem, és arra, hogy régóta nem eszik nálunk. Épp szolgáltam ki, amikor idejárt.

– Tudna még valamit mondani arról a férfiról?

A pincér gondolkozott egy percig: – Igen, uram.

– Mit?

– Úgy nézett ki, mintha tartana valamit a szájában – felelte.

Nem akartam tovább érdeklődni. Kifizettem a kávémat. Felkeltem, egy darabig még figyeltem a flipperezőket, aztán elmentem.

Elsétáltam Jack O'Leary bárjáig. Most még nem voltak sokan. Felültem a bárszékre, és egy gint rendeltem Seven-uppal. A mixer kiadta az italt, kiszolgált egy másik vendéget, aztán megint felém tartott.

– Mi ez a kép? – kérdeztem, odamutatva neki a fotót.

– Hogyan?

– Itt találtam a szomszéd széken, lefelé fordítva. Először azt hittem, hogy valami papírszelet, és kis híján összegyűrtem; akkor láttam, hogy fénykép.

A mixer alaposan megnézte, és összeráncolta a homlokát.

– Biztos ez a lány ejtette el itt, talán egy perccel ezelőtt még itt ült ezen a

széken – segítettem.

A mixer a fejét csóválta, és látszott rajta, hogy próbál emlékezni: – Nem, egy perccel ezelőtt ugyan nem volt itt, de láttam már ezt a lányt. Nem tudom, hogy kerülhetett ide ez a kép. Járt itt nálunk, de annak már jó ideje. Abban pedig biztos vagyok, hogy ma nem volt itt!

– Ismeri? – kérdeztem.

– Igen, látásból – felelte –, de a nevét nem tudom.

Zsebre vágtam a képet. A mixer egy percig még habozott, mint aki nehezen tér napirendre a különös helyzet felett, de aztán arrébb lépett.

Kiittam az italomat, és elsétáltam az utcasarokig. Ott egy pillanatra megálltam, hogy végiggondolhassam a dolgokat. Megpróbáltam magam egy fiatal nő helyzetébe képzelni – fodrász, manikűr, tisztító.

Az utca túloldalán, egy sarokkal lejjebb, megpillantottam egy szépségápolási szalont. A nőből, aki sietett kinyitni az ajtót, mikor látta, hogy vacakolok a kilinccsel, csak úgy áradt a természetes kedvesség.

– Mit óhajt? – kérdezte.

– Szeretnék valamit megtudni erről a nőről! A maguk egyik vendége. – Az orra alá nyomtam Roberta Fenn legjobb fotóját.

A nő azonnal felismerte a képet, és így szólt: – Ó, azt hiszem, már legalább egypár éve nem volt itt! Azelőtt gyakran járt hozzánk. A nevére nem emlékszem, de jó kuncsaft volt – Bostonból vagy Detroitból vagy valami más ilyen északi helyről jött ide. Amikor először járt nálunk az üzletben, munkát keresett. De aztán később már nem látszott rajta, hogy gondjai volnának.

– Talán elhelyezkedett valahol.

– Nem, azt nem hiszem. Mindig hétköznapi jött, dél körül. Egy időben gyakran láttam tizenegy órakor reggelizni, sőt néha tizenkettő után is.

– Nem tudja, még mindig a városban van?

– Nem hiszem, mert ha itt lenne, bejárna hozzám. Nagyon jóban voltunk – tudja, szerette a munkámat, és szeretett velem beszélgetni. Azt hiszem, ő olyan... De mondja csak, tulajdonképpen miért akarja tudni?

– Hát – feleltem –, nagyon kedves lány, sokat jelent nekem. Bárcsak soha ne vesztettem volna szem elől!

– Ó – mosolygott a kozmetikusnő –, bár tudnék segíteni magának, de nem tudok. Éppen vendégem van. De ha esetleg mégis megjelenne itt, adjak át neki valami üzenetet?

A fejemet ráztam: – Ha a városban van, megtalálom magam is. – Majd csöppnyi mosollyal hozzátettem: – Azt hiszem, így jobb lesz.

– Az egyszer biztos! – felelte a nő. Elindultam lefelé az utcán a legközelebbi tisztítóig. Ez lakás és üzlethelyiség is volt egyben. A pult az első szoba közepén állt. Előhúztam a fényképet, és megkérdeztem: – Ismeri ezt a

lányt?

A nő a pult túloldalán rápillantott a képre, és azt mondta: – Persze! Gyakran dolgoztatott nálunk. Ez Miss Cutler, vagy nem?

– De igen. Tudja, hogy most hol van?

– Nem, nem tudom, vagyis nem tudom megmondani, hogy hol lakik.

– De ugye itt van a városban?

– Hát persze! Láttam az utcán körülbelül... mikor is? Azt hiszem, hat hete lehetett. Nem járok gyakran a belvároson kívül, a munkám ideköt ehhez a helyhez. Nem hagyhatom itt, hacsak nem találok helyettest magamnak.

– És melyik utcában látta? – kérdeztem.

– A Canal Streeten. Hogy is volt csak? Pontosan délután fél hat volt, és ő az utcán sétált. Nem hiszem, hogy megismert volna. Nekem kitűnő az arcmemóriám, és egy csomó kuncsaftomat akkor is megismerem, ha az utcán találkozunk. – Elmosolyodott. – Gyakran előfordul, hogy ők is tudják, láttak már valahol, de nem tudnak hová tenni, mert ahhoz vannak szokva, hogy a pult mögött lássanak. Soha nem szólítom meg őket, hacsak ők nem akarnak beszélgetni velem.

Megköszöntem a segítségét, és visszamentem a lakásba. Bertha Cool egy széken ücsörgött cigarettával a szájában és egy pohár szódás skót whiskyvel a mellette levő asztalkán. – Hogy állsz? – kérdezte.

– Nem túl jól.

– Mint aki gombostűt keres a szénakazalban, mi? – mondta Bertha. – Úristen, Donald, ráakadtam a világ legcsodálatosabb vendéglőjére!

– Hol?

– Ebben az utcában, egy kicsit feljebb.

– Azt hittem, már megetted a mai adagot. Nem is gondoltam, hogy éhes maradtál. Éppen azért jöttem vissza most, hogy megkérdezzek, nem akarsz-e enni valamit.

– Nem, drágám, most nem! Tudod, rájöttem, hogy jobban járok, ha nem várom meg, amíg túlságosan éhes leszek. Épp csak bekapok valamit, hogy csillapítsam az éhségemet.

Bólintottam és vártam. A jóllakottság ábrándos kifejezése ült ki Bertha arcára. Ajkával csettintve mondta: – Gumbo rizzsel. Gondoltam, ez könnyű lesz.

– Na és az volt?

– Csodálatos étel!

– Eleget ettél – kérdeztem –, vagy eljössz még velem harapni valamit?

– Egy szót se többet kajáról, Donald Lam! Megvolt a napi adagom. Most már csak egy kis teát és piritóst fogok vacsorázni, és ez minden.

– Hát én még bekapok egypár falatot, aztán újra nekilátok a munkának.

- És mit tudok neked segíteni?
- Egyelőre semmit.
- Nem is tudom, minek vagyok itt – felelte Bertha.
- Én sem.

– Az az ügyvéd ragaszkodott hozzá, hogy jöjjenek. Azt mondta, hogy ha megtaláltad a lányt, én mégis jobban tudok vele beszélni, mint te. Miután van elég pénze, hogy fizesse a költségeimet, és különben is ő a bálánya, úgy döntöttem, hogy eljövök.

- Helyes.
- Nagyon frankó volna, ha megkapnánk azt a csekket!
- Persze.
- Na és hogy állnak a dolgok?
- Azt még nem tudom megmondani, de jó úton vagyok.

Visszamentem a Royal Streetre, és lefelé indultam a Canal Street irányába, óvatosan lépkedve a járdán, amelyet évekkal ezelőtt hatalmas kőlapokkal fedtek be. A hézagokba cementet öntöttek, de ez sem segített az alapozás egyenetlenségein. A lapok itt is, ott is megsüllyedtek, némelyik még billegett is. Jóllehet a járda összhatásában művészi volt, nem kifejezetten alkalmas arra, hogy behunyjt szemmel lehessen rajta sétálni.

Félúton voltam a Canal Street felé, amikor korszakalkotó ötletem támadt. Bementem egy telefonfülkébe, és elkezdtem egymás után tárcsázni a kereskedelmi főiskolákat.

Már a második számon megtudtam mindent, amit csak akartam. Nem, nem ismernek semmiféle Edna Cutlert, de egy bizonyos Miss Fenn járt hozzájuk tanfolyamra, és igen tehetségesnek bizonyult. Igen, el is tudták helyezni. Egy banknál kapott állást. Az igazgató titkárnője lett. Várjak egy pillanatig, azonnal megadják a címét.

Hát ilyen egyszerű volt!

A bankigazgató jóindulatú, emberséges fickó volt. Elmondtam neki, hogy szeretnék informálódni egy ingatlanügy lezárása végett, és megkérdeztem, hogy beszélhetnék-e a titkárnőjével. Azt mondta, hogy néhány perc múlva kiküldi.

Roberta Fenn pontosan úgy nézett ki, mint a képen. Tényleges életkora 26 év lehetett, de csak huszonkettő-huszonháromnak látszott. Kedves mosolya volt, tiszta és éber tekintete, szép csengésű, kellemes hangja. – Maga érdeklődött? – kérdezte. – Mr. Black azt mondta, hogy egy ingatlanügy elintézésén fáradozik.

– Így van – feleltem. –Nyomozó vagyok. Szeretnék megtudni egyet-mást egy férfiről, aki kapcsolatban áll egy Hale nevű családdal.

Nem nagyon kapiskálta, miről van szó. Tovább erősködtem: – Van neki

egy rokona, a nevét nem tudom, de azt hiszem, hogy maga ismeri. Nem tudnám egészen pontosan megmondani, hogy milyen rokona Hale-nek.

– A nevét nem tudná megmondani?

– Nem.

– Nincs túl nagy ismeretségi köröm itt.

– Ez a férfi magas, magas homloka van, bozontos szemöldöke, vékony kézfeje, hosszú, elkeskenyedő ujjakkal, a karjai is hosszúak. Ötvenöt év körüli.

Gondterhelten ráncolta a homlokát, mintha kartotékokat rendezgetne a fejében.

Egészen közel hajoltam hozzá, és úgy mondtam: – Nem tudom, hogy ez csak amolyan rossz szokás-e vagy talán a fogai rosszak, de amikor mosolyog, olyankor mintha...

Láttam, hogy megváltozik az arckifejezése. – Ja! – kiáltott fel, és elnevette magát.

– Tudja már, kire gondolok?

– Igen. De hogyhogy éppen hozzám jött?

– Úgy hallottam, hogy az illető nemrég New Orleansban járt, és valaki azt mondta, hogy magához készült egy bizonyos üzleti ügyben.

– De a nevét, azt nem tudja?

– Nem.

– Archibald Smith-nek hívják. Chicagóba való. A biztosítási szakmában dolgozik.

– Tudja a chicagói címét?

– Sajnos nincs nálam – felelte a lány. – Otthon van felírva.

– Aha! – mondtam, és csalódott arcot vágtam.

– Kikereshetem, és holnap odaadom magának.

– Jaj, az nagyszerű volna! Régóta ismeri, Miss Fenn?

– Nem. Három vagy négy héttel ezelőtt jött le New Orleansba, és egy pár napot töltött itt. Egy barátnőm küldött egy levelet vele, amiben arra kért, hogy kalauzoljam egy kicsit körbe, és én meg is mutattam neki a legérdekesebb helyeket. Tudja, a vendéglőket, bárakat, meg amiket a turistáknak általában meg szoktak mutatni.

– A Francia Negyedet például? – kérdeztem.

– Hát persze.

– Azt hiszem, ez maguknak, akik itt élnek, nem valami nagy újdonság, de a turistáknak persze nagyon érdekes.

– Igen – felelte szenvtelenül.

– Nagyon szeretnék érintkezésbe lépni Mr. Smith-szel. Egész biztos vagyok benne, hogy köze van ahhoz a társasághoz, amit keresek. Nem tudom,

lehetséges volna-e, hogy még ma délután megkapjam a címét?

– Hát, tulajdonképpen megkereshetem magának, amikor hazamegyek.

– Telefonja van?

– Nincs, bár van egy fülke a házban. De nehéz a városból hívni. Én viszont egész jól tudok telefonálni.

A karórámra pillantottam, és erről azonnal eszébe jutott, hogy munkaidőben van, és hogy az időt a banktól veszi el. Láttam, hogy kelleetlenül fészkelődik, mint aki minél előbb szeretne már túllenni ezen a beszélgetésen.

– Nem akarom tovább feltartani. A közelben lakik?

– Nem. Jó messze innen, a St. Charles Avenue-n.

– Hát akkor hadd várjam meg itt egy taxival, amikor végez! Maga csak beugrik a taxiba, és elmegyünk a lakására. Odaadja a címet, amit kérek, és magának se fog olyan sokáig tartani, ha taxival megy, mintha villamosoznia kéne, és...

– Rendben van – vágott közbe –, ötkor végzek.

– Akkor zár a bank?

– Igen.

– És hol találkozunk, ha a bank már nincs nyitva?

– Annál a kijáratnál, ott.

– Nagyon köszönöm, Miss Fenn, nagyon sokat segített.

Vettem a kalapomat, kimentem a bankból, visszasétáltam a szállodába, kitettem a szobám ajtajára a "Ne zavarjanak!" táblát, és arra kértem a telefonközpontot, hogy keltsenek fel 4.30-kor. Befordultam az ágyba egy kétórás alváásra.

Ötödik fejezet

Roberta Fenn percre pontosan érkezett. Ahogy kilépett az ajtón, csinos volt, jól öltözött és hűvös. Cinkos, gesztenyebarna tekintete arról árulkodott, hogy valamin remekül mulat magában, mint aki valami titkos csínyen törí a fejét, amibe mást is beavathat, ha éppen kedve van hozzá.

A taxisofőrhöz mentem, aki a sarkon várakozott. Amikor meglátott minket, kiugrott a kocsiból, és kinyitotta az ajtókat.

Ahogy beültünk a kocsiba, és hátradőlünk az ülésen, Roberta gyors pillantással felmért, majd így szólt: – Szóval maga detektív?

– Aha.

– Mindig is voltak elképzeléseim arról, hogy milyenek a detektívek.

– Na és milyenek?

– Hát vagy nagy és erős férfiak, akik megpróbálnak túljárni az ember eszén, vagy baljós emberek álruhában.

– Nemigen helyes általánosítani.

– Izgalmas élete lehet.

– Talán az, de akkor másképp kell elképzelnie.

– És maga hajlandó rá?

– Mire?

– Hogy megváltoztassa a dolgokkal kapcsolatos elképzeléseit.

– Igen, de nem abban az értelemben, ahogy maga gondolja.

– Miért?

– Az ember általában nem szokta vizsgálgatni, hogy milyen életet él, kivéve, ha elégedetlen vele. Én pedig szeretem a munkámat. Éppen ezért mindent úgy szoktam venni, ahogy van, és nem hasonlítgatom a saját életformámat a másokéhoz.

A lány elgondolkodott, majd így felelt: – Azt hiszem, igaza van.

– Miben?

– Abban, hogy az ember tényleg nem szokott gondolkodni az életéről, hacsak nem elégedetlen vele. Maga mióta detektív?

– Hosszú ideje, úgy tűnik – feleltem.

– Az is akart lenni?

– Nem. Eredetileg ügyvédnek készültem.

– És miért nem lett az? Nem tudta befejezni a tanulmányait?

– De igen. Fel is vettem az ügyvédi kamarába.

– Hát akkor?

– Néhány embernek szálka voltam a szemében.

– Hogy érti ezt?

– Találtam a törvényben egy olyan kiskaput, amelyen keresztül valaki

elkövethet egy gyilkosságot, és mégis fittyet hányhat a hatóságokra.

– És erre mi történt? – kérdezte lélegzetvisszafojtva.

– Kizártak – feleltem.

– Tudom, de mi történt azután, hogy kidolgozta azt a módszert, hogy valaki elkövet egy gyilkosságot, és mégis... Szóval, tudja, mire gondolok.

– Nem vagyok benne egészen biztos, hogy tudom.

– Valaki tényleg elkövetett ilyet, és sikerült megúsznia?

– Ó, ez hosszú történet!

– Mégis szeretném hallani, ha lehet!

– Amikor kizártak, azt mondták, hogy bolond vagyok, hogy az érvelésem egy lyukas garast sem ér, hogy teljesen légből kapott, viszont veszélyes és társadalomellenes gondolkodásmódra vall.

– És aztán mi lett?

– Aztán – feleltem – nekiláttam, és bebizonyítottam nekik.

– Ki követte el a gyilkosságot?

– Ők azt hitték, hogy én.

Hitetlenkedve nézett rám: – Mondja, fel akar engem ültetni?

– Egyelőre csak egy taxiba ültettem.

Majd átdöfött azokkal a komoly, gesztenyebarna szemével: – Hiszi a piszi!

– Pedig elhihetné, semmit sem nyerek vele, ha hazudok.

– Na és erre mit szóltak? Már úgy érteni, azok, akik korábban azt mondták magának, hogy bolondság az érvelése.

– Az ügyvédi kamara egy bizottságot állított fel, amely elkezdte javítgatni a törvényt, hogy megpróbálják befoltozni a lyukat.

– Na és sikerült?

– Bizonyos mértékig igen, annyira, amennyire az állam törvényei szerint lehetett. Csakhogy ez a lyuk az alkotmányon volt. Azt pedig egyedül az állami törvények megjavításával nem lehet befoltozni.

– És most már meg tudja mondani, hogy sikerült-e a foltozás?

– Nem.

– Miért nem?

– Mert nem tudom megmondani, hogy mit fog tenni a Legfelsőbb Bíróság.

– Miért, hát nincsenek meg erre a szabályok?

– Általában a precedensekhez tartják magukat. Azokban az ügyekben, amelyekre már volt precedens, tudjuk, hogy mi volt rájuk a törvény. De ezúttal meg kell változtatni a korábbi döntéseket. Tiszta lapról kell indulni, miután nem lehet előre megmondani, mely törvényeket fognak megváltoztatni, és melyeket hagynak érvényben.

– Nem veszélyes ez?

– Ez lehet jó, és lehet rossz. Attól függ. Kissé felrázódott a jogrendszerünk. Alkalmassint ezek az új bírúk úgy fogják megváltoztatni a törvényeket, ahogy az ő elképzeléseiknek megfelel. Az ügyvédek pedig nagy általánosságban tudni fogják, hogy mit tanácsoljanak a védeneciknek. Persze ez egy csomó találgatásra ad alkalmat... Mit tud Mr. Smith-ről?

A lány felnevetett, majd így szólt: – Maga aztán zavarba ejtő gyorsasággal tud témát váltani!

– Ez zavarba ejtő volt? – kérdeztem.

– Miért, nem annak szánta?

– Nem.

– Mit akar tudni róla?

– Mindent, amit maga tud.

– Az nagyon kevés. Majd elmondom, ha a lakásomra értünk.

Csendben tettünk meg néhány sarkot.

– Irtó fiatalnak néz ki – mondta.

– Pedig nem vagyok az.

– Huszonöt körül van?

– Több vagyok.

– De nem sokkal?

Nem válaszoltam.

– Dolgozik valahol? – kérdezte a lány,

– Egy darabig dolgoztam, de most már feles társ vagyok az üzletben. Nem beszélhetnék valami másról a változatosság kedvéért? New Orleansról? A politikáról? Vagy esetleg a maga szerelmi életéről?

Kutatóan nézett az arcomba, és a mosoly legkisebb jele nélkül megkérdezte:

– Mi van az én szerelmi életemmel?

– Csak felvettem néhány témát, hogy választhasson, miről akar beszélgetni. Magát pedig – úgy látszik – egyik sem érdekli, kivéve a szerelmi életét. Talán van valami titkolnivalója? Tudja, ezt hívják ellentámadásnak.

A lány egy percig elgondolkodott. Láttam, amint a mosoly visszatér a szája sarkába: – Rendben van, maga tényleg nagyon okos fickó. Ezt nagyon jól csinálta.

Egy doboz cigarettát vettem elő a zsebemből: – Kér egyet?

Megnézte a márkáját: – Kérek.

Félig kihúztam a cigarettát, ő kivette, az ujjai közé fogta, várta, hogy tüzet adjak. Ugyanarról a gyufáról gyújtottunk rá. A taxi lassított. Roberta kinézett az ablakon: – Jobbra az első ház.

– Akarja, hogy megvárjam, uram? – kérdezte a taxis, miközben fizettem.

Miss Fennre néztem: – Akarjam?

Ő a másodperc törtrészéig habozott, aztán így felelt: – Nem – és sietve hozzátette –, még mindig könnyen találhat egy másikat.

– Várhatok tíz percet anélkül, hogy bekapcsolnám az órát – magyarázta a taxisofőr. – ötven cent volt ide, és ötven cent lesz vissza is. Ha gondolja...

– Nem – mondta Roberta Fenn határozottan.

A sofőr szalutált. Huszonöt cent borraalót adtam neki, és elindultam a lány után a járdán. Felmentünk néhány lépcsőfokot. Figyeltem, amint kinyitja a levélszekrényt, és kivesz két levelet, sietve elolvassa a feladót, bedobja a leveleket a retiküljébe, majd beteszi a kulcsot a zárba.

Hegymenetbe kapcsolunk. Roberta lakása a második emeleten volt, és mindössze két kis szobából állt. A lány egy székre mutatott: – Üljön le! Megpróbálom megtalálni a barátnőmnek azt a levelét, amelyben azt írja, hogy kalauzoljam Mr. Smith-t. Lehet, hogy egy kis ideig eltart.

Ezzel átment a hálószobába, és becsukta maga mögött az ajtót.

Kényelembe helyezkedtem a széken. Egy magazint kézbe vettem, kinyitottam, és úgy tettem, mintha beletemetkeznék, de közben felmértem a lakást.

Nem lakhatott itt régóta. A lakás még nem viselte magán lakója egyéniségének semmiféle nyomát. Az asztalon néhány magazin feküdt; az egyik hátoldalán a lány nevét feltüntető papírszalag arra utalt, hogy Roberta a lap előfizetője. A lapnak más példányai nem voltak a lakásban, úgyhogy bármibe lefogadtam volna, hogy nem lakhat itt hat hétnél régebben.

Öt perc múlva Roberta diadalmas arccal jelent meg a hálószoba ajtajában: – Eltartott egy kis ideig – szabadkozott –, de megvan, csak éppen a szobaszám hiányzik róla! Azt hittem, az is rajta lesz, de csak az épület neve szerepel.

Elővettem a jegyzetfüzetemet és a töltőtollamat. Széthajtotta a levelet. Amennyire meg tudtam állapítani a székéből, ahol ültem, a levelet női kéz írta. Roberta olvasni kezdte: – "Archibald C. Smith lakik..." Ó, a fene vigye el!

– Mi a baj?

– A hivatali címe nincs megadva. Pedig úgy emlékeztem, hogy benne volt. Megnézem a noteszemben is. Azt hittem, hogy a levélben volt. De tényleg, már emlékszem, akkor adta meg a címét, amikor elbúcsúztunk, és én a noteszembe irtam fel. Egy pillanat!

Fogta a levelet, visszament a hálószobába, és egy-két másodperc múlva már jött is egy kis bőrfedelű jegyzetfüzetet lapozgatva. A levelet az asztalra dobta.

– Igen. Meg is van. Archibald Collington Smith, Lake View Building, Michigan Boulevard, Chicago.

– Szobaszám nincs?

– Nincs. Itt keveredtem meg. Tudtam, hogy nincs meg a szobaszám, csak

az épület.

– Azt mondta, ugye, hogy üzletember Chicagóban?

– Igen. Ez a hivatali címe. A lakcíme nincs meg nekem.

– Mit is mondott, milyen szakmában dolgozik?

– A biztosításiban.

– Ja igen! Azt hiszem, a maga barátja tudna nekem némi felvilágosítást adni Mr. Smith-ről – és a levélre mutattam.

A lány felnevetett, és én tudtam, hogy csapdába akar csalni: – Feltételezem, hogy tudna, de ha maga tényleg azért keresi Mr. Smith-t, hogy egy ingatlanügyet elintézzon, akkor szerintem Mr. Smith tud a legjobban elmondani mindent, amit maga Mr. Smithről tudni óhajt.

– Kétségtelenül így van – feleltem, majd hozzátettem –, éppen ez az egyik probléma, amellyel gyakran szembe kell néznünk, ha egy ilyen mindennapos névvel rendelkező emberrel kell foglalkoznunk, mint *Smith*.

Tudja, gyakran megesik, hogy az ilyen emberek megpróbálnak úgy tenni, mintha ők lennének azok, akiket keresünk, remélve, hogy így hozzájuthatnak a pénzhez. Ezért kell először több különböző szemszögből lenyomozni őket, mielőtt közvetlenül hozzájuk fordulnánk.

A lány szeme csupa mosoly volt, ahogy rám nézett, aztán el is nevette magát hirtelen: – Hát ebből ügyesen kimászott, de úgy látszik, maga nagyon együgyűnek néz engem!

– Már miért?

– Ez az első eset, amiről hallottam, hogy valaki így próbáljon megtalálni egy hiányzó örököst. Általában az ügyvédek valahogy így szokták az ilyesmit csinálni: "Most, mielőtt lerendeznék ennek az ingatlan az ügyét, még meg kell találnunk egy bizonyos Archibald C. Smith-t, annak a Frank Ezéseznek a fiát, aki 19. -ban halt meg. Legutolsó információink szerint Smith Chicagóban él, és rövidáruüzlete van." És aztán a detektívek elkezdnek érdeklődni, és az egyikük eljön hozzám, és így szól: "Bocsásson meg, kisasszony, nem ismer véletlenül egy bizonyos Mr. Smith-t, aki Chicagóban él, és rövidáruüzlete van?" Mire én azt felelem: "Nem, viszont ismerek egy Mr. Smith-t Chicagóban, aki a biztosítási szakmában dolgozik. De hogy néz ki az a férfi, akit maga keres?" Erre a detektív azt feleli: "Te jó isten, azt nem tudom! Én csak a neve után nyomozok."

– Na és? – kérdeztem.

– Hát ez az, amit kérdezek magától.

– Úgy érti, hogy ez egy kissé szokatlan?

– Sőt, nagyon.

Elmosolyodtam, és csak annyit mondtam:

– Hát nem?

A lány arcán kimerültség látszott. Éppen újabb szóáradatot akart rám zúdítani, amikor kopogtattak az ajtón. Figyelme az ajtó felé terelődött, és meglepetten összeráncolta a homlokát.

Újból kopogtattak. Roberta felállt, és kinyitotta az ajtót.

Szenvedélytől izzó férfihang szólalt meg:

– Megmondtam neked, hogy nem tudsz elfutni előlem, de neked mégis meg kellett próbálnod, ugye? Nos, kedvesem, én...

Nem néztem rögtön az ajtó felé, de ahogy a hang kifogyott a szavakból, éreztem, hogy egyre inkább próbál beljebb jutni a szobába, miközben beszél, és eléggé mélyen bejutott ahhoz, hogy megláthasson engem, amint ott ülök a székben.

Odafordítottam a fejem.

Abban a pillanatban felismertem. Az a férfi volt, aki hajnali fél négy tájban azt a dudakoncertet előidézte Jack O'Leary bárja előtt. Roberta Fenn megfordult, rám nézett, aztán halkán így szólt a látogatójához: – Gyere ki egy pillanatra, ott beszélhetünk!

Kitessékelte a folyosóra, és behúzta maga mögött az ajtót, úgyhogy az majdnem becsukódott.

Mindössze néhány másodpercem volt. Tudtam, hogy most minden mozdulat számít.

Óvatosan felkeltem a székből, vigyázva, nehogy zajt üssek. A kezemmel kinyíltam, és megragadtam a levelet, amit Roberta az asztalon hagyott. A borítékon a következő feladó állt: Edna Cutler, 935 Turpitz Little Rock, Ark. Pillanatok alatt átfutottam a levelet. Ez állt benne:

“Kedves Roberta! Néhány nappal az után, hogy kézhez veszed ezt a levelet, fel fog keresni téged Archibald C. Smith Chicagóból. Én adtam meg neki a címedet. Bizonyos üzleti okoknál fogva arra kérlek, hogy légy nagyon kedves hozzá, és tedd a lehető legkellemesebbé New Orleans-i tartózkodását! Mutasd meg neki a Francia Negyed, és vidd el egy-két híres vendéglőbe! Biztosíthatlak róla, hogy kenyérré lehet majd kenni, mert...”

Hallottam, hogy nyílik az ajtó, és azt is, amint a férfi a folyosón ezt mondja: – Rendben van, szóval megígérted. Csak aztán el ne felejtst!

Gyorsan visszatettem a levelet az asztalra, és éppen cigarettára gyújtottam, amikor Roberta Fenn visszajött.

Rám mosolygott, és így szólt: – Hát akkor lássuk csak, hol is tartottunk?

– Tulajdonképpen sehol, csak beszélgettünk.

– Maga detektív. Mondja meg nekem, hogy hogyan juthatott be ez az ember a kapun anélkül, hogy felcsengetett volna ide.

– Ez könnyű.

– Hogyan?

– Akármelyik másik lakó csengőjét is megnyomhatta, fentről kinyitották neki az ajtót, ő pedig feljött. De kinyithatta például az utcai bejárat zárját is. A zárok ezeken a kapukon semmit sem érnek! Akármelyik lakáskulcs jó hozzájuk. De miért akart volna úgy bejutni, hogy ne kelljen csengetnie magának?

Roberta felnevetett, ideges, természetellenesen magas hangon, és azt felelte: – Ne tőlem kérdezze, hogy a férfiak miért akarják azt csinálni, amit akarnak! Nos, azt hiszem, el is mondtam magának mindent, amit tudtam Archibald Smith-ről.

Elértettem a célzást, felpattantam, és így szóltam: – Hálásan köszönöm.

– Maga, maga még a városban marad?

– Igen.

– Aha.

Minden további kérdés útját elvágтам, mert gyorsan ennyit mondtam: – Azt hiszem, megzavartam a délutánját, remélem, nem késett el miattam...

– Szóra sem érdemes, egyáltalán nem zavart, köszönöm.

Az ajtóban állt, és nézte, amint lemegyek a lépcsőn. Kiléptem a kapun, és körülnéztem az utcán, keresve a közelben parkoló kocsik körül azt a magas fickót, aki rátört Roberta Fennre, de nem láttam.

Pedig volt rá elég időm, hogy körülnézzek. Vagy tíz perc is eltelt, mire találtam egy taxit, amelyik üresen tartott vissza a város felé. A sofőr közölte, hogy szerencsém volt. A taxik, mint mondta, nemigen cirkálnak a városnak ebben a részében.

Hatodik fejezet

Lépteim a meredek falépcsőn úgy hangzottak, mint lódobogás a fahídon. Elővettem a wertheimkulcsomat, kinyitottam a lakásajtót.

Bertha Cool egy kényelmes székben feküdt elnyúlva. Vastag, kisportolt lábai kinyújtva, lábfejét a párnázott díványon pihentette. Halkan hortyogott.

Felgyújtottam a csillárt. Bertha békésen tovább szunyókált, arcán egy puttó elégedett mosolyával, így szóltam: – Mikor eszünk?

Azonnal felébredt. Egy percig még pislogott, ahogy a fény hirtelen a szemébe vágott, és az idegen környezetet méregette, mint aki nem tudja, hogy hol van és hogy került oda. De úgy látszik, hamarosan magához tért, és szigorú kis szemét rám függesztette: – Hol a fenében voltál?

– Dolgoztam.

– Szólhattál volna!

– Most szólok. – Dühösen nézett rám. – És te mit csináltál? – kérdeztem gyengéden.

– Még soha életemben nem voltam ilyen piszokul dühös! – válaszolta Bertha.

– Mi történt?

– Elmentem egy vendéglőbe.

– Megint?

– Gondoltam, jó lesz egy kicsit körülnézni! Nem tudom, meddig maradok még itt, és olyan sokat hallottam a híres New Orleans-i vendéglőkről.

– Mi történt?

– A koszt jó volt, de a kiszolgálás... – és pattintott az ujjával.

– Azzal mi volt? Nem adtak eleget?

– Ellenkezőleg, oltári sokat adtak. Az a fajta hely volt, ahol a pincérek szinte védekezésre készítetik az embert. Úgy bánnak veled, mintha kukac lennél az almában. „A Madame bizonyáha ezt kéhi – raccsolta Bertha a pincér franciás akcentusát utánozva –, a Madame bizonyáha fehér boht kém a halhoz és vöhető a húshoz, talán, ha a Madame nem ismehi olyan jól a bohajtákat, megengedi, hogy én ajánljak valamit?”

– És te mit mondtál neki?

– Hogy menjen a fhancba.

– És ment?

– Nem. Egyre csak téblábolt az asztal körül, és hadarva magyarázta, hogy mit kell ennem. Akartam egy kis ketchupot kérni a bélszínemre, erre mit gondolsz, mit mondott nekem? Azt mondta, hogy nem szabad ketchupot hoznia a bélszínhez. Mikor megkérdeztem, hogy vajon miért nem, azt válaszolta, hogy ezzel megsértenék a séf érzékenységét. A séf ugyanis olyan

csodálatos szószt tud csinálni, ami világhírű. A bélszínre csak a legközönségesebb emberek tesznek ketchupot, akiknek nincs érzékük a gasztronómiához.

– Erre te?

– Erre én hátratoltam a széket, és közöltem vele, hogy ha a séf olyan átkozottul fel van a bélszínjével, akkor egye meg ő. És a számlát is a séfnek adja oda a bélszínnel együtt.

– És ott is hagytad?

– Ami azt illeti – válaszolta Bertha –, megállítottak, még mielőtt az ajtóhoz értem volna. Szép kis kavarodás támadt. Végül beleegyeztem, hogy kifizetem a vacsorának azt a részét, amit meg is ettem, de kötöttem az ebet a karóhoz, hogy a bélszínért nem fizetek. Közöltem velük, hogy az a séf ügye.

– És aztán mi történt?

– Ez volt minden. Elindultam, hogy hazajöjjek, de megálltam egy sarokkal előbb, annál a kis étteremnél, és igazán jól éreztem magam.

– A "Bourbon House"-nál?

– Igen, ott. A fene essen azokba a helyekbe, ahol a vendéget védekezésre készítetik!

– Azt akarják, hogy vedd észre, világhírű helyen eszel. Ők csak az elitet látják vendégül – magyaráztam.

– A fészkes fenét! A hely tömve volt turistákkal. Ők azok, akiket itt vendégül látnak. Fúj! Ők akarják megmondani nekem, hogy mit egyek és mit ne egyek, és még el is várják, hogy én fizessem a számlát! Híres kajahely, mi?! Hát tudod, ha engem kérdezel...

Leültem a kanapéra, elővettem egy cigarettát, és megkérdeztem: – El tudod érni Hale-t telefonon New Yorkban?

– Igen.

– Este is?

– Igen. Megvan a lakásszáma is, és a hivatali is. Miért?

– Menjünk vissza a szállóba, és hívjuk fel! – feleltem.

– Miért akarod felhívni?

– Hogy megmondjuk neki, megtaláltuk Roberta Fennt.

Bertha egy pillanat alatt lekapta a lábát a díványról. – Ugye most nem hülyéskedsz?

– Nem.

– Hol van?

– Egy bérházban a St. Charles Avenue-n, a Gulfpride-on.

– És milyen néven?

– A sajátján..

– Csípj a karomba, hogy nem álmodom! Hogy csináltad, drágám? –

kérdezte kedvesen.

- Egyszerű lábmunka.
- Egész biztos, hogy ugyanaz a lány?
- Szakasztott olyan, mint a fényképen.

Bertha lekászálódott a székből. – Donald – búgta –, csodálatos vagy! Igazán van sütnivalód! Fantasztikus vagy, hogy csináltad?

– Csak utánajártam néhány nyomnak.

– Nem tudom, mit kezdenék nélküled! – mondta igazi szeretettel a hangjában. – Csodálatos vagy, drágám. De tényleg az vagy. Te... de a fenébe is!

– Most mi a baj?

A szeme csillogott: – Ez az átkozott lakás. Azt mondtad, hogy a hét végéig vetted ki.

- Igen.
- Nem kapjuk vissza a pénzt, ha előbb költözünk ki.
- Azt hiszem, nem.

– Hogy a fene vinne el minden bolondot! Tudhattam volna, hogy valami ilyesmit fogsz csinálni. Igazán, Donald, néha azt hiszem, tiszta örült vagy, ha pénzügyekről van szó. Talán már holnap elmegyünk innen, a lakást meg az egész hétre előre kifizettük.

– Csak tizenöt dolcsi.

– Csak tizenöt dolcsi – ismételte Bertha emelt hangon. – Ezt úgy mondd, mintha tizenöt dollár az...

Fojtott hangon közbevágta: – Hallgass, jön valaki a lépcsőn!

– Ezek azok a népek a második emeletről. Van ott egy férfi meg egy nő, akik... – mondta Bertha.

A lépcsőnyikorgás hirtelen abbamaradt. Kopogtak az ajtón. Sietve ezt mondtam: – Nyisd ki az ajtót! Ez ettől a pillanattól kezdve a te lakásod.

Bertha átment a szobán, a sarka kopogott a padlón. Kezét az ajtókilincsre, téve megállt, és megkérdezte: – Ki az?

Egy kulturált, szép csengésű férfihang válaszolt: – Idegenek vagyunk, szeretnénk valamit kérdezni.

– Miről?

– Azt hiszem, jobb lenne, ha kinyitná az ajtót, hogy ne kelljen kiabálnunk!

Láttam, hogy Bertha mérlegeli a dolgokat. Ketten vannak, bárkik is legyenek azok. A gazdag élettapasztalat óvatossá tette Berthát. Végigmért, mint aki azon gondolkodik, milyen segítséget jelentenek, ha verekedni kéne, aztán kinyitotta az ajtót.

A férfi, aki mosolyogva hajolt meg, nyilvánvalóan a szép zengésű hang tulajdonosa volt. Társának, aki egy-két lépéssel hátrább állt, nem ilyen volt a

hangja.

Az elülső férfi a kezében tartotta a kalapját, a hátul állónak pedig a fején volt a kalapja, és a szemével majd felfalta Bertha Coolt, úgy szemügyre vette külsejének minden apró részletét. Hirtelen észrevett engem, és ahogy ijedt gyorsasággal rám pillantott, tekintete rossz előérzetről tanúskodott.

A férfi, aki beszélt, most folytatta: – Bizonyára meg fognak nekem bocsátani, de szeretnék felvilágosítást kérni, és úgy gondolom, hogy önök talán tudnának nekem segíteni.

– Valószínűbb, hogy nem – mondta Bertha.

Öltöne legalább százötven dollár tiszta hasznot jelenthetett a szabójának. A kezében egy galamszürke Homburg-kalapot tartott, amely legalább hús dolcsijába került. Az egész emberen látszott az előkelőség. Olyan különleges gonddal volt öltözve, mint aki a húsvéti parádéra igyekszik. Karcsú volt, könnyed, behízsgáló.

A háta mögött álló férfin viszont olyan öltöny lógott, amelyre igencsak ráfért volna a vasalás. A konfekcióöltöny egy nyilvánvalóan más alakú emberre készülhetett eredetileg, és egy készáruüzlet szabóságán igazíthatták rá. Ötvenes, domború mellkasú, magas, erős és körültekintő ember volt.

A kellemes orgánumú férfi minden rábeszélőképességét latba vetve győzködte Berthát. – Ha lenne olyan kedves, és egy pillanatra beengedne minket! Jobban szeretnénk ugyanis, ha a többi lakó a házban nem hallaná, amit beszélünk!

Bertha elállta az ajtót, és így szólt: – Maguk akarnak beszélni. Nekem tökmindegy, hány ember hallja, hogy figyelek.

A férfi erre elnevette magát, ami arról tanúskodott, hogy van humorérzéke, és mulattatja a dolog. Egyre növekvő érdeklődéssel tanulmányozta Berthát, ezt az ősz hajú amazont.

– Csak folytassa! – mondta Bertha, akit zavart a férfi elismerése. – Dobjon be egy újabb tízcentest, vagy tegye le a kagylót!

Az elegáns ismeretlen széles mozdulattal zsebébe nyúlt, és elővette a levéltárcáját. Félig kihúzott belőle egy névjegykártyát, mintha Bertha Coolnak akarta volna átadni, aztán mégis benne hagyta.

– Los Angelesből jöttem, a nevem Cutler, Marco Cutler.

Berthára néztem, felfogta-e, de ahogy láttam, nemigen.

Cutler folytatta: – Szeretnék érdeklődni a feleségemmel kapcsolatban.

– Mi van vele? – kérdezte Bertha.

– Itt lakott.

– Mikor?

– Amennyire én tudom, körülbelül három éve lehetett.

Bertha kiesve szerepéből felkiáltott: – Úgy érti, hogy itt... vagyis hogy

ebben a...?

– Pontosan. Éppen ebben a lakásban – felelte Cutler.

Egy lépést tettem előre. – Talán én segíthetnék? Eredetileg én vettem ki a lakást, és most kiadom a hölgynek. Éppen most költözik be. Ha jól értem, maga is itt lakott.

– Nem. Én Los Angelesben éltem, oda kötött a munkám. A feleségem költözött át ide, erre a címre. Ha jól tudom, éppen ebben a lakásban lakott.

Néhány összehajtott papírt kotort elő a belső zsebéből, széthajtotta, megnézett bennük valamit, majd bólíntott, és megerősítette: – Igen, így van.

A mögötte álló hosszú férfi úgy érezte, hogy neki is mondania kell valamit. – Igen, úgy van – mondta egyetértőleg.

Cutler gyorsan hozzá fordult: – Ugye, ez az a hely, Goldring?

– Ez az a hely. Éppen itt álltam, amikor Mrs. Cutler kinyitotta az...

Cutler sietve félbeszakította: – Természetesen tisztában vagyok vele, hogy ez csak egy halvány reménysugár, de képtelen voltam a szállásadónő nyomára bukkanni, és arra gondoltam, hogy talán maguk már egy ideje itt laknak, és esetleg tudhatnak valamit az előző bérlőkről, és hajlandóak lennének segíteni nekem.

– Kábé öt órája lakom itt... – mondta Bertha.

Felnevettem: – Én vagyok az, aki már itt lakik egy ideje. Talán fáradjanak be, uraim, és üljenek le egy percre!

– Köszönöm – felelte Cutler –, reméltem, hogy behív minket.

Bertha Cool egy pillanatig habozott, aztán félreállt az ajtóból. A két férfi belépett, gyors pillantást vetettek a hálószobára, és átjöttek a nappaliba, amelyikhez az utca fölé nyúló erkély csatlakozott.

– Az ott a túloldalon Jack O'Leary bárja – szólalt meg Goldring.

– Én is felismertem, de sehogy se tudtam gondolatban rekonstruálni, hogy körös-körbe hogy kerültünk ide. Azt hiszem, ez az utca derékszögben kanyarodik – mondta Cutler nevetve.

– Az ember megszokja ugyebár – mondta Goldring, kisajátítva a kényelmes széket, amelyből Bertha nemrég kelt fel. Lábát a zsámolyra tette, és megkérdezte: – Megengedi, hogy rágyújtsak, hölgyem? – És még mielőtt Bertha válaszolt volna, végighúzta a gyufát a cipőtalpán.

Bertha igen röviden válaszolt: – Nem!

– Nem foglalna helyet, Miss... vagy Mrs....? – kérdezte Cutler.

Gyorsan közbevágtam, még mielőtt Bertha megmondhatta volna a nevét: – Mrs. Nem ülnének le, uraim?

Goldring le-fel jártatta a szemét, és a cigarettafüstön keresztül úgy nézett rám, mint egy légyre, amelyik a kedvenc süteménye körül kering.

– Őszinte leszek magukhoz, nagyon őszinte – szólalt meg Cutler. – A

feleségem körülbelül három éve elhagyott. A házasetünk nem volt tökéletesen boldog. Ő ideköltözött New Orleansba. Nem könnyen találtam rá.

– Úgy van – erősítette meg Goldring. – Az fix, hogy sok munkámba került az a nő!

Cutler behízsgáló, bársonyos hangján folytatta: – Azért volt olyan fontos, hogy megtaláljam, mivel arra a következtetésre jutottam, hogy a házasságunk soha többé nem lesz boldog. Bár nagyon sajnáltam, mégis elhatároztam, hogy elválok tőle. Ha a szerelemnek vége, a házasság...

A keskeny kanapéra szorult Bertha nem bírta tovább, és közbevágott: – Ugyan, hagyja már! Nekem nem kell megjárásnia magát. A felesége elhagyta, maga meg elhatározta, hogy kicserélteti a zárat az ajtón, nehogy visszamehessen. Én nem hibáztatom. De nekem mi közöm van ehhez?

A férfi elmosolyodott: – Megbocsát nekem, de meg kell mondanom, hogy magácska üdítő jelenség. Igen, nem rágódom itt a szavakon, Mrs.....khn.

– Oké, akkor talán térjünk a tárgyra, miután ugyanis vacsorázni készültünk – vettem közbe. – Tehát maga elhatározta, hogy benyújtja a válókeresetet. Ha jól értem, Goldring itt meg is találta a maga feleségét, és miután megtalálta, átadta neki az idézést.

– Úgy van – felelte Goldring tiszteletteljes, de értetlen pillantást vetve rám, mint aki azt próbálja kitalálni, hogy miből jöttem rá.

– És most – folytatta Cutler egy árnyalattal türelmetlenebb hangon –, évekkel az ügy teljes lezárása után, ha jól értem, a feleségem cáfolni szándékozik, hogy kézhez kapta volna a papírokat.

– Csakugyan? – kérdeztem.

– Pontosan.

– Ez persze nevetséges. Természetesen Mr. Goldring igen élénken emlékszik még az akkori körülményekre.

– Úgy van – kontrázott Goldring. – 1940. március 13-án délután három óra tájban történhetett. Ő nyitott ajtót, és én megkérdeztem, hogy Mrs. Cutlernek hívják-e, és hogy itt lakik-e. Azt válaszolta, hogy igen. Előzetesen persze megtudtam, hogy a lakást Edna Cutlernek adták ki. Aztán megkérdeztem őt, hogy Edna Cutlernek hívják-e, mire azt válaszolta, hogy igen. Aztán elővettem az eredeti idézés egy másolatát és a kereset egy másolatát, és átadtam neki a papírokat, ahogy ott állt az ajtóban.

Goldring a hallajtó felé lépett. Cutler folytatta a történetet. – A feleségem most azt állítja, hogy akkoriban még csak nem is járt New Orleansban. Mr. Goldring azonban felismerte a fényképéről.

Bertha éppen mondani akart valamit, de a térdemmel meglöktem, megköszörültem a torkomat, és összeráncolt homlokkal bámultam a szőnyeget, mint aki megpróbál visszaemlékezni valamire. Azt mondtam: – Ha

jól értem, Mr. Cutler, maga azt akarja minden kétséget kizáróan bizonyítani, hogy a nő, aki ebben a lakásban lakott, a maga felesége.

– Igen.

– És hogy átvette a papírokat – tette hozzá Goldring.

– Most még csak rövid ideje vagyok itt – mondtam –, de igen jól ismerem New Orleanst, mivel gyakran utazom ide. Azt hiszem, két évvel ezelőtt is itt voltam. Igen, azt hiszem, éppen két évvel ezelőtt volt. Az utca túloldalán béreltem akkor lakást. Talán fényképről fel tudnám ismerni Mrs. Cutlert.

Cutler arca felragyogott: – Éppen ezt szeretnénk! Olyan embereket találni, akik bizonyíthatják, hogy a feleségem akkoriban itt élt.

Vékony, sima bőrű kézfeje megvillant egy pillanatra, ahogy a zakója belső zsebébe nyúlt egy kicsiny borítékért. Három fényképet vett ki belőle. Hosszú ideig tanulmányoztam a fényképeket. Egész biztos akartam benne lenni, hogy felismerem ezt a nőt, ha az életben még egyszer látom.

– Nos? – kérdezte Cutler.

– Nem egészen tudom hova tenni – feleltem. –. Láttam már valahol, de nem hiszem, hogy találkoztunk volna. De valahol már láttam, az biztos. Nem emlékszem, hogy ő lakott-e ebben a lakásban. Később még eszembe juthat.

Oldalba böktém Berthát, hogy jól nézze meg a képeket. Felesleges volt aggódnom. Cutler nyújtotta a kezét a fényképekért. Bertha elvette tőlem a képeket, és így szólt: – Hadd nézzem csak meg jól!

Együtt vizsgálgattuk a képeket.

Az a szokásom, hogy a fényképekből megpróbálom rekonstruálni az illető jellemét. Ez a lány itt a képen alkatra majdnem ugyanolyan volt, mint Roberta. Az arcuk azonban egészen más. Robertának egyenes az orra, és a tekintete tudott rejtélyes vagy elgondolkodó lenni. Ez a lány viszont inkább üresfejű, könnyűvérű teremtesnek látszott. Olyannak, aki nevet, mosolyog vagy sír a hangulata szerint, és soha nem gondol arra, hogy mi lesz holnap. Roberta akkor is gondolkozik, amikor nevet. Soha nem ereszti el magát, legalábbis nem teljesen. Az egyik keze mindig ott van a vészféken. Ez a lány itt a képen vakmerő hazárdjátékos. Az a fajta, aki mindent egy lapra tesz fel. Természetesnek tartja, ha nyer, és hitetlenül bámul, ha veszít. Akinek játék közben soha meg nem fordul a fejében, hogy veszíthet is. Roberta viszont az a típus, aki a viláért sem kockáztatna meg olyan játszmát, amelynek az elvesztését nem engedheti meg magának.

Ami a két nő alkatát, alakját és egész jellegét illeti, abban annyira hasonlítottak, hogy nyugodtan viselhették volna egymás ruháit. Bertha visszaadta a képeket Cutlernak.

– Nagyon fiatalnak látszik – szólaltam meg.

Cutler bólintott: – Tíz évvel fiatalabb nálam. Talán ez is közrejátszott. De

nem szeretném untatni magukat a problémámmal. Azért jöttem ide, hogy megpróbáljak bizonyítékokat szerezni arra vonatkozóan, hogy a feleségem itt lakott. Kellene valakit találnom, aki biztosan tudja.

– Sajnálom, hogy nem segíthettem többet – mondtam neki. – Talán később eszembe jut valami. Hol érhetem el?

Átnyújtotta a névjegyet: “Marco Cutler, részvények és kötvények, Hollywood.”

Zsebre tettem, és megígértem, hogy kapcsolatba lépek vele, ha eszembe jut valami a bérlővel kapcsolatban, aki három évvel ezelőtt lakott a lakásban.

– Benne vagyok a telefonkönyvben, hívjon fel, ha még az előtt kap valami fülest, mielőtt Mr. Cutler visszautazik! Szívesen állok bármikor a rendelkezésére, ha iratokat akar kézbesíteni – búcsúzkodott Goldring.

Megígértem, hogy így teszek, majd Cutlerhez fordultam: – Nem tudja kényszeríteni a feleségét, hogy vallja be, hogy itt lakott? Akkor a legapróbb részletekig fel kellene tárnia, hogy hol volt, ha azt állítja, hogy nem kapta meg az iratokat.

– Ez nem olyan könnyű, mint amilyennek látszik – felelte Cutler. – A feleségem szeret rejtélyes és titkolózó lenni. Mindenesetre nagyon köszönöm maguknak.

Biccentett Goldringnak, erre mindketten felálltak. Goldring még egyszer gyorsan körülnézett a lakásban, és elindult az ajtó felé. Cutler megállt: – Nem tudom, hogyan köszönjem meg a segítségüket – mondta. – Természetesen tisztában vagyok vele, hogy ami az én számomra komoly és fontos ügy, az a kívülállónak, aki egyik felet sem ismeri, bagatell. Hálás vagyok az udvariasságukért.

Amint az ajtó becsukódott mögöttük, Bertha hozzám fordult: – Ez az ember tetszik nekem!

– Persze – feleltem –, behízselgő hangja van, és...

– Ne bolondulj már meg! – mondta Bertha. – Nem Cutler, Goldring.

– Ja!

– Cutler egy rohadt, mézesmázos hipokrita! – jelentette ki Bertha. – Valaki, aki ennyire udvarias, az eleve nem lehet komoly, márpedig ha valaki nem veszi komolyan a dolgokat, az már hipokrita. Nekem Goldring tetszik, ő aztán nem kerülgeti a forró kását.

Megpróbáltam Goldring hangját utánozni, amint azt mondja: “Úgy van.”

– Időnként te vagy a legfárasztóbb kis tökmag, akit a föld a hátán hordott – meresztette a szemét rám Bertha.

– Na, gyereünk, telefonáljunk Hale-nek! Most már biztosan beért New Yorkba. Legrosszabb esetben üzenetet hagyunk neki.

Hetedik fejezet

A szállodában ültünk, és arra vártunk, hogy bejöjjön a hívás. A központ közölte, hogy senki nincs Hale irodájában, és az otthoni száma sem felel.

– Nem tudjuk pontosan, hány órakor érkezik haza, de valamikor még az este folyamán bizonyosan. Legyen szíves, próbálja még! – mondta Bertha a telefonba.

– Szeretnék valamit enni, amíg várakozunk! Ilyenkor szoktam vacsorázni – mondtam Berthának.

Bertha hallani sem akart róla, hogy most menjek el vacsorázni: – Szeretném, ha itt lennél, amikor bejön a hívás! Inkább hozass fel valamit!

Szelíden megjegyeztem, hogy éjfél előtt ugyan nemigen fogunk hallani Hale felől, de azért a szobába kérttem az étlapot. Bertha átnézte, és úgy döntött, hogy rákkoktél eszik, én pedig a szokásos bifsztekvacsorámat kértem.

– Tudod, képtelen vagyok csak úgy ülni, és nézni, ahogy eszel – mondta magyarázólag.

Bólintottam.

– Önnek csak egy rákkoktél lesz? – kérdezte a szobapincér aggodalmaskodóan.

– Mi az az "osztriga Rockefeller módra"? – érdeklődött Bertha.

– Sült osztrigák – magyarázta a pincér lelkesedéstől ragyogó arccal –, a kagylókat forró kősódarabkákra teszik, egy csipetnyi fokhagymával ízesítik, és speciális szósszal öntik nyakon. A szósz receptje titok. Aztán az egészet kagylóstul megsütik.

– Ez jól hangzik! – mondta Bertha. – Megpróbálkozom egy fél tucattal. Tudja mit, hozzon egy tucatot! Tetessen egy kis francia kenyeret a sütőbe, piríttassa barnára, tegyenek rá jó sok olvasztott vaját, és utána hozzon nekem még egy csésze kávé, nagy adag tejszínhabbal és sok cukorral.

– Igen, asszonyom.

Bertha rám nézett: – Simán kérem a kávé! – szívta vissza.

– Igen, asszonyom. Óhajt valami desszertet?

– Hát majd meglátom, hogy boldogulok ezekkel.

Miután – a pincér elment, Bertha úgy nézett rám, mint aki azt várja, hogy mondjak valamit. Amikor ezt nem tettem, ő hozakodott elő: – Végül is ennyit akármelyik nap hízhat az ember. Mi értelme, hogy most kezdjem el számolni a kalóriákat, amikor már megettem annyit, amennyit egy nap meg tudok emészteni.

– A te életed – feleltem –, miért ne élnéd úgy, ahogy akarsz?

– De hisz úgy élelem!

Néhány percnyi csend után halk hangon szólalt meg: – Nézd, drágám, szeretnék valamit mondani neked!

– Mit?

– Okos hapsi vagy, de a pénzhez semmi érzéked. A pénzügyeket Berthának kell kezelnie.

– Na és?

– Mióta eljöttél Los Angelesből, új üzletbe kezdtünk – mondta Bertha, mint aki attól fél, hogy vitába szállok vele.

– És mi az az új üzlet?

Az a ravaszkas arckifejezés ült ki Bertha arcára, ami rendszerint akkor jelenik meg, ha valami sikerül neki: – A “B. Cool Építkezési Vállalat”. Én vagyok az elnök, te pedig a vezérigazgató.

– És mit építünk?

– Most éppen házakat a hadseregnek. Ez egy igen kis vállalkozás. Olyan valami, amit könnyen kézben tudunk tartani. Nem lesz vele sok gondod, mivel mi csak alvállalkozók vagyunk.

– Nem értem.

– Úgy gondoltam, hogy jobb, ha egyszerre több vasat tartunk a tűzben. Az ember sohasem tudhatja. Ki tudja, mit hoz a holnap, ahogy a dolgok jelenleg állnak?!

– De minek vágunk bele ebbe az építkezési buliba?

– Hát csak láttam egy lehetőséget, hogy elkezdjünk valamit.

– Ez nem hangzik túl meggyőzően – mondtam feszült várakozással.

Bertha mély lélegzetet vett: – Fene vinné el – mondta –, nekem óriási szervező képességem van! Amióta te betársultál hozzám, túl sok időm van a mélytengeri halászatra. És ahogy ott ülök a csónakban, egyszer csak arra gondolok: fiatal fiúk hálnak meg csak azért, mert mi, idősebbek nem teszünk eleget a ránk háruló kötelességeknek... Hát szóval, elkezdjük ezt az építkezési üzletet, és ennyit erről! Neked nem lesz túl sok dolgod vele. Majd időnként megkereslek, ha szükségem van valamire, de többnyire magam fogom tudni kezelni.

Mielőtt bármit mondhattam volna, a telefon csörögni kezdett. Bertha olyan szenvedélyesen kapott a kagyló után, hogy világosan elárulta, mennyire örül, hogy beszélgetésünk félbeszakadt. A kagylót a füléhez szorítva kiabálta:

– Halló... Ó, halló. Már többször kerestem, honnan beszél... Nem, nem. Én kerestem magát... Ja, hogy maga is! Hát nem különös? Akkor hát mondja először maga, hogy mit akart mondani... Ja, rendben van, ha ragaszkodik hozzá! Jobb, ha leül! Van egy hírünk a maga számára!... Úgy van! Megtaláltuk. A Gulfpride házaknál, a St. Charles Avenue-n... Nem. A Gulfpride-nál. G-U-L-F-P-R-I-D-E. Igen, ez az!... Ja kérem, ez szakmai titok!

Megvannak a saját nyomozási módszereink. Ez ugyan már eléggé kihűlt nyom volt, de mi úgy szimatoltunk, mint a kutyák, amióta csak elutazott. Meg lenne lepve, hogy hány szálát nyomoztunk végig... Nem, én még nem beszéltem vele. Donald beszélt... Igen, a társam, Donald Lam.

Bertha elhallgatott, úgyhogy hallottam a recsegő, fémcsengésű férfihangot a telefonból. Bertha csak ült és figyelte.

– Hát... azt hiszem, meg tudom tenni – mondta.

Rám nézett, majd gyorsan befogta a kagylót, és azt suttozta: – Azt akarja, hogy menjek oda, és látogassam meg a lányt holnap kora reggel.

– Miért ne?

Gyorsan levette a kezét a mikrofonról. – Igen, Mr. Hale, értem. – Újra befogta a mikrofont, és azt mondta: – Azt akarja, hogy menjek oda hozzá, férközzem a bizalmába, kérdezzem ki.

– Vigyázz – figyelmeztettem –, ez a lány nem bolond! Ne garantálj határozott eredményt!

– Nos, az nagyon jó lesz, Mr. Hale – folytatta Bertha a kagylóba –, boldogan megteszem, ami tőlem telik... Igen, Donaldot is magammal viszem. Kora reggel fogunk odamenni, rögtön, ahogy felébred.. Kilencre jár dolgozni, úgyhogy nyolc harminc körül kell elindulnia otthonról. De várhatjuk az utcán is, hogy taxival vigyük a munkahelyére. Mi a kívánsága, mit mondjak neki?

Ismét csend támadt, és kis híján hallhatóvá vált a telefonba mondott, fémcsengésű instrukciók sora. Aztán megint Bertha vette vissza a szót: – Rendben van, Mr. Hale, utána rögtön értesíteni fogom. Táviratozzak, vagy... Értem. Rendben van! Hát, köszönöm. Nagyon köszönöm. Mi is azt hisszük, hogy nagyon jók voltunk... Igen, ahogy már mondtam magának: ő súlyra nem valami sok, de esze, az rengeteg van. Hát akkor jó éjszakát, Mr. Hale!... Jaj, várjon csak egy percet! Ha most az én nevében hívják, kérem, töröltesse a hívást! Kiváló tehetségük van hozzá, hogy hol lehet egy hívásból kettőt csinálni. Én felhívom a központot, és töröltetem, de aztán nehogy hagyja magának bemagyarázni, hogy ez egy másik hívás!... Rendben van, a vizontlátásra!

Bertha visszatette a kagylót, majd ismét felvette: – Halló, halló! Halló, központ? Mrs. Cool beszél Mr. Lam szobájából... Igen, jól érti, Mr. Lam szobájából... Nem, én már kijelentkeztem, és a csomagom itt van Mr. Lam szobájában, így van! Az előbb kértem, hogy hívja fel nekem Mr. Hale-t New Yorkban. Kérem, törölje! Igen, törölje!... Nem, épp most beszéltem vele... ő hívott... A fenébe is, törölje és kész!

Bertha lecsapta a kagylót, hozzám fordult és kitért: – Atyaúristen! A telefontársaság úgy látszik elevenen megnyúzza ezeket a szerencsétlen lányokat, valahányszor törölnek egy hívást. Az embernek az az érzése, mintha

a falatot szedné ki a szájukból. Hale gépe valahol földet ért. Hogy hol, azt nem értettem. Mit gondolsz, hol a fenében van a vacsoránk? Én...

A szobapincér diszkréten kopogott az ajtón.

– Szabad! – mondtam.

Bertha nem szeret evés közben beszélni. Hagytam, hadd egyen.

– Hány órakor akarsz Roberta Fennhez menni? – kérdeztem, amint félretolta a tányérját.

– Csak felkelek, és idejövök hozzád a hotelba. Hét órára itt vagyok. Te légy lent a hallban indulásra készen! De tényleg légy ott! Nem szeretnék rád várni, mialatt ketyeg a taxióra. Ahogy meglátsz, azonnal indulj el, ugorj ki, és vedd magad a kocsiba! Hét órakor, megértted?

– Hajszálpontosan hétkor – feleltem.

Bertha hátradőlt az elégedettség nyugodt mosolyával az arcán, és a plafonig fújta a cigarettafüstöt. A pincér megjelent az étlappal. Bertha még csak bele sem nézett, úgy mondta: – Hozzon egy peche melbát dupla csokoládéval!

Nyolcadik fejezet

Bertha egészen meg volt lepve, amikor a sarkon bekanyarodó taxiból látta, hogy kilépek a hotelből pontosan hét órakor. Gyémántkemény tekintete dühösen villogott a világra.

– Jól aludtál?

– Aludtam?! – dühöngött, s ez felért egy káromkodással.

Bemondtam a sofőrnek a címet a St. Charles Avenue-n. – Mi volt a baj? – kérdeztem. – Nagy volt a lárma?

– Boldogult lánykoromban a nők a szerelmi ügyeiket általában titokban és mindig csendben bonyolították le.

-- Miért, mi a baj? Hallottad, amint elcsábítanak valakit az ablakod alatt?

– Egy valakit! _ – kiáltott fel Bertha. – Talán egy egész regimentet! Ma éjszaka jöttem rá, miért mondják, hogy a mai fiatalemberek kandúrkodnak. Nem azért, mert annyira futnak a szoknyák után, hanem mert annyit nyávognak.

– Ebből arra következtetek, hogy nem aludtál jól.

– Nem is – felelte Bertha –, de azért egy dolgról biztosíthatlak.

– Mégpedig?

– Néhány fiatal hölgynek adtam egy-két jó tanácsot a balkonról.

– És hogy reagáltak?

– Az egyik feldühödött, a másik elszégyellte magát és hazament, a többiek meg csak álltak ott, nevettek rajtam, és szellemességeket kiabáltak vissza nekem.

– És te erre mit csináltál?

– Elküldtem őket a fenébe – sziszegte Bertha.

– És elmentek?

– Nem.

– Akkor már nem csodálkozom, hogy nem aludtál.

– Nem is a lármaról van szó, túl dühös voltam ahhoz, hogy el tudjak aludni. A gondolat, hogy lenn az utcán kis ringyók mászkálnak a legkisebb szégyenérzet nélkül! Az ember holtig tanul.

– Akkor otthagyd azt a lakást?

– Hogy otthagynom-e?! – kiáltott fel Bertha. – Elment az eszed? Ki van fizetve!

– Tudom, de hát semmi értelme, hogy egy olyan lakásban maradj, ahol nem tudsz aludni.

Bertha összeszorította az ajkát, és úgy mondta: – Néha legszívesebben megfognálak, és a lelket is kiráznám belőled. Ha így megy tovább ez a te átkozott extravaganciád, egyszer még a cégtársi viszonyunkat is tönkreteszi.

– Tönkre fogunk menni? – kérdeztem.

– Nem akarom előlről kezdeni! – mondta Bertha gyorsan. – Eddig szerencséd volt. De egyszer majd nem lesz többet szerencséd, és akkor sírva jössz hozzám dohányért, hogy átlendíthessük a céget a holtpontra. Akkor majd megtudod, ki is az a Bertha Louise Cool, és garantálom, hogy többé nem is fogod elfelejteni!

– Igazán figyelemre méltó gondolat. Már-már szinte vonzóvá teszi a tönkremenés lehetőségét.

Bertha szándékosan elfordította a fejét, és úgy tett, mintha hevesen érdekelné a St. Charles Avenue tájéka. Egy perccel később megszólalt: – Van gyufád?

Adtam neki gyufát, és ő cigarettára gyújtott. Csendben ültünk tovább, amíg a Gulfpride házakhoz nem érkeztünk. – Jobb, ha váratjuk a kocsit – mondtam Berthának –, errefelé nehéz taxit fogni, és talán nem maradunk sokáig.

– Az nem olyan biztos – felelte Bertha –, sokkal tovább is eltarthat, mint gondolnád. Nem fogjuk itt járni a taxiórát, amíg beszélgetünk.

Bertha kinyitotta a retiküljét, és mindenesetre kifizette a taxit a következő intelmek kíséretében: – Várjon itt, amíg felcsengetünk! Ha meghallja a berregést, hogy beeresztettek minket, ne várjon tovább! Ha nem, visszamegyünk magával.

A taxisofőr egy pillantást vetett a Berthától kapott tízcentes borraivalóra: – Igen, asszonyom – mondta, és türelmesen várt a volán mögött.

Bertha kikereste a Roberta Fenn neve mellett levő kapucsengőt, és olyan erővel nyomta meg, mintha össze akarná lapítani.

– Biztosan még fel sem kelt! – bosszankodott Bertha. – Különösen, ha este még programja volt. Nem lennék meglepve, ha kiderülne, hogy ő is ott volt a tegnapi esti ricsajozók között. Úgy látszik, errefelé hajnali három körül kezdenek egy kicsit rendeződni a dolgok.

Bertha még egyszer tövig nyomta a csengő gombját.

Megszólalt a kapuzár berregője. Lenyomtam a kilincset, és a kapu kinyílt. Bertha visszafordult, és intett a taxisofőrnek, hogy mehet. Elindultunk felfelé a lépcsőn. Elöl Bertha fűjtatott a nyolcvan kilójával, lassan, de határozottan, én mögötte, hozzáigazítva a lépteimet.

– Ha felérünk, drágám, hagyd, hogy én beszéljek! – mondta Bertha.

– És tudod, hogy miről akarsz beszélni? – kérdeztem.

– Igen. Tudom, hogy Hale mit akar kinyomoztatni velem. Azt hiszem, New Orleansban vannak a világ legmeredekebb lépcsői, hogy a fene vigye el!

– A második ajtó balra, ha jól emlékszem.

Bertha felszuszogott az utolsó néhány lépcsőfokon, befordult a folyosóra, és kopogtatásra emelt keze egy fél másodpercre megállt a levegőben.

Észrevette, hogy az ajtó résnyire nyitva volt.

– Nyilván azt akarja, hogy egyenesen bemenjünk – mondta, és belökte az ajtót.

– Várj csak egy percig! – szóltam rá, és megragadtam a karját.

Az ajtó Bertha mozdulatának lendületétől szélesre tárult. Először nem láttam mást, csak egy férfi lábát, ami furcsa helyzetben lógott le. Aztán a kitáruló ajtószárny fokozatosan látni engedte a férfi egész testét, amely félig a széken, félig a földön feküdt. Feje a padlón, fél lába az egyik karfa alá csúszott, másik lába pedig a karfán lógott. A bal mellkasán levő sebből baljóslatú sötét erecske szivárgott lefelé a kigombolt mellényen át a zakó szövetére, és kis tócsában gyűlt össze a padlón. Egy megpörkölődött puha párna mutatta, hogyan próbálták meg letompítani a lövés zaját.

Bertha visszafojtott lélegzettel suttopta: – Az anyja keservit! – és gyorsan előrelépett.

Én még mindig fogtam a karját, és minden erőmet latba véve próbáltam visszatartani.

– Mit akarsz? – kérdezte Bertha. Szó nélkül tovább ráncigáltam.

Bertha már megint kitörni készült, amikor az arckifejezésem láttán tágra nyíltak a szemei.

Meglehetősen hangosan a következőket mondtam: – Úgy látszik, senki sincs itthon. – Eközben még mindig fogtam a karját, és a lépcső felé húzkodtam.

Szerencsére Bertha ha egyszer megértett valamit, akkor már gyorsan cselekedett. Halkan végimentünk a szőnyeggel borított folyosón, és én minden lépcsőfokon eggyel lejjebb tuszkoltam Berthát, aki minduntalan meg akart állni vitatkozni.

Valahogy kikeveredtünk az utcára. Berthát nekitámasztottam a falnak, én pedig gyorsan megindultam a St. Charles Avenue-n.

Bertha elég hamar összeszedte magát, és elindult utánam. – Mondd már, hogy mit akarsz! – mondta. – Mi a fene ütött beléd? Azt a férfit ott meggyilkolták. Értesítenünk kellett volna a rendőrséget.

– Felőlem értesítsd a rendőrséget, ha akarod – feleltem –, csak azt ne hidd, hogy ha bemész abba a szobába, élve ki is jössz onnan.

A meglepetéstől egy pillanatra földre gyökerezett a lába, és rám bámulva hebegte: – Mi a fenéről beszélsz?

– Hát nem érted? – kérdeztem. – Valaki megnyomta a berregőt, hogy beeressen minket, aztán ugyanaz a valaki félig nyitva hagyta az ajtót.

– De hát ki? – kérdezte.

– Kettőt találgathatsz. Vagy a rendőrség várt ott valakire, ami az adott körülmények között meglehetősen valószínűtlen, vagy a gyilkos várakozott

türelmesen a második áldozatára.

Bertha szigorú tekintetében a megértés szikrája lobbant: – Az anyád keservit! Azt hiszem, igazad van, te lókötó!

– Biztos, hogy igazam van.

– De ugye az nem valószínű, hogy a gyilkos minket várt?

– Nem, de várhatott volna minket is – feleltem –, feltéve, hogy belépünk a szobába.

– Ezt hogy érted?

– Láthattuk volna, hogy ki van odabenn. És hiába nem ránk várt, ha egyszer már megláttuk, nem engedhette volna meg magának, hogy élve eleressen bennünket.

Láttam Bertha arcából kifutni a vért, ahogy rájött, hogy hajszál híján úszta meg. – Ezért vágta le azt a dumát, hogy nincs benn senki?

– Hát persze. Van itt szemben egy vendéglő, onnan felhívjuk a rendőrséget, és közben szemmel tarthatjuk a házat, hogy lássuk, ha kijön valaki.

– Ki volt az az ember, Donald? – kérdezte Bertha. – Te ismered? Már úgy értem, a halottat.

– Láttam már.

– Hol?

– Ő jött fel Roberta Fennhez tegnap este. Azt hiszem, hogy váratlan, nem szívesen látott vendég volt, de egyszer már láttam azelőtt is.

– Igen? Hol?

– Egyik éjjel nem tudtam aludni. Kimentem az erkélyre, ő pedig a szemközti bárból lépett ki. Két nő volt vele, és egy másik férfi kocsival várt rájuk.

Bertha emlékezetébe késpengeként hatolt az előző éjszaka emléke: – Ő is a dudanyomkodó brigád tagja volt?

– Sőt! Az éjszaka legszörnyűbb dudakoncertjének az előidézője – válaszoltam.

– Akkor örülök, hogy meghalt – mondta Bertha nemes egyszerűséggel.

– Fékezd magad, ilyesmivel nem illik viccelődni!

– Ki mondta neked, hogy viccelődöm? Minden szót halálosan komolyan gondoltam. Nem kellene értesítenünk a rendőrséget?

– Értesítjük – feleltem –, de az én módszeremmel,

– És az hogy megy?

– Gyere, megmutatom!

Beléptünk a vendéglőbe. Jó hangosan megkérdeztem, hogy a tulajdonosnak kell-e szólnom, ha taxit akarok rendelni, vagy én is telefonálhatok.

A tulaj megmutatta, hol a fülke, és megadta a taxivállalat telefonszámát, én

pedig hátramentem, és felhívtam őket. Megígérték, hogy két percen belül küldik a kocsit. A fülkéből jól láthattam Roberta Fenn házának kapuját.

Vártam, amíg meghallom a vendéglő elé beálló taxi dudáját, akkor aztán gyorsan feltárcsáztam a rendőrkapitányságot, és ellentmondást nem tűrő hangon szóltam bele a kagylóba:

– Van magánál ceruza?

– Igen.

– Gulfpride házak, St. Charles Avenue,

– Mi van ott?

– Kettő-nulla-négyes lakás – folytattam.

– Mi van vele? Ki beszél? Mit óhajt?

– Jelenteni szeretném, hogy gyilkosság történt a kettő-nulla-négyes lakásban. Ha nagyon gyorsan odaküldenek egy rádióskocsit, talán még elkaphatják a gyilkost. Még ott vár a lakásban a következő áldozatára.

– De hát ki beszél?

– Adolf.

– Milyen Adolf?

– Hitler Adolf – feleltem –, de több kérdést már ne tegyen fel, mert van még egy-két ilyen aranyköpésem. – Azzal letettem a kagylót, és kimentem.

Bertha jóval előttem kiment, hogy foglalja a taxit, én pedig ráérősen baktattam utána, mint akinek nincs semmi sietnivalója.

– Hová szabad? – kérdezte a sofőr.

Bertha éppen kezdte volna megadni a hotel címét, amikor szusszanásnyival megelőzve én mondtam be: – A pályaudvari csomagmegőrzőhöz. Ne siessen! Csak nyugodtan, van időnk.

Hátradóltunk az ülésen, és Bertha szeretett volna szóhoz jutni végre, de valahányszor mondani akart valamit, könyökömet a bordái közé böktem. Végül feladta, és némán, fortyogó, tehetetlen dühvel bámult rám.

Odaérve kifizettük a taxit, és én az egyik kapun beirányítottam Berthát, majd körbevittem, és egy másik kapun ki.

– A Monteleone Hotelba! – intettem magamhoz egy újabb taxit.

Újra elhallgattattam Berthát. Olyan érzésem volt, mintha egy gőzölgő melegvízforralón kellett volna befognom a biztonsági szelepet: nem lehetett tudni, melyik pillanatban robban.

Megérkeztünk a Monteleone Hotelba. A hallban leültettem Berthát egy kényelmes, süppedős karosszékbe, mellételepedtem, és a tőlem telhető legnagyobb nyájjassággal így szóltam: – Tessék, most beszélhetsz! Beszélj a világon bármiről, amiről csak akarsz, kivéve az utóbbi egy órában történeteket!

Bertha döbbsen nézett rám: – Ki a fene vagy te, hogy előírd nekem, miről beszéljek, és miről ne?

– Minden mozdulatot, amit idáig tettünk, lenyomoznak. Csak az számít majd igazán, amit mostantól fogva teszünk – feleltem.

Bertha csettintett: – Ha itt megtalálnak minket, soha többé nem tévesztenek szem elől.

Megvártam, amíg a portás szeme ránk téved. Akkor felálltam, odamentem a recepcióhoz, és nyájasan mosolyogva megkérdeztem: – Ugye jól tudom, hogy itt áll meg a busz, amelyik az északra menő géphez viszi ki az utasokat?

– Igen. Körülbelül harminc perc múlva indul.

– Megvárhatnánk itt? – kérdeztem félszegen, mint aki nem bízik magában.

– Csak nyugodtan! – biztosított mosolyogva.

Visszamentem Berthához. Megvártam, amíg a portás elfordul, és odamentem az újságospulthoz. Pár pillanattal később intettem Berthának, hogy kövessen, és besétáltunk a drugstore-ba. Egy darabig játszottam a flipperen, aztán már kint is voltunk az utcán.

– És most hová? – kérdezte Bertha.

– Először a szállodába. Csak annyi időre, míg összecsomagolunk és kijelentkezünk.

– És azután?

– Nyilvánvaló, vissza a lakásba.

– Mind a ketten?

– Igen. Én a kanapén is elalszom.

– Jó, de mi ebben a pláne? Úgy menekülsz, mintha te lennél a tettes.

– Egy percre se gondold, hogy a rendőrség nem ezt fogja feltételezni.

– De hát miért?

– Roberta Fenn egy bankban dolgozik. Meg fogják kérdezni a főnökét, hogy mit tud. Ő azt fogja válaszolni, hogy tegnap délután egy férfi kereste Robertát, aki azt állította, hogy detektív és valami ingatlanügyet akar tisztázni. Roberta Fenn beszélt vele. A fiatalember munka után megvárta a banknál. Beültette Robertát egy taxiba, majd elhajtottak. A fiatalember tegnap este ott volt a lány lakásán, amikor beállított az a férfi, akit meggyilkoltak. A férfi féltékeny lett.

– De hát hol volt ezalatt Roberta? – kérdezte Bertha Cool.

– Roberta? Egy: ő húzta meg a ravaszt; kettő: a szobában volt, a padlóra kuporodva, de mi nem láthattuk őt, mivel nem mentünk be; három: ő lett volna a következő áldozat, akire a gyilkos várt.

– Azt hiszem, ideje, hogy taxiba vágjuk magunkat, elmenjünk a rendőrségre, és elmondjunk nekik mindent, amit tudunk.

Megálltam, a sarok felé fordítottam Berthát, és rámutattam egy taxira a túloldalon. – Ott egy taxi, tessék, szállj be!

Bertha habozott.

- Na gyerünk!
- Te nem így akartad, vagy igen, Donald?
- Nem.
- És miért nem?
- Egy csomó okom van rá.
- Például?
- Például büzlik – feleltem.
- Mi büzlik?
- Az egész, úgy ahogy van.
- Miért?
- Hale Los Angelesbe jött. Ott felkért minket, hogy utazzunk New Orleansba, és találjuk meg Roberta Fennt. Miért nem egy New Orleans-i nyomozóirodát bízott meg az ügyvel?
- Mert bennünk jobban megbízott. Minket ajánlottak neki.
- Tehát ahelyett hogy egy New Orleans-i nyomozóirodára bízta volna ezt a rutinmunkát, fizeti nekünk a mesés honoráriumot plusz az útiköltséget és a napidíjat.
- Te akkor már Floridában voltál, és ő nagyon örült, amikor ezt megtudta. Azt is kilátásba helyeztem neki, hogy már néhány nappal a mi megérkezésünk előtt itt lehetsz.
- Rendben van, örült. Minket bízott meg, hogy jöjjünk ide, és dolgozzunk az ügyön, mivel bennünk bízott. *De ezenközben egész idő alatt tudta, hogy hol van Roberta Fenn.*
- Bertha úgy bámult rám, mintha valami tökéletesen értelmetlen dolgot műveltem volna, például téglát hajítottam volna a drugstore kirakatüvegébe.
- Ez az igazság! – tettem hozzá nyomatékkal.
- Donald, te tisztára örült vagy! Mi a fenének jönne le valaki Los Angelesbe, hogy napi ötven dollárért (plusz húsz az egyéb kiadásokra) tüvé tegyük neki egész New Orleanst egy nő miatt, akiről azt állítja, hogy nyoma vészett, holott megvan?
- Na látod – feleltem –, hát ezért nem vágom magam taxiba, és nem rohanok a rendőrségre. Te viszont megteheted, ha akarod. Ott a taxi, és ahogy ismerlek, biztos van nálad elég pénz a viteldíjra.
- Ezzel elindultam a szálloda felé. Bertha hosszú léptekkel sietett utánam.
- Nem kéne olyan szörnyen önféjűnek lenned.
- Nem vagyok önféjű. Egyszerűen csak semmi kedvem belekeveredni.
- És mit fogsz mondani, ha a rendőrség megtalál, és sarokba szorít azzal, hogy nem jelentetted a gyilkosságot?
- De jelentettem.
- Bertha elgondolkozott: – Mindegy, a rendőrségnek így sem fog tetszeni.

– Ezt senki nem is várja tőlük.
– De ha netán mégis a kezük közé kerülsz – figyelmeztetett Bertha –, megnézheted magad.
– Kivéve, ha nem tudjuk valami másra terelni a figyelmüket.
– Például mire? – kérdezte.
– A szobában elbújt gyilkosra vagy például egy vadonatúj gyilkosságra. Mindenesetre valami olyasmi kell, amin törhetik a fejüket.

Bertha automatikusan hozzám igazította a lépteit, miközben lázasan gondolkozott. Végül kijelentette: – Donald, te tiszta örült vagy, ami a Hale-ügyet illeti!

– Miért?
– Mert azt hiszed, hogy Hale tudta, hol van Roberta Fenn.
– Hale már korábban ráakadt a lányra.
– Miből gondolod?
– A Bourbon House étterem pincére látta Robertát kijönni Jack O'Leary bárjából Hale-lel.

– Ez biztos?
– Semmi okom sincs rá, hogy kételkedjem benne. A pincér tökéletes személyleírást adott a barátunkról. Azt mondta: úgy nézett ki, mint aki tart valamit a szájában.

– És mikor volt ez?
– Körülbelül egy hónapja.
– Ezek szerint a lány tudja, hogy Hale kicsoda?
– Nem, éppen ellenkezőleg. Hale tudja, hogy a lány kicsoda. A lány azt hiszi, hogy Hale – Archibald C. Smith, Chicagóból.

Bertha felsóhajtott: – Ez nekem magas. Ez az a fajta kínai rejtvény, amit te szeretsz. Én nem.

– Ami azt illeti, én sem vagyok oda érte. De ez nem szeretem vagy nem szeretem kérdése, ebben most már nyakig benne vagyunk.

– Akkor én most azonnal érintkezésbe lépek Hale-lel, és követelem, hogy térítse ki a kártyáit – heveskedett Bertha. – Én...

– Semmi ilyesmit nem teszel! – vágtam közbe. – Emlékezz csak, Hale világosan megmondta nekünk, nem óhajtja, hogy érdeklődjünk afelől, ki bízott meg minket és mi célból. Megbízásunk semmi másra nem vonatkozott, csak arra, hogy találjuk meg Roberta Fennt.

Láttam, amint Bertha megpróbálja mindezt végiggondolni, ahogy a szálloda felé sétálunk. Mielőtt beléptünk volna a haliba, megszólalt: – Elhatároztam valamit.

– Mit?

– Megtaláltuk Roberta Fennt. Ennyi volt a megbízatásunk. Ezt a számlát be

is nyújtjuk. Én pedig most visszamegyek Los Angelesbe. Az az építkezési vállalat nagyon fontos.

– Részemről oké! – feleltem.

Bertha belépett a haliba, odament a recepcióhoz, és megkérdezte: – Mikor indul innen a legközelebbi vonat Kaliforniába?

Az alkalmazott mosolyogva válaszolt: – Kérdezze meg a portást, ő majd... Várjon egy percig! Ön nem Mrs. Cool véletlenül?

– De igen.

– Itt lakott, és tegnap este jelentkezett ki.

– Úgy van.

– Ma reggel távirata érkezett. Visszaküldtük a távírdának. Egy pillanat! Talán még nem ment el. Nem, itt van!

Elővette, és átnyújtotta Berthának. Ő felbontotta, és úgy tartotta, hogy a válla fölött el tudtam olvasni. Előző este adták fel Richmondban, és ez állt benne:

“Telefonbeszélgetésünk után úgy határoztam, hogy az első szabad géppel visszarepülök New Orleansba. Emory G. Hale.”

Kilencedik fejezet

Eljöttünk a recepciótól. Bertha le sem tudta venni a szemét a táviratról. – Bármelyik percben itt lehet – mondtam –, New Yorkból van egy kora reggeli járat. Ugye azt nem említi, hogy melyik géppel jön? Valószínűleg Richmondban szállhatott le északra menet.

– De azt írja, hogy az első szabad géppel jön, biztosan túl vannak zsúfolva a gépek.

– Ha megérkezik, én fogok vele beszélni – mondtam.

Bertha hirtelen elhatározta magát: – Teljesen igazad van, csak te fogsz vele beszélni. Bertha pedig felpattan egy Los Angelesbe menő gépre. Ha Mr. Hale érdeklődne, mondd neki, hogy Berthának sürgős munkája akadt, ami miatt feltétlenül el kellett mennie. Ugye egy szót sem szólsz neki arról, hogy hol voltál ma reggel, és hogy ott mi történt?

– Nem.

– Csak ezt akartam tudni – mondta Bertha.

– Akarod, hogy kikísérjelek a repülőtérre?

– Nem. Látom rajtad, hogy pipa vagy. Csapdát akarsz állítani Hale-nek, mert azt hiszed, ő akart csapdába csalni téged. Ezt a vendégséget most te rendezed. Te küldted ki a dombornyomásos meghívókat, most már neked kell megszabnod az ülésrendet is. Bertha most átmegy, eszik még egy-két pekandiós palacsintát, és aztán útjára indul.

– Kérem a lakás kulcsát – mondtam –, és...

– Ott lesz az ajtóban. Bepakolom az útitáskámat, és az ajtóban hagyom neked a kulcsot. Szervusz!

Kilépett az ajtón, és láttam, amint beszáll egy taxiba. Még csak vissza se nézett!

Amikor a taxi elhajtott, bementem az étterembe, jól megreggeliztem, aztán felmentem a szobámba, kinyújtóztam egy karosszékben, lábamat egy másik székre téve, és olvasni kezdtem a reggeli lapot, így vártam Hale-t.

Hale valamivel tíz óra után jött meg.

Kezet ráztam vele, majd ezt mondtam: – Hát maga ugyancsak gyors körutazást tett!

Hale arcán megjelent az a jellegzetes mosoly: – Ami azt illeti, igen – látta be. – Nem vettem észre rögtön, hogy két ilyen gyors munkaerővel akadt dolgom. Apropos, mi történt Mrs. Coollal? Kerestem, de azt mondták, hogy már kijelentkezett.

– Igen, sürgős ügyben Los Angelesbe hívták. Halaszthatatlan ügyben.

– Vagy úgy – mondta Hale –, talán az FBI-nak is dolgoznak?

– Ezt egy szóval sem mondtam.

– Pedig olyan titokzatosan hangzott.
– Jóllehet nem ismerem minden partnerünket, de azt hiszem, az FBI-nak nem dolgozunk.

Hale vigyorgott: – És ha igen, maga akkor sem vallaná be, mi?

– Valószínűleg nem.

– Csak ennyit akartam tudni. Sajnálom, hogy Mrs. Coolt nem találtam itt.

– Azt mondta, hogy rá már nincs több szükség. Miután Robertát megtaláltuk, most már csak a részletek tisztázása maradt hátra.

– Ez tulajdonképpen igaz is. Maguk aztán gyorsan dolgoznak. A recepciónál azt mondták nekem, hogy Mrs. Coolt tegnap este hét óra körül jelentkezett ki. De nem utazott el tegnap este, vagy igen?

– Nem. Csak ma reggel.

– De tegnap este jelentkezett ki?

– Így van – feleltem. – Bérelt egy lakást a Francia Negyedben. Úgy gondolta, hogy az jó központi hely lesz a nyomozásainkhoz, ő ott lakott, én pedig itt.

– Aha, értem. Hol van az a lakás?

– Nem tudom pontosan elmagyarázni. Bemegy az ember a házba az egyik utcáról, vagy hatszor bekanyarodik, visszafordul, és végül egy másik utcában találja magát. Vagy maga kiismeri magát a Francia Negyedben?

– Nem.

– Tetszene magának az a ház. Tipikus – mondtam.

– Szóval Mrs. Coolt sűrű munkája akadt. Nem is szólt nekem erről.

– Talán mert nem is kérdezte. Vagy igen?

– Nem.

– Magától ritkán szokott üzleti ügyeiről beszélni a klienseinek.

Hale gyanakvó pillantást vetett rám, de az arcom meg se rezdült.

– Ezek szerint ő nem is beszélt Miss Fennel? – érdeklődött.

Hagytam, hogy az arcom meglepetést áruljon el. – De hát a táviratából úgy értettük, maga azt akarja, hogy várjunk a látogatással, ameddig meg nem jön, mert maga akar beszélni vele.

– Hát nem egészen. Azt mondja, hogy Roberta ott lakik a Gulfpride házak egyikében, a St. Charles Avenue-n?

– Igen.

– Azt hiszem, az lesz a legjobb, ha most rögtön odamegyünk. Reggelizett már?

– Persze.

– Hát akkor menjünk, látogassuk meg!

– Akarja, hogy én is ott legyek, amikor beszél vele?

– Igen.

Hívtunk egy taxit, és bementünk a címet. Körülbelül félúton lelettünk, amikor a sofőr hátrafordult: – Az a hely az, ugye, ahol ma reggel a gyilkosság történt?

- Milyen hely?
- A Gulfpride házak.
- Mindenesetre nem én voltam. Kit öltek meg?
- Nem tudom. Valami Nostrander nevű pasast.
- Nostrander – mondtam, mint aki megpróbál visszaemlékezni egy névre –, nem ismerek ilyen nevűt. Mivel foglalkozott?
- Ügyvéd volt.
- Biztos, hogy gyilkosság történt? – kérdeztem.
- Én így hallottam. Valaki egyenest a szíve közepébe lőtt egy 38-assal.
- A pasas is ott lakott? – kérdeztem.
- Nem, valami nőci lakásán találták.
- Szóval úgy, mi?
- Nem tudom. A lány valami banknál dolgozott.
- És mi történt a lánnyal?
- Eltűnt.
- Nem emlékszik véletlenül a nevére?
- Nem. Nem emlékszem, de várjon csak egy percre. Hallottam már valahol... Az egyik srác mesélt valamit róla. Hogy is volt csak? Valami rövid neve volt, valami olyan, mint... Pen. De nem, nem az. Várjon csak. Fenn! Igen, Fenn-nek hívták. Roberta Fenn.

- A rendőrség szerint a lány húzta meg a ravaszt? – kérdeztem.
- Hogy a rendőrség teóriája mi, azt nem tudom. Csak annyi tudok, amennyit a droszton hallottam egy beszélgetésből. Az egyik srácot sürgősen hívták, hogy vegye fel a fényképészt, aki a holttestet ment fényképezni. Azt mondják, szörnyű látvány volt. Hát itt van, ez a ház az. Körbe van állva kocsikkal.

Hale mondani akart valamit, de én letromfoltam. – Mit gondol – kérdeztem fennhangon –, ne hallgassuk meg először a másik felet, és inkább később jöjjünk vissza ide a Gulfpride-ra beszélgetni, amikor a kedélyek már lecsendesedtek? Valahogy nem szeretek üzleti ügyeket tárgyalni olyan emberekkel, akik ki-be rohangásznak a házba, fel-le szaladgálnak a lépcsőkön, üvöltöznek és...

- Azt hiszem, ez nagyon jó ötlet – felelte Hale.
- Oké, vigyen minket a Napoleon–St. Charles-sarokra, és ott tegyen le! – Hátradőltem az ülésen, és fennhangon így szóltam Hale-hez: – Gulfpride-i üzletfelünket ma reggel úgysem érdekelnék az üzleti ügyek, A pasas most biztos pletykál a többi lakóval. Szerintem jobb, ha békén hagyjuk őt délutánig.

– Így igaz.

Aztán több szó már nem is esett köztünk, amíg a taxisofőr ki nem tett minket a Napóleon–St. Charles-sarkon.

– Végeztünk, vagy várjak? – kérdezte.

– Ne várjon, egy-két órát leszünk itt.

A sofőr eltette a borraivalót, és elhajtott.

– És most? – kérdezte Hale.

– Villamosra szállunk, és visszamegyünk a városba.

Hale izgatottnak látszott: – A kliensem és én mindent tudni akarunk erről az ügyről. Figyeljen ide, Lam! Maga detektív. Érintkezésbe tudna lépni a rendőrséggel és megtudná, hogy mit tudnak az ügyről?...

– Tízmillió az egyhez az esélye – vágtam közbe barátságatlanul.

– Hát a rendőrség és a nyomozóirodák nem működnek együtt?

– Erre a kérdésre a legjobb válasz egy bizonyos egy szótagú szó, félreérthetetlen jelentéstartalommal: nem.

– De hát ez teljesen keresztülhúzza a számításomat. Maga biztos benne, hogy ez a nő ugyanaz a Roberta Fenn, akinek a fotóit megmutattam magának?

– Igen.

– Kíváncsi vagyok, hol van most – mondta Hale.

– Ez a kérdés foglalkoztatja valószínűleg a rendőrséget is.

– Mondja, Lam, gondolja, hogy még egyszer meg tudná őt találni?

– Lehetséges.

Hale arca felragyogott: – Úgy értem, még mielőtt a rendőrség megtalálná.

– Talán.

– És hogy kezdene hozzá?

– Még nem tudom.

A járdaszigeten várakoztunk. Hale idegesen nézegette az óráját. Jött egy villamos, felszálltunk, és én tudtam, hogy mire leülünk, Hale valamilyen elhatározásra jut. Kereste az alkalmat, hogy megmondja nekem, én azonban nem kezdeményeztem semmiféle beszélgetést. Csak ültem, és bámultam kifelé az ablakon.

Behúztuk a nyakunkat, amikor elhaladtunk a Gulfpride házak mellett. Még mindig jó néhány kocsi állt ott. Egy férfiakból álló kisebb csoport ácsorgott a járdán, fejüket összedugva tanakodtak.

Végre itt volt az alkalom, amire Hale várt. Mély lélegzetet vett, majd így szólt: – Lam, visszamegyek New Yorkba, és maga lesz az itteni megbízottam.

– Jobban tenné, ha kivenne egy szobát, kifűjné magát, és aludna egyet. Mégse szaladgálhat folyton New Yorkba meg vissza – mondtam.

– Attól tartok, nem pihennék sokat.

– A lakás, amiből Bertha Cool kiköltözött, most üresen áll. Költözzön be

oda, és aludjon jól. Az nem olyan mint egy szálloda, senki nem fogja zavarni. Csak bezárja az ajtót, és passz.

Láttam, hogy tetszik neki az ötlet. – Sőt – folytattam –, még másért is érdekesnek fogja találni a lakást: Roberta Fenn lakott ott több hónapon keresztül. Akkoriban Edna Cutler néven élt.

Ez aztán az elevenébe talált. Kivörösödött szemei, melyek véresek voltak a kialvatlanságtól, egyszeriben tele lettek érdeklődéssel. – Így találta meg?

– Igen, találtam ott néhány nyomot.

– Kész rejtély, hogy maga hogy nyomozza ki még a legelrejtettebb dolgokat is, Lam. Maga valóságos bagoly. Sötétben is lát.

Nevettem.

– Lehet, hogy maga sokkal többet tud Miss Fenről, mint amennyit elmondott nekem. Arra kért, hogy találjam meg, vagy nem?

– De igen.

– Nos, hát én megtaláltam. Mi megpróbálunk eredményt produkálni, és nem háborgatjuk a klienseinket azzal, hogy a módszereinkről vagy a nyomokról is beszámolunk nekik.

Hale megint hátradőlt az ülésen: – Maga egy igen kivételes fiatalember. Nem értem, hogy tudott ennyi mindent megtudni ilyen rövid idő alatt.

– Itt szállunk le, és gyalog megyünk tovább, öt perc múlva ott vagyunk – mondtam.

Hale érdeklődéssel vette szemügyre a bútort meg a régimódi, magas mennyezeti szobákat. Kisétált az erkélyre, megnézte a növényeket, szemrevételezte az utcát, majd bejött, tenyerével kipróbálta az ágy ruganyosságát, és így szólt: – Igazán nagyon kellemes. Azt hiszem, itt fogok tudni pihenni. Szóval Roberta Fenn itt lakott... Igazán nagyon érdekes.

Mondtam Hale-nek, hogy legjobb lenne, ha megpróbálna aludni egyet, és ezzel ott is hagytam, lementem az utcára. Addig mentem, amíg egy telefonfülkét nem találtam, ahol végre egyedül lehettem. Félórai telefonálgatásomba került, amíg egy Little Rock-i nyomozóirodán keresztül kikutattam, hogy a Turpitz Building 935, az a cím, amit Edna Cutler feladóként jelölt meg Roberta Fennnek írt levele borítékján, csak egy postai cím. Nem más, mint egy nagy iroda, ahol egy lány ad bérbe postafiókokat kis üzletemberek számára, azonkívül gyorsíró, és továbbítja a postát.

Ő továbbítja Edna Cutler postáját is, de ügyfelének valódi címe bizalmas – szigorúan titkos.

Megmondtam a Little Rock-i nyomozónak, hogy ügynökségünk csekken fogja elküldeni neki a pénzt, aztán felkerestem egy kereskedelmi levelező ügynökséget.

– Tudna nekem egy stencilt csinálni, és arról ezer levelet lehúzni? –

kérdeztem az ott ülő lánytól.

– Természetesen, kérem.

– Van gyorsírójuk, akinek lediktálhatnék egy üzleti körlevelet?

A lány rám mosolygott, és kézbe vette a ceruzáját. – Az igazgatóság ezennel átalakult levelezési csoporttá. Kezdheti, ha kész van.

– Részemről oké! Mehetünk. – És ezzel diktálni kezdtem:

“Tisztelt Hölygem! Egy közeli személyes ismerőse szerint önnek igen formás lába van. Bizonyára ön is azt akarja, hogy a lába jól érvényesüljön, és mi is ebben szeretnénk a segítségére lenni.

Manapság Ön nem tud valódi selyemharisnyát kapni – legalábbis az Egyesült Államokban nem.

Nekünk azonban van lehetőségünk arra, hogy a háború egész tartamára ellássuk önt valódi selyemharisnyával. Pearl Harbour idején egy japán hajó futott be az egyik mexikói kikötőbe, és nekünk sikerült megszerezni a selyemharisnyákból álló rakományt, amelyet eredetileg az Egyesült Államokba akartak szállítani. Ezekből a harisnyákból küldünk önnek egy kollekciót, hajóval, Mexico-Cityből, bérmentesítve. Önnek mindössze csak fel kell nyitnia a csomagot, felhúzni a harisnyát és harminc napig hordani. Ha harminc nap elteltével ön tökéletesen meg van elégedve, utaljon át nekünk ugyanakkora összeget, mint amennyit egy évvel ezelőtt fizetett volna egy selyemharisnyáért. Ha a harisnyán leszaladna a szem, vagy bármilyen egyéb gyártási vagy anyaghibát tapasztalna, akkor a hibás harisnyát küldje vissza címünkre.

Kérjük, hogy a mellékelt úrlapra írja rá a nevét, címét, továbbá hogy milyen méretben és színben óhajtja a selyemharisnyát, a kitöltött úrlapot pedig tegye a mellékelt, felbélyegzett és megcímezett borítékba, és adja fel. Ez az Ön számára semmiféle kötelezettséggel nem jár.”

A lány felnézett: – Ennyi az egész?

– Ennyi az egész – mondtam –, csak még egy aláírás jön a végére: “Selyemáru Import Vállalat.” És majd még ki kell dolgoznom a színskálát és a megrendelő lapot, amit mellékelek.

– Mennyit kér ebből?

– Ezer példányt. Ha kész a stencillel, szeretnék látni egy-két mintát, még mielőtt lehúzza mind az ezer levelet.

A lány felnézett rám, alaposan megnézett magának, majd azt kérdezte: – Na jól van, és most mondja meg nekem, hogy mi ebben a svindli!

Csak bámultam rá, egy szót sem tudtam kinyögni.

– Nézze, a selyemre már jóval Pearl Harbour előtt embargó volt. És mikor kaptunk mi valaha is harisnyát Japánból?

Elnevettem magam. – Ha azok is olyan okosak, mint maga, akiknek ezeket

a leveleket szánom, nincs szerencsém. Magánnyomozó vagyok. Ez csapda. Megpróbálok valakit kifüstölni egy nem létező cím mögül.

A lány tetőtől talpig végigmért. Láttam, ahogy tekintetében az értetlen meglepetést elismerés váltja fel. – Oké – mondta –, maga kis híján átvert engem. Szóval detektív?

– Igen, de nehogy most azt mondja, hogy nem is látszom annak. Eleget hallottam már.

– Pedig ez a maga szakmájában jó tőke – jelentette ki –, büszke lehetne rá. Oké, de mi ebben a trükk? Hány levelet akar tulajdonképpen?

– Csak kettőt. De ne csinálja túl szépre. Maszatoľja össze egy kicsit, mintha ezer levélből az utolsó kettőt kapnák a címzettek. Címezze is meg a borítékokat. Az elsőt Edna Cutler kapja, 935 Turpitz Building, Little Rock, Arkansas, a másikat pedig Bertha Louise Cool, Drexel Building, Los Angeles.

A lány nevetett, az asztal közepére húzta az írógépet, és kijelentette: – Ez tényleg jó tipp. Jöjjön vissza egy fél óra múlva, addigra kész vagyok. – Befűzte a stencilt az írógépbe, és kopogni kezdett a billentyűkön.

Mondtam neki, hogy majd visszajövök, azután elmentem, vettem egy kora délutáni lapot, és beültem egy biztróba, hogy elolvassam a gyilkosságról szóló tudósítást.

Az újságok még nem tudtak minden részletet, de már az a kevés is elég volt ahhoz, hogy igen előkelő helyen foglalkozzanak az esettel. Paul G. Nostrandert, a népszerű fiatal ügyvédet holtan találták Roberta Fenn lakásán. Roberta Fenn eltűnt. A lány, aki titkárnőként dolgozott egy belvárosi banknál, másnap már meg sem jelent a munkahelyén. A rendőrség házkutatást tartott a lány lakásán, és megállapította, hogy amennyiben a lány megszökött, semmit nem vitt magával, sem a ruháit, sem kozmetikai szereket, sőt még a fogkefáját és a retiküljét sem. A retikül érintetlenül feküdt a hálószobában az öltözőasztalon. Benne volt nemcsak a lány pénze, de még a kulcsosomója is. A rendőrség ezért úgy okoskodott, hogy a lány teljesen pénz nélkül maradt, és arra sem volt lehetősége, hogy visszamenjen a saját lakásába. A rendőrség arra számít, hogy vagy előkerül a holtteste a következő huszonnégy órában, vagy pedig önként jelentkezik a rendőrségen. A rendőrségnek két feltevése is van. Az egyik az, hogy a gyilkos először megölte a fiatal ügyvédet, majd pisztolyát Roberta Fennre szegezve kényszerítette, hogy kövesse. A másik verzió szerint Miss Fenn nem tartózkodott a lakásán a gyilkosság időpontjában. Amikor hazatért, ugyanabban a helyzetben találta ott a holttestet, ahogy később a rendőrség is, mire pánikba esve elmenekült. Lett volna persze egy harmadik lehetőség is, miszerint Roberta Fenn húzta volna meg a ravaszt.

A rendőrség nyilvánvalóan az első verziót tartotta a legvalószínűbbnek.

A rendőrség széles körű nyomozást indított egy jól öltözött, szürke kockás öltönyt viselő fiatalember előkerítésére, aki a gyilkosság előtti délután várta Roberta Fennt bankzáráskor. Szemtanúk szerint a fiatalember egy taxiba ültette be a lányt. A rendőrség a személyleírást is közölte. Magasság: öt láb, öt és fél hüvelyk; súly: 60 kiló; haj: sötét, hullámos; szem: szürke, metsző pillantású; életkor: 29; öltöny: szürke, kétsoros; cipő: barna-fehér sportcipő.

Nostrander körülbelül öt éve folytatott ügyvédi praxist. Harminchárom éves volt, és kollégái körében a tárgyalóteremben tanúsított leleményességéről, éleselméjűségéről volt nevezetes. Nőtlen volt. Mindkét szülője meghalt, de van egy harminchét éves bátyja, aki hivatalnok egy palackozó vállalatnál. Amennyire megállapítható, a halott ügyvédnek nem voltak ellenségei, ellenkezőleg, egy csomó barátja volt, akiket mélyen megrendített halálának híre.

A gyilkosságot harmincnyolcas kaliberű rendőrségi fegyverrel követték el. Mindössze egy golyót lőttek ki, de ez az egy lövés is elég volt. Az orvosi vélemény szerint a halál egy pillanat alatt beállt. A holttest helyzetéből, valamint a hulla keze és a földön fekvő pisztoly közti távolságból lehetetlen volt más következtetésre jutni, mint hogy a halál oka szándékos emberölés volt. A rendőrség azt a feltevést is megvizsgálta, mely szerint a halál oka esetleg valami különös öngyilkossági megegyezés lett volna Roberta és az ügyvéd között, és amikor a végrehajtásra került volna a sor, Roberta Fenn túlságosan ideges vagy gyáva lett volna, hogy végrehajtsa a ráeső részt, és ezért tűnt el.

A rendőrség megállapította, hogy a gyilkosságot majdnem egészen pontosan hajnali két óra harminckét perckor követték el. A lövés zaját a pisztoly csöve elé fogott párnával tompították. A lövést csak egyetlenegy ember hallotta, mégpedig Marilyn Winton, felszolgálónő a Jack O'Lantern bárban, aki munkából jött haza. A felszolgálónő lakása éppen Miss Fenn lakásával szemben van, ugyanazon a folyosón. Épp a kaput nyitotta, amikor úgy tűnt neki, mintha lövést hallott volna. Két barátja hozta őt haza kocsival, akik a sarkon, az autóban ülve várták, hogy "rendben hazaérjen". Miss Winton azonnal visszafordult a kocsihoz, és megkérdezte kísérőit, nem hallották-e a lövést. Egyikük sem hallotta. A rendőrség ennek a ténynek különös jelentőséget tulajdonított, mivel ez azt bizonyítja, hogy a párna annyira letompította a lövés zaját, hogy az alapjáraton tartott motor zajától nem lehetett meghallani. Barátai meggyőzték Miss Wintont arról, hogy csak egy ajtót hallott becsapódni, ő felment a lépcsőn a lakásába, de nem volt egészen meggyőződve arról, hogy nem lövést hallott, és ezért megnézte az óráját, hogy tudja, mennyi a pontos idő. Akkor volt pontosan két óra harminchét perc. Úgy számolta, hogy nem telt el öt perc azóta, hogy a lövést hallotta.

Az újságban nem állt semmi arra vonatkozólag, hogy a rendőrség hogyan fedezte fel a bűntényt. Rejtélyes telefonhívásom hírét a jelek szerint tehát nem szellőztették. Az újságban az állt, hogy a rendőrség "szokásos ellenőrző körútján" akadt rá a gyilkosságra.

Átfutottam a híreket, elszívtam egy cigarettát, és visszamentem a levelezőirodába.

Ethel Wells elém tette az egyik levelet. Átolvastam.

– Mit gondol, megfelel ez a célnak? – kérdeztem.

– Nálam sikeres volt, mint láthatta – felelte.

– Láttam.

Nevetve nézett fel rám. "Csupa szem volt", ahogy mondani szokás.

– Szükségem lenne egy címre a Selyemáru Import Vállalat részére – mondtam.

– Havi három dollárért jogot nyer arra, hogy az irodánkat használja postai címként. Annyi levelet küldethet ide, amennyit csak óhajt!

– Bízhatom a titoktartásában?

– Ha nem tévedek, így kell szép finoman megkérdezni, hogy tudom-e tartani a számat, ha netán valaki jönne és kérdéseket tenne fel.

– Igen.

– És ha postai ellenőr az illető, akkor mit csináljak?

– Mondja meg neki az igazat!

– Mármit mit?

– Hogy nem tudja, hogy hogy hívnak, és semmi mást sem rólam.

A lány rövid gondolkozás után így szólt: – Végre egy jó ötlet! Tényleg, hogy hívják?

– A nyilvántartásban Cash néven (Szójáték. "Cash" angolul készpénzt jelent. A fordító megjegyzése.) fogok szerepelni. Maga három, dollárral növelte általam a havi bevételét, plusz a gépelési díj.

Tizedik fejezet

Visszamentem a szállodába, felmentem a szobámba, kibontottam egy újabb csomag cigarettát, és odaültem az ablak mellé egy kissé összeszedni a gondolataimat.

Bertha Cool valahol New Orleans és Los Angeles között lehetett. Elsie Brand viszi most az irodánkat. Ez éppen megfelelő idő ahhoz, hogy megszerezsem az információt, amit akarok. Felemeltem a telefonkagylót, és meghívtam az irodánkat. Körülbelül öt percig tartott, amíg a hívás bejött. Aztán meghallottam Elsie Brand hangját, amint szárazon és tárgyilagosan beleszól a telefonba: – Halló!

– Halló, Elsie, itt Donald!

A tárgyilagos keménység eltűnt Elsie hangjából. Közvetlen hangon mondta: – Ja, te vagy az, Donald? Szervusz. A központ csak annyit mondott, hogy New Orleans hív, én meg már azt hittem, hogy Bertha. Mi újság?

– Én is épp ezt szeretném megtudni tőled.

– Ez furcsa.

– Bertha azt mondja nekem, hogy valami hadimunkába vágta a fejszójét.

– Nem tudtad?

– Nem. Legalábbis addig nem, amíg ő meg nem mondta.

– Körülbelül hat hete csinálja. Azt hittem, tudod.

– Pedig nem tudtam. Mi ebben a pláne?

Felnevetett, és aggodalmaskodó hangon mondta: – Attól tartok, pénzt akar keresni.

– Ide figyelj, Elsie! Túlságosan régóta vagyok Bertha üzlettársa ahhoz, hogy interurbán telefonbeszélgetéseket folytassak pusztán azért, hogy azt hallgassam, hogy kerülgeted a forró kását. Mi ebben a pláne?

– Tőle kérdezd, Donald!

– Mindjárt bepipulok, ha ez így megy tovább! – figyelmeztettem Elsie-t.

– Használd a fejedet! – mondta Elsie hirtelen. – Azt mondják, van eszed.

Vajon miért akarhat Bertha hadimunkán dolgozni?

– Te miért akarnál, ha te volnál az ő helyében?

– Találd ki magad, és ne engem gyötörj a kérdéseiddel! Megvan nekem a magam dolga, végül is te csak az egyik főnököm vagy.

– Azért tette, hogy engem felmentessen a katonai szolgálat alól?

Hirtelen csend támadt a vonal túlsó végén.

– Azért?

– Nagyon szép időnk van – mondta Elsie –, bár azt hiszem, ezt nem lett volna szabad elárulnom neked, hiszen hadititok.

– Tényleg az?

– Hát persze! Ha bármilyen információt sikerül visszatartanunk az időjárásról, máris egy lépéssel közelebb jutottunk a háború megnyeréséhez. Manapság már az újságpapír is hiánycikk lett. A Los Angeles-i Kereskedelmi Kamara csak eddig annyi újságpapírt használt fel az időjárás részletezésére, amihez egy kilencezer-hatszáznyolcvanhét hektáros, sűrű erdővel beborított területről kellett kiirtani a fákat, azzal a feltétellel, hogy a fák átlagosan tizennégy hüvelyk átmérőjűek, egymástól tíz egész hat tized láb távolságra ültetve, ha a távolságot a törzs közepétől számítjuk. Ennek következtében a fák átlagos magassága eléri az...

– Lejárt a három perc! – – szolt közbe a központ.

– Nyertél! – mondtam Elsie-nek. – Viszlát!

– Szervusz, Donald, sok szerencsét!

Hallottam, ahogy a kagylót leteszik a vonal túlsó végén, és én is letettem.

Hátradőltem, és a lábamat egy székre helyeztem. Elgondolkodtam.

Megszólalt a telefon.

Felvettem, és beleszóltam: – Halló!

A kagylóban egy óvatos férfihang tudakolta: – Maga Mr. Lam?

– Igen.

– Maga az a detektív, akinek Los Angelesben van irodája, a “Cool és Lam” cég egyik tagja?

– Így igaz.

– Szeretnék találkozni magával!

– Hol van most?

– A hallban.

– Ki maga?

– Már találkoztunk – felelte.

– A hangja ismerősnek tűnik, de nem tudom hová tenni...

– Majd tud, ha meglát.

Elnevettem magam, és szívélyesen így szóltam: – Fáradjon fel!

Visszatettem a telefonkagylót a villára, gyorsan magamhoz vettem a kalapomat, a felöltömet és az aktatáskámat, ellenőriztem, hogy a kulcs a zsebemben van-e, bevágtam az ajtót, kulcsra zártam, és hátrarohantam a folyosó végébe. A liftaknához érve lelassítottam, és lépésben sétáltam el a liftek előtt az első kanyarig, ott megálltam és vártam.

Hallottam, amint kinyílt a liftajtó, vártam még egypár másodpercet, aztán óvatosan kilestem.

A folyosón csak egyvalaki volt. Sietett. Válltartásában tényleg volt valami ismerős, és ez meglepetésként ért. Tíz az egy ellen lefogadtam volna, hogy a telefonhívás a zsaruk műve volt, akik meg akartak bizonyosodni róla, hogy nem vagyok a szobámban, mielőtt átkutatnák. Az, hogy ez a férfi egyedül volt,

és hogy tényleg ismertem, kellemes meglepetésként ért. Ennek ellenére addig nem indultam el a folyosón feléje, ameddig rá nem jöttem, hogy kicsoda, márpedig addig nem jöttem rá, amíg balra nem fordult.

Marco Cutler volt az.

Cutler már másodszor kopogott az ajtómon, amikor mögé értem. – Jó napot, Mr. Cutler!

– Azt hittem, hogy a szobájában van – fordult meg Cutler.

– Én?! Ebben a percben jöttem meg.

Ránézett az aktatáskámra, a kalapomra és a felöltőmre, aztán azt dűnnyögte: – Meg mertem volna esküdni rá, hogy magával beszéltem az imént! Egy perccel ezelőtt hívtam fel a szobáját.

– Valami téves kapcsolat lehetett.

– Nem, nagyon világosan mondtam a központnak, hogy melyik szobát kapcsolja.

Egy lépést hátráltam az ajtóból, és a hangomat lehalkítva kérdeztem: – És valaki felvette a telefont?

Bólintott, és láttam, hogy kapcsolt.

– Talán nem is olyan egyszerű, mint amilyennek látszik – mondtam, ezzel karon ragadtam, és elhúztam az ajtóból. – Menjünk, keressük meg a szállodai detektívet!

Sétálni kezdtünk a folyosón.

– Úgy érti... azt hiszi, valami betörő van odabent?

– Talán a rendőrség kutatja át a szobát. Ugye maga nem mutatkozott be a telefonba, vagy igen?

Cutler bal szeménél hirtelen rángatózni kezdett egy kis izom. – Nem, de gyerünk innen!

– Nekem jó – feleltem –, már mehetünk is!

Cutler szólalt meg: – Gondoltam is, hogy egy kicsit furcsa volt a hangja.

– Hogy sikerült megtalálnia?

– Ez egy nagyon különös história.

– Halljuk!

– Elmentem a házinénihez, akié a lakás. Megmondtam neki, hogy amikor maguk kiköltöznek onnan, én szeretném kivenni. Mondtam, hogy nem szeretném magukat kitenni onnan, bár a dupláját fogom fizetni annak, amit maguktól kap. Ha jól értettem, maguk csak egy hétre vették ki, és ugyebár...

– Folytassa csak – mondtam –, nem kell mentegetőznie.

– Elmagyaráztam a házinéninek, hogy korábban a feleségem, Edna lakott ebben a lakásban. A néni fejből úgy emlékezett, hogy Edna körülbelül három évvel ezelőtt több hónapig tartózkodott ott, és felajánlotta, hogy szívesen kikeresi nekem a nyilvántartó könyvből a pontos dátumokat. Mondtam neki,

hogy szeretném, ha a tanúm lenne. Elővettem Edna fényképét a zsebemből, megmutattam neki, és megkértem, hogy azonosítsa. A néni azt mondta, hogy ez nem az a nő. Aztán hirtelen az egész ügy gyanús lett neki, és tudni akarta, hogy miről van szó tulajdonképpen. A beszélgetés folyamán kiderült, hogy maga néhány nappal korábban megjelent a színen annak a nőnek a fényképével a kezében, aki a lakást bérelte, és hogy ő a fénykép alapján azonosította is magának.

– Természetesen – folytatta – ez komolyan aggasztott engem. Talán megérti, miért. Rögtön felmentem a lakásba, hogy beszéljek magával. Maga nem volt ott, én pedig nagyon izgatott voltam. Egyfolytában csak az ajtón dörömböltem. Egy férfi szólt ki, hogy hagyjam abba és tűnjek el. Én erőlködtem, hogy mindenáron beszélnem kell vele, ez élethalál kérdése, mire végül nagy kegyesen ajtót nyitott. Én arra számítottam, hogy maga lesz ott, vagy legalábbis az a kardos nőszemély, de hogy ezt az idegen férfit találjam ott, ez meglepett.

– Mit mondott el neki? Mennyit?

– Annyit mondtam neki, hogy a feleségem bérelte három évvel ezelőtt ezt a lakást, én pedig most ezt szeretném ellenőrizni, hogy bebizonyíthassam, hogy bizonyos iratokat átadtak itt neki, és hogy magával már egyszer beszéltem ugyan, de muszáj lenne még egyszer találkozunk.

– És ő mit mondott erre?

– Azt, hogy úgy hiszi, esetleg még utolérhetem a szállodában, bár erről maga egy szót sem szólt neki, de ha bármi olyasmiről lenne szó, hogy valamit ki akarok nyomoztatni, maga kiváló magándetektív. Úgy tett, mint aki megpróbál magának munkát szerezni. Az egekig felmagasztalta.

– Minél többet gondolkodtam a dolgon – folytatta Cutler –, annál furcsábbnak tűnt az egész. Nagyon úgy nézett ki, mintha maga... szóval...

– Megpróbáltam volna átverni? – segítettem ki.

– Igen.

– És erre?

– Erre idejöttem, hogy beszéljek magával.

– Ez minden?

– Miért, ez magának nem elég?

A lift most megállt. – Valószínűleg nem – feleltem. – Menjünk le, folytassuk a beszélgetést a hallban.

– Nincsenek ott túl sokan?

– De igen.

– Akkor miért ott beszélgessünk?

– Éppen azért, mert sokan vannak.

– És mi lesz azzal az illetővel a maga szobájában?

– Majd beszélünk a szálloda detektívjével – feleltem.

Cutler egyáltalán nem volt oda ettől a gondolattól. De azért megvárta, amíg begyűjtöm a szállodatektívét, elmagyarázom neki, hogy egy barátom felhívott a szobámban, és egy idegen vette fel a kagylót, miért is kénytelen vagyok azt hinni, hogy valaki illetéktelen mászkál a szobámban. Áadtam a kulcsomat, és mondtam neki, hogy menjen fel, és nézzen körül.

Aztán Cutlerhez fordultam: – Oké, most beszélgethetünk! – Cutler meg volt rémülve: – Nézze csak, Lam, mi van, ha a rendőrség van benn?

– Ha a rendőrség van a szobámban? – kérdeztem.

– Igen.

– Ha a rendőrség az, akkor, minden rendben. A városi rendőrségnek nemegyszer eleve gyanúsak a magánnyomozók. És olyankor leellenőrzi őket. Ez is olyasmi, amihez a mi szakmánkban hozzá kell szokni. Ez van, ezt kell szeretni.

– De ha a rendőrség az, akkor le fognak jönni ide, hogy kérdéseket tegyenek fel magának, engem meg itt találnak, amint beszélgetek magával, és...

Nevetve szakítom félbe: – Ez csak azt mutatja, hogy milyen keveset ért maga ehhez a játékhoz.

– Ezt hogy érti?

– Ha a rendőrség az – magyaráztam –, azt fogják mondani a szállodatektívnek, hogy menjen vissza, és mondja meg, hogy senkit sem talált a szobában. A nyomozó pedig lejön, és önelégült képpel azt mondja, minden oké.

– És mit tesz akkor a rendőrség?

– Egyelőre eltűnik a képből. Nem szeretik ugyanis, ha rajtakapják őket, amint engedély nélkül kutatják át egy magánszemély szobáját.

Úgy látszott, Cutler kezdi felfogni a dolgot: – Bárcsak hinni tudnék magának!

– Nyugodtan hihet. Nem először történik velem ilyesmi. Ez az általános eljárás – hozzátartozik a napi munkánkhoz.

Cutler átgondolta a hallottakat. – Nem szeretném, ha a rendőrség vacakolna ezzel az ügygel! Ez az én magánügyem, és úgy szeretném rendezni, ahogy én akarom.

– Dicséretes szándék.

– De ha a rendőrség elkezd engem kérdezgetni, olyan dolgok kerülhetnek napvilágra, amiket nem szándékoztam volna nyilvánosságra hozni.

– Mit például?

– Például a válást illetően.

– Csacsiság – mondtam –, a válás törvényes keretek között folyt le.

Jegyzőkönyv készült róla. Az összes irat dossziékba van lerakva...

- Tudom – válaszolta feszengve.
- Folytassa csak, mi van még?
- A feleségem.
- Mi van vele?
- Hát nem érti?
- Nem. Ha jól emlékszem, azt mondta, hogy nem tudja, hol tartózkodik

most.

- Nem az a feleségem.
- Ja! Újra megnősült, mi?
- Igen.
- És ezáltal kínos helyzetbe került.
- Kínos?! Az nem kifejezés!
- Ez eddig nagyon érdekes – mondtam –, mondjon még valamit!
- Edna elhagyott engem, és New Orleansba jött. Én elváltam tőle, és kaptam egy ideiglenes végzést. Tudja, ezek a dolgok hosszú időbe telnek. A szerelem viszont nem vár. Megismerkedtem a mostani feleségemmel, Mexikóba utaztunk és összeházasodtunk. Meg kellett volna várnunk a végleges kimondását. Zavaros história.

– És a mostani felesége tudja ezt?

– Nem. Falra mászna, ha csak gyanítaná is. Ha Goldring nem az első feleségemnek adta át a papírokat... De hát maga tud valamit az ügyről. Mi az?

– Semmi olyasmi, ami segítene magán.

– Hajlandó vagyok egy csomó pénzt adni magának, ha tudna valami olyat mondani, ami segítene rajtam.

– Sajnálom.

Cutler felállt: – Ne feledkezzen meg erről! Ha a nyomozásai során olyasmibe botlik, ami a segítségemre lehet, nagyon bőkezűen meghálálnám magának.

– Ha a "Cool és Lam" cég tesz valamit a maga érdekében, nem lesz rá semmi szükség, hogy bőkezű legyen. Ugyanis számlát kap róla.

Cutler jót nevetett a megjegyzésemre, aztán feltápáskodott, és így szólt: – Oké, maradjunk ennyiben!

Kezet ráztunk, s ő kilépett a szálloda ajtaján.

Tizenegyedik fejezet

A Jack O'Lantern bár is éppen olyan volt, mint amiből tizenkettő egy tucat itt a Francia Negyedben. Jó műsora volt, és vagy hat csinos felszolgálónője. Az asztalok három zegzugos terembe voltak zsúfolva. A termeket lengőajtók választották el egymástól, amelyeken üres nyílások tátongtak a hajdani üvegezés helyén. Kint a bejáratnál egy csomó reklámfotó volt kitéve a műsor szereplőiről a széles, üvegezett vitrinben.

Korán volt, a hely még csak most kezdett benépesülni. Mindössze egypáran lézengtek ide-oda. Egy csoport katona, néhány tengerész meg négy-öt idősebb pár – nyilvánvalóan turisták –, akik elhatározták, hogy megnézik New Orleanst "by night", és korán kezdték az éjszakai korszát.

Kiválasztottam magamnak egy asztalt, leültem, és rendeltem egy kólát rummal. Mikor megkaptam, az akut magányosság gyászos kifejezésével meredtem a pohár sötét fenekére.

Néhány perc múlva egy lány jött oda az asztalomhoz. – Hello, te búsképű!

Mosolyt erőltettem az arcomra: – Hello, te fényesszemű!

– Így már jobb! Úgy nézél ki, mint akinek szüksége van arra, hogy felvidítsák.

– Van is.

Közelebb jött, megállt a szemben levő szék mögött, és könyökét a háttámlára téve várta, hogy meghívjam. Nem számított rá, hogy felállok, és nagyon meglepődött. – Innál velem egyet? – kérdeztem.

– Kész örömmel! – felelte. Körülnézett, mialatt leültem, remélve, hogy a többiek is észreveszik. Valahonnan előkerült egy pincér. – Whiskyt sima vízzel! – rendelt a lány.

– És magának mit szabad? – kérdezte a pincér.

– Nekem már van.

– Két italt kaphat egy dollárért, ha a lányok egyike az asztalánál ül. De kaphat persze egy italt is egy dollárért.

Egy és egynegyed dollárt adtam neki, és azt mondtam: – Adja az én italomat is a kisasszonynak, tartsa meg magának a negyed dollárt aprónak, és hagyjon minket békén egy darabig!

A pincér vigyorgott, elvette a pénzt, hozott a lánynak egy közepes nagyságú poharat, benne valami halvány, borostyánszínű folyadékkal.

A lány nem is vette magának a fáradságot, hogy megijátsza magát, fogta és szemrebbenés nélkül egyenesen lehörpintette. Aztán az üres poharat letette maga elé az asztalra, ahol az ékes tanúbizonyosságául szolgált annak, hogy a hölgy el van hanyagolva. Átnyúltam a pohárért, és még mielőtt ki tudta volna kapni a kezemből, megszagoltam.

A lány kissé mérgesen kérdezte: – Miért van az, hogy ti okos palik olyan leleményesnek képzelitek magatokat ilyenkor, amikor ezt csináljátok? Hát persze hogy hideg tea van benne! Miért, mit vártál?

– Hideg teát – válaszoltam.

– Hát akkor legalább nem csalódtál! Ha az én gyomrom kibírja, téged mit izgat?

– Nem izgat.

– A legtöbb palit izgatja.

– Engem nem.

Benyúltam a zsebembe, elővettem egy ötdolláros bankjegyet, úgy tartottam, hogy láthassa rajta a számjegyet, aztán összegyűrtem, és a tenyerembe fogtam, majd átcsúsztattam a kezemet az asztal másik felére. – Marilyn bent van ma este? – kérdeztem.

– Igen. Az a lány ott Marilyn. Aki a zongora mellett áll. Ő a lányok főnöke, ő irányítja a dolgokat, és ő jelöli ki, hogy melyik lány melyik asztalhoz menjen.

– Téged is ő küldött ide?

– Igen.

– Mi történne, ha most veszekedni kezdenénk?

– Olyan nincs. A veszekedéshez két ember kell. Én pedig bolond leszek veszekedni, amíg italokat rendelsz nekem. Amikor pedig már nem rendelsz több italt, nem leszek itt, hogy veszekedhess velem.

– De tegyük fel, hogy nem jövünk ki egymással?

– Akkor nem rendelnél nekem italokat, vagy igen?

– Nem.

Felnevetett: – Hát akkor megint csak nem lennék itt.

– Marilyn elküldene?

– Nem. Ha még maradnál, másik lánnyal próbálkozna. Aztán, ha akkor sem engednél fel, hagyná, hogy csak ülj itt, és szomorkodj magadnak, kivéve, ha a hely megtelik közben. Ha már megtelt, és szükség van az asztalodra, akkor rövid úton megszabadulnak tőled. Ezt akartad tudni? – és a lány keze elindult az asztalon az enyém felé.

– Nagyjából – mondtam. – Hogy hívnak?

A keze félúton megállt. – Rosalind. Mit akarsz még?

– Hogy lehetne Marilynt idehívni és leültetni az asztalhoz?

A lány szeme összeszűkül. Körülnézett a helyiségben, és azt mondta: – Azt hiszem, el tudnám intézni.

– Hogyan?

– Azt mondanám, hogy tetszik neked, és folyton őt nézegeted, ahelyett hogy engem szórakoztatnál, és hogy még kiszedhetne belőled egypár csekket,

amíg a helyiség megtelik. Ezt nagyon díjazná.

– Gondolod, hogy meg tudnád csinálni?

– Ha megpróbálnám. – Kezét az enyémhez érintette, és egy ötdolláros gazdát cserélt.

– Van még valami? – kérdezte.

– Mi a helyzet Marilynnel – kérdeztem –, rendes csaj?

– Eléggé, de az utolsó négy-öt hétben egészen ki van borulva. Beleesett valakibe, és ez teljesen kiborította. Bolond az a lány, aki a mi szakmánkban beleesik valakibe.

– Hogy lehet vele a legjobban megtalálni a hangot? Hogy közeledjek hozzá?

– Marilynhez?

– Hozzá.

A lány elmosolyodott: – Ez könnyű. Rendelj neki italokat, és csúsztasd oda neki egy dollárt, amikor senki sem látja.

– És mi volt ezzel a szerelmi ügyével? Fogadok, az a fickó nem azzal hódította meg, hogy italokat rendelt neki, mi?

– Nem. Az a férfi, aki italokat rendel neki, csak balek a számára... Mondd csak, elmesélhetek neked valamit?

– Mesélj!

– Adok neked egy tanácsot. Rendes fickónak nézel ki. Ne szórakozz Marilynnel!

– Akarok tőle valamit.

– Nem fogod megkapni.

– Már úgy értem, információt.

– Ja?

Egy ideig csendben maradtunk. Elkaptam a pincér pillantását, amint engem méregetett, és odaintettem. Megint adtam neki egy és egynegyed dollárt, és rendeltem: – Még egy italt a hölgynek!

– Ezt nem kellett volna! – mondta a lány, amikor a pincér elment.

– Miért nem?

– Mert Marilyn nem lesz oda azért, ha másodkézből kap téged. Csak akkor jó, ha nem rendelsz nekem túl sok italt. Ha egyik italt rendeled nekem a másik után, pontosan fogja tudni, hogy fittyet se hányok arra, hogy kit nézegetsz közben.

– Ez nálad pénzkérdés? – kérdeztem mosolyogva.

– Teljesen igazad van, ez nálam pénzkérdés. Miért, mit gondoltál, micsoda, szerelem az első látásra?

Nevettem.

A lány kissé rezignáltán még hozzátette: – Tulajdonképpen még az is

lehetne! Te rendes srác vagy. Az ember mindig meg tudja állapítani, hogy ki a rendes fickó. Abból, hogy úgy kezelnek minket, mint a rendes lányokat... Marilyn jön errefelé. Bámuld! Én meg úgy teszek, mintha duzzognék.

Rábámultam Marilynre. Nagyon magas volt, karcsú, sötét hajú, mélyen ülő fekete szemekkel, agyonrúzsoszott szája karmazsinszínű foltként emelkedett ki kreolos arcából.

Már éppen fordult volna el, amikor visszakapta a fejét, mert észrevette, hogy az asztalomnál ülő lány valamit jelzett neki. Egy pillanat alatt végigmért, és én elkaptam sötét, égő pillantását, aztán elfordult, és úgy állt meg, hogy láthassam testének domborulatait a nedves selyemként hozzátapadó, hosszú, vörös ruha alatt.

Rosalind megszólalt: – Kicsit szomorkás hangulatban van máma. Tanú volt abban a gyilkossági ügyben.

– Arra az ügyvédre gondolsz, akit megölték?

– Igen.

– A szentségit! Mi köze neki ahhoz?

– Hallotta a lövést, éppen, amikor a házuk kapuját nyitotta.

– És ennyire letört attól, hogy hallott egy lövést, amely valakinek a halálát okozta? – kérdeztem.

– Marilyn? Dehogy! Azért tört le, mert a rendőrök felébresztették, hogy kikérdezzék, és így nem tudta kialudni magát, hogy estére szép legyen.

– Marilyn iszik? – kérdeztem.

A lány hirtelen rám nézett, és megkérdezte: – Te detektív vagy, ugye?

Felvontam a szemöldökömet, mint aki nagyon meg van lepve: – Én detektív?!

– Igen, biztos, hogy az vagy! Arról a lövésről akarsz vele beszélni, vagy nem?

– Sok mindennel vádoltak már meg életemben, de azt hiszem, ez az első eset, hogy valaki jól rám néz, és kijelenti, hogy úgy nézek ki, mint egy detektív.

– Akkor is az vagy. De oké, a rendes fajtából. Adok neked egy tanácsot. Marilyn Winton olyan hideg, akár egy jégsekrény. De nagyon akkurátus. Ha ő azt mondja, hogy a lövés kettő harminckor történt, akkor mérget vehetsz rá, hogy kettő harminckor is történt. És csak fölösleges időpocsékolás lenne a részedről, hogy ellenőrizd.

– De ugye idehívod, hogy beszélhessek vele?

– Aha. És most örülök is egy kicsit.

– Minek?

– Annak, hogy detektív vagy. Egy pillanattig azt hittem, talán tényleg beleestél.

– Mesélj még valamit arról a kalandjáról. Mit csinált az a férfi, hogy Marilyn beleesett?

– Hiszed, vagy nem, egyszerűen közömbösen viselkedett. Amikor már együtt jártak, a férfi ügyet sem vetett rá, tetszik-e Marilynnek vagy sem. Ez bántotta Marilynt. Megszokta, hogy a férfiak éppen fordítva szoktak viselkedni, azzal fenyegetőznek, hogy megölik magukat, ha nem megy hozzájuk feleségül meg ilyesmi.

– Te beszéltél vele? – kérdeztem.

– Igen.

– Arról, ami történt?

– Igen.

– És gondolod, hogy igazat mond?

– Igen. Meghallotta a lövést, és rögtön ránézett az órájára. Abban a percben, ahogy hazaért.

– Gondolod, hogy józan volt?

– Ő mindig józan.

Rámosolyogtam, és azt mondtam: – Azt hiszem, Rosalind, te mindent elmondnál nekem, amit tudni akartam. Nem is kell az időmet vesztegetnem Marilynnel.

– Azt nem lehet, már megadtam neki a jelet, hogy tetszik neked, csak a pillanatot várja, hogy idejöhessen. Nem látod, úgy állt meg, hogy láthasd az idomait? Egy perc múlva vissza fog rád nézni bájosollyal a válla fölött. Egy művészeti naptárból vette ezt a pózt.

– Rám most hiába vesztegeti – mondtam. – Mondd neki, hogy meggondoltam magam, mert úgy láttam, hogy szájszaga van vagy gombás a lába, vagy valami hasonló. Jó éjszakát!

– Látlak még máskor is? – kérdezte.

– Ez a szabványszöveg, amivel a vendégeidről búcsúzol?

A szemembe nézett, és úgy mondta: – Persze! Miért, mi a csudát gondoltál? Hogy hozzád akarok menni feleségül? Ha már detektív vagy, viselkedj a korodhoz illően!

– Köszí – mondtam neki –, lehet, hogy még viszontlátsz, de most megyek.

– Hová?

– Lábunka. Ebben a szakmában rengeteg a lábunka. A napi verkli. Rohadt részletek. Utálok, de ezt is muszáj megcsinálni.

– Azt hiszem, ez az élet! Neked, nekem meg mindenkinek – mondta.

– Veled is így van? – kérdeztem.

– Igen.

– Miért?

A kezével egy apró mozdulatot tett: – Mert átkozott bolond voltam!

Valahogy meg kell keresnem a kenyérre valót. Gyerekem van.

– Ha jobban utánagondolok, azt hiszem, az információid tíz dollárt is megérnek a cégünknek. Tessék, itt van a másik öt.

– Ez tényleg költségzámmlára megy, nem viccelsz?

– Költségzámmlára, persze. És a főnököm csupa nagylelkűség!

Keze az enyémhez ért: – A kutyafáját! Hát nem vagy te szerencsés fickó? Ilyen főnököt! – Az ötdolláros átcsúszott a lány tenyerébe. Egészen az ajtóig kísért. – Tetszel nekem – mondta. – Tényleg azt szeretném, ha visszajönnél!

Bólintottam.

– Minden vendégemnek ezt szoktam mondani, de most komolyan így is gondolom.

Megveregettem a vállát, és kimentem. Az ajtóban állt, és figyelte, ahogy távolodom az utcán. A sarkon fogtam egy taxit, és kihajtottam a repülőtérré.

Ez a teljes ellenőrzéshez szükséges, szokásos, jól bevált lábmunka volt, de az ember semmilyen részletet nem hanyagolhat el, ha jó detektív akar lenni.

Az utaslisták tanúsága szerint Emory G. Hale a 10.30-as New York-i járat utasa volt, és ugyanazzal a géppel tért vissza reggel 8.30-kor. Azt is leellenőriztem, hogy Hale valóban felszállt-e a gépre.

A bejegyzések szerint igen.

Egy másik taxival visszamentem a hotelba. Úgy éreztem, egy percig sem tudom tovább nyitva tartani a szememet.

Tizenkettedik fejezet

Dél is elmúlt, amikor elmentem Hale lakására. Nem volt otthon. Villásreggeliztem a Bourbon House-ban, aztán még egyszer megpróbáltam otthon találni Hale-t.

Nem volt szerencsém.

Leballagtam a St. Charles Avenue-n a házig, ahol Roberta lakott, és alaposan szemügyre vettem a helyet, már amennyire alaposan séta közben lehetett. Aztán visszamentem a szállodába, és legépeltem egy jelentést az irodai nyilvántartásunk számára, amelyben gondosan felsoroltam összes kiadásomat.

Négy óra körül megint visszamentem a lakásba. Hale most már otthon tartózkodott. Sőt, igen joviális hangulatban volt.

– Jöjjön csak be, Lam! Lépjön be, és üljön le! Nos, fiatalember? Azt hiszem, tettem egy kis jót a maga érdekében. Felhajtottam magának egy másik klienset.

– Tényleg?

– Igen. Itt járt egy férfi, és maga felől érdeklődött. Nagyon jó ajánlást adtam neki magáról. Igazán nagyon jót.

– Köszönöm.

Egy darabig csak ültünk, és néztük egymást, aztán ő törte meg a csendet: – Nagyon érdekes. Átkutattam a lakást.

– Miért, mit kerestt?

– Valamit, ami nyomra vezethet bennünket.

– Roberta nem három évig lakott itt.

– Tudom, de mindenesetre körülnéztem. Az ember sose tudhatja előre, mi akad a kezébe, levelek vagy valami.

– Úgy van.

– Már eddig is valóságos kis gyűjteményt találtam az asztalfiók aljában elhelyezett újságpapír alá csúszott levelekből, az íróasztalban pedig még mindig van egy csomó levél, ide, a fiók háta mögé csúszva. Mindent még nem tudtam kihalászni. Gyorsan visszatettem a fiókot, amikor meghallottam a maga lépteit a lépcsőn. Nem tudhattam, ugye, hogy ki jön.

Odament az íróasztalhoz, és kihúzta a legfelső fiókot. – Ugye nincs véletlenül egy zseblámpa magánál? – kérdezte.

– Nincs.

– Megpróbáltam egy gyufával bevilágítani, bár az nagyon veszélyes. A gyufa vége leeshet, és lángra lobbanthatja az egész mindenséget – mondta.

Meggyújtott egy gyufaszálat, egy pillanatig kezével óvta a lángot, aztán kinyújtott karjával bevilágított az asztal mélyébe, a fiók üres tokjába. – Nézze

csak, ott lent – mutatta.

Hátul, az íróasztal aljában egy csomó papírt pillantottam meg; aztán a gyufa kialudt.

– Úgy nem tudjuk kiszedni, hogy először kivesszük az alsó fiókot is? – kérdeztem.

– Nem, azt már megpróbáltam. Van egy elválasztó mindegyik alsó fiók hátán. Látja?

Kivette az egyik alsó fiókot. Kemény választó léc volt mögötte. A fiók háta és az íróasztal hátlapja között mintegy hat-nyolc hüvelyknyi távolság maradt.

– Látja már, hogy van, ugye? A felső fiókot sokkal mélyebbre formálták, mint a többi, hogy elférjen benne az asztali itatós is. Az alsó fiókok kábé nyolc hüvelykkel alacsonyabbak. Ekkora a holttér az íróasztal belsejében.

Most már én is kíváncsi lettem. – Kisebb az esélye mint egy a százhoz, hogy azoknak a papíroknak valami közük van a lányhoz, akit keresünk, de tekintetbe véve, hogy eddig már eljutottunk, akár ki is szedhetjük őket.

– De hogyan?

– Először mindent kivesszünk az íróasztalból, aztán a feje tetejére állítjuk!

Hale egy szót sem szólt. Először kivette az összes fiókot, aztán az íróasztal tetején levő rekeszből távolított el minden mozgathatót: egy tintásüveget, néhány tollat, itatóspapírt, egypár gyufásdobozt meg néhány, az előző lakóktól ottmaradt apró-cseprő tárgyat.

– Mehet? – kérdezte. Bólintottam.

Megfogtuk az íróasztal két végét, és elhúztuk a faltól.

– Tartozom magának egy vallomással, Lam! Egy kicsit én is detektív vagyok – mondta Hale. – Nagyon érdekel az emberi természet, és talán semmi nem tölt el akkora örömmel, mint az, ha bepillantatok a lélek legeldugottabb zugaiba. Szeretek régi leveleket olvasni. Egyszer, mikor egy birtoküggyel foglalkoztam, találtam egy ládát, tele elsárgult, régi levelekkel. Soha életemben még olyan érdekes gyűjteményt nem láttam! Most fogja, fektesse az oldalára! Helyben vagyunk! Most már könnyű. És az a levelekkel teli láda egy asszony hagyatéka volt, aki hetvennyolc éves korában halt meg. Minden levelet eltett, amit csak életében kapott. Voltak benne levelek, amiket még gyerekkorában kapott, és levelek abból a korból is, amikor udvaroltak neki. Soha olyan érdekes gyűjteményt nem láttam! És nem is mind volt olyan szemérmes levél, mint ahogy az ember hinné. Némelyikük kész dinamit volt. Na, most fordítsuk át a másik oldalára! Hu, ebben valami nehéz tárgy van!

Tényleg volt valami nehéz tárgy az íróasztalban. Végigcsúszott az íróasztal hátlapján, nekiütközött a földön fekvő asztallapnak, és ott maradt. Valami mást kellett kitalálnunk.

– Emeljük fel az asztalt, és rázzuk meg! – javasoltam. – Így tartsa lefelé!

Az íróasztal meglehetősen nehéz volt. Percekig tartott, amíg a megfelelő szögbe emeltük. Ahogy megdöntöttük, a nehéz tárgy a földre esett. Azután hallottam, ahogy egy csomó papír zizegve csúszik ki belőle és a szőnyegre esik. Amíg az asztalt kellett tartanunk, nem láthattuk, hogy mik azok.

– Rázzuk meg! – javasoltam.

Megráztuk. Hale nagy kezével még egyet-kettőt rácsapott, aztán elégedetten így szólt; – Azt hiszem, ez minden.

Visszatettük az íróasztalt a helyére, és megnéztük, mi minden esett a padlóra. Régi levelek, elsárgult újságkivágások és a nehéz tárgy.

Hale és én csak álltunk, és megkövülten néztük.

Harmincnyolcas kaliberű revolver volt.

Felvettem és megnéztem. A tár négy rekesze töltve volt, közülük kettőben már csak üres töltényhüvely maradt. A pisztolyon itt-ott rozsdanyomok látszottak, de alapjában véve még jó állapotban volt.

– Valaki nyilván egy csomó papír tetejére tette be ezt a pisztolyt az íróasztalfiókba, és azután, mikor hirtelen kihúzta a fiókot, a pisztoly mögé esett, és... – mondta Hale.

– Várjon csak – vágtam közbe –, nézzük meg, mennyire zár hátul a fiók!

Visszahelyeztem a fiókot a helyére, és megnéztem, mekkora rés marad hátul. – Nem stimmel! – közöltem vele. – Ez a pisztoly csak úgy nem eshetett hátra. Ahhoz túl kicsi a hely. Ezt a pisztolyt csak szándékosan dobhatták hátra, méghozzá úgy, hogy előbb ki kellett szedni a fiókot. Úgy is mondhatnám, hogy az asztalfiát nem tárolóhelynek, hanem rejtékhelynek használta az illető.

Hale letérdelt, és két gyufát gyújtott meg, hogy ellenőrizze a következtetéseimet, majd így szólt: – Igaza van, Lam, maga egy igazi detektív! Most pedig nézzük, hogy mi áll a levelekben!

Felvettünk a földről néhány régi levelet. Nem volt bennük semmi különös: néhány régen lejárt számla; egy könyörgő, reménytelen levél valami nőtől, aki azt akarta, hogy egy férfi jöjjön vissza hozzá, és vegye el feleségül; aztán egészen másfajta, "Drága öreg haverom"-stílusban íródott másik levél, egy férfi tollából, aki csak annyi pénzt akart kölcsönkérni, amennyi átsegítené őt pillanatnyi nehézségein.

Hale kuncogott: – Szeretem az ilyesmiket! – mondta, amikor befejezte a levél olvasását. – Az élet kicsiny keresztmetszetei. Miután semmi közünk nincs az egész tranzakcióhoz, teljesen tárgyilagosan vehetjük szemügyre a levél stílusát, és láthatjuk, hogy mennyire erőltetett ez a bizalmaskodó hangvétel. Annaira se bíznék az ilyen emberben, mint abban, hogy fél kézzel elhajítom ezt az íróasztalt.

– Én sem – feleltem. – Kíváncsi vagyok, mik ezek az újságkivágások?

Hale félretette az újságkivágásokat. – Ezeknek nincs semmi jelentősége. A levelek számítanak. Itt van például egy, női kézírással. Talán ezt is az a lány írta, aki feleségül akarta vetetni magát. Kíváncsi vagyok, mi történt.

Kézbe vettem a régi újságkivágásokat, átfutottam őket, azután hirtelen felkiáltottam: – Várjon csak, Hale! Rábukkantunk valamire!

– Mire?

– Aranyrögre.

– Hogy érti ezt?

– Valamire, ami kapcsolatban lehet ezzel a harmincnolccsal – feleltem.

Hale letette a levelet, amit éppen olvasott, és izgatottan megkérdezte: – Hogyhogy?

– Ezek az újságkivágások egy Craig nevű ember meggyilkolásával kapcsolatosak. Howard Chandler Craig. Huszonkilenc éves, nőtlen, a Roxberry Rt. cég könyvelője. Nézzük csak! Hol követték el a gyilkosságot? Egy pillanatot! Itt a fejléc: Los Angeles Times, 1937. június 11.

– Ez már valami, ugye? – lelkesedett Hale. – Tegyük fel, hogy a gyilkos megszökött, és idejött... – Kézbe vette az egyik kivágást, és olvasni kezdte. A papír négyrét volt hajtva, és mire Hale széthajtotta és megnézte a fényképet, én már a gyilkosság részleteinél tartottam.

Úgyhogy, amire hallottam, hogy Hale-nek elakad a lélegzete, már tudtam, hogy mitől.

– Lam – kiáltott fel izgatottan –, ide nézzen!

– Én is éppen erről olvasok. – feleltem.

– De itt van a fényképe!

Egy pillantást vetettem Roberta Fenn erősen raszteres fényképére. Alatta ez állt: "Roberta Fenn huszonegy éves gyors- és gépirónő, aki Howard Craiggel autózott, amikor a fegyveres támadás történt."

Hale izgatottan kiáltott fel: – Lam, tudja, hogy ez mit jelent?

– Nem – feleltem.

– Mert én igen! – mondta ő.

– Ne legyen benne olyan biztos, hogy tudja! Én nem tudom.

– De hát olyan egyszerű, hogy majd a szemét szúrja ki!

– Nézzük csak át figyelmesen az összes kivágást, mielőtt még elhamarkodott következtetésre jutnánk!

Átolvastuk az összes újságkivágást egymásnak adogatva őket. Hale lett kész elsőnek az olvasással.

– Szóval? – kérdezte, amikor én is végeztem.

– Nem okvetlenül – feleltem.

– Szamárság, világos, mint a nap! Roberta elment autókázni ezzel a könyvelővel – nyilván ugyanaz az eset: a lány, aki azt akarja, hogy a férfi

feleségül vegye, de az visszautasítja. Mire a lány valamilyen ürüggyel kiszáll a kocsiból, átmegy a sofőr oldalára, kétszer rálő Craigre, és eltalálja a bal halántékát. Aztán elrejt a pisztolyt, és előjön a mesével az álarcos banditáról, aki a bokrok közül bukkant elő és ráparancsolt Craigre, hogy tegye fel a kezét. Az ismeretlen férfi átvizsgálta Craig zsebeit, azután Roberta Fennek megparancsolta, hogy kövesse az úton.

Ez több volt, mint amennyit Craig el tudott viselni. Elindította a kochi motorját, sebességbe tette, és megpróbálta elgázolni a férfit, de a fickónak sikerült félreugrania. Mikor Craig a lendülettől éppen mellé ért a kocsival, a férfi kétszer a fejére lőtt.

Soha senki nem kételkedett a lány meséjében. Craiget mindenki úriembernek és mártírnak tartotta. Az egyik ok, ami miatt a rendőség nem kételkedett Roberta meséjében, az volt, hogy a környéken akkoriban néhány hónap leforgása alatt két tucat enyelgő párocskát ugrasztottak szét. Többször is előfordult, különösen hogyha a lány feltűnően csinos volt, hogy a támadó ráparancsolt, hogy kövesse lefelé az úton. Két másik gyilkosság is történt...

Hale drámai szünetet tartott. A pisztoly felé mutatott, és azt mondta:– Na tessék! Gyilkosság történt, és a lány megúszta szárazon! Istenemre mondom, még egyszer megpróbálta megúszni, de ezúttal nem fog menni nekil

– Nem okvetlenül – feleltem. – Önmagában véve az, hogy ez itt egy harmincnyolcas kaliberű pisztoly, még nem jelenti azt, hogy ugyanezzel a fegyverrel ölték meg Craiget.

– Miért védi annyira ezt lányt? – kérdezte Hale gyanakodva.

– Nem tudom – feleltem. – Talán azért, mert nem akarom, hogy maga üsse meg a bokáját.

– Hogy érti ezt?

– Néha veszélyes lehet valakit határozottan vádolni egy bűntény elkövetésével, amíg nem áll rendelkezésre a szükséges bizonyíték.

Hale bólintott. – Ez így van – mondta. – Tényleg semmi nem bizonyítja, hogy a pisztoly összefüggésben van az újságkivágásokkal.

– Az újságkivágásokat eltehették csak úgy az íróasztal fiókjába, és azok a nyíláson át idővel hátracsúszhattak. Nem így a pisztoly. A pisztolyt valaki szándékosan dobta hátra – emlékeztettem újra.

– Hadd gondolkozzam! – felelte Hale.

– Amíg maga gondolkozik – mondtam –, én inkább azt szeretném pontosan megtudni, hogy maga miért akarta megtalálni Roberta Fenn, és hogy ki a kliense, akinek dolgozik.

– Nem. Ez nem hiányzik a képből.

– Miért nem?

– Mert azt mondom magának, hogy nem! Sőt, védeni szándékozom a

kliensem inkognitóját.

– Nem gondolja, hogy a dolgok jelenlegi állása szerint ő is azt akarná, hogy többet tudjak az ügyről?

– Nem.

– A maga kliense ugyebár férfi?

– Maga nem tud kikérdezni engem, Lam, és nem is tanácsolom, hogy megpróbálja! Mint már mondtam magának, azt akarom, hogy megtalálja Roberta Fennt. Ennyi az egész.

– Nos, én meg is találtam.

– De azután újra elvesztette.

– Így is lehet mondani.

– Találja meg újra! – mondta Hale.

– Maga nem régóta ismeri Berthát?

– Úgy érti, Mrs. Coolt?

– Igen.

– Nem.

– Ő nagyon kemény, ha üzletről van szó – mondtam.

– Nagyon helyes. Üzleti ügyekben én magam is nagyon kemény szoktam lenni.

– Felkérte az ügynökségünket, hogy kerítsük elő Roberta Fennt. Felajánlott egy bizonyos csekket arra az esetre, ha a lány meghatározott időn belül előkerül.

– Na és? – kérdezte türelmetlenül. – Mi nem stimmel?

– Mi megtaláltuk – feleltem.

– De azután megint elvesztették a nyomát

– Ezért kérdeztem, hogy jól ismeri-e Bertha Coolt – feleltem. – Legoptimistább elképzelésem szerint is Bertha most azt mondaná, hogy minket csak arra kértek fel, hogy megtaláljuk.

– És hogy miután megtalálták, önök eleget tettek a megbízásnak, következésképpen jár a csekk?

– Pontosan.

Azt vártam, hogy dühbe guruljon, de nem tette. Csak ült ott a földön a pisztolyra és az elsárgult újságkivágásokra bámulva. Halvány mosoly jelent meg a szája sarkában, azután a mosolyból kuncogás lett: – A fenébe is, Lam, a nőnek igaza van! Itt vagyok én, az ügyvéd, és egy ilyen szerződésen töröm ki a nyakamat!

Várakozóan nézett rám.

Én egy szót sem szóltam.

– Így szólt a megbízás dióhéjban. Már emlékszem is, hogy volt szövegezve – mondta, és harsányan nevetett.

– Csak azt gondoltam, hogy megmondom magának. Ez minden.
– Nos – ismerte be –, I: 0 a maguk javára. Oké, új megbízást adok a cégnek egy másik csekk ellenében. Tetszik nekem, ahogy maguk dolgoznak. Ugyanakkor jó lenne értesítenünk a rendőrséget erről a pisztolyról.

– Mit akar mondani nekik?

– Ne aggódjék, Lam! Csak a puszta tényeket fogom elmondani nekik, vagyis hogy alaposan megnéztem az íróasztalt, mivel mint bútordarab felkeltette az érdeklődésemet. Szándékomban állt megkérni a házinénit, hogy adja el nekem. Felfordítottam, hogy megnézzem az alját is, és azt tapasztaltam, hogy valami nehéz dolog van benne. Megráztam, mire a pisztoly és ezek a papírok estek ki belőle. Természetesen én sem szeretném a nyilvánosság előtt afféle minden lében kanál pasasnak feltüntetni magamat, aki beleüti az orrát a mások levelezésébe.

– De a rendőrséget azért mégis értesíteni akarja, ugye? – kérdeztem.

– Igen, igen, persze!

– Ez esetben a rendőrség ugyanannyit fog tudni az ügyről, mint maga.

– Na és, miért ne?

– Nem tudom, hogy miért akarja megtalálni Roberta Fennt, vagy hogy ki akarja megtalálni, de gondolom, hogy megvan rá az ok.

– Üzletemberek általában nem szoktak jó pénzt fizetni azért, hogy találjanak meg nekik valakit, akit arra akarnak megkérni, hogy fizessen elő egy magazinra – felelte.

– Talán nem érti, hogy hová akarok kilyukadni – mondtam.

– Hát akkor tessék, folytassa.

– Tétélezzük fel, hogy egy üzletember meg akarja találni Robertát. Minden kétséget kizáróan azt akarja, hogy a lány tegyen meg valamit, vagy mondjon el neki valamit, vagy valamire szeretne rájönni. Itt van ez a harmincnyolcas kaliberű pisztoly és néhány régi újságkivágás. Ha ezeket elviszi a rendőrségre, soha nem fogja megtalálni Roberta Fennt, és nem lesz rá módja, hogy beszéljen vele. Ezt a dolgot vastag betűs címekekkel fogják közreadni az egész országban. Pillanatnyilag a rendőrség azt hiszi, hogy Roberta lehetett volna a második áldozat, vagy hogy félelmében eltűnt. Van ugyan egy olyan feltevés is, hogy esetleg ő lehetett az, aki lelőtte Nostrandert, de ez nem az az eset, amelyre azt mondanák, hogy nyakig benne van. Ha viszont maga elviszi ezeket a rendőrségre, a rendőrség újra előveszi a korábbi gyilkossági ügyet. Akkor azután a kaliforniai hatóságok örült hajszába kezdenek Roberta után. A louisianai és a kaliforniai rendőrség egymással karöltve ered a nyomába. A fényképe megjelenik az ország valamennyi újságjában. Körözési értesítést kap minden postahivatal, és az államok valamennyi rendőre. Roberta mindezt el fogja olvasni, és megpróbál elrejtőzni. Mit gondol, mennyi esélyünk van arra,

hogy két állam rendőrsége előtt találjuk meg? Mire ráakadunk, már egy cellában fog ücsörögni. Ha maga azt akarja tőle, hogy tegyen meg magának valamit, akkor az az egyszerű tény, hogy egy cella lakója, sokat ronthat természetes segítőkészségén.

Néhány pillanatig mereven bámult rám, sűrű pislogások közepette.

Hirtelen elhatározással kezembe nyomta a pisztolyt: – Rendben van, Lam, vigye el maga!

– Én nem! Én csak egy kis nyomozó vagyok, akit azzal bíztak meg, hogy találja meg Roberta Fennt egy olyan megbízó számára, akinek a kilétét nem is ismeri. Maga a nagyágyú, aki meghatározza a követendő stratégiát!

– Hát akkor – mondta ő – mint jólmenő ügyvédnek nem maradna más választásom, mint az, hogy a rendőrségre menjek.

Feltápászkodtam a padlóról, és leporoltam a nadrágomat.

– Oké – mondtam –, mindössze annyit akartam, hogy értse a helyzetet.

Félúton voltam az ajtó felé, amikor utánam szólt: – Talán még egy kicsit jobban át kellene gondolnom az ügyet, Lam!

Nem szóltam egy szót sem.

– Tudja, az egy nagyon komoly dolog, valakit gyilkossággal vádolni. Én, ö-ö-ö, én még át fogom gondolni – folytatta Hale.

Még mindig nem szóltam egy szót sem.

– Végül is – folytatta Hale – csak feltételezem, hogy ez ugyanaz a pisztoly, amellyel azt a kaliforniai gyilkosságot elkövették. Ez nem más, mint következtetés a részemről. Okosabb volna, azt hiszem, szélesebb körű nyomozást indítani. Egyelőre tulajdonképpen nincs is mit jelentenünk a rendőrségnek. Mi pusztán néhány újságkivágást és egy revolvert találtunk egy régi íróasztalba rejtve. Emberek ezrei tartanak revolvert, és az újságkivágások sem okvetlenül tekinthetők bizonyítéknak.

– Befejezte? – kérdeztem.

– Mit?

– Meggyőzte már magát, hogy helyes az, amit tenni akar?

– Állítsa le magát, Lam, semmi ilyesmiről nincs szó! Csupán csak mérlegelem, mi szól mellette és ellene.

– Ha kész van a mérleggel, tudassa velem az eredményt! – mondtam neki, és újra elindultam az ajtó felé.

Ezúttal már a harmadik lépés után válaszolt: – Lam!

Megfordultam: – Most meg mi van?

Hale befejezte a köntörfalazást: – Felejtse el – mondta –, nem szólunk a rendőrségnek egy szót sem!

-- És a pisztollyal mit csinál?

– Visszateszem oda, ahol találtuk.

– És azután?

– Később, ha szükségessé válik, még mindig ráakadhatunk.

– Nemhiába maga az ügyvéd!

Bólintott, és rám mosolygott: – Minél jobban megismerem magát, Lam, annál inkább becsülöm. Szeretném, ha most megtenne valamit nekem!

– Mit?

– Úgy tudom, hogy a rendőrségnek van egy tanúja, aki meg tudja mondani, hogy pontosan mikor ölték meg Nostrandert. Valaki, aki hallotta a lövéseket. Egy fiatal nő, azt hiszem.

– Igen.

– Elintézné nekem, hogy találkozhassak a nővel? De nem mint olyan valaki, aki informálódni akar, hanem csak úgy alkalmyszerűen.

– Már el is van intézve. Legyen a Jack O'Lantern Club előtt ma este kilenckor. Már előkészítettem a dolgot.

– Nahát, ezt nevezem jó munkának! Maga még a gondolataimat is kitalálja, Lam. Tényleg!

– Tehát ma este kilenckor a Jack O'Lantern előtt – mondtam, és eljöttem.

Az órára néztem. Kaliforniában most két órával van kevesebb. Táviratoztam az ügynökségünknek: "Howard Chandler Craig-féle gyilkosság 1937. június 6. Esetleges összefüggés az itteni ügygel. Szerezzenek meg minden részletet. Különösen az áldozat szokásairól és szerelmi életéről."

Tizenharmadik fejezet

– Milyen különös hely! – állapította meg Hale.

– Olyan, mint bármelyik másik bár New Orleansban, vagyis a Francia Negyedben.

Egy pincér jött oda hozzánk: – Asztalt óhajtanak?

Bólintottam.

Odamentünk vele egy asztalhoz, és leültünk. – Marilyn Winton itt dolgozik? – kérdezte Hale.

– Igen. Az a lány az, a krémszínű szaténben.

– Csodálatos alakja van – kommentálta Hale elismerőleg.

– Aha.

– El fogjuk tudni intézni... szóval tudja, hogy fogunk tudni beszélni vele?

– Ide fog jönni.

– Miből gondolja?

– Megérezés..

Marilyn már elég régóta dolgozott a szakmában ahhoz, hogy megérezze, ha a férfiak szeme valósággal lyukat fúr a hátába. Ösztönösen hátrafordult.

Mosolygott, majd odajött.

– Hello! – mondta hozzám fordulva. Felálltam, és én is üdvözöltem: – Hello!

Marilyn, bemutatom egy kedves barátomat, Mr. Hale-t!

– Hogy van, Mr. Hale? – és kezét adott. Hale teljes magasságában kiegyenesedett, és mosolyogva nézett le a lányra. Az arca olyan volt, mint a gyereké, aki a télapót bámulja a kirakat üvege mögött, karácsony előtt két nappal.

– Nem ülne le? – kérdeztem.

– Köszí.

Amint a lány leült, a pincér azonnal ott termett, hogy felvegye a rendelést.

– Whiskyt sima vízzel! – mondta a lány. Én gint rendeltem kólával.

Hale gondterhelten szorította össze az ajkát: – Na nézzük csak! Tartanak valami igazán jó konyakot?

Én válaszoltam a pincér helyett: – Nem – mondtam –, ha már itt van New Orleansban, miért nem iszik valami helyi specialitást? Például gint Seven-uppal, gint kólával, rumot kólával vagy bourbont és Seven-upot.

– Gint kólával?! – kérdezte Hale, mintha azt javasoltam volna neki, hogy kóstolja meg a sósavas limonádét. – Úgy érti, hogy ezt a két dolgot összekeverik?

– Hozzon neki egyet! – mondtam a pincérnek.

A pincér elment, Marilyn pedig hozzám fordult: – Miért futott el előlem a

múltkor?

- Ki mondta ezt magának?
- Egy kismadár... és nekem is van szemem, tudja?
- Nem is akármilyen.

A lány nevetett. – Hogy hívják magát? – kérdezte.

– Donald.

– Legközelebb, ha kikezsd egy lánnyal, ne rohanjon el utána!

– Maga már találkozott Miss Wintonnal? – fordult hozzám Hale.

– Nem. Akartam, de valahogy nem jött össze.

– Gyáva szívek nem hódítanak csinos hölgyeket. Ne hagyja magát elbátortalanítani, Donald! – mondta a lány.

A pincér kihozta az italokat. Hale fizetett, aztán felemelte a poharat. Arcára már kiült a fegyelmezett nemtetszés, amelynek majd csak akkor fog hangot adni, mikor az első kortyot leengedi a torkán. Aztán láttam, ahogy meglepett arcot vág, iszik még egy kortyot, és felkiált: – Te jó ég, Lam, hiszen ez jó!

– Mondtam, hogy az.

– Ez határozottan ízlik nekem! Csodálatos ital! Sokkal jobb, mint a konvencionális whisky szódával. Elég testes ital, és nem olyan édeskés.

Marilyn kortyolt egyet a hideg teából, és azt mondta: – Szeretem ezt a bourbont sima vízzel. Nagyon jó ital, ha az ember sokat akar inni.

Hale egészen megdöbbsent. Alaposan megnézte a lányt, és azt kérdezte: – Maga sokat szokott inni?

– Hát, hébe-hóba.

Hale úgy vette szemügyre a lányt, mint aki a túlzott ivászat nyomat fürkészi.

– Cigaretát? – kínáltam a lányt.

– Kérek.

Aadtam neki egy cigaretát. Hale szivart vett elő. Rágyújtottunk.

– Honnan vannak maguk, fiúk?

– A barátom New York-i – mondtam.

– Az lehet csak a város! Ugyan sosem jártam még ott. Azt hiszem, félnék odamenni.

– Miért?

– Nem is tudom. Félek a nagyvárosoktól. Tudom, hogy eltévednék.

Hale beleélte magát a kozmopolita szerepébe, és azt mondta: – Azt hiszem, New Yorkban nem nehéz tájékozódni, Chicagóban vagy St. Louisban például sokkal nehezebb.

– Ezek mind túl nagyok nekem.

– Ha egyszer New Yorkba jön, értesítsen, és biztosíthatom, hogy nem fog eltévedni.

– És el se lopnak? – kérdezte a lány nevető szemekkel.

– Nem.

– És ha mégis elkeverednék?

– Hát – esett gondolkodóba Hale, azután rám pillantott, és egy mosoly jelent meg szája sarkában –, ha nálam fog lakni, nem hagyom, hogy messzire elcsatangolhasson.

– Neem? – kérdezte a lány épp megfelelően elnyújtva a szót, éppen a megfelelő pillantás kíséretében.

Hale felnevetett, mint aki kéjgázt nyelt: – Tetszik nekem ez az ital, Lam! Nagyon finom. Határozottan boldog vagyok, hogy felhívta rá a figyelmemet. Tetszik nekem ez a tipikus New Orleans-i bár, olyan hangulatos, olyan intim, olyan jellemző a Francia Negyedre! Van egy bizonyos megkülönböztetetten közvetlen hangulata, amit a világon sehol másutt nem lehet megtalálni, ugye?

Rámosolyogtam a szemben ülő Marilynre, és azt mondtam: – Hármat találghat, vajon ki érzi itt jól magát ma este.

– Azt hiszem, nem maga!

– Miből gondolja?

– Egy szóval sem említette.

– Én amolyan erős, csendes típus vagyok.

Rosalind sétált arra. Marilyn úgy nézett rá, mint házőrző kutya a csavargóra. Rosalind semmi jelet nem adott nekem. Aztán amikor Marilyn elnézett egy pillanatra, mégis kaptam egy gyors, bensőséges, odavetett mosolyt, majd a lány arca újra rezzenéstelenné vált.

Elnyomtam a cigarettámat a hamutartóban, és kezemet a zakóm zsebébe süllyesztve, egy kivételével titokban kiszedtem a dobozból az összes cigarettát.

– Azt hiszem, ez az egyik legkitűnőbb ital, amit valaha is ittam! – rikkantotta Hale.

Marilyn lenyelte a maradék hideg teáját, és így szólt: – Akkor érzi magát igazán jól az ember, ha kettőt-hármat iszik meg belőle, egyiket a másik után. De soha nem lesz részeg tőle, csak kellelmesen pityókás.

– Tényleg?

A lány bólintott.

– Szeretem kortyolgatni ezt az italt – mondta Hale.

– Ne akadékoskodjon, igya már le az egészet egy hajtásra – mondtam –, Marilyn szeretné, ha még egy rundot rendelnének!

A lány szeme szinte simogatott: – Hogyan jött rá?

– Pszichológus vagyok.

– Azt hiszem, tényleg az.

Kezét az asztalon átnyújtva az enyémmre tette.

Az igazi pszichológus a pincér volt. Egyszerre csak ott termett az asztalunknál. – Még egyszer ugyanazt! – rendeltem.

Kivettem a cigarettásdobozt a zsebemből, és Marilyn felé nyújtottam: – Kér még egyet?

– Köszí.

Kivette a cigarettát, és én a mutatóujjammal kotorászni kezdtem a dobozban.

– Azt hiszem, az utolsót vettem ki.

Megráztam a dobozt, elmosolyodtam: – Semmi baj, megyek, veszek egy másikat.

– A pincér majd hoz magának.

– Nem, köszönöm, majd én! Inkább odamegyek az automatához!

Odatartottam a gyufát a cigarettájához, azután eloltottam, felálltam, és odamentem a cigarettás automatához. Úgy tettem, mint akinek nincs aprója, és odamentem a bárpulthoz, hogy szerezzek. Amikor a gép kiadta a cigarettát, megálltam a játékautomatánál, és lejátszottam egy játékot. Mialatt játszottam, jobb kezemet becsúsztattam a zakóm zsebébe, megmarkoltam a másik dobozból kivett cigarettákat, és feltűnés nélkül a padlóra ejtettem.

A játék befejeztével maradt még néhány szabad játékom, amit a gép adott jutalmul.

Visszanéztem az asztalunkra. Marilyn engem figyelt, Hale viszont előrehajolva nyomta neki a sódert. A három újabb ital már ott sorakozott az asztalon.

Intettem a kezemmel, és odaszóltam nekik: – Tiszta nyereség – és azzal visszafordultam a flipperhez.

Rosalind odajött a cigarettás automatához, aprópénzt szedett elő a retiküljéből, és a szája sarkából suttogta: – Ne nézz föl!

Tovább játszottam.

– Nehogy eszedbe jusson engem is bevonni a játékba! Az állásomba kerülne. Marilyn érdeklődik irántad. Nagyon földhöz vágta, amikor leléptél tőle. De azért ne menj túl messzire vele!

– Miért?

– Megbánnád.

– Köszí.

A lány elvett egy doboz cigarettát, és továbbment.

Megfordultam, hogy láthassam a bárpult fölötti tükröt. Marilyn hideg, rezzenéstelen tekintettel figyelte Rosalindot, mint a kígyó a földön vergődő kismadarat.

Folytattam a játékot, lejátszottam a két szabad játékot, majd újabb érmét dobtam be.

Hale most már igazán fényes hangulatban érezte magát. Belelkesülve, heves gesztikulálás közepette bámult Marilyn szemébe, és tekintete időnként lecsúszott a lány meztelen vállára.

Visszamentem az asztalhoz.

Emory Hale éppen azt mondta: – Rendkívülien elragadó!

Marilyn farkasszemet nézett vele, és azt felelte: – Örülök, hogy ezt gondolja, mert én sokkal érdekesebbnek találom az érett férfiakat, mint a velem egykorúakat. A fiatal emberek valahogy nem tudnak lekötni. Kis idő után halálra untatnak. Vajon miért van ez így, Emory? Talán bennem van a hiba?

Hale rámosolygott. Abban a pillanatban nyilván azt sem tudta, hogy a világon vagyok, és Marilyn sem láthatott engem, mivel háttal ült nekem. – Na tessék – mondta Marilyn –, ha tudja, miért van ez így, mondja meg!

Megköszörültem a torkomat, de egyikük sem nézett fel. Hale folytatta: – Azért, kedvesem, mert magának kifinomult a gondolkodása. Magát nem érdekelhetik a kamaszbeszélgetések középszerű banalitásai. Gyönyörű teste és nyilvánvaló ifjúsága ellenére is világos, hogy maga...

Közelebb léptem hozzájuk, hangosan köhögtem, és szorosan az asztal mellé léptem.

– Már azt hittük, hogy elvesztettük magát! – mondta Marilyn.

– Cigaretta vettem.

– Kérek egyet! – mondta a lány.

Hale nem vette le a lányról a tekintetét, míg én a dobozt kinyitottam.

– Hogy van a játékautomata? – kérdezte Marilyn.

– Nagyon jól. Nyertem tőle egy keveset,

– Zsebre vágta?

– Nem, eljátszottam.

– Én is mindig eljátszom. Azt mondják, hogy hülyeség. Az embernek zsebre kellene vágnia a nyereségét.

– Nem hiszem, hogy van valami különbség.

– Ha nem teszi el a nyereségét, a gép megkopasztja.

– Az eredmény ugyanaz.

Marilyn elgondolkodott ezen.

Emory Hale megköszörülte a torkát: – Amint mondtam, az ember nagyon ritkán talál érett gondolkodást ilyen fiatal teremtésben...

A lány közbevágott: – Jaj, épp erre néz a pincér, azt hiszem, látja, hogy üres a poharam. Irtó mókás fickó. Tudják, ha üres pohár mellett ülök, megáll, ahol van, és úgy bámul ránk, mintha hipnotizálni akarna engem. És magának még ott van érintetlenül az itala. Donald.

– Úgy is van! – feleltem. – Odavihettem volna magammal a

játékautomatához! Hát akkor igyunk a boldog napokra!

– De nekem már nincs mivel koccintanom!

– Ezen segítenünk kell!

– Azt hiszem, magának van a világon a legsodálatosabb haja! – búgta Hale.

– Köszí... Joe, kérek még egy whiskyt sima vízzel!

A pincér Hale-hez fordult:

– Hozzon neki még egy kólát ginnel! – mondtam: -- De gyorsan, ha nem akarja, hogy a társaság szétszórjon!

A pincér először Hale-re nézett, azután rám, és megkérdezte: – Oké, és magának mit hozhatok?

– Az enyém egyelőre még itt van, és itt is marad!

– Nem kerül pénzébe, ha még egy italt rendel. Ha egy lány ül az asztaluknál, joguk van...

– Tudok róla! – mondtam. – Hozza már azokat az italokat, mielőtt ezek az emberek itt hálnak szomjan a bár közepén!

Marilyn nagyot nevetett ezen.

Hale körbejártatta a szemét a helyiségen.

Marilyn mélyet szippantott a cigarettából, majd így szólt: – Átmegy a boltív alatt, és rögtön ott találja a másik teremben.

Hale zavarba jött. – Hogyan?

– Ott van.

– Mi?

– Amit keres.

Hale megköszöörülte a torkát, hátratolta a székét, és méltóságteljesen így szólt: – Bocsássanak meg egy pillanatra!

– Azt hiszem, ezt nem vette túl jó néven – mondtam, mialatt Marilyn figyelte, ahogy átmegy a helyiségen.

– A legtöbb ilyen öreg szivar nem veszi jó néven. De azért ez rendes fickó, nem, Donald?

Erősen figyelte engem.

– Aha.

– Ezt nem mondta valami lelkesen.

– Miért, mit várt tőlem? Hogy vigyázzállásba vágom magam, vagy felugrom az asztal tetejére és zászlót lengetek?

– Ne legyen csacsi! Csak annyit mondtam, hogy jó fej.

– Maga se legyen csacsi! Én is csak azt mondtam, hogy szerintem is az.

A lány egy ideig az asztalt nézte, aztán egyszerre kihívó és közvetlen mosollyal engem: – Ne értsen félre, Donald, úgy értem, hogy ő is elég jó fej, de... Szóval, tudja, hogy van az. A fiatalságot a fiatalság vonzza, és...

– Folytassa csak, fejezze be – mondtam, amikor láttam, hogy holtpontra jutott. – Mit vonz a kor?

– Semmit.

Nevettem.

– Ez a szent igazság! Az öreg nők fiatal férfiakat akarnak, az öreg férfiak pedig fiatal pipiket. Ha az idősebb férfiak valamivel több figyelmet szentelnének az idősebb nőknek, az mindenkit sokkal boldogabbá tenne. – A lány erősen a szemembe nézett. – Ami engem illet, én a fiatalokat szeretem!

Átnyújtotta a kezét az asztalon, és megfogta az enyémet. – Mit mondott annak a lánynak?

– Milyen lánynak?

– Annak, aki odament cigarettát venni, amikor maga a flipperen játszott, Rosalindnak. A múltkor egy italra is meghívta őt, amikor itt járt, emlékszik?

– Először azt sem tudtam, hová tegyem – feleltem. – Azt hiszem, meg van sértődve rám. A múltkor, amikor ő volt velem, én csak magát néztem. Ő észrevette, és azt hiszem, nagyon megharagudott.

– Vagy úgy!

– Talán nem jönnek ki jól Emoryval? – kérdeztem.

– Dehogynem, nagyon is jól, miért?

– Csak abból gondoltam, amit az idős férfiakra mondott, akik fiatal lányokat akarnak.

A lány elmosolyodott, és így felelt. – Ó, ő bizonyos szempontból más. Ő olyan régivágású, olyan konzervatív. Olyan, mintha az apám lenne. Mivel foglalkozik?

– Ügyvéd New Yorkban.

– Ó, ügyvéd! Befutott?

– Annyi pénze van, mint a pelyva! Pedig nem az a kemény fajta, aki minden trükköt tud. Örökösödési ügyekkel foglalkozik. Bárány a farkasok között.

– Talán furcsa, de azt gondoltam, hogy lehetett valami az életében... Tudja, mire gondolok? A szerencsétlenség levegője lengi körül. Talán boldogtalan a házassága. Biztosan ez lesz az! Otthoni problémák.

– Nem hiszem, hogy valami is igaz volna ebből a feltevésből. Szerintem Hale gazdag özvegyember.

– Vagy úgy?

– Már jön is. Nézze csak, ahogy lépked! Igencsak meggondoltan teszi az egyik lábát a másik után.

A lány felnevetett, és hozzátette: – Még egy gin kólával, és a lába már érinteni sem fogja a padlót! Nézze csak, Donald – mondta hirtelen –, tudja, az a lány, akiről az imént beszéltem...

– Rosalindot gondolja?

– Igen.

– Mi van vele?

– Próbáljon meg alkalmat találni arra, hogy beszéljen vele! Belebolondult magába. Talán maga nem is tudja, de ha egy lány egy ilyen helyen, mint ez, annyira beleesik valakibe, mint ő magába, akkor rettenetesen bántja, hogy maga eljön ide, és egy másik lánnyal ül. Ugye, megpróbál valami kedveset mondani neki?

– Hát persze! Nem is gondoltam, hogy még emlékszik rám.

– Hogy emlékszik-e magára?! Mondom, hogy teljesen magába bolondult... Hát itt van, Emory? Éppen jókor, hogy megigya az italát! Joe már hozza is magának. Hogy érzi magát?

– Mint egymillió dollár – mondta Hale.

– Ott van Rosalind. Rosalind szenvedélyes flipperjátékos. Fogadok, hogy minden pénzét elflipperezi. Tudják, nappal, amikor az üzlet pang – mondta Marilyn.

Marilyn jelentőségteljesen nézett rám, és elmosolyodott.

– Elnézésüket kérem! – mondtam.

Felálltam, és átsétáltam a játékautomatákhoz. A szemem sarkából láttam, hogy Marilyn jelt ad Rosalindnak.

A harmadik golyónál tartottam, amikor észrevettem, hogy Rosalind ott áll mellettem. – Mit csináltál Marilynnel? – kérdezte.

– Miért?

– Ő maga engedélyezte, hogy felcsíphesselek!

– Elhitettem vele, hogy egy degeszre tömött erszényt fogott magának.

– És tényleg?

– Talán.

– Egy barátod?

– Bizonyos értelemben véve, igen. Miért?

– Semmi, csak kíváncsi voltam.

Befejeztem a játékot, és újabb pénzt dobtam be. Felemeltem a karral az első golyót a kilövőhöz: – Akarod megpróbálni?

Rosalind egymás után lőtte fel a golyókat a pályára. Joe odajött, és jelentőségteljesen nézett rám. Két italt rendeltem.

– Te mit kérsz? – kérdezte Rosalindtól.

– A szokásos lötytyőt! Ennek a fickónak megvan a magához való esze, Joe. Nem kell megjátszanunk magunkat! Hozd csak a hideg teámat! Azért megkapod a jattot.

– És magának? – kérdezte Joe vigyorogva.

– Gint és Seven-upot.

Rosalind és én kihörpintettük poharainkat a flippergépnél. – Visszamész? – kérdezte.

– Talán igen.

– Marilyn azt akarja, hogy veled maradjak.

– Miért ne? Gyere oda, és bemutatlak Emorynak.

– De nem vagy megsértődve, ugye?

– Miért lennék?

– Hát Marilyn miatt. Nem igazán tetszett neked, ugye?

Ránevettem: – Gyere csak oda, ülj le, és csatlakozz a társaságunkhoz!

– Te aztán alapos munkát végeztél Marilynnel!

– Miért?

–Néhány perccel ezelőtt, amikor azt hitte, hogy én akarok kikezdeni veled, valósággal szikrát szórt a szeme. Most meg ő adott jelt, hogy csináljam csak.

– A körülmények néha megváltoztatják a dolgokat.

– Donald, te nagyon bölcs vagy. De tulajdonképpen mit akarsz?

– Semmi olyasmit, ami árthat neked.

Rám nézett, és azt mondta: – Lefogadom, te ilyesmiben korrekt vagy a nőikkel.

Ráhagytam. Odamentünk az asztalhoz.

Marilyn kedvesen azt mondta: – Ó, hello. Rosalind! Ez itt Emory, a barátom, Mr. Emory... Smith!

Marilyn Hale-hez fordult, és gyorsan rákacsintott.

– Örvendek, Mr. Smith! – mondta Rosalind.

Hale felállt, és meghajolt. Én egy széket toltam Rosalind alá. Leültünk.

– Nem szeretek erről beszélni, beszéljünk valami másról! – mondta Marilyn Hale-nek.

– Miről nem szeret beszélni? – kapcsolódtam be.

– Arról, ami ma reggel történt – válaszolt Hale.

– Miért, mi történt?

– Marilyn hallotta a lövést, amellyel megölték azt az ügyvédet. Emlékszik, olvastuk az újságban,

– Ja, igen! – mondtam.

– Hajnali három óra körül ért haza – mondta Hale.

– Kettő harminckor – javította ki Marilyn.

Hale összeráncolta a homlokát: – Érdekes, én azt hittem, azt mondta nekem, hogy valamikor kettő harminc és három óra között volt.

– Nem, megnéztem az órát. Egy vagy legfeljebb két másodperccel múlhatott fél három.

– Igen.

Hale az asztal fölött megfogta a lány csuklóját, és megnézte a

gyémántokkal kirakott órát. – Istenem, micsoda szépség! – ámuldozott.

– Ugye?

– Lefogadom, hogy nagyon melegen gondolhatott magára, akitől ezt kapta. Megnézhetném?

A lány lecsatolta a karórát, Hale meg csak forgatta, forgatta az ujjai között.

– Nagyon szép darab, nagyon-nagyon szép.

– Mit lehet ezen a helyen csinálni? Táncolni nem lehet? – kérdeztem Rosalindot.

– Nem. Itt műsor van.

– Mikor?

– Most már bármelyik percben elkezdődhet.

Marilyn felnevetett, és így szólt: – Ott van Joe, és nézi az üres poharadat, Rosalind.

– Még egy perc, és nézheti az én üres poharamat is – jópofáskodott Hale, majd felhörpintette, ami a pohár alján volt, csettintett az ujjával, és odakiáltotta: – Hé, Joe! – A pincér késedelem nélkül odajött. – Még egyszer ugyanazt? – kérdezte. – Még egyszer ugyanazt! – felelte Hale még mindig Marilyn karóráját forgatva az ujjai között.

Joe kihozta az italokat. A fények kialudtak. – Kezdődik a műsor, majd meglátják, milyen jó lesz! – lelkesedett Marilyn.

Székek nyikorogtak a padlón, amint a színpadon megjelent egy egyiptominak maszkírozott lány hieroglifákkal telerajzolt sortban és ugyanolyan melltartóban, majd leült törökülésbe, és keleties kézmozdulatokba kezdett. Kitoró tapsot kapott. Azután egy harsányan jókedvű fickó következett, aki néhány gyengécske poént sütött el a mikrofonba. Majd egy sztriptízművésznő tette magát, aki a számot kék reflektorfényben fejezte be, és az volt rajta az összes ruha. Hatalmas taps ünnepelte. Aztán újra az egyiptomi táncosnő jelent meg a kék reflektorfényben, ezúttal fűszoknyában, virágfűszerrel a nyakában és egy hibiszkusz-imitációval a hajában. A pasas, aki az előbb szellemeskedett, most hawai gitárt pengetett, a lány pedig táncolt rá.

Amikor a fények újra kigyulladtak, Hale visszaadta Marilyn karóráját, amivel az egész műsor alatt játszott.

– Ez volt az egész? – kérdezte Rosalind.

– Nem – mondta Marilyn –, csak szünet van. Egy-két perc múlva kezdődik a második rész. Addig is teletöltethetjük a poharainkat.

Joe teletöltötte a poharakat.

Hale rám vigyorgott, mint aki azt hiszi, ő a világ közepe. – Marha jól érzem magam – mondta –, a világ legszebb lánya és a világ legjobb italai! Minden barátomat ide fogom küldeni, ha visszamegyek New Yorkba, megmutatom nekik a csodás New Orleans-i italokat, amiktől az ember csak jól

érzi magát, de nem rüg be. Épp csak hogy jól érzi magát.

– Úgy van! – mondtam neki.

Marilyn visszacsatolta a karóráját. Egy-két pillanat múlva először rám nézett, azután Rosalindra. Letörölte a karórát egy szalvétával, és azt mondta: – Hát nem szórakozunk istenien?

Kezdődött a második rész. A férfi, aki a hawaii gitáron játszott, most estélyi öltönyben jelent meg, és ellejtett néhány táncot az egyiptomi táncosnővel. Azután a sztriptízművész nő járt el egy legyezőtáncot. A fények ismét kigyulladtak, és Joe ott is termett az asztalunknál. – Hány Joe van itt? – kérdeztem Marilyn.

– Csak egy, miért?

– Úgy látom, mintha ikrek volnának.

– Kettőt lát belőlük? – kérdezte Hale aggódalmaskodva.

– Nem – feleltem –, látni csak egyet látok, de egy másiknak is lennie kell a bárpultnál, hogy mixelje az italainkat. Az a Joe már ide is hozza az italokat, mire ez a Joe odaér a pulthoz, hogy újabb italokat mixeljen nekünk. Egy ember nem tudhat egyszerre ilyen sokszor fordulni!

Joe halvány félmosollyal nézett rám, igyekezett megőrizni tárgyilagos arckifejezését, amelybe azonban egy árnyalatnyi megvetés is vegyült.

Hale nevetésben tört ki, és ez a nevetés egyre harsányabb lett. Végül már azt hittem, leesik a székről.

Marilyn intett a kezével: – Még egyszer ugyanazt!

Hirtelen hátratoltam a széket, és azt mondtam: – Hazamegyek.

Rosalind rám nézett: – Ugyan már, Donald, még csak most értél ide!

Megfogtam a kezét, és elég hosszú ideig tartottam ahhoz, hogy belecsúsztathassak két összegyűrt egydollárost, – Nagyon sajnálom, de nem érzem jól magam. Az utolsó pohár valahogy megártott.

Hale harsányan felnevetett: – Gint kellett volna innia kólával. Azt bezzeg egész éjjel ihatta volna! Csodálatos ital! Az ember jól érzi magát tőle, és nem áll fejre. Maguk, fiatalok nem bírnak ki semmit. Mi tudjuk ezt, ugye, Marilyn? – kérdezte, és tátott szájjal fixírozta a szemben ülő lányt. Alkoholtól fénylő szemei csak úgy villogtak kivörösödött arca ráncai között.

Marilyn rátette a kezét az övére, és egy pillanatig otthagya. Kicsivel később elvette a kezét, a vizespohárban megnedvesítette a szalvétája csücskét, és ledörzsölte vele az óráját.

– Jó éjszakát mindenkinek – búcsúztam.

Hale rám bámult. Egy pillanatra abbahagyta a nevetést. Valamit mondani kezdett, aztán meggondolta magát, visszafordult Marilynhez, valami más jutott az eszébe, hozzám fordult, és így szólt: – Okos egy madár ez, Marilyn! – mondta rám mutatva. – Figyelje csak meg!

– Milyen madár? – kérdezte a lány. – Csak nem galamb?

– Nem – felelte Hale, nem fogva fel a lány megjegyzésének jelentőségét –, nem, hanem bagoly... tudja, amolyan bölcs bagoly. Mindig mondtam, hogy ő egy bagoly.

Nagyon szellemesnek tűnt neki ez az ötlet. Mikor kiléptem az ajtón, úgy nevetett, hogy alig kapott lélegzetet. Még a könnye is kicsordult.

Odaértem a szállodához. Bertha megérkezett Los Angelesbe. A távirat, amit küldött, nagyon jellemző volt rá: "Micsoda ötlet a tavalyi nyúlüreget újraásni? Nem elég hosszú a mi karunk ahhoz, hogy régi gyilkossági ügyeket élesztgessünk fel. A bűncselekmények ebben az államban három év után évülnek el. Madár vagy te?"

Lementem a szálloda távirárdájába, és elég jó hangulatban voltam ahhoz, hogy olyan választ küldjek neki, amelyet akarok: "A gyilkosság soha nem évül el. Egyébként Hale szerint bagoly vagyok." Költségére adtam fel a táviratot.

Tizennegyedik fejezet

Hét órakor felkeltem, lezuhanyoztam, megborotválkoztam, reggeliztem és kicsomagoltam a táskámat, hogy elővegyem a revolveremet. Harmincnyolcas kékacél, jó állapotban. Zsebre vágtam, és lesétáltam a Royal Streeten Hale lakásához. Kíváncsi voltam, mennyire másnapos állapotban találok.

Meg se próbáltam lehalkítani a lépteimet, ahogy a lépcsőn fölfelé mentem. Ellenkezőleg, nagy zajt csaptam, és nem valami finoman kopogtattam az ajtón.

Hale nem nyitott ajtót.

Még hangosabban kopogtattam, és a cipőm orrával is besegítettem a nagyobb nyomaték kedvéért.

Még mindig semmi.

Nekem is volt kulcsom a lakáshoz, betettem a zárba, és elfordítottam.

Hale nem volt otthon.

Az ágynemű gyűrött volt, de a lepedő ráncaiból arra lehetett következtetni, hogy egy óránál sokkal többet nem alhattak rajta.

Átmentem a hálósobából a nappaliba, és kinéztem az erkélyre is, hogy nincs-e ott véletlenül. Miután meggyőződtem arról, hogy tiszta a levegő, kivettem az íróasztal fiókjait, és oldalára fordítottam. Kiszedtem az aljából a leveleket, újságkivágásokat és a pisztolyt.

Az íróasztalból kivett pisztolyt zsebre vágtam, és a sajátomat tettem a helyére. Azután az íróasztalt visszaállítottam úgy, ahogy volt.

Kellemes, meleg idő lévén, az utca tele volt sétáló emberekkel, akik élvezték a napsütést.

Még egyszer alaposan körülnéztem a szobában, aztán óvatosan kinyitottam az ajtót, behúztam magam mögött, és lementem a lépcsőn.

Már az udvaron jártam, amikor összetalálkoztam a néger szobalánnyal. Rám mosolygott, és azt kérdezte: – A naccságos úr fenn van már?

Biztosítottam róla, hogy a "naccságos úr" vagy nincs otthon, vagy még alszik, mert kopogtattam az ajtaján, de nem jött ki.

A lány megköszönte, és felment.

Visszamentem a szállodába. Egy üzenet várt a fachomban, hogy hívjam fel a Lockley 9746-ot.

Bementem a fürkébe, feltárcsáztam a számot, és közben egyfolytában azon tűnődtem, vajon mi fog jelentkezni, kórház-e vagy börtön. Egyik sem. Bársonyos női hang szólt bele a kagylóba.

– Maguktól hívták Mr. Lamet? – kérdeztem.

A nő felnevetett: – Ó, igen. Itt a Selyemáru Import Vállalat irodája hívja a vezérigazgatót.

– Vagy úgy.
– Van egy levele és egy távirata.
– Fellendült az üzlet! – feleltem.
– Ugye! Tudja, mi történt? Ezt hallgassa meg! Kiküldünk két kérdőívet, egyiket légipostán, és kapunk rá két választ, egyet táviratilag.
– Így kell tudni üzleti leveleket írni! – mondtam nemes egyszerűséggel.
– És a kiváló stencilezés, az semmi? – vágott vissza a lány.
– Az se kutya! Már repülök is!
Taxin mentem az irodába. Ethel Wells örült nekem. – Hogy van? – érdeklődött.

– Megjárja.
– Miért, mi a baj?
– Tegnap sokáig kimaradtam, egy turistának mutattam meg a várost.
– Pedig olyan üdének látszik, mint egy mezei virág.
– Csak éppen a szirmaimat tépték le, “szeret, nem szeret...”
– Azért nem kell elkeserednie, lehet, hogy az jött ki: “... igazán”.
Erre már nem tudtam mit válaszolni, inkább megnéztem a táviratot.
Ez állt benne: “Selyemáru Import Vállalat. Küldjenek öt tucat párral, expressz, tíz és feles méretben, a minta szerinti négyes színben.”

A táviratot Bertha Cool írta alá, és az ügynökségünk címét adta meg.
A levél elegáns színes borítékban érkezett, merített papíron, enyhén illatosítva. A bélyegzőn Shreveport, Louisiana állt. A levelet is Shreveportból keltezték. Mindössze ez állt benne: “Küldjenek hat pár harisnyát; nyolc és feles méretben, a minta szerinti ötös színben.”

A levelet Edna Cutler írta alá, és megadta a teljes címét.
Zsebre tettem a levelet, és Ethel Wellshez fordultam:– Mikor megy innen vonat Shreveportba?

– Muszáj okvetlenül vonattal mennie?
– Busz is megteszi.
Lenyúlt az íróasztalába, elővett egy buszmenetrendet, és a kezembe nyomta. – Tudom már, hol követtem el a hibát! – mondta.
– Hol?
– Nekem is levélben kellett volna harisnyát rendelnem, és megadni az otthoni címemet!

– Miért nem próbálja meg? – kérdeztem. Ceruzával a kezében krikzkrakszokat firkált a gyorsírófüzetébe.
– Azt hiszem, meg fogom próbálni! – mondta szemlesütve.
Visszaadtam a menetrendet. – Ma egész nap házon kívül leszek, elutazom, Miss Wells – mondtam fontoskodva. – Ha valaki keres, kiszálláson vagyok.
– Igen, főnök! És ha jön még levél, akkor mit csináljak?

- Több nem lesz.
- Erre fogadna is?
- Fogadhatok.
- Egy pár selyemharisnyába?
- És mit kapok, ha veszít?
- Amit akar. Én úgyis biztosra megyek.
- Tartom – válaszoltam –, kíváncsi vagyok, mi lesz abban a levélben. De otthoni címet kell kapnom, tudja, különben nem tudom teljesíteni a rendelést.
- Tudom – mosolyodott el a lány. – És vigyázzon magára Shreveportban!

Tizenötödik fejezet

Este nyolc körül járhatott, amikor odaértem az Edna Cutler levelében megadott címre, és becsöngettem.

Női hang szólt le a kaputelefonon: – Ki az?

Ajkamhoz emeltem a kagylót: – A Selyemáru Import Vállalat képviselője vagyok.

- Azt hittem, maguk New Orleansban vannak!
- Szerte az országban mindenfelé vannak fiókjaink, helyi képviselvek.
- Nem tudna holnap jönni?
- Nem, átutazóban vagyok itt.
- Ma este akkor sem fogadhatom.
- Sajnálom – feleltem megfellebbezhetetlen tónusban.
- Várjon egy percig! Mikor tudna újra eljönni?
- Amikor legközelebb erre utazom.
- És az mikor lesz?
- Három vagy négy hónap múlva.

A nő rémülten felkiáltott: – Jaj, akkor várjon, felöltözöm! Csak egy perc! Magamra kapok valamit, és már jöhet is.

A berregő megszólalt, és én felmentem a lépcsőn, végigsétáltam a hosszú folyosón, figyelve az ajtók számozását.

Edna Cutler kék pongyolában várt az ajtóban. – Azt hittem, postán küldik el – fogadott.

- Úgy is van.
- Hát akkor fáradjon be, essünk túl rajta! Miért jött személyesen?
- Eleget kell tennünk a SZIB előírásainak.
- Mi az a SZIB?
- Szövetségi Import Bizottság.
- Igen, de még mindig nem értem, miért...

Elmosolyodtam, és azt mondtam: – Kedves ifjú hölgyem, tízezer dollár bírságot vagy tizenkét havi börtönt róhatnak ki ránk, ha magánszemélyeken kívül másnak is eladunk. Tiltva van, hogy kereskedőknek vagy viszonteladóknak adjunk el.

– Értem – mondta kissé megenyhülve.

A nő színei sötétek voltak bár nem annyira, mint Robertáé. Elegáns volt. Haja, szemöldöke, hosszú, berakott fürtjei, a lakk a körmén, mind arról a műgondról árulkodott, ami sok pénzbe és időbe kerül. Ennyi figyelmet csak azok a nők szentelnek saját személyüknek, akik tulajdonnak tekintik magukat, amely megéri a befektetést. Alaposan szemügyre vettem.

– Szóval? – kérdezte türelmesen mosolyogva, ahogy észrevette kutató

pillantásomat.

– Maga még mindig nem győzött meg engem! – mondtam.

– Nem győztem meg magát?

Olyan fiatal hölgynek látszott, aki tudja, mit akar. Ott ült saját lakásán negligésben, amely látni engedte meztelen lábát, amelyre kétségen kívül első osztályú harisnya illet. Nem volt sem közvetlen, sem elfogódott. A szemében én nem jöttem emberszámba, egyszerűen csak hat pár harisnya voltam, reklámáron.

– Szeretném látni a mintákat! – mondta határozottan.

– A garancia megvédi önt.

– És én ezt honnan tudjam?

– Onnan, hogy nemcsak addig nem fizet semmit, amíg meg nem kapja a harisnyákat, hanem még azután is teljes harminc napig ingyen viselheti őket.

– Nem is hittem volna, hogy ennyit megengedhetnek maguknak – mondta.

– Kizárólag azért tehetjük, mert igen válogatott címlistánk van. Tehát térjünk a tárgyra! Még egy fél tucat vevőt végig kell látogatnom. Az ön neve ugyebár Edna Cutler. A harisnyákat ugyebár kizárólag a saját használatára óhajtja vásárolni?

– Igen, természetesen.

– Tehát, ha jól értem, nem üzleti megfontolások vezérlik. Biztos lehetek afelől, hogy nem fogja újra eladni ezeket a harisnyákat?

– Természetesen igen. Saját részemre vásárolok.

– És talán néhány barátnőjének is?

– Mi köze a barátnőimnek ehhez?

– Szükségünk van néhány barátnőjének a nevére. Csak így őrizhetjük meg a szövetségi kormánytól kapott importengedélyünket.

A nő kíváncsian végigmért: – Ez egy kicsit zavarosnak hangzik.

Nevetve feleltem: – Próbáljon meg manapság üzletet csinálni... Még egy közönséges üzlet is eléggé bajos. Hát még egy olyan, ahol importáruról van szó.

– Hogy jutottak ezekhez a harisnyákhoz odalenn Mexikóban?

– Ez a mi titkunk – nevettem fel.

– Azt hiszem, akkor is szeretnék többet tudni róla.

– Egy japán hajó harisnyákat szállított. A japcsik megtámadták Pearl Harbourt. A hajó, mint általában majdnem minden japán hajó, békeidőben kereskedelmi célokat szolgált, háborúban azonban hadicélokra vették igénybe. A kapitány kikötött Mexikóban az alsó-kaliforniai parton, kiválasztott egy homokos helyet, hosszú árkot ásott, és odatemetette a rakományból a selyemárut. Az a föld, ahová az egész cuccot beásták, véletlenül a társam tulajdona. Neki van némi összeköttetése Mexico-Cityben. Így aztán... Nos, el

tudja képzelni...

– Úgy érte, hogy ez csempészáru? – kérdezte.

– A mexikói legfelsőbb bíróság nekünk ítélte. Elküldhetjük önnek az ítélet egy másolatát, ha óhajtja.

– De ha ennyi selyemárújuk van, miért nem hozzák át a határon, és adják el valamelyik nagyáruháznak?

– Nem tehetjük – magyaráztam türelmesen –, a kormánytól csak arra van engedélyünk, hogy magánszemélyeknek adjuk el a harisnyákat.

– Ezt a levélben nem írták.

– Nem. Ez SZIB-előírás. Másképpen nem hozhatnánk be az országba.

Ceruzát és jegyzetfüzetet vettem elő a zsebemből. – Szóval, ha meg tudná adni nekem néhány közeli barátnője nevét, akiknek adni szándékozik belőle.

– Ezeket a harisnyákat saját használatra veszem. De ajánlhatom magukat egy barátnőmnek, aki szintén venne néhányat.

– Ez nagyon jó volna! És mondja...

A hálószoza ajtaja kinyílt, és Roberta Fenn libegett be rajta a nappaliba. Láthatóan éppen befejezte az öltözködést.

– Hello – mondta –, a harisnyás ember? Éppen azt mondtam a barátnőmnek, hogy...

Földbe gyökerezett a lába. Szeme kerekre tágult, szája félig kinyílt.

Edna Cutler gyorsan körülpillantott, észrevette a változást Roberta arcán. Azonnal talpra ugrott, és felkiáltott: – Mi az, Rob, mi bajod?

– Semmi – felelte Roberta Fenn mély lélegzetet véve –, ez egy detektív, Edna. Ez minden.

Edna Cutler felháborodva és talán egy kis félelemmel a tekintetében nézett újra rám. Volt benne valami a sarokba szorított állat ugrásrakészségéből.

– Hogy merészel így betörni ide? Letartóztattathatnám!

– Én is letartóztattathatnám magát, mivel gyilkossággal vádolt személyt rejteget!

A két nő összenézett. Roberta szólalt meg: – Attól tartok, ez egy okos fickó, Edna. Nem hiszem, hogy fenyegetéssel sokra mennénk.

Roberta leült.

Edna Cutler habozott egy hosszú percig, aztán ő is követte a példáját.

Roberta folytatta: – Okos trükk volt, elismerem. Edna és én csodálkoztunk, hogy hogyan tudhatta meg bárki is a címünket, azután abban maradtunk, hogy a postahivatal a levelekről levett néhány címet, és árulja a címlistákat.

– Nincs értelme bolygatni! – mondtam.

– Eső után köpönyeg!

– Okos trükk volt – ismételte meg Roberta, és jelentőségteljesen Edna Cutlerre nézett.

– Ez, vagy húsz másik trükk ugyanúgy megfelelt volna a célnak. Ahogy én megtaláltam magát, a rendőrség is megtalálhatja. Az a csoda, hogy idáig még nem akadtak magára.

– Nem hiszem, hogy a rendőrségnek sikerülne. Azt hiszem, maga lebecsüli a saját képességeit – felelte Roberta.

– Ezen nem fogunk összeveszni. Vannak más dolgok, amiket meg kell beszélnünk. Ki volt Paul Nostrander?

Megint összenéztek.

Megnéztem az órát. – Nincs sok vesztegetni való időnk!

Edna Cutler válaszolt: – Nem tudom.

Robertára néztem, de tekintete elkerülte az enyémet. Visszafordultam Edna Cutlerhez:

– Talán akkor kicsit felfrissítem a memóriáját. Maga Marco Cutler felesége volt, ő meg akarta indítani a válópert. Maga viszont nem akart válni, mert nagyobb tartásdíjat követelt, mint amit ő hajlandó lett volna fizetni. Csak az volt a bökkenő, hogy hűtlen volt a férjéhez.

– Ez hazugság!

– Jó, hát akkor fogalmazzuk másképp: a férjének tanúi voltak, akik megesküdték rá, hogy maga hűtlen volt hozzá.

– De hazudtak!

– Hagyjuk! Nem érdekelnek a válópere érdemi részei. Nem érdekel, hogy Marco Cutler hamis tanúkat vonultatott-e fel, vagy hogy hetvenöt szeretőjét tudta-e név szerint felsorolni, mégis kihagyott egy tucatot, vagy csak a körülmények szóltak maga ellen. Ami viszont érdekel, és ezt határozottan leszögezem, az az, hogy ő el akart válni, maga pedig nem hagyta, és hogy magának nem volt semmi védelme.

– Hát akkor fogalmazzon így, és folytassa innen tovább! Se be nem vallok, se le nem tagadok semmit. Csak figyelek.

– A csapda, amit felállított, remekül volt kitalálva – mondtam.

– Mondja el a többit is, ha olyan okos!

– Elutazott New Orleansba, és a férje tudomására hozta, hogy ott van. Elhitette vele, hogy azért szökött meg Kaliforniából, mert nem akarta, hogy a viselt dolgai napvilágra kerüljenek. Marco Cutler azt hitte, hogy innen már megy minden, mint a karikacsapás. Maga a kezére játszott. Ő okos volt, maga meg buta. És egyetlen cent tartásdíjat sem fog fizetni magának.

És ekkor jött a maga blöffje. Tudatta Marcóval, hogy kivett egy lakást, és megadta neki a címet. Aztán keresett valakit, aki nagyjából hasonlít magára magasság, alak, kor és színek tekintetében. Senki nem mondaná, aki magát és Roberta Fennt együtt látja, hogy nagyon hasonlítanak egymásra, de ugyanaz a személyleírás ráillik mindkettőjükre.

– Ha valamit mondani akar, tessék, mondja csak! – türelmetlenkedett Edna Cutler.

– Egyelőre csak az alapokat rakom le.

– Hát akkor lásson a felépítményhez, mert beesteledik. Maga mondta, hogy siet.

– Úgy emlékszem, szó szerint azt mondtam, hogy nincs vesztegetni való időm. Ha maga azt hiszi, hogy mégis vesztegetem, akkor bolond.

Roberta Fenn elmosolyodott. – Folytassa csak! – mondta Edna Cutler kihívóan.

– Megtálalta Roberta Fennt. Robertának nagyon rosszul állt a szénája. Magának volt egy kis pénze. Ingyen odaadta neki a lakását, és talán még azt is felajánlotta, hogy fizet valamit. Az egyetlen feltétel, amit szabott, az volt, hogy Robertának a maga nevére kell élnie, átvenni a postáját, továbbítani, és bárkinek, aki érdeklődik, azt mondani, hogy ő Edna Cutler. Esetleg azt is elmondta neki, hogy válóperes iratokat vár, bár lehet, hogy nem.

Mindenesetre a férje besétált a csapdába. Ügyvédekhez fordult. Elmondta, hogy válni akar, és az ügyvédek azt javasolták, hogy olyan válókeresetet állítanak össze, amely elegendő tényanyagot tartalmaz a per megindításához. És ha maga mégis harcolni próbálna, akkor kibővítik az anyagot, és minden szennyest kitergetnek. Megkérdezték a férjét, hogy maga hol tartózkodik, mire ő megadta nekik a maga New Orleans-i címét. Az ügyvédek elővették minden tudományukat, és megpróbálták elsűtni a régi trükköt. Viszonylag ártatlan keresetet nyújtottak be, de értésére adták, hogy ha megpróbálja megvédeni magát, akkor besározzák a nevét.

Ennek a puszta hallatára is villogni kezdtek Edna szemei: – És maga szerint ez fair volt?

– Nem, ez egy undorító trükk. Egyike azoknak az undorító trükköknek, amelyekkel az ügyvédek lépten-nyomon élnek.

– Megfosztottak a lehetőségétől is, hogy harcolhassak a jogaimért.

– Magának folytatnia kellett volna, és harcolni, feltéve, hogy volt miért.

– Összeesküvés áldozata voltam.

– Tudom – feleltem –, de most nem a válóper lényegi részéről beszélünk, csak azt akarom felvázolni, hogy mi történt. Az ügyvédek elküldték az iratokat egy New Orleans-i bírósági kézbesítőnek. A bírósági kézbesítő lihegve felment a lépcsőn, kopogtatott az ajtón, alaposan megnézte Robertát, és megkérdezte: "Maga Edna Cutler?" – és azzal átnyújtotta a papírokat. Aztán annak rendje és módja szerint visszaigazolta, hogy egy bizonyos napon és órában szabályszerűen átadta az iratokat Edna Cutlernek New Orleansban. Maga persze messze járt onnan.

– Úgy tünteti fel a dolgot, mint valami konspirációt – felelte Edna. – Az

igazság az, hogy én egészen a legutóbbi időig semmit sem tudtam a válásról.

Robertára néztem: – Azért, mert maga nem tudta, hol értesítse a barátnőjét? Roberta bólintott.

– Ez nagyon okos volt – ismertem el. – Ügyes módja annak, hogyan kell a vereségből győzelmet kovácsolni. Marco Cutler azt hitte, hogy annak rendje és módja szerint elvált. Mexikóba ment, és újra megnősült, még mielőtt a végzés a kezében lett volna.

Maga, Edna, elég hosszú ideig várt ahhoz, hogy a dolog olyan látszatot keltsen, mintha jóhiszeműen cselekedne. Aztán levelet írt Roberta Fenn-nek, kérve őt, hogy viselkedjen kedvesen valami férfival, aki a maga barátja. Roberta csak ekkor tudta meg a maga címét. Amikor válaszolt a levélre, megírta, hogy miután maga elutazott, papírokat kézbesítettek neki. Mivel megígérte magának, hogy akármilyen történet is, megesküszik rá, hogy ő Edna Cutler, a kézbesítő kérdésre is azt állította, hogy ez a neve. Maga postafordultával írt Robertának, és levelében kérte, hogy küldje maga után a papírokat, ő el is küldte, így aztán minden együtt volt ahhoz, hogy maga megesküdhessen rá, ekkor értesült először arról, hogy elválasztották a férjétől. Ezt megelőzően azt hitte, hogy még mindig Marco Cutler felesége, természetesen külön élő felesége.

Ekkor levelet írt a férjének, amelyben megkérdezte, hogy hogy jutott idáig, és egyúttal leszögezte, hogy a válásba hiba csúszott, mivel a papírokat nem kézbesítették magának. Más szóval behúzta a csőbe, és annyi pénz facsarhatott ki belőle, amennyit nem szégyellt. A férje legkevésbé sem kívánta jelenlegi felesége tudomására hozni a válópert. Röviden: azt csinálhatott vele, amit akart.

Abbahagytam a monológot, és ránéztem Ednára; vártam, hogy ő is mondjon valamit. Végül is azt mondta: – A maga szájából úgy hangzik ez a történet, mintha én az egészet előre kiterveltem volna. Az igazság pedig az, hogy semmi más gondolatom nem volt, mint otthagyni az egészet. A férjem csúnyán elbánt velem. Mindenféle megaláztatásoknak kitett. Nem tudom, azért-e, mert elhatározta, hogy annyira befeketít engem, hogy ne tudjak többé a barátaim szemébe nézni, vagy ő maga is csak áldozat volt. Magándetektíveket fogadott, és mesés összegeket ígért be nekik. Miután a detektíveknek bizonyítékokkal kellett szolgálniuk ahhoz, hogy megkapják a pénzt, mindenféle hazugságot beadtak Marconak, ő pedig örült, hogy van bizonyítéka ellenem. Hatalmas összegeket fizetett ki nekik.

Egy pillanatig, szünetet tartott. Beharapta az ajkát, láthatólag így próbált uralkodni magán.

– És azután? – kérdeztem.

– Azután – felelte –, amikor elmondta nekem, hogy mi van a kezében, és

megmutatta a nyomozóiroda jelentéseit, amikor odaadta, hogy olvassam el azt a csomó hazugságot, azt hittem, megbolondulok.

– Nem ismerte be őket, ugye?

– Még hogy beismertem!? Megmondtam neki, hogy ezek a legundorítóbb hazugságok, amiket valaha is olvastam. Teljes ideg-összeroppanást kaptam. Két hétig álltam orvosi kezelés alatt, és az orvosom javasolta azt is, hogy utazzak el, és hagyjak ott mindent, menjek valami olyan helyre, ahol semmi sem emlékeztet arra, amit történt, egyszerűen felejtetni.

– Szimpatikus doktor volt? – kérdeztem mosolyogva.

– Nagyon megértő volt.

– Írásban adta magának ezt a tanácsot? – kérdeztem.

– Honnan tudja?

– Csak találgatás.

– Ami azt illeti, írásban adta. San Franciscóba utaztam, onnan írtam neki levelet. Megírtam, hogy semmi kedvem sincs visszajönni, és megkérdeztem, mi a szakvéleménye, mit kellene tennem. Ő válaszlevelében azt írta, hogy szerinte az én helyzetemben kitűnő ötlet a teljes környezetváltás.

– És természetesen maga véletlenül eltette ezt a levelet. Folytassa csak!

– New Orleansba mentem. Minden nagyon jól ment, körülbelül három hétig. Egy hotelban szálltam meg addig is, amíg lakást találok magamnak. Akkor azonban történt valami.

– Micsoda?

– Találkoztam valakivel az utcán.

– Valakivel, aki ismerte magát?

– Igen.

– Los Angelesből?

– Igen. Ezért elhatároztam, hogy eltűnök.

– Ez nem stimmel! – vágtam rá. – Ahogy New Orleansban összehalálok valakivel az utcán, aki Los Angelesből ismeri magát, ugyanúgy találkozhat bárkivel az utcán Little Rockban, Arkansasban, Shreveportban vagy Timbuktaban.

– Nem. Maga ezt nem érti. Az ismerősöm tudni akarta, hogy hol lakom. Meg kellett mondanom neki. Tudtam, hogy ez a nő tovább mondja majd a barátainak, és akkor rögtön rádöbentem, hogy egy perc alatt mindenki tudni fogja, hogy New Orleansban vagyok, és idejön, hogy felkeressen. Nem akartam olyanokkal találkozni, akik bármit is tudnak korábbi életemről, de azért szerettem volna egy helyet New Orleansban, ahová majd visszajöhetek. Akkor találkoztam össze Robbal. Neki is megvoltak a maga problémái. Meg akart szabadulni a személyazonosságától. Megkérdeztem, mi lenne, ha személyt cserélnénk. Azt felelte, hogy az irtó jó lenne. Megmondtam neki,

hogy keressen egy olyan megfelelő lakást, amiben később, amikor visszajövök New Orleansba, ellakhatnék, és megmondtam, hogy kábé mennyit vagyok hajlandó fizetni érte.

– És milyen nevet vett föl? – kérdeztem.

– Robét.

– Mennyi ideig használta?

– Csak két-három napig.

– És azután?

– Hamarosan rájöttem, hogy micsoda elmarasztaló bizonyítékot gyártottam magam ellen. Ha a férjem ügyvédjei megtudják, ki fognak rukkolni vele, hogy eltűntem, és hamis név alatt kezdtem el élni. Az annyi lett volna, mint a bűnösségem beismerése. Úgyhogy visszavettem a saját nevemet, így aztán két Edna Cutler lett, egymástól függetlenül. Az egyik Rob, aki New Orleansban élt, a másik pedig az igazi Edna Cutler – fejezte be történetét Edna.

– Igazán megható! – mondtam. – Erre még a legköszívűbb bíró is belesírna a törvénykönyvébe.

– Nem tartok igényt az együttézésére! Az igazságra viszont igényt tartok!

– Rendben van, hagyjuk a komédiázást! – mondtam. – Ezt tényleg nem maga gondolta ki.

– Hogy érti?

– Nem maga volt az, aki kigondolta, hogy hagyni kell, hogy a férje megüsse a főnyereményt, és csak aztán döbbenjen rá, hogy a kassza üres.

– Nem értem, mit akar ezzel.

– Sok ügyvédet ismertem életemben, de csak négy vagy öt olyat, aki képes lenne ilyen trükk kifundálására. A lényeg az, hogy ennek a kifundálásához ügyvédre volt szükség, mégpedig igen firkás ügyvédre – mondtam.

– De hát mondom magának, hogy nem volt ebben semmiféle kitaláció. Én semmit sem találtam ki.

– Ezzel vissza is érkeztünk barátunkhoz, Paul G. Nostranderhez – mondtam.

– Mi van vele?

– Ismerte?

Néhány másodpercig elgondolkozott, hogy mit válaszoljon a kérdésre. Nevettem, amíg fontolgatta a választ, aztán folytattam: – Soha nem várta volna, hogy ezt a kérdést valaki így fogja feltenni magának, ugye, Edna? Nem gondolta ki előre, hogy mit fog válaszolni.

Megvetően válaszolt: – Nem, nem ismertem.

Láttam, hogy Roberta Fenn arca meglepetést tükröz.

– Ezen a ponton követte el a végzetes hibát – mondtam.

– Hogy érti?

– Nostrander titkárnöje valószínűleg emlékezni fog rá, hogy maga járt az irodájában. Üzleti könyveléséből ki fog tűnni, hogy kezdetben legalábbis honoráriumot kapott magától. Az emberek Jack O'Leary bárjában emlékezni fognak rá, hogy jártak ott együtt. Rajtakapják, hogy hamis vallomást tesz. A férje kész vagyont fog magándetektívekre költeni, hogy nyomozzák ki az ügyet. A eredményt a bíróság elé tárják, és a bíró rá fog jönni, hogy maga egyszerűen...

Edna félbeszakított, és azt mondta: – Rendben van, ismertem.

– Mennyire jól?

– Hát ö-ö-ö, konzultáltam vele.

– Na és mit mondott magának?

– Azt mondta, hogy az egyetlen dolog, amit tehetek, az, hogy hagyjam abba az aggódást, és – folytatta diadalittasan, ahogy rájött az új védekezési lehetőségben rejlő erőre – még azt is mondta, hogy ne csináljak semmit, amíg a papírokat ki nem kézbesítik, de amint kézhez kaptam őket, azonnal tudassam vele.

– Ez már frankó vonal – mondtam –, Nostrander halott, nem cáfolhatja meg magát, igaz?

Edna meglepődött azzal, hogy rám nézett, de a tagadás semmi más jelét nem mutatta.

Robertához fordultam: – Maga ismerte?

– Igen.

– Hogyan találkozott vele?

Edna gyorsan közbevágott: – Most arra próbál rávenni, hogy azt mondd, én mutattam be neked. Egy bárban találkoztál vele, nem igaz, Rob?

Roberta nem szólt egy szót sem.

Elmosolyodtam. – Ez a második gyenge pont a meséjében, Edna. Azt hiszem, már túl sokat mondott el Robertának.

– Semmit nem mondtam el neki.

– Ne törődjön vele – mondtam Robertának –, nem kell hazudnia! Ha attól fél, hogy megsérti Ednát, maradjon csak nyugodtan csöndben, és kész! Inkább azt mondja meg, miért kerülte Nostrandert!

– Ezt hogy érti?

– Ott lakott a lakásban – feleltem. – Majdnem egy évig lógott a Francia Negyed tájékán. A Bourbon House-ban étkezett. Gyakorta látták Jack O'Leary bárjában. Még Edna saját meséje szerint is az lett volna a dolga, hogy lakást szerezzen, és addig maradjon ott, amíg ő visszaköltözik New Orleansba. És akkor hirtelen, egyetlen éjszaka leforgása alatt otthagyja a Francia Negyedet, és kiköltözik a külvárosba. Gyorsírást tanul. Soha nem megy újra vissza régi helyeire. Gondosan kerüli, hogy Nostranderrel találkozzon. Egészen addig

nem tér vissza újból a régi francia negyedbeli helyeire, amíg Edna levelet nem küld magának Archibald Smith-szel. Akkor azt hiszi, hogy már biztonságban van. De nincs. Valaki elmondja Nostrandernek, hogy látta arrafelé. Nostrander nyomozni kezd. Nem tudom, meddig jutott el, de nincs kizárva, hogy ugyanarra juthatott, amire én. Mindenesetre megtalálta magát kétévi keresés után.

– De miért hagyta el olyan viharos gyorsasággal a Francia Negyedet?

– Nem kell válaszolnod erre a kérdésre, Rob! – mondta Edna.

– Egyiküknek sem kell válaszolnia egyetlen kérdésre sem – mondtam –, legalábbis egyelőre nem! Ráérnek majd akkor, ha a rendőrség teszi fel ugyanezeket a kérdéseket.

– Miért tenné fel a rendőrség ezeket a kérdéseket?

– Hát nem érti, Edna?

– Nem.

– Hol volt csütörtökön hajnali fél háromkor? – kérdeztem.

– Ezt kitől kérdezi? – érdeklődött Edna. – Rám néz, de Robertára gondol, ugye?

– Nem, én magára gondolok.

– Mi köze ennek az egészhez?

– A rendőrség egyelőre még nem rakta össze a mozaikjáték minden kockáját, de ha összeáll a kép, akkor az így fog festeni: Magának volt egy ravasz terve arra, hogy hogyan vegye el a férjétől a győzelmet. Ebben a tervben Nostrander is, és Roberta Fenn is jócskán benne volt. Roberta nem ismerte a részleteket, de Nostrander igen, miután ő volt a terv értelmi szerzője.

Pompás terv volt. Minden úgy ment, mint a karikacsapás. A férjének olyan rémületbe kellett volna esnie, hogy azonnal fizet, mint egy katonatiszt. A férjét azonban keményebb fából faragták. New Orleansba ment érdeklődni. Ott érintkezésbe lépett a bírósági kézbesítővel, aki átadta a papírokat. Valószínűleg magándetektívekkel is fel fogja venni a kapcsolatot, hacsak máris meg nem tette. Könnyen rájöhet Nostrander szerepére. Nostrander lehetett volna a koronatanú. Ha bíróság elé idézik konspiráció vádjával, esetleg beszél. Ha beszél, maga elesik egy csomó pénztől. Ha nem beszél, egy vagyon hullik az ölébe. Csak egy módja volt, hogy Nostrander hallgatását biztosítani lehessen: mégpedig egy harmincnegyolcas kaliberű golyó, egyenesen a szíve közepébe. Magánál jobbak is engedtek már kevésbé sürgető kísértésnek.

– Maga örült! – mondta Edna.

– Pedig a rendőrség így fog okoskodni – feleltem.

Edna csaknem segélykérően pillantott Roberta Fennre.

– És most – folytattam –, mi lenne, ha elmondaná nekem, hogyan

ismerkedett meg Archibald C. Smith-szel, és miért adta át neki a Robertának címzett levelet?

Edna arca valódi meglepetést tükrözött. – Smith!? Te jó ég! Mi köze van ennek ahhoz a vén bolondhoz?

– Éppen ezt akarom tudni.

– Most már biztosan tudom, hogy maga megbolondult. Smith-nek ehhez semmi köze.

– Szóval hogyan találkozott vele? Mi a...

A kapucsengő élesen felberregett.

– Nézze meg, ki az! – mondtam Ednának. Edna odament a telefonhoz, megnyomta a gombot, és beleszólt: – Ki az?

Az arcára kiülő jeges rémületből rögtön tudtam a választ.

– Van itt valami holmija?. – kérdeztem gyorsan Robertától. – Táská, ruhák vagy bármi ilyesmi?

A lány megrázta a fejét: – Üres kézzel hagytam el a lakást. Azonnal táviratoztam Ednának, és ő táviratilag küldött nekem pénzt, hogy idejöhessek. Nem volt rá módom, hogy bármit is vásároljak. Én...

– Kapja össze mindenét – mondtam –, mindent, ami arra utalna, hogy járt itt! Lépünk le!

– Nem értem – mondta.

– Szedje ki a csikkeket a hamutartóból, és dobja ki az ablakon! Terítse magára ezt a pongyolát, mikor az ajtóhoz érnek!

Láttam, amint Edna keze a kapucsengő gombja felé nyúl.

– De hát ki az? – kérdezte Roberta. Edna a lány felé fordult. Ajka úgy remegett, hogy képtelen volt válaszolni.

– Természetesen a rendőrség – feleltem. Megragadtam Roberta csuklóját, és kitudskoltam az ajtón.

Tizenhatodik fejezet

A folyosó nem messze Edna ajtajától derékszögben meghajlott. Robertát a csuklójánál fogva húztam magam után a folyosón a kanyarulat mögé.

– De hát mi... – hebegte – miért...

– Pszt – suttogtam –, várjon!

Léptek hallatszottak a lépcsőn. – Ha egyedül van – suttogtam –, itt maradunk, és várunk! Ha ketten vannak, lelécelünk!

Ketten voltak. A tagbaszakadt emberek döngő lépteivel jöttek végig a folyosón. Hallottuk, amint bezörgetnek Edna ajtaján.

Kilestem a sarok mögül, de csak két széles hátat láttam. Egy pillanatra megpillantottam Edna hófehér arcát, aztán a két férfi belépett a lakásba. Megvártam, amíg az ajtó becsukódik mögöttük, aztán Robertához fordultam, és intettem. Követett le a lépcsőházba. A lépcsőfordulónál megkérdezte: – Miért kellett volna várnunk, ha csak egy ember jön?

– Mert mindig párosával járnak. Ha csak az egyik jön fel, az azt jelentette volna, hogy a másik ott ül a kocsiban, és vár. Minthogy azonban most mind a ketten Edna lakásában vannak, tiszta a levegő! Legalábbis reméljük!

Lementünk a lépcsőn. Kinyitottam a kaput, és előreengedtem Robertát. Egy rendőrkocsi állt a ház előtt. Senki nem ült benne.

– Menjünk! – mondtam.

Elindultunk az utcán.

– Ne olyan gyorsan! – figyelmeztettem a lányt.

– Úgy érzem, mintha üldöznének. Rohanni szeretnék.

– Ne tegye! Inkább nézzen rám, és nevessen! Lassítson! Itt álljunk meg, és nézzük a kirakatot!

Megálltunk, komótosan megnéztük a kirakatot, aztán megint elindultunk. Lassan eljutottunk a sarokig.

– Ismer még valakit errefelé? – kérdeztem.

– Nem.

– Oké – mondtam –, akkor talán menjünk be egy étterembe, és együnk! Vacsorázott már?

– Nem. Éppen indultunk volna vacsorázni, amikor maga becsöngetett. Edna akkor szállt ki a fürdőkádból.

Ballagtunk az utcán. Egyszer-kétszer megpróbált kérdezni valamit, de türelemre intettem. Találtunk egy jópofa kis vendéglőt boxokkal, bementünk, és az ajtótól legtávolabb eső sarokban kiválasztottunk egy nyugodt boxot. A pincér hozta az étlapot, és én két daiquiri-koktélt rendeltem.

A pincér elment.

– Beszéljen nagyon halkán! Mondja meg nekem, mennyit tudott Edna

kisded játékaíró!

– Semmit – felelte. – Az egész pontosan úgy történt, ahogy maga előadta, csak azt nem tudtam, hogy Edna várta azokat a papírokat.

– Miért akart Nostrander annyira találkozni magával?

– Mert belém esett. Ez igen kínos volt, legalábbis a számomra.

– Csak nem azt akarja mondani nekem, hogy azért költözött el a lakásból és változtatta meg az életvitelét, mert terhesnek találta egy olyan férfi közeledését, aki nem tetszik magának?!

– Hát, szóval, nem egészen azért.

– Akkor miért?

– Legszívesebben nem mondanám tovább!

A fejemet ráztam. – Azt nem teheti.

– Hát, az igazat megvallva, részben bele is fáradtam abba az életbe, amit éltem. Nem dolgoztam. Minden jövedelmemet azért kaptam, hogy ott lakjam, és Edna Cutler nevéen éljek. Általában nemigen keltem fel tizenegy vagy déli tizenkettő előtt. Akkor elmentem reggelizni, sétáltam egyet, vettem néhány magazint, visszamentem, a délutánt olvasással és szundikálással töltöttem, aztán hét óra körül megint elmentem otthonról, hogy harapjak valamit. Utána rendszerint újra hazamentem, megfürödtem, gálába vágtam és gondosan kikészítettem magam, megcsináltam a frizurámat. Volt, hogy randevúm volt valakivel, volt, hogy csak úgy egyedül lődörögtem egyik bárból a másikba. És aztán... szóval, tudja, hogy megy ez New Orleansban! Másképpen, mint a világ bármelyik más városában. Egy lány ott nyugodtan beülhet egyedül a bárba, és megismerkedhet férfiakkal, anélkül hogy bárki is megütközne rajta. A világ összes városában az emberek rögtön azt gondolnák: "Na, ez is jóféle." De New Orleans az New Orleans!

A pincér kihozta a két daiquirit. Felemeltük poharunkat, megittuk az első kortyot.

A pincér ott maradt az asztal mellett állva, mint aki tapodtat sem mozdul onnan, amíg ételt nem rendelünk.

– Tudna nekünk osztrigát hozni nyitott kagylóban, sok koktélszósszal, tormával és citrommal? – kérdeztem. – Azután kérünk még hideg fűszeres rákot, hagymalevest, három hüvelyk vastag bélszínt közepesre sütve, sült hagymát, szalmakrumplit. Aztán tetessen a sütőbe jó pár szelet francia kenyeret vastagon megvajazva és egy csipetnyi fokhagymával ízesítve. Akkor vegyék ki, amikor a vaj épp átjárta a kenyeret! Tetessen a jégre egy üveg kitűnő burgundit, és aztán kérni fogunk még fagyalaltot, kávé, valamint a számlát!

A pincérnek szeme sem rebbent: – Minden a legnagyobb rendben lesz, uram!

– Magának is megfelel? – kérdeztem Robertát.

– Mi az hogy, teljes mértékben!

Bólintottam a pincérnek. Megvártam, amíg a bokszt zöld függönye összezáródik mögötte, aztán hirtelen Robertához fordultam: – Hol volt csütörtökön hajnali kettő harminckor?

– Ha elmesélném magának, mi történt aznap éjjel, el se hinné! – felelte a lány.

– Olyan borzasztó?

– Igen.

– Azért csak mondja el!

– Távoll tartottam magam Nostrandertől – kezdte a lány. – Eleinte nem tudta, hogy New Orleansban vagyok, de azután megtalált. Éppen akkor, amikor maga is ott volt. Hallhatta, hogy mit mondott. Két év óta akkor láttam először. Nem akartam jelenetet maga előtt. Mikor utoljára találkoztunk, teljesen belém volt bolondulva. Tulajdonképpen féltékenységi komplexusa volt. Ez volt az egyik ok, amiért ki nem állhattam. Valahányszor mással mentem el szórakozni, teljesen elvesztette az eszét, s ezt szó szerint vegye. Nagyon okos ember volt, de teljesen kiegyensúlyozatlan. Isten mentse meg azt a nőt, aki képes és feleségül megy hozzá! Ez még a tejesembert sem engedné be a házba.

– Ezért hívta ki Nostrandert a folyosóra akkor este, amíg én bent voltam a szobában?

– Igen. Tudtam, hogy fegyver van nála, és féltem, hogy valami jóvátételent követ el. Amikor meglátta magát, majdnem elsütötte a pisztolyt. Erre kiráncigáltam a folyosóra. Órülten féltékeny volt magára. Hiába mondtam neki, hogy nem is ismerem magát, és csak üzleti ügyben keresett fel, nem hitt nekem. Miután ott találta a lakásomon, azt hitte, hogy maga a szeretőm. Elővette a pisztolyát, és kijelentette, hogy először lelő engem, aztán saját magát, ha nem megyek el vele. Eljátszotta az ősrégi nagyjelenetet. Erre én megmondtam neki, hogy éppen ez a jellemvonása az, ami miatt nem akartam vele találkozni, és nem akarok sehova sem menni vele, viszont ha szépen elteszi a pisztolyát a zsebébe, és hajlandó abbahagyni ezt az örült féltékenységi komédiát, akkor elmehetünk vacsorázni, és megihatunk valamit.

– Ő pedig mindent tudni akart rólam, ugye? – kérdeztem.

– Hát persze!

– És maga mit mondott neki?

– Az igazságot. Elmondtam, neki, hogy maga detektív, aki nyomára akar akadni egy Smith nevű férfinak azért, hogy egy ingatlanügyet elintézzon.

– Azt is megkérdezte magától, hogy ki az a Smith?

– Hát hogyan! Az ember csak kiejtett egy idegen férfinévét a száján előtte,

és ő lecsapott rá, mint a keselyű a koncra. Mindent tudni akart az illetőről: ki az, hová való, mióta ismerem, de én minderre csak annyit mondtam, hogy ez a Smith Edna egyik barátja.

– És ezt mind a folyosón beszélték meg?

– Nem, nem a folyosón. Mondtam neki, hogy nincs vitatkozni való időm. Először is meg kell szabadulnom magától, ha vele akarok menni vacsorázni, így hát beleegyezett, hogy megvár.

– Épp ez az, ami érdekel engem – mondtam. – Hol várt?

– Azt mondta, hogy valahol kint fog várni, és visszajön, miután maga elment.

– És tényleg?

– Mit tényleg?

– Visszajött, miután én elmentem?

– Igen. Egy perc se telt bele, és már ott is termett.

Roberta látta, hogy elgondolkodom. – Mi a baj? Miért vonja össze a szemöldökét?

– Csak megpróbálok visszaemlékezni – feleltem. – Ha jól emlékszem, abban a házban egy sorban voltak a lakások. Alul raktárhelyiség, a folyosó egyenesen húzódott végig az épület teljes hosszában. Arról nyíltak kétoldalt a lakások, így van?

– Így.

– Nem voltak kanyarok vagy benyílóak azon a folyosón, ugye, ahol el lehetett volna rejtőzni?

– Nem.

– De nem láttam ott Nostrandert, amikor kimentem.

– Lehet, hogy a folyosó legtávolabbi végébe ment el, és behúzódott az árnyékba, ahonnan ő láthatta magát, de maga nem láthatta őt. Ez rávall. Titokzatoskodó volt, és szeretett kémkedni az emberek után. Te jó ég, amikor még ott laktam a negyedben, úgy nézett ki, mintha én külföldi ügynök lennék, ő pedig az FBI személyesen! Állandóan arrafelé ólálkodott és távcsővel figyelte az ablakomat. Ha este elmentem valakivel, biztos, hogy valahol a közelben lődörgött, és leste, mikor jövök haza. Nem mertem kockáztatni, hogy akármelyik barátomat is felhívjam egy italra...

A pincér megjelent egy tálcával, és lerakta az ételeket az asztalra. Nekiláttunk az evésnek.

– Mondjam tovább? – kérdezte a lány néhány perccel később.

– Majd vacsora után – feleltem –, koncentráljunk most az evésre! Éhes vagyok.

Végigittük a vacsorát. Láttam, hogy Roberta idegei megnyugodtak. A bor és az étel bizalmas baráti hangulatba ringatta a lányt.

– Tudja mit, Donald?
– Mit?
– Úgy érzem, hogy megbízhatok magában. Elmondom magának a teljes igazságot!

– Miért ne?

Eltolta magától a tányért, elfogadott tőlem egy cigarettát, és előrehajolt a tűzért. Gyufát tartó kezemet két kezébe fogta. Éreztem, hogy a keze lágy és meleg, a bőre bársonyos. – Paul és én elmentünk vacsorázni. Ő meg akarta ölni magát – folytatta. – Berúgott, és megint örülten féltékeny lett. Elkezdett kérdegetni magáról. Nem akarta elhinni, hogy maga detektív. Végül aztán pipa lettem, és megmondtam neki, hogy fikarcnyit sem változott az elmúlt két év alatt, és hogy egyszer már megpróbáltam ejteni, akkor még csak úgy, hogy elköltöztem, de most már keményebb leszek, és megmondom, hogy látni sem akarom többet, semmi közöm sincs hozzá, és ha még egyszer megpróbálja rám erőszakolni magát, akkor hívom a rendőrséget.

– És ő ezután mit tett?

– Valamit, ami meg is ijesztett, de egyúttal meg is nevette.

– Mit?

– Elvette a retikulómet.

– Miért? Azért, hogy ne legyen magánál pénz?

– Akkor még én is azt gondoltam, és csak később jöttem rá az igazi okra.

– Úgy érti, hogy a kulcsait akarta megszerezni?

– Igen.

– Hol voltak akkor, amikor elvette a retikuljét?

– Jack O'Leary bárjában, a negyed közepén. Az volt a törzshelye.

– És akkor mit csinált Nostrander?

– Megmondtam neki, hogy elegendem van abból, amit művel, és hogy ki nem állhatom az örült féltékenységet, és hogy látni sem akarom többet.

A bár zsúfolásig tele volt emberekkel. Nem tudtam, mit fog tenni, de éreztem, hogy ha megpróbálná elsütni a pisztolyát vagy megpróbálna fenyegetőzni, elég ember van körülöttünk ahhoz, hogy lefogják, mielőtt bármit is csinálhatna. És még ha nem is lettek volna elegenden, egész egyszerűen torkig voltam azzal, hogy állandó félelemben éljek miatta. Amíg belém nem szeretett, egyszerűen csodálatos volt vele.

– Ednán keresztül ismerkedtek meg?

– Igen.

– És hogyan érzett Nostrander Edna iránt?

– Azt hiszem, hogy Paul... szóval, talán flörtölt vele. Azt hiszem, Jack O'Leary bárjában szedte fel Ednát, és jártak is együtt egy ideig. Aztán Edna elmesélte neki a problémáit, és ő dolgozta ki azt a tervet, amivel a férjet

akarták megválni. Igen, így történhetett, így utólag világos, mint a kétszer kettő.

– De Edna ugye soha nem beszélt erről?

– Nem. Ő soha nem mondta meg nekem, mi volt a valódi oka annak, hogy az ő nevén kellett a lakást kivennem. Mindössze néhány kifogást mondott, ugyanúgy, mint magának is, amikor először tette fel neki a kérdést. Azt se hozta a tudomásomra, hogy ő hol van ezalatt. Paul Nostrander volt az egyetlen, aki tudta, de azt állította, hogy nem tudja. Minden hónapban Paultól kaptam meg a pénzt, amely elegendő volt ahhoz, hogy megéljek belőle, és fizessem a lakást, a ruháimat, a kosztot, a kozmetikát és a többi.

– Odaadta Nostrandernek a papírokat, amikor kikézbcsítették?

– Nem. Megpróbáltam, de nem volt hajlandó átvenni. Azt felelte, hogy nincs felhatalmazása. Azt mondta, Edna csak abban állapodott meg vele, hogy abból a pénzüsszezből fizessen nekem, amit erre a célra nála hagyott. Váltig bizonygatta, hogy nem is tudja, hol van Edna, és nincs is lehetősége rá, hogy elérje. Közölte velem, hogy Edna ezeröttszáz dollárt adott neki a költségeim fedezésére, de ez a pénz már majdnem mind elment.

– Oké, tehát ott tartottunk, hogy maga megmondta Nostrandernek, merre tűnjön el, mire ő elvette a retiküljét. És aztán?

– Szó nélkül elment.

– A számlát kifizette?

– Jack O'Learynél nincs számla. Rögtön ki kell fizetni az italt, ahogy kihozzák.

– Szóval ő kisétált, maga meg ott maradt ülve?

– Igen.

– Maga ezután mit csinált?

– Üldögéltem ott még egy darabig, és két szabadságos kiskatona kezdett el szemezni velem, én meg azt gondoltam, végül is miért ne. A srákokat nemsokára úgyis behajózzák, joguk van hozzá, hogy kicsit jól érezzék magukat, már amennyire ez rajtam múlik. Úgyhogy visszamosolyogtam rájuk. Áttelepedtek hozzám, és aztán egy nagyszerű estét töltöttünk el együtt. Irtó aranyos srákok voltak, és semmit nem ismertek New Orleansból. Ez volt az első estéjük ebben a városban. Milwaukee-ból jöttek. Én körbevittem őket, és megmutattam nekik néhány nevezetes helyet, meséltem egypár sztorit a negyedről, ittam velük, amíg csak dülöngélni nem kezdtek, akkor aztán otthagytam őket.

– És mit csinált azután?

– Gyalog tettem meg az utat hazafelé az első lépéstől az utolsóig.

– Nem is ült be egy taxiba?

– Nem hát! Nem volt nálam a retikülöm, egy árva centem sem volt.

- És hogy akart hazamenni, ha nem volt magánál a kulcs?
  - De volt kulcsom.
  - Úgy emlékszem, azt mondta, hogy Nostrander elvette magától a kulcsot.
  - Az egyiket el is vette, de volt egy másik is a levélszekrényben. Mindig tartok ott egy kulcsot szükség esetére. Tudja, rugós zár van az ajtómon, és néha előfordul, hogy amikor leszaladok a sarki zöldségeshez vásárolni, elfelejtem magamhoz venni a kulcsot, úgyhogy mindig hagyok egy pótkulcsot a levélszekrényben.
  - Hány órakor hagyta ott a kiskatonákat?
  - Hát, úgy két óra körül, azt hiszem. Körülbelül annyi lehetett.
  - Gyalog ment haza?
  - Igen.
  - És hánykor ért haza?
  - Pontosan két óra húsz perckor.
  - Miért ilyen biztos benne, hogy akkor? Csak nem lövést hallott maga is? – kérdeztem.
  - Nem.
  - Hát akkor mit hallott?
  - Nem hallottam semmit. Láttam.
  - Mit?
  - A barátomat, Archibald C. Smith-t.
- Ezen kicsit elgondolkodtam, majd így szóltam: – Várjon csak egy percig! Nem láthatta, hiszen aznap éjjel ő New Yorkban volt.
- A lány elmosolyodott: – Pedig világosan láttam.
- Mit mondott Smith magának? Miről beszélgettek?
  - Nem beszéltem vele. Én láttam őt, de ő nem látott engem.
  - Hol?
  - Az utcán, a lakásommal szemben.
  - Mikor?
  - Ahogy már mondtam magának, két óra húsz perckor.
  - Folytassa – mondtam –, mi történt azután?
  - Egészei közben jártam már a házhoz – folytatta Roberta –, amikor Smith arra jött egy taxin. Kiszállt a taxiból, felrohant a három lépcsőn a kapuig, és becsöngetett a lakásomba.
  - Biztos benne, hogy a maga lakása volt?
  - Hát, elég biztos. Láttam, hogy körülbelül hol van az ujja, bár azt nem láttam, pontosan melyik gombot nyomja meg, de azt hiszem... igen, egész biztos az én csengőm szólalt meg.
  - És mi történt azután, miután rájött, hogy maga nincs otthon?
  - Azt nem tudom.

– Miért? Smith nem fordult hátra? Nem vette észre, hogy maga egy-két léppel jön mögötte a járdán?

– Nem.

– Hanem mit csinált?

– Bement.

– Úgy érti, hogy bement a házba?

– Igen.

– És hogy tudott bemenni?

– Valaki a lakásomban megnyomta neki a berregőt.

– Erre maga mit csinált?

– Egészen addig a pillanatig azt hittem, hogy Paul Nostrander azért vette el a retikülömet, hogy ne legyen nálam pénz, és hogy átkutathassa, és... szóval, hogy megnézze, hogy van-e benne valami, egy napló, vagy esetleg egy levél magától, vagy valami ilyesmi.

Bólintottam, és szememet le nem véve róla, tovább kérdeztem: – De miután meghallotta a berregő hangját?

– Abban a pillanatban rájöttem, hogy miért vette el valójában. Felment a lakásomra, bement a kulcsommal, és ott fent várt.

– Kedves közeledés – jegyeztem meg.

– Nem egészen az – felelte ő. – Persze, egyrészt ez is benne volt, de másrészt az is, hogy akkor egész este azzal vádolt, hogy túlságosan is kedves vagyok valakihez. Tudja, ahogy eltűntem az életéből, rögtön erre gondolt. Hirdetéseket tett közzé miattam az újságban, a személyi rovatban, majdnem két éven keresztül.

– Tudom. Láttam.

– Persze ő azt gondolta, hogy valami férfival léptem le. Én tudtam, hogy csak idő kérdése, mikor botlok bele valahol az utcán, de úgy éreztem, hogy minél később következik be, annál több alkalma lesz rá, hogy beleszeressen valaki másba és engem elfelejtson. De neki is, mint sok más férfinak, megvolt az a különös komplexusa, hogy csakis olyan nő kellett neki, akit nem tudott megkapni. Tudja, milyenek tudnak lenni a férfiak!

Bólintottam.

– Tehát ott volt Paul – folytatta a lány keserűen – a lakásomon a pisztolyával, valószínűleg félig-meddig részegen, ült az ágyon, várt rám, és elhatározta, hogy a végére jár, vagyok-e bárkivel is olyan intim viszonyban, hogy felhívjam a lakásomra. Képtelenség volt kiverni a fejéből, hogy én azt ígértem magának, hogy ha akkor szép csendesen elmegy, később visszajöhet, és akkor... szóval tudja.

– Így azután – mondtam –, Archibald C. Smith megnyomta a csengőt két óra húsz perckor... és a dolgok közepébe csöppent.

– Igen... Smith valószínűleg felmehetett.

– Mi a véleménye, Archibald Smith azt hitte, hogy maga ebben a késő éjszakai órában otthon van, és ajtót nyit?

– Hát valószínűleg azt gondolhatta, hogy otthon vagyok, és a csengő majd felébreszt. Okkal feltételezhetette volna, hogy legalábbis beleszólak a kaputelefonba, és megkérdezem, hogy ki van lent.

– Lövést hallott? – kérdeztem.

– Nem.

– De ha lőttek volna, meghallotta volna?

– Nem hiszem, legalábbis akkor nem, ha párnával letompítják a lövés zaját.

– És aztán mit csinált?

– Átmentem az utca túloldalára, és megpróbáltam felnézni az ablakomra.

De nem láttam semmit: az elsötétítő függöny el volt húzva.

– És aztán?

– Elindultam visszafelé a városba.

– Hány órakor?

– Valamivel kettő harminc előtt lehetett. Mikor a sarokra értem, Marilyn Winton hajtott el mellettem. Még ketten ültek a kocsiban, egy férfi meg egy nő.

– Ismeri Marilynt?

– Persze, tudom, hogy kicsoda, és ha a lépcsőházban összefutunk, beszélgetni is szoktunk. Az ő lakása majdnem pontosan szemben van az enyémmel.

– És aztán mit csinált?

– Elmentem egy kisebb szállodába a negyedben, egy nem túl ismert helyre. Hamis nevet mondtam be, mert gondoltam, hogy Paul esetleg képes és végigtelefonálja az összes szállodát.

– És aztán?

– Valamivel kilenc előtt odagyalogoltam a házukhoz. Magamhoz akartam venni a retikülömet, a piperecikkeimet, azután beülni egy taxiba és dolgozni menni. Egy csomó kocsis állt a ház körül, és egy férfi, aki a járda szélén ácsorgott, nagy hangosan mesélte, hogy gyilkosság történt, valami ügyvédet találtak holtan egy nő lakásán, de a nő nem volt otthon. Éppen keresi a rendőrség.

– Erre maga mit tett?

– Mint egy csecsemő, ahelyett, hogy mindent kipakoltam volna és megmagyaráztam volna, addig, amíg egyáltalán meg lehetett volna magyarázni, pánikba estem, és hanyatt-homlok visszarohtam a szállodába. Táviratoztam Ednának, hogy azonnal küldjön nekem pénzt, de úgy, hogy az összeget azon a néven vehessem fel, amin a szállodába bejelentkeztem.

– Tehát táviratozott.
– Igen.
– Nem próbált R-beszélgetést kérni?
– De igen.
– És sikerült?
– Nem. Nem vette fel a kagylót.
– A táviratra válaszolt?
– Még aznap délután. A szállodában vettem fel a pénzt, és a késői vonattal Shreveportba utaztam.

A pincér odajött, leszedte az asztalt, és kihozta a fagyaltot meg a kávé.

– Maga bízik Ednában? – kérdeztem.
– Eddig azt hittem, hogy igen, de most már nem vagyok olyan biztos benne. Furcsán viselkedett.

– Mindenesetre sokat javít Edna ügyén, hogy Nostrander már nincs az útjában – mondtam.

– Igen, most már én is tudom.

– Ez motívum lehet egy gyilkossághoz is.

– Azt hiszi, hogy ő ölte meg Nostrandert?

– A rendőrség hiheti ezt.

– De hát ő akkor Shreveportban volt.

– Amikor felhívta őt, még nem.

– Hát... nem, talán nem.

– Ugye csak másnap késő délután küldte el magának a pénzt?

– Igen.

Megettük a fagyaltot, ültünk, cigarettáztunk, szürcsöltük a kávé. Egyikünk se szólt egy szót se. Mindketten gondolatainkba merültünk. – Most mit tegyek? – kérdezte Roberta.

– Pénze van?

– Maradt valamennyi abból, amit még Edna küldött nekem. Mondja meg, Donald, mit csináljak?! Menjek el a rendőrségre, és mondjam el az egész históriát?

– Egyelőre ne, most semmiképpen!

– Miért?

– Mert már túl késő. Lekéste a csatlakozást.

– Nem magyarázhatnám el...

– Most úgyse tudná.

– Miért?

– Nem maga ölte meg, vagy igen? – kérdeztem.

Úgy nézett rám, mintha hozzávágtam volna valamit.

– Rendben van, de hát valaki megtette – mondtam –, és az a valaki semmit

sem szeretne jobban, mint hogy a rendőrség magát gyanúsítsa.

– És akkor mégsem tennék magamnak jót azzal, hogy odamegyek, és személyesen szerelem le őket?

– Nem hiszem.

– Miért?

– Ha maga egy rövid időre kivonja magát a forgalomból, akkor az igazi gyilkos meg fogja próbálni, hogy hamis bizonyítékokkal magára terelje a gyanút, vallomások meghamisításával és más efféle dolgokkal. És így magának módja nyílik arra, hogy rájöjjön, ki is az. Ne csináljon semmit, csak üljön nyugodtan a horgászbottal a kezében, aztán majd meglátjuk, akad-e valaki a horogra.

– Remélem, nem én.

Szemébe néztem, és a számhoz emeltem a kávéscsészét.

– Én is remélem.

Fizettem, aztán megkérdeztem, hogy van-e telefonfülke az étteremben. Mondták, hogy igen, erre bezárkóztam a fülkébe, és felhívtam a New Orleans-i repülőteret:

– Lam nyomozó beszél Shreveportból – kezdtem, és aztán nagyon gyorsan igyekeztem folytatni, nehogy megkérdezzék, hogy a shreveporti rendőrségnél vagyok-e, vagy magándetektív. – Szerda délben volt egy utasuk New Yorkba. Az illető utas rögtön vissza is fordult New Yorkból, és visszarepült New Orleansba. A neve Emory G. Hale.

A hang a vonal túlsó végén azt mondta: – Egy pillanat, megnézem az utaslistát!

Körülbelül egy percre várhattam, és közben hallottam, ahogy zörög a papírral, aztán a hang újra beleszólt a kagylóba: – Úgy van. Emory G. Hale, New Yorkba és vissza.

– Nem tudja véletlenül, milyen volt a külseje? Nem kaphatnék róla személyleírást?

– Nem, nem emlékszem rá. Egy pillanat! Aztán hallottam, ahogy azt mondja: – Emlékszik valaki, hogy jegyet adott el egy Hale nevű férfinak a szerdai New York-i gépre? A shreveporti rendőrség van a vonalban... Nem, sajnálom, senki sem emlékszik rá.

– Mondja, nem szokták a jegyváltásnál megmérni az utas súlyát?

– De igen.

– És Hale mennyit nyomott? – kérdeztem.

– Egy pillanat! Már meg is találtam. Az utas súlya... nézzük csak... igen, itt is van! Száznegyvenhat font.

Megköszöntem, és visszaakasztottam a kagylót.

Emory G. Hale testvérek között is megvan vagy kilencven kiló.

Kijöttem a telefonfülkéből. – Mi van? – kérdezte Roberta. – Valami rossz hír?

– Nem akar véletlenül Kaliforniába utazni? – kérdeztem.

– De igen.

– Azt hiszem, bérelhetnénk kocsit Fort Worth-ig, és onnan repülőgéppel Los Angelesben lehetünk holnap reggel.

– Miért éppen Kaliforniában?

– Mert ebben az államban igencsak meleg van, már ami magát illeti.

– Nem fogjuk felhívni magunkra a figyelmet?

– Dehogynem! És minél inkább, annál jobb.

– Ezt hogy érti?

– Az emberek szeretnek találgatni, ha ismeretlen fiatal párral találkoznak. Az a dolgunk tehát, hogy megismerkedjünk velük. Megismerkedünk boldogboldogtalannal, a bérkocsi sofőrjétől kezdve a repülőgép utasaiig. Férj-feleség vagyunk. Keletre utazunk nászútra Los Angelesből. Most kaptuk a táviratot, hogy a mamája rosszul van a szívével, és rohanunk vissza, hogy mellette legyünk. Ez egy félbeszakított nászút. Az emberek együttéreznek majd velünk, és mint ilyenekre, emlékezni is fognak ránk. Ha a rendőrségi távirón szétküldik a maga személyleírását, mint gyilkosság elkövetésével gyanúsított bűnözőét, soha senki nem fogja ezt a személyleírást azonosítani a szerencsétlen kis fiatalasszonnyal, aki úgy aggódott az anyukája miatt.

– Mikor indulunk? – kérdezte Roberta.

– Rögtön, amint telefonáltam a kocsierő – feleltem, és visszaléptem a telefonfülkébe.

Tizenhetedik fejezet

Szép időt ígéro vasárnap hajnalán szálltunk Arizona fölött. Alattunk a fennsík elmosódó szürke tengere fokozatosan kezdett alakot ölteni, határozott formát és szint nyerni. A magasabb hegycsúcsok kopár sziklái visszatükrözték a hajnal első halvány sugarait. Alattuk a mélyebb kanyonokat és kiszáradt vízmosásokat még árnyék borította. A csillagok túhegynyi fénypontjai átragyogtak a kékeszöld derengésen. Ahogy nyugatnak fordultunk, a felberregő motorok hangját a csipkézett hegykoszorú verte vissza. A keleti ég rózsaszínű fényben úszott. Pezsgőben fürödtek a hegytetők. A fennsík fölé szálltunk, mintha menekültünk volna a nap elől. Aztán hirtelen felragyogott a nap a horizonton, és fénylő sugarai táncolni kezdtek a gépen. A hajnal haloványabb színei átadták helyüket a vakító ragyogásnak. A nap sugarai nekivetődtek a sziklák keleti peremének, kiemelve az árnyékos oldalak éles kontrasztját. A nap egyre magasabbra hágott. Láttuk, ahogy a gép árnyéka együtt fut velünk a mélyben. Azután átrepültük a Colorado folyót, és Kaliforniába értünk. A motorok berregését egyszerre csak elnyomta az a jellegzetes sivító hang, ami a leszállás megkezdését jelzi, és már lenn is voltunk a leszállópályán, egy kisebb pusztaság közepén, ahol a reptéri gyorsbűfében gőzölgő feketekávé és szalonmás rántottát kaptunk, amíg a gépet újratöltették üzemanyaggal.

Ismét felemelkedtünk. Előttünk nagy, hóborította hegyek mint fehér hajú őrszemek őrizték a sivatagot. A gép, mint valami delfin, ugrándozott és ficánkolt a hegyszorosokban, aztán hirtelen, szinte átmenet nélkül magunk mögött hagytuk a sivatagot, és máris sakktáblaszerűen ültetett narancs- és citromligetek végtelen sora következett. Szemet gyönyörködtető látványt nyújtottak a citrusligetek üde zöldjéből itt is, ott is előbukkanó, piros tetejű fehér házikók. Alattunk egyre szaporodtak, nőttek és egyre sűrűbben követték egymást a virágzó városok, ahogy közeledtünk Los Angeles felé.

Aztán a gép lassan süllyedni kezdett. Robertára néztem. – Már nem tart soká – mondtam neki.

Ő rezignáltan mosolygott, majd így szólt: – Azt hiszem, eddig ez volt a legjobb nászutam.

A repülőgép minden előzetes jelzés nélkül meredeken megindult lefelé egy hosszú kifutópálya irányába. A kerekek döccenés nélkül gördültek rá a betonra, és már Los Angelesben is voltunk.

– Oké, eddig megvolnánk! Kiveszünk egy szállodaszobát, és beszéllek a társammal – mondtam.

– Azzal a Bertha Coollal, akit már említett?

– Vele.

– Gondolja, hogy tetszeni fogok neki?
– Nem.
– Miért nem?
– Általában nincs oda a csinos fiatal nőkért, különösen akkor nem, ha azt hiszi, hogy én igen.
– Miért? Attól fél, hogy elveszíti magát?
– Csak úgy elvileg – feleltem. – Valószínűleg semmi oka sincs rá.
– A saját... vagyis úgy értem, az igazi nevünkön jelentkezőnk be?
– Nem.
– De Donald, maga... már úgy értem, én...
– Maga Roberta Lam néven jelentkezik be: – vágtam közbe –, én pedig a saját nevemen. Mostantól fogva testvérek vagyunk. Szegény anyánk nagyon rossz állapotban van. Siettünk, hogy minél hamarabb mellette lehessünk.
– És én Roberta Lam vagyok?
– Igen.
– Donald, nem hozza magát veszélyes helyzetbe?
– Miért?
– Mert a nevét adja a védelmemre, amikor tudja, hogy köröz a rendőrség.
– Sajnos nem tudtam, hogy magát körözi a rendőrség. Miért nem mondta meg nekem?

A lány elmosolyodott: – Ez jó alibi, Donald, csak éppen nem fogják bevenni. Meg fogják kérdezni magától, hogy miért bűjtatott engem álneven, hol férjemnek, hol meg a bátyámnak tüntetve fel magát, ha nem azért, mert tudta, hogy a rendőrség köröz.

– A válasz nagyon egyszerű – feleltem. – Maga a koronatanú. Abban a hitben vagyok, hogy fel tudom használni egy gyilkossági ügy felderítésében. Magam mellett tartom. Ahelyett hogy levélben küldenék jelentést Bertha Coolnak, idehozom magát, hogy Bertha a maga szájából hallhassa a történetet.

A lány néhány percig csendben volt, majd így szólt: – Biztosan érzem, hogy Bertha Cool az első perctől gyűlölni fog engem, ahogy meglát.

– Valószínűleg nem fogja elhalmazni forró szeretete jeleivel.

Kerestünk egy szállodát, és bejelentkeztünk. A portás végighallgatta a történetemet szegény haldokló anyánkról. Közöltem vele, hogy most azonnal telefonálnom kell. Megmutatta a telefonfülkét.

Feltárcsáztam Bertha titkos telefonszámát. Nem felelt.

Felmentem a lakosztályunkba, és megint hívtam Berthát. Ezúttal a néger szobalány vette fel a kagylót. – Mrs. Cool? – kérdeztem.

– Nincs itthon.

– Mikor megy haza?

– Nem tudom.

– Hová ment?

– Horgászni.

– Ha megjön, mondja meg neki, hogy hívja fel... nem, mondja meg neki inkább, hogy Mr. Donald Lam kereste, és hogy óránként hívom, amíg csak haza nem ér.

– Igen, uram! Azt hiszem, a horgászat ma egész kora reggel kezdődött. Ha jól tudom, a dagályt fél nyolcra várták, szerintem nemsokára itthon lesz.

– Óránként hívom. Mondja meg neki, hogy ezt mondtam. Gondoskodjon róla, hogy megkapja az üzenetemet az óránkénti hívásokról.

Végre megengedhettem magamnak a meleg fürdő luxusát. Tíz-tizenöt percig áztattam magamat, aztán felálltam, és megeresztettem a hideg zuhanyt. Alaposan ledörzsöltem magam, felöltöztem, megborotválkoztam, és ledőltem egy kicsit.

Arra ébredtem, hogy Roberta finoman kinyitja, majd becsukja a szomszéd szoba ajtaját.

– Mi az? – kérdeztem.

– Most kell újra telefonálnia Mrs. Coolnak.

Sóhajtottam, felvettem a telefont, bementam a számot a központnak, és vártam.

Ezúttal Bertha otthon volt. Minden jel arra mutatott, hogy éppen akkor ért haza, amikor a telefon megszólalt. Hallottam, ahogy a szobalány hívja. Sietős léptei kopogtak a padlón, hangja rám reccsent a kagylóból: – Az isten szerelmére, miért nem tudsz nyugton maradni? Mit gondolsz, miből van az ügynökség? Aranyból? Ha meg akarsz valamit beszélni, miért nem telefonálsz? Ezerszer megmondtam már neked!

– Befejezted? – kérdeztem.

– A fenét, ahogy – mondta haragosan –, még el se kezdtem!

– Rendben van, majd visszahívlak, ha befejezted! Az ember nem vitatkozik egy nővel.

Finoman letettem a kagylót, határozottan elvágta Bertha dühtől remegő hangját.

Roberta szeme tágra nyílt. Láttam, hogy fél.

– Donald, csak nem fog veszekedni miattam?

– Hát, meglehet.

– Kérem, ne tegye!

– Mindig veszekszünk valamin.

– Hogy érti?

– Berthával. Csak furkósbottal lehet féken tartani. Ez nála nem jelent semmi különöset. Egyszerűen csak ilyen. Nem tehet róla. Ha látod, hogy bokszolóállásba helyezkedik, ki kell ütni. Ez minden. Tovább alszom. Ne

költsön fel! Inkább maga is menjen és aludjon egy kicsit!

– Nem fogja újra hívni?

– Majd egy idő múlva.

Roberta szomorkásan elmosolyodott, és azt mondta: – Furcsa fiú maga.

– Miért? – kérdeztem, miközben visszadőltem az ágyra.

– Semmi – mondta a lány, és átment a szobájába.

Tíz-tizenöt perc múlva sikerült elaludnom. Egy-két órát alhattam, és amikor felébredtem, megint felhívtam Bertha Coolt.

– Halló, Bertha, itt Donald!

– Te átokfajzat! Koszos kis parvenü! Mi a fenét akarsz ezekkel a kunsztokkal? Majd megtanítalak én kesztyűbe dudálni! Hogy a fene vigye el, majd én...

– Újabb két óra múlva visszahívlak! – mondtam, és letettem a kagylót.

Körülbelül egy óra múlva bejött Roberta. – Nem is hallottam, hogy felkelt – mondta.

– Maga is aludt. Azt hiszem, jó fáradt lehetett.

– Az voltam.

Odaült a székem karfájára, és kezét a vállamra téve belenézett az újságomba.

– Visszahívta már Mrs. Coolt?

– Igen.

– És mit mondott?

– Ugyanazt.

– És erre maga?

– Én is ugyanazt.

– Én azt hittem, hogy sürgősen akar vele beszélni.

– Akarok is.

A lány felnevetett: – Időt és fáradságot nem kímélve repülőgépre szállt, átrepülte a fél országot, hogy megbeszélhesse a dolgokat Bertha Coollal, és most itt ül, és nem csinál semmit.

– Így igaz.

– Ezt nem értem.

– Várom, hogy Bertha lehiggadjon.

– És azt hiszi, hogy ettől lehiggad? Nem gondolja, hogy csak még dühösebb lesz?

– E pillanatban olyan dühös, hogy majd a falra mászik. De azért persze kíváncsi is. A kíváncsisága megmarad, amíg ki nem elégítik, a haragja viszont egy idő után elpárolog. Ez Bertha kezelésének a titka. Kéri ezt a vicclapot?

Nevetése halk volt és ideges: – Most nem – mondta. – Ez mi?

Előrehajolt, hogy beleolvasson a lapba. Éreztem, ahogy a haja hozzáér az

arcomhoz.

Tartottam az újságot, amíg abba nem hagyta az olvasást, aztán ledobtam a földre. Hirtelen oldalt fordultam. A lány lecsúszott az ölemben.

Megcsókoltam.

Ajkának forró oválisa egy pillanatig sóváran tapadt az ajkamra: aztán gesztenyebarna szemével áthatóan nézett rám. Fejét hátrahajtotta, és mosolyogva mondta: – Gondoltam, hogy ez még jönni fog.

– Micsoda?

– A próbálkozás.

Gyengéden lesegítettem a földre. – Ez nemcsak afféle próbálkozás volt – mondtam –, hanem csók.

– Ühüm.

Egy kicsit ült ott, aztán rám nézett, és újra elnevette magát: – Maga igazán furcsa.

– Miért?

– Nem tudom. Csomó mindenért. Tetszem én magának, Donald?

– Igen.

– Elhiszi rólam, hogy... szóval, hogy gyilkosságot követtem el?

– Nem tudom.

– De el tudná képzelni, hogy elkövethettem?

– Igen.

– Ez tartja vissza magát?

– Miért, olyannak látszom, mint akit valami visszatart?

– Donald, bárcsak ne tenné ezt velem!

A lány most a lábamnál ült, kezével átkulcsolta a térdemet. – Azt hiszem – mondta –, maga igazán nagyszerű ember.

– Nem vagyok az.

– Velem mindenesetre igazán nagyszerűen viselkedett. Nem tudom, hogy egyáltalán képes leszek-e valaha is arra, hogy elmondjam magának, mit jelentett az akkor nekem, hogy valaki... egy férfi, rendes volt hozzám. Visszaadta a hitemet az emberekben. Az ok, amiért először eltűntem... az mocskos, kegyetlen és félelmetes ügy volt. El sem tudom mondani magának! Nem akarom, hogy tudja, mi volt az, de annyit mondhatok, hogy lerombolta az emberekbe vetett hitemet. Arra a következtetésre jutottam, hogy az emberek, különösen a férfiak mind...

A kilincsgomb hirtelen elfordult. Valaki nekiveselkedett az ajtónak.

Roberta ijedt meglepetéssel nézett rám. – A rendőrség? – suttogta.

A szobája felé mutattam.

Tett két lépést az ajtó felé, aztán visszasurrant. Kezével végigsimította az arcomat, és felemelte a fejem. Mielőtt még észbe kaphattam volna, ajkát

rátapasztotta az enyémre.

Ököllet döngették az ajtót.

– Ha az, akkor mindent köszönök és viszlát – suttogta Roberta.

Ezzel átsuhant a szobájába nesztelenül, mint a rét felett repülő pacsirta árnyéka. Csendesen behúzta maga után az ajtót.

Ismét ököllet dörömböltek a szobám ajtaján, aztán megszólalt Bertha Cool dühös hangja: – Donald, nyisd már ki az ajtót!

Odaléptem, és kinyitottam. – Mit képzelsz, mennyit engedhetsz még meg magadnak?! – sziszegte.

– Foglalj helyet, Bertha! Ülj le abba a székbe! Tehát láttad az újságokat, ha jól értem. Szép munka lehetett, amíg kinyomoztad, hogy melyik hotelban vagyok. Valószínűleg nem kis borraivalódba került.

– Szép kis társ vagy te, eltűnsz, és egy szóval sem mondd meg senkinek, hogy hol vagy. Hale hívott New Orleansból. Nagyon pipa. Azt hiszi, hogy átverted, és azt mondja, hogy nem hajlandó se fizetni, se csekket adni, se semmi más ilyesmit. Szerződészegőknek tekint bennünket.

– Van egy cigarettád, Bertha?

Bertha mély lélegzetet vett, újabb tirádába kezdett volna, de meggondolta magát és ajkát keskeny vonallá szorította össze.

Rágyújtottam.

– Így jár, aki társául fogad téged, te kis tökmag! Felszedlek az utcáról olyan éhesen, hogy a gyomrod is korog, kenyeret és munkát kapsz tőlem, és pár éven belül kibrusztolod magadnak, hogy a társammá fogadjalak. Most már egészen nagyvonalúan kezeled az üzletet. Ha nem tévedek, most már az lesz a következő lépés, hogy én fogok dolgozni neked.

– Le is ülhetnél! Ugy tűnik, itt maradsz még egy ideig.

Bertha semmi jelét sem mutatta annak, hogy le akarna ülni. Odamentem az ágyhoz, leheveredtem, és odahúztam egy hamutartót. Berthának láthatóan fogalma sem volt arról, hogy Roberta Fenn ott van a másik szobában.

– Fején találtad a szöveget, tényleg sokáig maradok itt! – mondta Bertha. – Addig leszek itt veled, ameddig nem tisztázzuk a dolgokat. Ha kell, egymáshoz bilincselem a kezünket. Most pedig interurbán felhívod Mr. Hale-t New Orleansban, közlöd vele, hogy hol vagy, megmondod neki, azért jöttél ide, hogy konzultálj velem, de az ügy sürgőssége miatt nem volt időm, hogy értesítsd őt, és ebben a pillanatban érkezted. Próbáld meg tisztára mosni magadat és az ügynökséget legjobb tehetséged szerint!

Tovább szívtam a cigarettámat, anélkül hogy akár egy mozdulatot tettem volna a telefon felé.

– Hallottad, hogy mit mondtam?!

– Igen.

– És megteszed?

– Nem.

Bertha odament a telefonhoz, felkapta a kagylót, és beszólt a központnak: – Mr. Lam kéri Emory G. Hale-t New Orleansban. A Monteleone Szállóban találják. Személy szerinti hívással. Senki más nem jó helyette.... Hogyan?... Igen, én... igen, tudom. Ez Mr. Lam szobája, ő akar beszélni. Igen, persze hogy itt van.

Ugy szorította a kagylót, hogy a bőre egészen elfehéredett a kezén. – Rendben van – mondta, és hozzám fordult.

– Mi az? – kérdeztem.

– Azt akarják, hogy okézd a hívást.

Meg se mozdultam. Megrázta felém a telefont. – Okézd már a hívást!

Tovább szívtam a cigarettát.

– Azt akarod mondani, hogy nem teszed meg?!

– Úgy van.

Bertha olyan erővel csapta le a kagylót, hogy azt hittem, a készülék darabokra törik. – Hogy egy ilyen elkeserítő gazfickó! Hogy egy ilyen modortalan, pimasz... – mondta Bertha majdnem kiabálva, aztán mégiscsak magába fojtotta a többit.

– Le is ülhetnél Bertha!

Egy pillanatig lenézett rám, aztán hirtelen azt mondta: – Nézd csak, drágám, ne légy ilyen! Bertha hamar tűzbe jön, de csak azért, mert aggódik miattad. Bertha már azt hitte, hogy valami történt veled, valaki talán golyót röpített beléd.

– Sajnálom.

– Sajnálod?! Soha nem veszed a fáradságot, hogy táviratozz nekem. Te... nézd csak, drágám, Bertha nem szeret így viselkedni. De rettenetesen felidegesítettél.

– Ül le, és rögtön kevésbé leszel ideges!

Odament a székhez, és leült.

– Gyújts rá egy cigarettára – mondtam –, jót fog tenni az idegeidnek!

– Miért jöttél el New Orleansból? – kérdezte egy-két percnyi csend után.

– Azt gondoltam, konzultálnunk kéne egymással.

– Miről?

– Elmondom, ha lecsillapodtál egy kicsit.

– Mondd el most, Donald!

– Nem, most nem.

– Miért?

– Mert túlságosan izgatott vagy.

– Nem vagyok izgatott.

– Várjunk, amíg látom, hogy tényleg élvezed a cigarettádat, azután beszélhetünk.

Hátradőlt a székben, és megpróbált lazítani egy kicsit. De a tekintetéből még mindig nem szállt el az elszántság és a düh.

Megvártam, amíg végigszívja a cigarettáját.

– Most már elmondod?

– Gyújts rá egy másik cigarettára.

Bertha ott ült, dühödt szemeket meresztve rám: – Azt hiszem, az egész ott kezdődik, hogy a pénz már nem jelent neked semmit sem. Soha életedben nem voltál felelős egy vállalkozás fenntartásáért. Csak mert mint társnak, rögtön az első néhány ügyben szerencséd volt, ez még nem jelenti azt...

– Mintha ezt már megbeszéltük volna egypárszor! – szakítottam félbe.

Fel akart állni a székből, aztán mégis visszahuppant.

Csöndben maradt, én sem szóltam egy szót sem. Csak ültünk ott némán egy negyedórán keresztül. Végül Bertha újabb cigarettát vett elő. Mélyen leszívta a füstöt.

– Rendben van, drágám – mondta –, hát akkor beszéljünk!

– Mit sikerült találnod a régi gyilkossági ügygel kapcsolatban? – kérdeztem.

– Donald, miért érdekel ez téged tulajdonképpen?

– Azt hiszem, köze van a New Orleans-i üggyhez.

– Sajnos eddig képtelen voltam bármit is megtudni. Néhány embert ráállítottam. Holnap délutánra már többet fogok tudni.

– És mi van az újságkivágásokkal?

– Megmondtam Elsie Brandnek, hogy menjen a könyvtárba, és másolja ki őket. Donald, neked semmi más dolgod nincs, mint hogy iparkodj, és találd meg azt a lányt!

– Melyiket?

– Roberta Fennt.

– Egyszer már megtaláltam.

– Hát akkor találd meg még egyszer! – vágta rá Bertha indulatosan.

– Hale aggaszt engem.

– Mi van vele?

– Vaj van a fején.

– Hát ide figyelj, Donald Lam! Egyelőre nem jótékonysági intézmény vagyunk, hogy klienseink erkölceinek nemesítésével foglalkozzunk, hanem nyomozóiroda. És ebből próbálunk megélni. Ha az ügyfél odajön hozzám, és azt mondja, hogy meg akar kerestetni valakit, és leszurkolja a pénzt, akkor a pénz beszél.

– Veszem észre!

– Hiába, ez az üzlet!

– Talán.

– Persze tudom, hogy te másképpen szeretnéd. Szélmalmok ellen hadakozol. Azt hiszed, hogy mert nyomozóirodánk van, grállovagoknak kell lennünk. Szorult helyzetben levő hölgyeket mentesz ki, beléjük szeretsz, ők meg tebeléd, és...

– De még mindig aggódom Hale miatt!

– Én is. Félek, hogy nem fizeti ki a csekkünket.

– Nem írásban állapotál meg vele?

– Hát... hát szóval, mindig találhat kibúvót, formai részletre hivatkozva. Csak valami formaságra, érted... És téged mi aggaszt vele kapcsolatban?

– Nézzük csak! Hale New Yorkból jött. Los Angelesben megbízott minket azzal, hogy keressünk meg egy lányt New Orleansban. Nevetségesen könnyű megbízás volt.

– De Hale ezt nem tudta – mondta Bertha.

– A fenét nem tudta! Hale pontosan tudta, hogy a lány hol lakik. Vele töltötte az estét, mielőtt eljött hozzánk.

– Nem jelent semmit.

– Rendben van, akkor hagyjuk ezt, és nézzünk valami mást! – mondtam.

– Arról aztán semmit nem akarok hallani, Donald! Hale is mondta, hogy az nem az ő dolga.

– De miért mondta ezt?

– Nem tudom, Donald. Valószínűleg azért, mert nem akarta, hogy egy csomó hülyeségre vesztegessük az időnket és a pénzét.

– Megtaláltuk Robertát. Úgy volt, hogy másnap reggel te odamész és beszélsz vele. Úgy tudtuk, hogy Hale New Yorkban van. De nem volt New Yorkban. New Orleansban volt.

– Ezt honnan veszed?

– Utánajártam a repülőtéren. Az a férfi, aki Emory G. Hale néven New Yorkba és vissza repült, száznegyvenhat fontot nyomott.

– Talán elmérték.

Rámosolyogtam.

– Jaj, ne légy már olyan pizszokul fölényes! Folytasd, és mondd el a többit is!

– Felhívod Hale-t New Yorkban. Te nem kapod meg, de Hale visszahív, és közli, hogy New Yorkból beszél, vagy valami közbenső helyről, ahol a repülőgép leszáll. Te persze nem tudod, hogy ez igaz-e vagy sem. És senki sem tudja. Hívhatott akár a következő sarokról is. Mindössze annyi kellett hozzá, hogy egy lány beleszóljon a telefonba: "New York hívja Mrs. Bertha Coolt. Ő beszél? Tartsa a vonalat, kérem."

Bertha tekintete elkomorult: – Folytasd! Ki vele!

– Amikor másnap reggel Hale felbukkant New Orleansban, és én elmondtam neki, hogy megtaláltam Roberta Fennt, és együtt elindultunk a lány lakására, ő már tudta, hogy a lány nem lesz ott.

– Ezt meg honnan tudod?

– Mert simán velem jött.

– És mi köze van ennek ahhoz?

– Hát nem érted? A lány Archibald C. Smith néven ismerte őt. Abban a percben, ahogy meglátja, felkiálthatott volna: "Jó napot, Mr. Smith. Mi szél hozta erre?" És már kint is van a szög a zsákból. Hale ezt pontosan tudta. Ezért, ha azt hitte volna, hogy Roberta otthon van, egyedül küldött volna el hozzá.

– Van még valami? – kérdezte Bertha, hangjában most már igazi érdeklődéssel.

– Még sok minden.

– Például?

– Az egyetlen igazi tanú, aki fültanúja volt a lövésnek, egy Marilyn Winton nevű lány, hostess egy bárban. Éppen be akart lépni a házba, amikor meghallotta a lövést. Néhány perccel később megnézte a karóráját. Szerinte a lövés egészen pontosan két óra harminckét perckor dördült el.

– Na és mi van a lánnyal?

– Emory Hale-t kettő óra húszkor látták bemenni abba a házba.

– Úgy érted, hogy ott volt, amikor mi azt hittük, hogy New Yorkban van?

– Igen.

– Ki látta?

– Azt nem mondhatom el neked.

Bertha arca elsötétült: – Hogy a fenébe érted azt, hogy nem mondhatod el nekem?

– Pontosán így. Ez egyelőre még bizalmas.

Úgy nézett rám, mintha le akarná harapni a fejemet. – Valami nő – mondta. – Egész biztos valami kis cafka próbál meg átverni téged, aki azt mondja, hogy látta Hale-t belépni a házba, de te ne szólj erről egy szót se, hanem tartsd titokban! Erre te megtagadod a saját társadat, csak mert egy nőcske kedvesen rád mosolyog, mélyen belenéz a szemedbe és megbabonáz. Micsoda számárság!

– Még valakitől tudom, hogy igaz – mondtam.

– Kitől?

– Hale-től.

– Donald! Csak nem akarod azt mondani, hogy beszéltél erről Hale-lel? De hát miért? Amikor az egyetlen dolog, amit feltételül szabott nekünk, az volt,

hogy semmilyen körülmények között ne törődjünk a személyével. Azt kérte...

– Nyugodj meg, nem szóban mondta el nekem, hanem a tetteivel árulta el.

– Hogyhogy?

– Nagyon fontos volt neki, hogy találkozzon ezzel a Marilyn Wintonnal. Elvittem abba a bárba. Négy-öt italt töltöttünk bele egymásba. Hale megpróbált rájönni, hogy mennyit tudok; én pedig azt próbáltam kitotózni, hogy ő mit akarhat.

– Az italokat ő fizette?

– Természetesen. Lehet, hogy kicsit ügyefogyott vagyok pénzügyekben, de ennyire azért nem.

– Na és mire jöttél rá?

– Beszélgetést kezdeményezett Marilyn Wintonnal arról, hogy a lány pontosan mikor hallotta a lövést, és hogy egészen bizonyos-e benne, hogy kettő harminckettőkor volt, és nem három óraker.

– És?

– A lány közölte vele, hogy az ő órája szerint kettő harminckettőkor. Erre Hale elkezdte csodálni az órát, és megkérte, hogy adja oda neki megnézni.

– Na és, mi van abban?

– Ezalatt – feleltem – Hale Coca-Colát ivott ginnel.

– És mi köze ennek ahhoz, amiről beszélünk?

– A poharát az asztal alatt a térde közé szorította, miközben ide-oda forgatta az órát és nézegette. Aztán kezdődött a műsor, és a fények kialudtak. Hale jobb keze, amelyben az órát tartotta, néhány másodpercre eltűnt az asztal alatt. Azután kétszer is kifújta az orrát, és mintegy véletlenül, ide-oda legyezett a zsebkendővel. Aztán visszatette a poharat az asztalra, és eközben az órát beletette a zsebkendőbe, majd visszaadta. Marilyn a visszakapott órát egy szalvétába tette, aztán megnedvesítette a szalvétát egy pohár vízben, és végighúzta a csuklóján, közvetlenül a karóra alatt.

– Ne fárassz már engem ezzel a sok badarsággal! – mondta Bertha. – Mi köze ezeknek az egészhez? Mit érdekel engem, hogy hányszor fújta ki az orrát! Ha kifizeti a számlát, engem nem érdekel, tőlem akár a fejét is lefújhatja a nyakáról. Hale...

– Te ezt nem érted – mondtam. – Az, amit a lány csinált – hogy nedves szalvétával megdörzsölte a csuklóját –, nagyon is fontos körülmény.

– Miért?

– Az óra ragadt – feleltem.

– Tényleg nem értelek.

– Beledugod a karórát egy pohár gines kólába, ott hagyod kábé egy percig, aztán kihúzod, gyorsan letörölöd egy zsebkendővel. Az óra okvetlenül ragadni fog – elég cukor van a Coca-Colában, tudod.

– És mi az ördögnek mártana be akárki is egy karórát a gines Coca-Colába? – kérdezte Bertha elképedve.

– Így aztán, amikor az óra tulajdonosát alaposan kikérdezik, hogy egész pontosan hány órakeres hallotta a lövést, szegénynek majd be kell vallania, hogy néhány nappal később észrevette, hogy az órája nem jár, és el kellett vinnie javíttatni.

Bertha úgy pislogott rám, mintha hirtelen éles fényt villantottam volna a szemébe: – Kutya legyenek!

Egy szót sem szóltam, csak ültem, és hagytam, hogy végiggondolja.

Egy idő múlva megszólalt: – Biztos vagy benne, Donald, hogy Hale bedugta az italba az órát?

– Nem. Pusztán elmondtam neked a tényeket. A többi a körülményekből adódik.

– Mi a fenének ment volna fel Hale Roberta Fenn lakására?

– Két okból.

– Az egyik Roberta Fenn?

– Igen. A másik pedig Nostrander, a halott ügyvéd.

– Hogy jön ide Nostrander?

– Roberta Fenn nagyon rossz hangulatban volt. New Orleansba ment. Edna Cutler már ott volt New Orleansban, Ő Marco Cutler felesége. Marco csúnyán ki akart szűni vele a válóperük kapcsán. Ednának viszont nem volt kedve úgy táncolni, ahogy a férje fütyül. Rávette Robertát, hogy éljen az ő neve alatt, és amikor a válási papírokat Ednának kellett volna kézbesíteni, a bírósági kézbesítő Robertának adta át azokat.

Marco Cutler ezzel gyakorlatilag elvált, de nem várta meg, míg kézhez kapja a végzést. Gazdag nőt vett feleségül, akinek kialakult elképzelései vannak a dolgokról. A nő gyereket vár. Edna Cutler ezt az időpontot választotta arra, hogy megjelenjen a színen, szenttelenül megjegyzte, hogy soha nem hallott semmiféle válásról. Ügyes húzás volt. Marco Cutlert csöbe húzták, kivéve, ha bizonyítani tudja a csalás vagy összejátszás tényét.

– Na és tudja?

– Nem, de azért megpróbálhatja.

– Hogyan?

– Például detektíveket fogad.

– Miféle detektíveket?

– Minket.

Bertha sűrűn pislogott: – Az anyja! – motyogta, a meglepetéstől elhaló hangon.

– Kapiskálsz? – kérdeztem.

– Hát persze, értem már. Marco Cutler milliomos. Ha ő bíz meg minket, és

ő mondja el nekünk, hogy mit akar kinyomoztatni, annak rendje és módja szerint megváltuk volna. Sőt fennállt volna annak a veszélye is, hogy megszaroljuk. Ezért ezt a New York-i ügyvédet kérte fel, hogy jöjjön át ide, és mivel a pasas New Yorkból jött, mi automatikusan azt hittük, hogy a megbízója is New York-i.

– Folytasd csak, egész jól haladsz!

– Aztán ez az ügyvéd Smith álnéven megkeresi Roberta Fennt, és megpróbálja kifaggatni. Amikor ezzel nem megy semmire, hozzánk fordul. Pontosan tudja, mit akar velünk kinyomoztatni, de ő a kisujját sem mozdítja. New Orleansba küld minket, hogy találjuk meg Roberta Fennt, tudva tudván, hogy ez gyerekjáték lesz. Igazából azt akarja elérni, hogy kezdjünk el nyomozni a lány múltja után, szedjünk össze mindent vele kapcsolatban, aztán beszéljünk Robertával. Arra számít, hogy a lány majd biztosan szóba áll velünk, ha olyan ingatlanügy kapcsán keressük, amiből neki is pénze lehet.

– Ez eddig rendben is lett volna – mondtam.

– S mivel ezt a mesét adta be nekünk – folytatta Bertha –, busás árat fizettettem vele. Kétszer-háromszor annyit kalkuláltam, mint amennyiért itthon szoktunk dolgozni. De istenem, ha tudtam volna!

– Most már tudod.

Bertha rám pislantott, és azt mondta: – Úgy van, most már tudom.

– De történt még valami más is.

– Micsoda?

– Emory Hale-t a te lakásodban helyeztem el. Még alig költözött be oda, amikor turkálni kezdett abban a régi íróasztalban, és néhány, a Howard Chandler Craig-féle gyilkossággal kapcsolatos újságkivágást talált benne. Ezek szerint Craig Roberta Fenn-nel kocsikázott, amikor az úgynevezett szatír előugrott a bokrok közül, elvette Craig pénzét, és megpróbálta elvenni a nőjét is. Craig ezt nem akarta hagyni, mire lelőtték. Legalábbis így szól a sztori, amit a lány annak idején leadott.

– Folytasd csak – mondta Bertha –, mondd el a többit is!

– Az íróasztal aljában egy harmincyolcas kaliberű revolver is feküdt. Craiggel egy harmincyolcásból származó golyó végzett.

– Eszerint Roberta Fenn követte el a gyilkosságot. És a szatírról szóló mese az első betűtől az utolsóig hazugság volt.

– Nem okvetlenül.

– Hát, ha bebizonyosodik, hogy azzal a fegyverrel követték el a gyilkosságot, az isten se mossa le róla!

A fejemet ráztam.

– Miért nem?

– Amikor Hale érintkezésbe lépett Roberta Fenn-nel, Archibald C. Smith

chicagói biztosítási ügynöknek adta ki magát. Megpróbálta rávenni Robertát, hogy beszéljen. De úgy látszik, a lány vagy nem volt hajlandó beszélni, vagy nem azt mondta, amit Hale hallani akart.

– Miért, szerinted mit akart hallani? – kérdezte Bertha.

– Hát, hogy Roberta összejátszott Edna Cutlerrel, és Edna tudott a válókereset benyújtásáról, de legalábbis várta a válókereset benyújtását, és hogy papírokat kézbesítsenek ki neki. Őt pedig szántsándékkal helyezte el a lakásban, hogy megtévessze a kézbesítőt.

– És akkor mi van? – kérdezte Bertha.

– Marco Cutler megkapta a határozatot a válásról, de csak az ideigleneset. A végleges határozat még hátravolt. Ha viszont Edna megjelent volna a bíróságon, és az ideiglenes ítéletet semmisnek tekintették volna azon a címen, hogy semmit sem tudott a bontóperről, és nem is kapta meg a papírokat... habár van egy másik verzió is. Elképzelhető, hogy minden épp fordítva történt, és akkor csúnyán át vagyunk verve.

– Ezt meg hogy érted? – kérdezte Bertha.

– Tétélezzük fel, hogy ez az egész nem más, mint egy gyönyörű komédia, amibe azért vettek bele minket, hogy mi tegyük a dolgot hihetővé és szalonképesé!

– Hogy érted ezt?

– Tétélezzük fel, hogy Marco Cutler el akart válni! Tétélezzük fel mármost azt is, hogy tudomása volt róla, hogy Edna Cutler viszont nem akar! A férfi, nem akarván hosszabb bírósági vitákba bocsátkozni, minthogy neki magának is vaj van a fején, ráveszi Roberta Fennt, hogy menjen New Orleansba. Roberta ott kapcsolatba kerül Edna Cutlerrel, aki szörnyű rossz passzban van. Roberta ügyesen elülteti benne, hogy milyen jó húzás lenne a részéről, ha eltűnne egy időre. Edna beleegyezik. Amint Edna eltűnik a színről, Roberta átadja a terepet Marconak, Marco pedig megbízza az ügyvédjeit, hogy nyújtsák be a válókeresetet, és küldjék el a papírokat New Orleansba a feleségének. A papírokat az Edna Cutlerként szereplő Robertának kézbesítik. Edna szegény pedig egy árva szót sem tud az egész válóperről. És ebben az esetben viszont úgy söpörték le a pályáról, hogy még csak labdába sem rúghatott.

– És mi történt aztán? – kérdezte Bertha.

– Az egész ügy alszik, amíg csak Edna rá nem jön, hogy mi történt. És abban a pillanatban, amikor drasztikus lépésre szánja el magát, Hale megjelenik nálunk azzal, hogy találjuk meg Roberta Fennt. Mi meg is találjuk! Roberta nagyon tartózkodó, úgy intézi a dolgokat, hogy épp a megfelelő pillanatban akadjunk rá. Valójában, ha nem sikerült volna a nyomozás során eljutni hozzá, valószínűleg "véletlenül" belém botlik az utcán, vagy éppen

akkor néz be Jack O'Leary bárjába, amikor véletlenül én is ott vagyok.

– Folytasd csak – mondta Bertha –, az egész annyira érdekfeszítő, hogy szeretném, ha minél hamarabb a végére jutnánk. Pakolj ki már!

– A játék az volt, hogy mi találjuk meg Robertát. Akkor Roberta igen baráti lesz hozzánk. Talán még bátorít is engem, hogy kezdjek ki vele. Aztán majd "mindent" elmond nekem, jóllehet ez a "minden" csak annyi lesz, hogy Edna Cutler különösen viselkedett, amikor arra kérte, hogy vegye fel a nevét. Ez azonban éppen elég lesz ahhoz, hogy arra utaljon, milyen csapdát állított Edna a férjének. Erre fel Ednát egész biztosan kidobták volna a bíróságról.

– Hogy az anyját! – kiáltott fel Bertha. – És most mit csinálunk, drágám?

– Semmit, ameddig rá nem jövünk, hogy átverték-e bennünket vagy sem.

– Meg kell találnunk Roberta Fent!

– Megvan.

– Mi van meg?

– Megtaláltam.

– Hol van?

Berthára mosolyogtam, és azt mondtam: – Jól viselem gondját a kicsikének. Mostantól akár egy évig is kereshetik New Orleansban, mégse fogják megtalálni.

– Miért?

– Úgy értem, hogy elrejtettem őt, és ezúttal alapos munkát végeztem.

– És mi értelme volt elrejtetni? Miért nem mondjuk meg Hale-nek, hogy megtaláltuk, és részünkről a fáklyásmenet.

– És aztán?

– Ezzel teljesítettük a szerződésünket.

– És mi lenne akkor Roberta Fenn-nel?

– A pokolba Roberta Fenn-nel! Én csak magunkkal törődöm.

– Hát akkor gondolkozz csak egy kicsit tovább rólunk!

– Ezt hogy érted?

– Kezünkbe adtak egy pakli cinkelt kártyát. Azt várják tőlünk, hogy mit sem sejtve játszunk. Rendben van, játszunk, aztán megkapjuk a honoráriumunkat és kész. De tételezzük fel, hogy fogjuk a cinkelt lapokat, zsebre vágjuk, és nem játszunk, holott esetleg jönne a főnyeremény. Akkor mi van?

Bertha majd felfalt a szemével: – És én még azt hittem, hogy téged nem érdekel a pénz! – Egy pillanatig azt hittem, hogy a nyakamba borul és megcsókol.

Felálltam, és a folyosóra nyíló ajtóhoz mentem.

– Mit akarsz? – kérdezte Bertha.

– Azt akarom, hogy ülj be az irodádba, és ne tudd, hogy hol vagyok! –

feleltem. – Ha Hale telefonál, neki sem vagyok itt. Elűntem.

Bertha összeráncolta a homlokát: – Hazudnom kell neki, ugye?

– Most majd kell – feleltem –, de ha nem lettél volna olyan okos, hogy lenyomozod a telefonhívást, és felkutatsz, akkor az igazat mondhattad volna neki, hogy tudniillik fogalmad sincs róla, hol vagyok.

– Most mitévők legyünk? – kérdezte Bertha Cool.

– Ha holnap este felhív, mondd neki, hogy nem tudod, hol vagyok – javasoltam.

– Szóval mégis hazudjak neki?

Rámosolyogtam, és azt mondtam: – Nem.

– Mire akarsz kilyukadni? – kérdezte Bertha.

– Mondd csak meg neki az igazat! – feleltem.

– Nem értelek.

Kitártam Bertha előtt az ajtót. – Holnap ilyenkorra – mondtam neki – nem fogod tudni, hol vagyok.

Tizennyolcadik fejezet

A délután legnagyobb részét alvással töltöttem. Úgy hat óra körül átkopogtam Róbertének közös ajtónkon.

– Igen – válaszolt azonnal –, mi van?

Felrántottam az ajtót: – Nincs kedve harapni valamit?

– Jöjjön csak be! – Egy lepedővel volt betakarva. A széken levő ruhadarabokból ítélve más nem is nagyon lehetett rajta.

Elmosolyodott, és azt mondta: – Ez a hálóingem, Donald. Vennem kéne néhány holmit. Ezt a retikült használom bőrrönd és kézitáska helyett, de most már úgy érzem magam, mint akit a kutya szájából húztak ki. A földszinti drogériában kaptam egy pár krémet, fésűt, hajkefét és más piperecikket, de hálóinget, azt nem.

– Rám is rám férne néhány tiszta holmi, de vasárnap lévén, az üzletek zárva vannak.

– Hiszen maga itt él, nem? Biztosan van egy szobája tele mindenféle holmival.

– Van.

– Miért nem megy oda, és hozza el őket?

Elmosolyodtam, és a fejemet ráztam.

– Gondolja... hogy a rendőrség...

– Gondolom.

– Nagyon sajnálom, Donald. Miattam keveredett ebbe a zűrös helyzetbe.

– Maga semmiről sem tehet! Először is ez a helyzet nem is olyan zűrös, másodszer is én nem is vagyok belekeveredve. És tudja mit, nekem tetszenek ezek a holmik, amiket viselek.

Elmosolyodott: – Hova megyünk?

– Van vagy fél tucat hely, ahová elmehetnénk, hogy bekapjunk valamit, és ha akarja, táncolunk is egy kicsit.

– Ez csodálatos volna!

– Oké, akkor kapjon magára valamit!

– Oké – válaszolta a lány. – Kimostam a fehérneműmet, ott lóg a fürdőszobában. Remélem, már megszáradt.

– Mikorra készül el?

– Tíz-tizenöt perc múlva.

– Addig is viszlát!

Visszamentem a szobámba, becsuktam magam mögött az ajtót. Leültem, és cigarettára gyújtottam. Tizenöt perc múlva Roberta csatlakozott hozzám, és egy fél óra múlva már együtt ültünk az egyik nem túl előkelő bárban, előttünk aperitíffel, luxusvacsoránk megrendelve.

Nőt leitatni mindig kockázatos ügy. Nem tudhatod, mit fog tenni vagy mondani, amikor feloldódnak a gátlásai, mit mond el magáról. Sőt még afelől sem lehetsz soha bebiztosítva, hogy a végén nem te leszel-e az, aki másnap reggel rettenetes fejfájással ébred, és keserűen tapasztalja, hogy az áldozat itta őt az asztal alá.

Még egy koktélt javasoltam. Roberta ráállt, sőt felhívott egy harmadikra, és közölte, hogy jó lenne egy kis bor is a vacsorához.

Tüzes burgundit rendeltem.

Az a fajta hely volt, ahová az emberek azért jönnek, hogy vacsorázzanak, beszélgessenek, nevetgéljenek, ajánlatokat tegyenek és kapjanak. A pincérek óriási nyüzsgést rendeztek, de eszük ágában sem volt, hogy egy órán, másfél órán belül hozzák a vacsorát.

Vacsoránk egy második üveg gyöngyöző burgundiba torkollott, és láttam, hogy Roberta kezd spicces lenni. Én is nagyon jól éreztem magamat.

– Még nem is mondtad nekem, hogy mit mondott a társad!

– Bertha?

– Igen.

– Csak azért nem, mert az nem ilyen kényes női füleknek való.

– Meg lennél te lepve, miket hallottak már ezek a kényes női fülek! Szóval mi baja Berthának?

– Ó, csak a szokásos zsörtölődés!

Áthajolt az asztalon, megfogta a kezemet:

– De te megvéded engem, ugye, Donald?

– Talán.

– Tudtam, hogy megvéded! A társad azt akarta, hogy találj meg, és szolgáltatass ki. De te nem teszed meg. Össze is vesztetek emiatt. Így van, ugye?

– Hallgatózunk az ajtón át? – kérdeztem.

Tekintetéből felháborodás sugárzott: – Egyáltalán nem.

– Csak logikus következtetés?

A lány lassan bólintott. Olyan komor ünnepelességgel, mintha csak ezt mondaná magában: “Most ugyan egy kicsit spicces vagyok, de ezt senkinek sem szabad megtudnia. Lassan, kimérten bólintok egyet, de nagyon vigyázok, nehogy túl nagyot bólintsak, hogy a fejem egyenest az ölembe guruljon.”

– Berthával most már minden rendben van – mondtam. – Ne legyen rá több gondod! Eleinte egy kicsit dühös volt, de ez semmit sem jelent. Berthánál legalábbis nem. Kis csupor hamar felforr.

– Donald, tegyük fel, ha tényleg a rendőrség lett volna, mit tettünk volna?

– Semmit.

– Tegyük fel, hogy elkapnak! Akkor mit csináljak?

– Semmit.

– Hogy érted?

– Pontosán így. Ne beszélj! Ne állíts semmit! Ne adjál semmiről semmilyen információt nekik, ameddig ügyvéddel nem beszéltél!

– Miféle ügyvéddel?

– Majd én szerzek neked valakit.

– Te olyan jó vagy hozzám.

Szavai egy kissé akadoztak. Látszott, hogy erőfeszítésébe kerül a tekintetét rajtam tartania, hogy ne essek ki minduntalan a látómezejéből. – Tudod mit? – kérdezte hirtelen.

– Mit?

– Egészen odavagyok érted.

– Ugyan már, keresztbe áll a szemed.

– Spicces vagyok, rendben van, de akkor is oda vagyok érted. Nem jöttél rá akkor a szállodában, amikor megcsókoltalak?

– Nem, nem gondolkodtam rajta.

Roberta szemei tágra nyíltak:– Kéne rajta gondolkodnod!

Áthajoltam az asztalon, és félretoltam a tányérokat, hogy egy kis szabad helyet csináljak a térítőn. – Miért utaztál el Los Angelesből?

– Ne akard, hogy erről beszéljek!

– Tudni akarom!

Úgy látszott, hogy a kérdés kijózanította. Lenézett a tányérjára, egy pillanatig elgondolkodott, aztán így szólt: – Jól jönne most egy cigaretta.

Megkínáltam, és tüzet adtam.

– Elmondom, ha akarod, Donald, bár nem szeretném! Bármit megtennék, ha tudom, hogy akarod.

– Tudni szeretném, Rob!

– Évekkel ezelőtt történt, 1937-ben.

– Micsoda?

– Randevúztam valakivel, és kocsival voltunk. Kocsikáztunk, csak úgy kedvtelésből, aztán befordultunk egy szép kis parkba, és ott megálltunk.

– Szerelmeskedni?

– Igen.

– És aztán?

– Az idő tájt sok bajt okozott arrafelé egy bizonyos szatír. Egy ürge, aki lesben állt azokon a helyeken, ahová a szerelmespárok jártak kirándulni. Gondolom, ismered az ilyesmit. Fegyveres erőszak. A férfiatól elvette a pénzt, és aztán... szóval, kölcsönvette a nőt egy időre.

– Folytasd!

– Minket is megtámadott.

– És mi történt?
– Az a férfi velem is megpróbált kikezdeni, de a kísérőm nem akarta hagyni. Erre a bandita lelőtte és elmenekült.

– Téged gyanúsítottak?

– Gyanúsítani, mivel? – kérdezte, és a szeme kerekre nyílt.

– Hogy valami közöd volt hozzá.

– Te jó ég, dehogy! Mindenki olyan együttérző és kedves volt hozzám, amilyen csak lehetett. De... szóval, valahogy mégis rám ragadt. A munkahelyemen az emberek persze tudták az egészet, és állandó beszédtema is volt. Egyszer, mikor randevúm volt egy sráccal, aki nem tetszett az egyik lánynak az irodában, a lány odajött hozzám, és azt mondta, hogy egy férfi egyszer már az életét adta azért, hogy megvédje a becsületedet, ne adjam hát most oda ilyen olcsón.

– Erre te mit csináltál?

– Legszívesebben pofon ütöttem volna, de nem tehettem mást, mint hogy rámosolyogtam, és megköszöntem neki.

Otthagytam az állásomat, és egy másik helyre mentem dolgozni. Két hónap se telt bele, és már ott is mindent tudtak rólam. Mindig ugyanaz és ugyanaz volt. Azt hiszem, valami átok ül rajtam. Nem voltam szerelmes abba a férfiba, csak tetszett. Eljártam vele időnként ide-oda, de voltak mások is, akikkel jártam. Nem akartam feleségül menni hozzá. Ha tudtam volna, hogy mit akar csinálni, közbeléptem volna. Nem akartam, hogy az életét áldozza értem. Nagyon bátor tett volt. Igazán nagyszerű. Olyan átkozottul naiv.

– Azt hiszem, hasonló esetben bármelyik férfi ezt tette volna.

– A statisztikák azt bizonyítják, hogy tévedsz – mosolyodott el a lány.

Tudtam, hogy igaza van, úgyhogy inkább csöndben maradtam.

– Szóval – folytatta –, részben azért, mert a barátaim állandóan suttoztak a hátam mögött, részben mert a tragédia emléke valahol mindig ott lappangott a tudatom mélyén, elhatároztam, hogy elutazom. New Yorkba mentem. Egy idő után sikerült állást kapnom mint fotómodell. Fehérneműt reklámoztam. Egy ideig rendben mentek a dolgok, de aztán többen felismerték a fényképeimet. A barátaim megint sugdolózni kezdtek.

De addigra már belekóstoltam a teljes szabadságba. Majdnem egy évig tartott. Megtudtam, milyen az, közönséges, mindennapi embernek lenni, és élni az életemet, ahogy akarom...

– Úgyhogy újra eltűntél? – kérdeztem.

– Igen. Rájöttem, hogy az elgondolásom alapjában véve nem volt rossz, a hibát ott követtem el, hogy olyan foglalkozást választottam, ahol fotografáltak. Elhatároztam, hogy valami új helyre megyek, mindent újra kezdek, és az első fényképezőgépet, amellyel le akarnak venni, darabokra töröm.

– New Orleans?

– Igen.

– És aztán?

– A többit már tudod.

– Hogyan találkoztál Edna Cutlerrel?

– Nem is tudom már pontosan, hogy volt. Talán egy kávéházban vagy egy étteremben, de lehetett a Bourbon House is. Most, ahogy erre gondolok, talán ott is történt. Az egy olyan bohém hely, tudod. Azok, akik rendszeresen ott étkeznek, előbb-utóbb megismerkednek a többi törzsvendéggel. Egy csomó híres író, költő és színész fordul meg ott, amikor New Orleansban van. Igénytelen kis hely, de olyan igazi, valódi patinás hangulata van.

– Tudom.

– Szóval mindegy, valahogy megismerkedtem vele. Láttam, hogy ő is menekül valami elől. De neki még annyi szerencséje sem volt, mint nekem, úgyhogy felajánlottam, hogy átveszem a személyazonosságát egy időre, hogy igazán eltűnhessen.

– Nagyon fontos nekem, hogy őszintén felelj, Rob. Te tetted neki ezt az ajánlatot?

Egy pillanatig elgondolkodott, aztán azt mondta: – Ő hozta szóba az egészszet. Azt hiszem, mégis az ő ötlete volt.

– Biztos vagy ebben?

– Határozottan igen. Kérhetek még egy italt, Donald? Teljesen kijózanodtam miattad, mert erről beszélgetsz. Pedig ma este egyáltalán nem akartam józan lenni. Ahhoz lett volna kedvem, hogy minden kapun becsöngessek és bolondozzak.

– Van még egy apróság, amiről szeretném, ha beszélnél nekem. Néhány kis részletet például arról, hogy mi történt, amikor meghallottad Nostrander halálhírét! – kértem.

– Képzeld magad a helyembe! Egy gyilkosságot már elkövettek a jelenlétemben. Megpróbáltam elkerülni az ismétlődést. Amikor ez a második ügy történt, én... ösztönösen cselekedtem. El akartam rohanni előle.

– Nem elég jó, Rob – mondtam neki.

– Mi nem elég jó?

– Az indoklás, hogy miért akartál elrohanni.

– De hát ez az igazság!

Egyenesen a szemébe néztem, és azt mondtam: – Te bizonyára jobban tudod, Rob. Annak idején senki sem gondolta, hogy részed lehetett annak a fiatalembernek a meggyilkolásában, akivel 1937-ben együtt kocsikáztatok. De két gyilkosság egy fiatal lány életében, az már több a soknál. A rendőrség kérdéseket tenne fel a régi gyilkossági ügygel kapcsolatban is, mégpedig nem

is olyan kérdéseket, amelyeket öt évvel ezelőtt.

– Becsületszavamra, Donald, erre sohasem gondoltam! De... azt hiszem, ezt tényleg figyelembe kell venni. Igazad van, ezen tényleg el kell gondolkozni.

– Most pedig térjünk vissza a szatírhoz! Végül elkapták?

– Igen.

– És vallott?

– Igen, de ezt az egyet soha nem vallotta be. Végig tagadta, hogy bármi köze lett volna hozzá. Egy csomó mást viszont bevallott.

– Mit csináltak vele?

– Felakasztották.

– Találkoztál vele?

– Igen, amikor behívtak a rendőrségre, hogy azonosítsam.

– És felismerted?

– Nem.

– Egyedül volt, vagy több férfi közül kellett kiválasztanod?

– Az egyik vizsgálati helyiségben néhány férfit sorba állítottak egy színpadszerű emelvényen, amelyet erős reflektorral világítottak meg. Az emelvény előtt egy fehér vászon volt kifeszítve, úgyhogy ők nem láthattak engem, csak én őket.

– És te nem tudtad őt kiválasztani a sorból?

– Nem.

– Mi történt ezután?

– Ezután őt egyedül egy elsötétített szobába állították, ahol csak egy egész kis fény pislákol, felöltőt és kalapot adtak rá, szakasztott úgy, mint ahogy a gyilkosság idején volt öltözve, és megkérdezték, hogy ráismerek-e.

– És ráismertél?

– Nem.

– Az a férfi, aki megölte a barátodat, maszkot viselt?

– Igen.

– Vettél észre rajta valami különöset, bármi legyen is az?

– Igen.

– Mit?

– Amikor kijött a bokrok közül, sántított. A lövés után viszont, amikor elszaladt, már nem.

– Elmondtad a rendőrségnek?

– Igen.

– Tulajdonítottak ennek valami jelentőséget?

– Nem hiszem. De nem hagyhatnánk már abba, inkább igyunk valamit!

Odaintettem a pincért: – Még egyszer ugyanazt? – kérdeztem a lányt.

– Elegem van a borból, nem ihatnánk valami mást?
– Whisky szódával megfelel, Rob? – kérdeztem.
– Az jó lesz! Utána szeretnék megkérni egy szívességre, Donald!
– Mire?
– Ne hagyd, hogy többet igyak!
– Miért?
– Szeretném igazán élvezni ezt az estét! Nem akarok berúgni, rosszul lenni, kikészülni és reggel fejfájással ébredni.

A pincér kihozta az italokat. Én félig kiittam az enyémet, majd elnézést kérve elindultam a "Férfiak" feliratú helyiség irányába. Közben elkanyarodtam, és a telefonfülkéhez mentem. Felváltottam két bankjegyet huszonöt centesekre, és felhívtam Emory G. Hale-t New Orleansban, a szállodában.

Három percbe se telt, és a központ kapcsolt. Máris hallottam Hale behízelgő hangját.

A központ bájosan közölte, hogy kezdjem el bedobálni a huszonöt centeseimet; a negyeddollárosok ütemes koppanása valóságos kis dallamot csalt ki a perselyből.

Eltartott egy-két másodpercig, amíg a csilingelés kiállt a fülemből. Hallottam, amint Hale türelmetlenül hallózik a kagylóban: – Halló, halló, halló! Ki beszél? Halló!

– Halló, Hale, itt Donald Lam!

– Lam! Honnan beszél?

– Los Angelesből.

– Hogyhogy idáig nem jelentkezett? Betegre aggódtam magam, hogy nem esett-e valami baja.

– Jól vagyok. Annyira el voltam foglalva, hogy nem volt időm telefonálni. Tudom, hol van Roberta Fenn.

– Tudja?

– Igen.

– Hol?

– Los Angelesben.

– Le a kalappal! Ezt már szeretem! Semmi kifogás, semmi alibi, csak eredmények. Igazán megérdemli, hogy...

– Magánál van még a lakás kulcsa? – vágtam közbe.

– Igen, persze.

– Akkor jó – feleltem. – Ott lakott Roberta Fenn. A házinéni fényképről fel fogja ismerni. Volt egy kis cécó egy válóper körül. Roberta szívességből beszállt, és Edna Cutlernak adta ki magát. Edna Cutler Shreveportban lakik egy River Vista nevű bérházban. Ő adott pénzt Robertának, hogy eljöhessen

New Orleansból.

Lépjén érintkezésbe Marco Cutlerrel! Biztosan ráakad valamelyik New Orleans-i szállodában. Mondja meg neki, hogy Edna Cutler ügyes csapdát állított neki, amennyiben a papírokat nem az alperes, hanem egy másik nő kapta. Hívja meg Cutlert a lakásba, és mutassa meg neki! Amikor megmutatja neki a lakást, okvetlenül gondoskodjon arról, hogy megtalálja a pisztolyt és a régi újságkivágásokat! Akkor hívja a rendőrséget! Hadd foglalkozzanak újra a kaliforniai hatóságok a Craig-üggyel! Amint ezt megtette, üljön repülőgépre, és jöjjön Los Angelesbe! Tálcán fogom átnyújtani magának Roberta Fennt.

Az öröm csak úgy bugyogott Hale-ből, mint kávé a villanyfőzőből: – Lam, ez csodálatos! Roberta Fenn most Los Angelesben van?

– Igen.

– És tudja, hol?

– Igen.

– Hol?

– Állandóan a nyomában vagyok.

– Meg tudja nekem egészen pontosan mondani, hogy hol van?

– E pillanatban egy bárban tartózkodik. Éppen elmenni készül.

– Van vele valaki? – kérdezte Hale kíváncsian.

– Pillanatnyilag nincs.

– És nem fogja szem elől téveszteni?

– Rajta tartom a szememet.

– Hát ez óriási! Nagyszerű! Donald, maga tényleg nem mindennapi pasas!

Amikor azt mondtam, hogy maga olyan, mint egy bagoly, aki sötétben is lát, tényleg...

– Lejárt a három perc! – szólt közbe a központ.

– Viszontlátásra! – mondtam, és visszaakasztottam a kagylót.

Tizenkilencedik fejezet

A liftben a szokásos hétfő reggeli tömeg verődött össze, a mindennapi irodai munka verklíjéhez visszatérő hivatalnokok: napbarnított arcú férfiak, akik kalap nélkül töltötték a hét végét a golfpályán vagy a strandon, fáradt szemű lányok, akik erős sminkkel próbálják ellensúlyozni a kialvatlanság árulkodó nyomait – szóval emberek, akik számára a hivatal rideg zártsága kétszeresen is visszataszítónak tűnt a szabad levegőn töltött hétvége örömei után.

Amikor megérkeztem, Elsie Brandet már ott találtam az irodában.

Hallottam írógépenek gépfegyverropogását, ahogy közeledtem a "Cool és Lam Nyomozóiroda" feliratú ajtó felé.

Amikor a szobába léptem, felnézett: – Hello! Örülök, hogy megérkeztél! Jól utaztál?

Ide-oda röpködött az írógép körül, gyors pillantást vetett az órára, mint aki azon töpreng, hogy a társas cég idejéből mennyit szánhat az egyik társra.

– Szó-szó.

– Jól ment a meló Floridában?

– Rendben ment minden.

– És mi van a New Orleans-i ügygel?

– Függetlenül maradt. Bertha hol van?

– Még nem jött be.

– Nem tudod, utánezett a Roxberry részvénytársasági ügynek?

– Aha. Van ott egy dosszié, tele mindenféle iratokkal.

Felállt a székből, odament az irattartó szekrényhez, végighúzta az ujját a tárgymutatón, aztán kirántott egy fiókot az egyik acélrekeszből, és azzal a céltudatos bizonyossággal esett neki a kartonborítóknak, mint aki pontosan tudja, mit csinál. Majd kihúzott egy dossziét, és átadta nekem.

– Ebben megtalálász mindent, amit csak össze tudtunk szedni.

– Kösz. Majd átnézem. Hogy áll az építkezési üzlet?

Gyorsan az ajtó felé nézett, aztán lehalkított hangon így szólt: – Volt egy kis levelezésünk az ügyben. Minden ott van az iratszekrényben, kivéve egy részét, amit Bertha az irodájában zárt el. Nem adta ide nekem, hogy rakjam el. Nem tudom, hol tartja.

– Miről szól az a levelezés?

– Hogy vegyenek téged tartalékos állományba.

– Nem tudod, sikerült elintéznie?

Elsie megint az ajtóra nézett: – Az állásomba kerülhet, ha megtudja.

– Nem szólhatok neki egy szót se róla?

– Egy szót sem! Különben úgy kirúg, hogy a lábam se éri a földet.

- Na és mi történt, elintézte?
- Igen.
- Mikor?
- A múlt héten.
- Már rendben is van?
- Igen.
- Kösz – hebegtem.

Elsie kíváncsian figyelt. Szemöldöke ívben szaladt fel gondterhelt homlokára. – Most mit fogsz csinálni, ennyiben hagyod a dolgot?

- Hát persze!
- Ja!
- Miért, mit vártál tőlem? – kérdeztem.

– Semmit – mondta, és fel se nézett. Átvittem a szobámba a Roxberry Rt. dossziéját, leültem az íróasztalhoz, és töviről hegyire átnéztem az anyagot.

Semmivel sem lettem okosabb.

Silas T. Roxberry pénzember volt, pénzét a legkülönbélebb üzleti ügyekbe fektette. Ezek némelyikét ő maga ellenőrizte, a többiben egyszerű tőkéstársként vett részt. 1937-ben halt meg, két gyermeket hagyva maga után, Roy nevű, tizenöt éves fiát és tizenkilenc éves Edna lányát. Miután üzleti ügyei meglehetősen bonyolultak voltak, és a vagyon felosztása könnyen a tőkék csökkenését eredményezhette volna, határozat született, hogy az örökösök a Roxberry Rt. néven megalakuló részvénytársaságot öröklik, és annak részvényeiből a végrendelet eredeti megosztási hányadának megfelelően részesednek.

Howard C. Craig közel hét évig volt Roxberry könyvelője, és kezelte főnöke legbizalmasabb üzleti ügyeit is. Ezért aztán Craig lett a Roxberry Rt. titkára és pénztárnoka is. Craig halála után egy Sells nevű ember került a helyére. A hagyatékot egy Biswill nevű ügyvéd kezelte, és ő lett az Rt. vezérigazgatója is. Ugyanabban a szellemben vitte az ügyeket, mint annak idején Silas Roxberry. Zártkörű részvénytársaságról lévén szó, lehetetlen volt bármit is megtudni arról, hogy milyen sikerrel vezették az üzletet, de Bertha Coolnak egy üzleti jelentésből mégis sikerült annyit megtudnia, hogy a cég fizetőképese, kifizetéseit határidőre teljesíti, noha azt suttogták, hogy nemrégiben néhány balsikerű beruházásba fogtak.

Természetesen lehetséges volt, hogy Edna Roxberry azonos Edna Cutlerrel. Felvettem a telefont, és amikor megkaptam a Roxberry Rt-t, mint a család több éve távol élő barátja mutatkoztam be, és megkérdeztem, hogy Edna Roxberry férjhez ment-e már. Azt válaszolták, hogy még nem, és hogy megtalálhatom a nevét a telefonkönyvben. Aztán a hang a vonal túlsó végén tudni akarta, hogy kivel beszél, mire letettem.

Tíz órakor Bertha még mindig nem tűnt fel a láthatáron.

Szoltam Elsie-nek, hogy házon kívül leszek, és elmentem a Roxberry Rt. irodájába.

Az irodahelyiségek ajtóin szereplő feliratokból tökéletesen rekonstruálni lehetett a cég egész történetét. Eredetileg Harman C. Biswillnek volt itt egy csomó irodája. Silas Roxberry volt az egyik legfontosabb kliense. Roxberry halála után Biswill tette rá a kezét a vagyonra. Kijátszva az örökösöket azzal az ötlettel, hogy alakítsanak részvénytársaságot, ő ült a társaság igazgatói székébe. Úgyhogy most az ajtókon a felirat így festett: "Harman C. Biswill ügyvéd!. Belépni tilos! Bejárat a 619-es ajtón", a 619-es ajtón pedig ez állt: "Roxberry Rt. Bejárat." Lent a bal alsó sarkon egy másik felirat: "Harman C. Biswiil, ügyvéd. Bejárat." A magániroda ajtaján a felirat már meglehetősen elmosódott. Ez volt valamikor Biswill régi magánirodája, és nem változtatta meg a feliratot. Ahogy fokozatosan felhagyott az ügyvédi praxissal a részvénytársaság jóval zsírosabb profitja kedvéért, a bejárat ajtón levő feliratot megváltoztatta.

Nem kellett első osztályú nyomozónak lenni ahhoz, hogy az ember megállapíthassa: Harman C. Biswill jókora szeletet vágott magának a tortából.

Kinyitottam a bejárat ajtót, és bementem.

Biswill megszállottja lehetett az irodagépeknek. Egymás hegyen-hátán álltak a különböző könyvelőgépek, írógépek, diktafonok, számológépek, számlázógépek, címezőgépek. Egy idősebb nő az összeadó gép billentyűit nyomogatta, egy lány pedig leveleket pötyögött az írógépen, fején a diktafon fülhallgatója.

Volt még egy kapcsolótábla is meg egy kis ablak, fölötte a felirat: "Információ", de senki nem ült mögötte az íróasztalnál. Ahogy beléptem, felgyulladt egy lámpa a kapcsolótáblán, és megszólalt egy berregő hang. Az összeadó gépnél dolgozó nő odament a táblához, bedugott egy drótot, és azt mondta: – Roxberry Rt.... Nem, nincs itt... Nem tudom megmondani, hogy pontosan mikor lesz itt. Nem, nem biztos, hogy ma még bejön. Üzenetet hagy?... Igen, át fogom adni... Köszönöm.

Ötven év feletti nő volt, olyan, aki egész életében dolgozott.

Fáradt, de barátságos szemével olyan ember benyomását keltette, aki pontosan tudja, mit csinál.

Hallgattam az előérzetemre, és megkérdeztem: – Ugye, a cég megalakulása óta dolgozik itt?

– Igen.

– És ugye azelőtt is Mr. Roxberrynél dolgozott?

– Igen, mit óhajt, kérem?

– Szeretnék valamit megtudni egy Hale nevű illetőről – feleltem.

– Mit óhajt megtudni róla?
– Valamit a hitelével kapcsolatban,
– Szabad a becses nevét?
– Lam. Donald Lam.
– Melyik vállalatnál dolgozik, Mr. Lam?
– Egy társaságnál – feleltem –, “Cool és Lam”. Én vagyok a társak egyike.
Üzleti kapcsolatban állunk Hale-lel.

– Egy pillanat, mindjárt megnézem, mit tudok mondani.
Hátrament az iroda végébe, kinyitott egy kartotékos fiókot, néhányat gyorsan átlapozott, aztán kivett egyet, megnézte, és visszatért a pulthoz: – Mik is a keresztnevek kezdőbetűi?

– Mármost Mr. Hale-é?
– Igen.
– Emory G. Hale. Valószínűleg ügyvédi minőségben járt itt.
Újra ránézett a kartotékra, és azt mondta: – Itt nincs Emory G. Hale. Semmi nyomát nem látom, hogy valaha is üzleti kapcsolatban álltunk volna vele.

– Maga talán emlékezni fog rá – próbálkoztam. – Lehet, hogy valaki mást képviselt, és ezért nincs meg maguknak a neve. Körülbelül hat láb magas férfi, ötvenhét-ötvennyolc éves, széles válla és igen hosszú karja van. Megvan az a különös szokása, hogy összeszorítja a fogát, amikor mosolyog, és közben ráfeszíti az ajkát.

Egy pillanatig elgondolkodott, a fejét rázta, majd így szólt: – Attól tartok, nem tudok önnek segíteni. Mi igen széles körű és változatos üzleti tevékenységet bonyolítunk. Mr. Roxberry magánszemélyeket és cégeket egyaránt finanszírozott.

– Igen, tudom. És maga nem emlékszik véletlenül Mr. Hale-re?
– Nem.
– Még az is elképzelhető, hogy más név alatt jelentkezett.
– Nem, egészen biztos, hogy nem.

Az ajtó felé indultam, de hirtelen ötlettel visszafordultam, és megkérdeztem: – Van önöknek üzleti kapcsolata egy bizonyos Marco Cutlerrel?

A nő a fejét rázta.
– Vagy – kérdeztem, mintegy az utolsó szalmaszála kapaszkodva – egy-bizonyos Edna Cutlerrel?
– Edna P. Cutlerrel? – kérdezte.
– Igen, azt hiszem, így pontos.
– De igen. Számos üzletet bonyolítottunk Edna Cutlerrel.
– Mind a mai napig?

– Nem, egy ideje megszűnt a kapcsolatunk. Mr. Roxberrynek egy csomó ügye volt Miss Cutlerrel.

– Miss vagy Mrs.?

Összeráncolta a homlokát, és azt mondta: – Azt nem tudom. Csak arra emlékszem, hogy a könyvelésünkben Edna P. Cutler néven szerepelt.

– Hogy szólította a hölgyet, amikor benn járt – faggattam –, Miss vagy Mrs.?

– Nem hiszem, hogy valaha is láttam volna személyesen.

– A számlája már nem él?

– Ó, már rég nem. Valami közös üzletben voltak benne Mr. Roxberryvel. Egy pillanat. Frances! – kiáltott oda az írógépnél ülő lánynak. – Nem tudod, minden ügyet lezártunk Edna Cutlerrel?

A lány éppen csak annyi időre hagyta abba a gépelést, ameddig bölintott, aztán máris folytatta.

A pult mögött álló nő fáradt, elbocsátó mosolyt erőltetett az arcára.

Kimentem, és megálltam a folyosón. Gondolkoztam.

Edna Cutler. Sok üzleti ügye volt Silas Roxberryvel... Ennek ellenére sohasem jött be az irodába... Howard Chandler Craig, a cég könyvelője... Kikocsizik Roberta Fennel... Egy rejtélyes útonálló, és meggyilkolják a Roxberry Rt. könyvelőjét, azt az embert, akinek minden bizonnyal a kisujjában volt Silas T. Roxberry összes pénzügyi tranzakciója.

Felhívtam az irodánkat, de Bertha Cool még mindig nem volt benn. Megmondtam Elsie Brandnek, hogy dél körül megyek vissza, és ha Bertha bemegy, mondja meg neki, hogy várjon meg.

Elmentem a rendőrkapitányságra.

Pete Rondler őrmester a gyilkossági csoporttól mindig is szeretett cukkolni engem. Azon egyszerű oknál fogva, hogy Bertha Cool egy csomószor az útjában állt. Utálta még a lába nyomát is. Amikor dolgozni kezdtem Berthának, Rondler megjósolta, hogy három hónapon belül elhasznált lábtörlő lesz belőlem. Az a tény, hogy mégis felvittem a társ rangjáig, és hogy időnként szembe mertem szállni Bertha Coollal, igen nagy személyes meglepődésére szolgált.

– Hello, Sherlock! – üdvözölt, ahogy beléptem az ajtón. – Akarsz valamit?

– Nincs kizárva.

– Hogy megy a szimatolás?

– Nem rosszul.

– Hogy jöttök ki Berthával?

– Csodásan.

– Nem látom a lábnyomait a farzsebeden.

– Még nem.

– Ne aggódj, egyszer még el fog kapni. Egy ideig lerázhatod, de meg vannak számlálva a napjaid. Rád süti a bélyegét, felhizlal jó kövérre, aztán a vágóhídra küld. És amikor már szépen lenyúzta a bőrödét és kikészítette, újabb áldozat után néz.

– Éppen itt szürok ki vele – vágtam vissza. – Sose fogok kövérre hízni.

Rondler elnevette magát: – Miben sántikálsz?

– Ezerkilencszázharminchét. Megoldatlan gyilkossági ügy. Egy Howard Chandler Craig nevű férfi.

Rondler összeráncolta a homlokát, bozontos szemöldöke úgy húzódott a szeme fölé, mint amikor fekete viharfelhők gyülekeznek a hegy mögött. Lenyűgöző látvány volt.

– Hát nem vagy te furcsa? – kérdezte.

– Nem hiszem, hogy furcsa lennék.

– Mit tudsz te erről az egészről?

– Semmit.

– Mikor jártál New Orleansban?

Haboztam.

– Csak hazudj nekem – mondta –, és szétverem azt az átkozott ügynökségedet! Egy szemernyi segítséget se kapsz tőlem, amíg csak élsz!

– Éppen most jövök New Orleansból.

– Gondoltam.

– Miért, mi a rossz ebben?

Alsó karját az íróasztalra támasztva felemelte csuklóját, ujjbegyével dobolni kezdett az elnyűtt íróasztalon. Végül is kibökte: – A New Orleans-i rendőrség élénken érdeklődik.

– Lehet, hogy van valami New Orleans-i vonatkozás is az ügyben.

– Micsoda?

Egyenesen a szemébe néztem, és becsületes tekintettel azt mondtam: – Egy Roberta Fenn nevű lány volt a kocsiiban Craiggel, amikor meggyilkolták. A lány belekeveredett egy másik gyilkossági ügybe is New Orleansban. A rendőrség még nem tudta eldönteni, hogy mi történt, ő volt-e az áldozat, vagy ő húzta meg a ravaszt, vagy egyszerűen csak megijedt, és lelépett.

– Öt éven belül két gyilkosság, az kicsit sok egy csinos fiatal lány életében.

– Ez a látszat.

– Mi a te szereped az ügyben?

– Csak nyomozok.

– Ki bízott meg?

– Egy ügyvéd – feleltem –, aki egy ingatlanügyet akar lezárni.

– Baromság!

– Ez az igazság. Legalábbis ő ezt mondta nekünk.

- És ki az az ügyvéd?
- Elnevettem magam.
- Mit akartok?
- Keresünk valakit, akinek nyoma veszett.
- Aha.

Rondler szivart vett elő a zsebéből, csücsörített az ajkával, mintha füttyülni készülne, de nem füttyült. Csak kis fújtató hangokat adott ki magából, miközben lecsípte a szivar végét. Aztán, miközben gyufát vett elő, belekezdett: – Oké, neked elmondom. 1936 vége felé meggyült a bajunk egy fickóval, aki kiruccanó párocskákat ugrasztott szét. A férfiaktól elvette, ami náluk volt, és ha a nő csinos volt, azt se hagyta ki. Nagy felhajtás volt. Kiküldtük az embereinket a helyszínre, és álenyelgéseket rendeztünk. Mindent megtettünk, hogy csapdába csaljuk, de nem történt semmi.

Amikor az idő hidegre fordult, és az emberek már nem kerekedtek fel kocsikázni egy kis etyepetyére a szabadban, a mi szatírunk is hirtelen eltűnt. Már azt hittük, hogy végleg megszabadultunk tőle, amikor harminchét meleget hozó tavaszán ismét visszatért.

Néhány fickó elkezdett arénázni, amikor erőszakoskodni próbált a nőjével. Ilyen volt az a Craig nevű pasas is. Összesen három ilyen akadt. Ebből kettőt megölt. Rálőtt a harmadikra is, de az felgyógyult. A dolog kezdett komolyra fordulni. A főnök megmondta, hogy vagy elkapjuk, vagy megnézhetjük magunkat. Újra csapdákat állítottunk. De ő csak nem akart belesétálni. És akkor valakinek nagyszerű ötlete támadt. Egy fickó, aki ilyesmit tesz, az nem úgy van vele, hogy hol csinálja, hol nem. Ez állandó kényszer nála. Hát akkor miért áll le a hideg hónapokban? Persze a termés télen gyengébb, de azért valami mégiscsak akadt volna, és az ember logikusan azt gondolná, hogy könnyebben csapdába eshet, amikor nem tud olyan sokból válogatni.

Úgyhogy arra a következtetésre jutottunk, hogy a téli hónapokban máshová teszi át a székhelyét. San Diegóban minden rendben volt. Ezért megnéztük Floridát. Ott rögtön kiderült, hogy Miami-ban rengeteg bajuk volt egy ugyanilyen útonállóval harminchat és harminchét telén. Sőt még volt is egypár nyomuk, ujjlenyomatok és néhány olyasmi, amin el tudtunk indulni.

Ez komoly lehetőség volt a számunkra. Azt hittük, hogy a fickónak kaliforniai rendszámú autója van. Feltételeztük, hogy magányos farkas, akinek nincs nő az életében. Fárasztó munka volt, de ellenőriztük az összes Floridában bejegyzett kaliforniai gépkocsivezetői engedélyt, valamint azokat a kaliforniai gépkocsikat, amelyek két héttel a Los Angelesben történt első eset előtt lépték át az állami egészségügyi ellenőrző állomást.

Ez adta kezünkbe az első nyomot. Találtunk egy Rixmann névre bejegyzett kocsit, amely éppen négy nappal az első tavaszi támadás előtt haladt át a

yumai állomáson, harminchétben. Megkerestük Rixmannt. Amolyan sötét, morózus alak volt, de a maga módján igen jóképű. Egy ideje nem dolgozott. A szállásadónője nem tudta pontosan, hogy miből él. Rosszkezdű, barátságatlan volt, de a lakbért idejében fizette. Sok pénze volt, és nappal sokat aludt. Chevrolet Coupéja hátul parkolt, a garázsban. Egy héten két-három estét moziban töltött, de minden héten volt egy-két este, amikor csak úgy beült a kocsijába, és elment. Olyankor a szállásadónő hallotta, hogy egész későn jön haza. Mindez harminchét nyarának a végén történt.

Persze azokról a fegyveres támadásokról, amelyek során a nőt is inzultálták, négy-öt esetből csak egyszer tettek bejelentést. Előfordul, hogy a férfi nem engedheti meg magának, hogy a neve szerepeljen a rendőrség feljegyzéseiben, van, hogy a nő nem. Ha pedig nemi erőszak történik, a nők rossz üzletnek tartják, hogy jelentsék az esetet, és aztán másnap az újságok lehozzák az egészet.

– Rixmann volt? – kérdeztem.

– Ő volt a mi emberünk – felelte Rondler. – Követni kezdtük. Végre, a harmadik este beült a kocsijába, és kiment a zöldbe. Leállította a kocsit, és mintegy száz méterre elsétált tőle. Lesben állt egy fa alatt, várva, hogy besötétedjen. Éppen ez kellett nekünk. Volt velünk egy rendőrnymozónő, aki hajlandó volt vállalni az egészet. Lefüleltük Rixmannt, úgy értem, tetten értük. Persze a fiúk egy kicsit meg is dolgozták, és mire beértünk az őrszobára, már puha volt, mint a vaj. Ült ott velünk szemben a székből, és kipakolt mindent. Tudta, hogy lehúzták neki a rolót. De akkor ez nem izgatta. Később viszont ügyvédet fogadott, és elmebetegségeire hivatkozva próbált meg védekezni. De nem vették be. Elmondta, hogy volt egy nagyon jó éjszakai látcsöve. Olyan helyeket választott ki, ahol el tudott bújni a sötétben, és a fény úgy esett, hogy a parkírozó kocsikat megvilágítsa. Mielőtt előbújt volna, hogy támadjon, először alaposan megnézte, kik ülnek a kocsiban. Háromszor-négyszer észrevette, hogy szerelmespárnak álcázott rendőrök, mire persze nem jött elő a leshelyéről, csak nézte őket a távcsövével, és jót szórakozott. E miatt a jó éjszakai távcső miatt nem tudtuk átverni. Rögtön észrevette a csapdát, és olyankor egyszerűen kivárta, míg elmentek.

Csak azt mondta el, amire emlékezett, de az is bőven elég volt. Azokra az esetekre persze pontosan emlékezett, amikor lőtt is. Arra viszont megesküdtött, hogy a Craig-féle balhét nem ő csinálta. A többi fiú nem hitt neki, de én igen. Semmi rációt nem láttam benne, mi a fenének hazudna, ha már úgyis ott a nyaka körül a hurok.

– Felakasztották?

– Nem, gázkamrával végezték ki. Miután vallott, teljes apátiába süllyedt. Az első este után soha többé nem akart semmit mondani. Szerzett egy

ügyvédet, és az azt tanácsolta neki, hogy tartsa a száját. Elmebetegségre próbáltak hivatkozni, és a kivégzés pillanatáig tartotta magát ehhez a szerephez, abban a reményben, hogy talán felmentik. Ennek ellenére soha nem hittem, hogy a Craig-ügyet lezárhatjuk.

– Valójában mi történt? – kérdeztem.

– Azt nem tudom, minthogy nincs elég tény, amin el lehetne indulni. De azt megmondhatom, hogy szerintem mi történhetett.

– Mi?

– Az a Fenn lány nagyon oda lehetett érte. Hozzá akart menni feleségül, de ő nem akarta elvenni. A nő kipróbált minden ilyenkor szokásos trükköt, de egyik sem vált be. A férfi mást szeretett, és azt akarta elvenni. Ő rávette a férfit, hogy menjenek el egy utolsó szerelmeskedésre. Amikor odaértek, valamilyen ürüggyel kiszállt a kocsiból, átment a sofőr oldalára, meghúzta a ravaszt, aztán eldobta a pisztolyt, és sikoltozva elkezdett lefelé rohanni az úton. Csak így, ilyen egyszerűen!

– Meglehet, hogy így történt.

– Ilyen a legtöbb gyilkosság, amit megúsznak – folytatta Rondler őrmester. – Pofon egyszerű. Nincs benne semmi észveszejtő. Minél többet terveznek a tettesek, és minél precízebben próbálják meg kidolgozni a bűntényt, annál több elvarratlan szál marad utánuk. A sikeres bűntényeket mindig olyan pasasok követik el, akiknél egyetlen szálon függ minden. Ezt aztán jól összegubancolva otthagynak, és elsétálnak.

– A Craig-gyilkoságnál hogy volt? Maradt ujjlenyomat vagy egyéb használható nyom? – kérdeztem.

– Abszolút semmi, kivéve a Roberta Fenn által adott személyleírást.

– Az hogy szólt?

Kihúzott egy íróasztalfiókot, és hamiskásan azt mondta: – Áthozattam, amikor megkaptuk a táviratot New Orleansból. A lány leírása szerint a fickó középmagas volt, sötét öltönyt és felöltőt viselt, a fején nemezkalap, az arcán maszk volt. A lány szerint kesztyű nem volt rajta, és amikor előtoppant, észrevehetően sántított, viszont amikor elrohant, egyáltalán nem. Piszok jó leírás, mi?

– Gondolod, hogy az ő helyében jobbat tudtál volna adni?

Rondler elmosolyodott: – Nem valószínű. De ha nem Rixmann csinálta a balhét, akkor a lány.

– Miért gondolod?

– Holtbiztos. Ez volt az egyetlen ilyen típusú ügyünk, amit nem sikerült megoldani. Márpedig Rixmann letartóztatása után a balhék egyből abbamaradtak, mintha elvágták volna. Ha lett volna valaki, aki Rixmann babérajaira pályázik, akkor több ilyen esetünk is lett volna.

Hátratóltam a széket, és megszólaltam: – Javaslom, hogy inkább gyújts rá a szivarra, mielőtt még tövig rágod.

Újra összeráncolta szemöldökét: – Na, most már épp elég információt kaptál, anélkül hogy bármit is mondtál volna.

– Lehet, hogy nincs is mit mondanom.

– Persze, de az is lehet, hogy van. Ide figyelj, Donald! Mondok én neked valamit.

– Mit?

– Ne játszadozz azzal a nővel, mert elkapunk!

– Milyen nővel?

– Roberta Fenn-nel.

– Miért, mi van vele?

– Körözi a New Orleans-i rendőrség, és a dolgok jelenlegi állása szerint mi is. Ha tudod, hogy hol van, de rejtegeted, kapsz egy nagyot oda, ahol fájni fog, és garantálom neked, hogy nem teszed a kirakatba.

– Oké, kösz a tippet! – mondtam, és ezzel ott is hagytam.

Kerestem az épületben egy telefont, és felhívtam az irodánkat. Bertha Cool éppen akkor ért be. Mondtam neki, hogy két órán belül ott vagyok. Tudni akarta, hogy mit művelek, de közöltem vele, hogy nem telefontéma.

Visszamentem a szállodába. Roberta Fenn még aludt. Odaultem az ágya szélére, és megszólaltam: – Beszéljessünk!

– Oké.

– Arról a Craigról. Mi volt vele?

– Jártam vele.

– Talán hozzá akartál menni, ő meg nem akart elvenni?

– Nem.

– Talán bajban voltál?

– Nem.

– Tudtad, hogy kinél dolgozik?

– Igen. Roxberrynél, Roxberry halála után pedig a Roxberry Rt.-nél.

– Beszélt neked valaha a vállalat üzleti ügyeiről?

– Nem.

Mélyen a szemébe néztem: – Említette valaha Edna Cutler nevét?

– Nem.

– Lehet, hogy hazudsz nekem?

– Miért hazudnék, Donald?

– Ha te és Edna Cutler olyan jóban voltatok, és együtt találtátok ki azt a trükköt Marco Cutlerrel, akkor nem is egy, de két gyilkosságban is benne vagy.

– Donald, arról már elmondtam neked az igazat.

– Szóval fogalmad sem volt róla, hogy neked mint Edna Cutlernek hivatalos papírokat fognak kikézbesíteni?

– Fogalmam se volt róla. Már mondtam neked, nem tudtam, hogy Edna hol van. Én csak belementeni a dologba, és felvettem a nevét, ahogy megegyeztünk, és...

– Tudom – feleltem –, egyszer már elmesélted.

Felálltam az ágyról.

– Hová mész?

– Dolgozni.

– Én meg megyek reggelizni, aztán veszek magamnak egypár holmit. Irtó meztelennek érzem magam hálóing nélkül.

– Jobb, ha nem mész le az utcára. Az ennivalót is hozasd fel magadnak! Amiket venni akarsz, vedd meg itt a szemközti áruházban! Ne telefonálj, és semmiképpen ne próbálj meg kapcsolatba lépni Edna Cutlerrel!

– Miért próbálnék meg kapcsolatba lépni Ednával?

– Nem tudom, csak annyit mondtam neked, hogy ne tedd!

– Nem fogom, Donald, megígérem. Semmi olyasmit nem fogok tenni, amit te nem akarsz.

– Most pedig térjünk vissza arra a gyilkosságra! – mondtam.

A lány arckifejezése azonnal mutatta a véleményét.

– Sajnálom, de muszáj újra beszélnünk róla! Az az álarcos alak, amikor a felöltőjében a kocsí elé toppant, ugye sántított?

– Igen.

– És amikor elmenekült, már nem sántított?

– Úgy van.

– Középmagas volt?

– Hát, igen. Azóta már sokszor gondolkoztam róla, tudod, amikor történt, nagyon izgatott voltam, de a felöltő nélkül egész karesú lehetett.

– Oké. Most gondold át a következőt. Elképzelhető-e, hogy nő volt?

– Nő?! Az a férfi még erőszakoskodni is próbált velem! A férfi...

– Rendben van – szakítottam félbe –, az is hozzátartozott az ötlethez. Elképzelhető, hogy nő volt?

A lány összeráncolta a homlokát, és azt mondta: – Persze a felöltő eltakarta az alakját. Azonkívül nadrág és férficipő volt rajta, de...

– Elképzelhető, hogy nő volt?

– Hát, igen – mondta Roberta –, tulajdonképpen elképzelhető. De hát az a férfi még kényszeríteni is akart, hogy menjek vele, még azt is...

– Na jó, ennyi volt az egész, felejtse el! Biztos vagy benne, hogy Craig soha nem mondott neked semmit Edna Cutlerről?

– Persze hogy nem. Azt se tudtam, hogy ismerte. Miért, ismerte?

- Nem tudom, tőled kérdezem.
- Soha nem mondott róla semmit.
- Oké, légy jó! Vacsoránál találkozunk, szia! – búcsúztam.

Huszedik fejezet

A férfi a Tengerészeti Toborzó Hivatalnál nem kérdezett sokat. Csak a főbb dolgokat érintette, aztán adott egy kérdőívet, hogy töltsen ki. Amikor minden rubrikát kitöltöttem, átnézte, és megkérdezte: – Mikor jön orvosi vizsgálatra?

- Milyen hamar lehet?
- Akár most is, ha akarja.
- Akkor most.

Egy hátsó szobába kalauzoltak, ahol levetkőztem. Végrehajtottam a feladatokat, és alkalmasnak találtak.

- Mennyi időre van szüksége, hogy rendezze az ügyeit?
- Huszonnégy óra? – kérdeztem.
- Oké! Legyen itt indulásra készen kedden déli egy óraker.

Biztosítottam róla, hogy ott leszek, és bementem az ügynökségünkre. Bertha már tükön ült.

- Hol a fenében voltál? – fogadott.

– Délelőtt már jártam itt néhányszor, de nem voltál itt, úgyhogy kénytelen voltam egyedül intézni a dolgaimat.

Szeme összeszűkült: – Mit csináltál, tönkretetted az üzletet?

- Remélem, nem.

Szó nélkül kezembe nyomott egy táviratot. "Gratulálok a baglyának. A nyolc harmincas géppel érkezem. Várjanak a reptéren."

Aláírás: "Emory G. Hale."

- Tudom – mondtam –, én hívtam fel.
- Mit telefonáltál neki?
- Hogy megtaláltam Roberta Fennt.
- Úgy emlékszem, azt mondtad, hogy nem mondd meg neki.
- Most már nyugodtan megmondhatom neki.

– A délutáni lapok ilyen főcímeikkel jelentek meg: "Ide vezetnek a New Orleans-i gyilkosság szálai." Azt írja az újság, hogy a rendőrség keresi Roberta Fennt. Előásták azt a régi ügyet, hogy a lány bele volt keveredve a Howard Chandler Craig-féle gyilkosságba, tudod, az az ürge, akit Rixmann, a fegyveres szatír lőtt le – újságolta Bertha.

- Aha.
- Nem látszol valami meglepettnek.
- Nem.

– Két szónál többet kihúzni belőled – mondta Bertha dühösen – reménytelen feladat! Úgy látszik, sokkal többet kell magadba szívnod, mint amennyit ki tudsz adni magadból. Azt próbálok elmagyarázni neked, hogy a

lány sáros, és ha tudod, hogy hol van, vagy ha te rejtetted el, megégeted a kezed.

– Hogy állunk a katonai építkezési üzlettel?

Bertha pillanatok alatt defenzívába vonult. Támadó modora egyből alábbhagyott. Nyájas hangon fuvolázta: – Bertha még szeretne erről beszélni veled, drágám.

– Szóval, mi van veled?

– Ne felejtsd el, hogy ha bárki bármilyen kérdést tesz fel neked, és nem ismered a részleteket, akkor te csak engedelmeskedtél. Bertha mostanában nem érzi jól magát. Valószínűleg a szíve az oka, úgyhogy egyre többet és többet kell rád bíznia. Bertha írta alá azt a szerződést. Van benne némi pénz számunkra, ha alaposan utánanéznünk a dolgoknak, és nem hagyjuk, hogy az építőmunkások a fejünkre nőjenek. De neked kell átvenned az irányítás legnagyobb részét.

– Mindezt a szíved miatt? – kérdeztem.

– Igen.

– Nem is tudtam, hogy szívpanaszaid vannak!

– Én se tudtam, amíg ez a sok idegesség és izgalom elő nem hozta. Nem hiszem, hogy komoly volna, de mindenesetre fáj.

– Mit érzel?

– Gyorsabban ver étkezés után.

– Orvosnál voltál?

– Időnként fulladok.

– Voltál már orvosnál veled?

– Amikor lefekszem, úgy érzem, annyira dobog a szívem, hogy még az ágy is rázkódik tőle.

– Azt kérdeztem, voltál-e orvosnál?

– A fenébe, nem! – kiáltotta Bertha dühösen. – Menjek el valami kancsal mészárosához, és hagyjam, hogy feltrancsírozzon?

– Én csak arra gondoltam, hogy az orvos segíthet.

– Hát rajtam nem fog!

– Előfordulhat az is, hogy orvosi igazolásra lesz szükséged.

– Majd szerzek magamnak, ha kell! Efelől ne aggódj!

– Mit kell tennem ebben az építkezési ügyben?

– Bertha alkalomadtán majd részletesen meg fogja veled beszélni az egészet, drágám. Most pedig próbáljuk meg először ezt az ügyet befejezni! De ha bárki kérdéseket akarna feltenni, emlékezz, hogy én már nem bírtam egyedül az idegességet, romlott az egészségi állapotom, és te fogod átvenni az egész építkezést.

– De minek mondjam ezt?

– A fenébe, ne ellenkezz már mindig! – mondta Bertha dühösen. – Azért mondd ezt – a mondat másik felét lenyelte, és egy pillanat múlva sokkal nyugodtabb, beszélgető tónusban folytatta –, mert te nem hagyod cserben Berthát, különösen akkor nem, amikor Bertha többet vállalt, mint amennyit elbírná, azért, hogy tehessen valamit a hazájáért.

– Szóval hazafiság? – kérdeztem.

– Mindnyájunknak meg kell tennünk a magunkét! – mondta Bertha kenetteljesen.

– Rendben van, akarsz velem kijönni Hale elé? – váltottam témát.

– Gondolod, hogy kellene?

– Igen.

– Rendben van, drágám, úgy lesz, ahogy mondd!

Nyújtózkodtam, ásítottam egyet. – Van még egypár apró-cseprő dolog, amit el kell intéznem. Pontban hét negyvenötökor találkozunk itt!

– Itt leszek. – ígérte meg Bertha. – Várom a délutáni postát. Csomagot várok, ha megjön, mutatni fogok neked valami érdekeset. Majd meglátod, hogy Bertha milyen jól tud vásárolni. Ez olyasmi, amit már nem is lehet kapni, én pedig egész olcsón jutok hozzá. Valódi selyemharisnya. Meg leszel lepve!

Elmentem a közkönyvtárba, és a délután hátralevő részét régi újságok lapozgatásával töltöttem. Azokat a lapokat nézegettem, amelyek a fegyveres szatír viselt dolgaival foglalkoztak, és különleges figyelmet szenteltem a Craig-ügynek.

Öt harminc felé jöhettek el, és elindultam vissza a szállodába, de megálltam az ötödik utcán egy cipőtisztítónál. Mialatt a cipőmet tisztította, a délutáni lapot nézegettem.

Odaértem a személyi hirdetések rovatához.

“Rob! Itt vagyok Los Angelesben. Azonnal beszélnem kell veled! Bárki bármit mondott rólam, szívemen viselem az érdekeidet. Hívd fel a Helman 6-9544-et, és kérj engem! Edna C.”

A cipőtisztító éppen az utolsó simításoknál tartóit a cipőmön, amikor azzal leptem meg, hogy felugrottam a székről, odadobtam neki egy negyeddollárost, és azt mondtam: – Ennyi mára elég is lesz!

Taxival rohantam vissza a szállodába, kivettem a kulcsomat, és felmentem a szobámba.

A szobában egyedül a takarítónőt találtam. Mindkét szoba ki volt takarítva, de Roberta nem volt ott. Vásárolni nyilván már volt, mert ott hevert az ágyra dobva egy barackszínű, vékony hálóing két pár ugyanolyan színű harisnya kíséretében. Az ágy lábánál a földön papírcsomag, a széken egy üres kis útításka. Az útításka üres volt; az árcédula még ott fityegett rajta. A padlóra ledobva egy újság.

Átmentem a szobámba, felvettem a kagylót, és közöltem a telefonos kisasszonnyal: – A húgom felhívta egy barátnőjét, és aztán elment hozzá látogatóba. Megadta a telefonszámot, de elvesztettem. Meg tudná nézni a nyilvántartókönyvben, hogy mi volt az utolsó szám, amit ebből a szobából hívtak?

– Egy pillanat!

Kisvártatva megadta a számot: – Helman hat-kilenc-öt-négy-négy.

– Szóval ez az a szám – mondtam. – Legyen szíves, hívja fel nekem!

Vártam a vonalban, hallottam, hogy bejön a kapcsolat, és egy hang beleszól a kagylóba:

– Palm View Hotel.

– Lakik maguknál egy Edna Cutler New Orleansból? – kérdeztem.

– Egy pillanat!

Szinte rögtön megkaptam az információt:

– Miss Cutler körülbelül húsz perccel ezelőtt jelentkezett ki. Nem hagyta meg a címét.

Letettem a kagylót, lementem a liften a hallba, betértem egy bőröndöshöz, vettem egy bőröndöt, aztán megint fel, és minden holmimat bedobáltam a bőröndbe. A Roberta ágyánál fekvő papírcsomagot is eltettem, anélkül hogy kinyitottam volna. Betettem a hálóingét és a harisnyáit is. A krémeit és a toalettcikkeit az öltözőasztalról valahogy besöpörtem a kis útitáskájába.

Nedves törülközővel mindent végigtörülgettem az ujjlenyomatok miatt, letöröltem az ajtókilincset, a tükröket, az öltözőasztalok lapját – mindent, amiről úgy gondoltam, hogy hozzárhetett. Amikor befejeztem, letelefonáltam a portára, hogy küldjenek fel valakit a csomagokért. Én lementem és kijelentkeztem, közöltem a portással, hogy szegény anyám hirtelen meghalt, és hogy a húgommal most a nővérünkhöz megyünk, aki Velencében lakik, és teljesen össze van törve. Nem akarjuk magára hagyni. Taxiba vágtam magam, és elmentem a pályaudvari csomagmegőrzőbe. Ott elbocsátottam a taxit, leadtam a csomagot. A csomagjegyeket felbélyegzett borítékba tettem, ráírtam az ügynökségünk címét, lezártam a borítékot, és bedobtam a postaládába. Ránéztem az órára, és láttam, legfőbb ideje, hogy az irodába menjek, felvegyem Bertha Coolt, és aztán ki a repülőtérré.

Huszonegyedik fejezet

A gép nagy robajjal tűnt elő a felhők közül, rövid ideig siklott a kifutópálya fölött, szinte súrolva a betont, aztán a kerekek földet értek. A nagy transzkontinentális expressz fokozatosan csökkentette sebességét, ahogy közeledett a kifutópályán, elegánsan elkanyarodott, és majdnem pontosan a kijáráttal szemben állt meg.

Emory G. Hale másodiknak szállt le. Egy igen disztintív külsejű úrral beszélgetett, aki rövidre nyírt ősz bajuszt és monoklit viselt. Külseje túlonúl emlékeztetett egy bankárera ahhoz, hogy valóban az is legyen.

Hale ritka jó hangulatban volt, mint akinek nagyon kellemesen sikerült az útja. Amikor meglátott minket, tárt karokkal sietett felénk, arcán karakterisztikus mosolyával.

Futólag üdvözölte Berthát, figyelmét nagyrészt rám pazarolta.

– Lam, de örülök, hogy látom! Reméltem, hogy kijön eléem a géphez. Nagyon kedves magától! Lam, szeretném, ha megismerkedne – jaj, elnézést kérek, megfeledkeztem a jó modorról! Mrs. Cool, szeretném bemutatni önnek Pellingham hadnagyot a New Orleans-i rendőrségtől! Hadnagy, ez itt Donald Lam!

Mindannyian kezet fogtunk.

Hale élvezte, hogy a hopmester szerepében tetszeleghet. – Pellingham hadnagy kiváló ballisztikai szakértő. Ő végzi a New Orleans-i rendőrségnél a legtöbb műszaki vizsgálatot. Magával hozta azt a pisztolyt is, Lam. Elmeséltem neki, hogy maga is ott volt velem, amikor megtaláltuk a fegyvert, és hogy azon vitakoztunk, rögtön jelentsük-e a rendőrségnek, vagy várjunk, amíg maga kinyomozza Los Angelesben, hogy mi a pontos helyzet a Craig-féle gyilkossággal.

Hale jelentőségteljesen nézett rám, mint aki azt akarja sugallani, hogy ehhez tartsam magam, és ne tegyek semmi ellentmondó kijelentést.

Bólintottam Pellingham hadnagy felé, és hozzáfűztem: – Már felvettem a kapcsolatot Rondler őrmesterrel, a helyi kapitányságtól.

– De a pisztolyról nem szólt neki? – kérdezte Hale.

Meglepetten kiáltottam fel: – A pisztolyról?! Hát persze hogy nem! Úgy értettem, hogy csak a gyilkosság ügyében kell nyomoznom, és ha kiderül, hogy a bűntényt harmincnolcas kaliberű revolverrel követték el, és az nem került elő, akkor magával kell érintkezésbe lépnem, és a maga dolga, hogy értesítse a rendőrséget.

– Úgy van! – mondta Hale, és bátorítóan mosolygott rám. – Én is pontosan így értettem. De – folytatta – maga volt ott velem, amikor megtaláltam a pisztolyt az íróasztalban. Ez az, ami Pellingham hadnagyot érdekli. Szeretne

meggyőző bizonyítékot találni.

A hadnagyhoz fordultam: – Mr. Hale átnézte az egész íróasztalt. Volt benne néhány papír, ami nyilvánvalóan a fiók mögé esett. Amikor együtt kezdtük kihalászni őket, akkor találtuk meg a revolvert.

– Maga ugye tudja azonosítani a revolvert? – kérdezte Pellingham hadnagy.

– Harmincnyolcas kékacél volt. A típusában nem vagyok biztos. Azt...

– Nem az az érdekes – mondta Pellingham –, arra vagyok kíváncsi, hogy azonosítani tudná-e a fegyvert, amit ott látott.

Értetlenül néztem rá: – Azt meg tudom mondani, hogy körülbelül milyen fajtájú fegyver volt.

– De azt nem tudja megmondani, hogy ez a pisztoly itt azonos-e azzal?

– Hát persze hogy azonos! – felelte Hale.

Egypercnyi habozás után megszólaltam: – Természetesen egyikünk sem írta le a szériaszámot vagy más ilyesmit. Egyszerűen csak ott találtuk a pisztolyt az íróasztalban, aztán visszatettük oda, ahol találtuk, és ha Hale azt mondja, hogy ez ugyanaz a fegyver, az nekem elég.

– Hát persze hogy ugyanaz a fegyver! – mondta Hale. – Biztosíthatom önt erről.

– De nekünk olyan valaki kell, aki ezt a bíróság előtt bizonyítaná! – mondta Pellingham.

– Mi ketten megtehetjük minden további nélkül! – jelentette ki Hale magabiztosan.

– Ha magánál van az a fegyver, talán tudnám azonosítani – mondtam Pellinghamnek. – Ha tudom, talán jó lenne, ha rögtön bele is vésném a monogramomat.

– Kitűnő ötlet! És amikor odaáll a tanúk emelvényére, meg se kell majd mondania, hogy mikor került rá a fegyverre a monogram. Érti, mit mondok? – kérdezte Pellingham.

– Nem biztos.

– A kerületi ügyész csak ennyit fog mondani: "Mr. Lam! Mutatok önnek egy fegyvert, amibe bele van vésvé a D. L. monogram. Megkérdezem önt, van-e tudomása róla, hogy ki véste a monogramot a fegyverbe?" Mire maga azt válaszolja: "Én." Akkor a kerületi ügyész megkérdezi: "Miért?" Maga pedig azt mondja: "Hogy azonosítani tudjam." Erre a kerületi ügyész: "Ez az a revolver, amit New Orleansban azon a lakáson az íróasztalban talált", és így tovább, és így tovább.

– Értem – feleltem.

– Pompás – mondta Hale –, mindketten rávéssük a monogramunkat.

Pellingham a váróterem sarkába irányított minket. – Itt rögtön meg is

csinálhatják – mondta –, mivel én most rohanok a rendőrkapitányságra, csinálók néhány próbálövést a fegyverrel, a kilőtt golyókat pedig összehasonlítom, a végzetes golyóval, amelyik kioltotta az ifjú Craig életét.

Figyeltük, amint Pellingham az ölébe veszi puhabőr Gladstone-táskáját, kinyitja, és egy kis fadobozt vesz elő belőle. Hátracsúsztotta a fadoboz fedelét. A dobozban, zsinórral a doboz aljába fűrt lyukakon átfűzve, ott feküdt az a harmincnyolcas revolver, amelyet a cégünk utalt ki nekem egy hónappal azelőtt. Hale lecsapott rá. – Ez az! – mondta nyomatékkal. – Ez volt ott! És tíz az egyhez fogadom, hogy ezzel a fegyverrel ölték meg azt a Craiget!

– Vesse rá a monogramját! – mondta Pellingham és kezébe adta a bicskáját.

Hale belevéste a monogramját a pisztoly markolatába.

Pellingham aztán az én kezembe adta a fegyvert.

Gondosan megnéztem. – Azt hiszem, ez ugyanaz a fegyver. Persze a szériaszámot nem írtam fel. De amennyire meg tudom állapítani...

– Ugyan, Lam! – vágott közbe Hale. – Persze hogy ez az a fegyver! Magának tudnia kell!

– Azt hiszem... Szóval úgy néz ki...

– Tessék, ide vesse a monogramját! – mondta a hadnagy, és odaadta a zsebkést.

Bertha hol a pisztolyra, hol pedig rám nézett. Kész tanulmány volt az arca. Hale sugárzott.

– Ezzel maguk azonosították is a fegyvert! – jelentette ki Pellingham. – Többször már nem kell azonosítaniuk, és a világért se hagyják, hogy valami ravasz fiskális megkeverje magukat a keresztkérdéseivel!

Megszólalt a hangosbeszélő: "Távirat Pellingham hadnagynak a New Orleans-i rendőrségtől. Kérjük a hadnagyot, jelentkezék a jegyirodánál!"

– Elnézésüket kérem! – mondta Pellingham. Becsukta a Gladstone-táskát, és odament a pénztáráblakhoz.

– Örülök, hogy azonosította a pisztolyt, Lam! – mondta Hale. – Le kellett volna írunk a számát, amikor megtaláltuk!

– Meg vagyok lepve, hogy te nem gondoltál erre, Donald! – mondta Bertha.

Hale felnevetett: – Igaz, hogy bölcs bagoly ez a maga társa, Mrs. Cool, de hébe-hóba azért a baglyok is pislognak. Mindössze ezt az egy kis hibát követte el, és...

– A baglyok nem pislognak! – vágott közbe Bertha, és szigorúan nézett rám.

Pellingham sietve jött felénk, a táviratot a kezében lobogtatva. – Lam! Igaz, hogy maga szombat este repülőgépre ült Fort Worthben?

– Miért? – kérdeztem.

– Igaz?

– Igen.

– Rendben van, Lam, akkor meg kell kérnem, hogy most azonnal jöjjön be velem a kapitányságra!

– Sajnálom, más dolgom van. Még hozzá nagyon fontos! – feleltem.

– A fenét se érdekli, hogy magának mi a dolga! Velem fog jönni!

– Felhatalmazása van?

Pellingham benyúlt a nadrágzsebébe. Azt hittem, hogy a seriffjelvényt fogja előhúzni, de csak egy ötcentest vett elő.

– Látja ezt? – kérdezte. – Itt az én meghatalmazásom.

– Öt centet ér?

– Nem. De ha bedobom ezt a kis pénzdarabot a telefon perselyébe, és felhívom a kapitányságot, rögtön megkapom a szükséges felhatalmazást, hogy azt tegyék, amit csak jónak látok.

Éreztem magamon Hale segélykérő pillantását, láttam Bertha tekintetében a feszült gondolkodást, Pellingham szürke szemében pedig a hidegvérű eltökéltséget.

– Hajlandó velem jönni? – kérdezte Pellingham.

– Csak menjen, és dobja be az ötcentesét! – feleltem, és az ajtó felé indultam.

Bertha Cool és Emory Hale kővé meredten bámultak rám, mintha letéptem volna magamról a maszkot, és egy idegen állt volna előttük.

Pellingham természetesnek vette a dolgot. Úgy látszott, csöppet sem éri váratlanul ez a fejlemény, számított rá attól a perctől kezdve, hogy kérdezni kezdett. Nyugodtan, a sietség legkisebb jele nélkül indult el a telefonfülke felé.

Az ügynökségi kocsink odakint parkolt. Beleugrottam, megpróbáltam időt nyerni. Kellott egy kis kitérőt tennem a Burbank utcán a Van Nuys utcáig, aztán le a Ventura bulváron, a Sepulvedán keresztül, a Wilshire bulvárra, és azon egyenesen végig, be Los Angelesbe. Tudtam hogy Pellingham minden más utat lezárat a rendőrökkel, és megadja az ügynökségi kocsik leírását.

Huszonkettedik fejezet

Nem volt időm, hogy elrejtsem az ügynökségi kocsit, csak leparkoltam egy Palm View Hotel melletti parkolóhelyre, és otthagytam.

Bementem a szállodába, megkerestem a londinert, és egypár dollárt vettem elő a zsebemből. – Mivel szolgálhatok? – kérdezte.

– Szeretnék egy kábé két dollár értékű információt kapni!

– Ki vele, bátran!

– Ma, valamikor a kora délutáni órákban egy Edna Cutler nevű nő kijelentkezett maguktól.

– Sok nő jelentkezik ki innen.

– De erre emlékezni fog! Nagyon jó alakú barna.

– Azt hiszem, arra emlékszem, hogy bejelentkezett, de hogy mikor jelentkezett ki, arra nem.

– Valószínűleg nem volt sok csomagja. Volt vele egy másik lány is, barna hajú, mogyoróbarna szemekkel. Fekete ruhát viselt vörös övvel a derekán, vörös kalapot és...

– Aha, már emlékszem! Jeb Miller taxijába ültek be.

– Tudja, hol van most Miller?

– Azt hiszem, kint vár. Általában itt szokott várni.

Odaadtam a két dollárt, mire azt mondta: – Jöjjön, megmutatom Millert!

Jeb Miller figyelmesen végighallgatta, amit mondok. Keresztbe állt a szeme az igyekezettől, hogy megpróbálja összeszedni az emlékeit. – Igen, emlékszem a két hölgyre – mondta –, csak arra próbálok meg visszaemlékezni, hogy hova vittem őket. Egy kisebb bérház volt valahol a Harmincötödik utcán. A házzámra nem emlékszem. De oda tudom vinni magát, és...

Feltéptem a taxi ajtaját, még mielőtt észrevehette volna, hogy utasa van.

– Ne vegye figyelembe a sebességkorlátozást! – mondtam neki.

– Ki mondja ezt, a rendőr?

Elővettem a levéltárcámat: – A ropogós bankjegyek mondják.

– Oké!

A kocsi nagyot rándult, ahogy elindultunk. A jelzőlámpa éppen abban a pillanatban váltott a sarkon, de Millernek valahogy mégis sikerült átcsúsznia, mielőtt a keresztirányú forgalom lavinája megindulhatott volna. Három sarkot hagyhattunk el, mielőtt a jelzőlámpa újra váltott volna, aztán Miller nagy kerékcikorgás közepette jobbra fordult, a következő sarkon zöldet kapott, befordult balra, és beletaposott a gázba.

Egyetlenegyszer kaptunk pirosat, ott meg kellett állnunk, és megvárni, amíg a forgalom előzönlök elöttünk. Az út többi részét megállás nélkül tettük

meg.

Egy kis bérház előtt álltunk meg. Szerény külsejű, kétemeletes, cirka tizenöt méter széles épület volt, amely az utcától benyúlt egy hosszú, keskeny telek teljes mélységében. Az a fajta téglapépület volt, amit félgözzel próbáltak meg rendbe hozni úgy, hogy csak az utcai részén hozták rendbe fehér stukkóval a falat és vörös cserepekkal a tetőt.

– Hát, ez volna az! – mondta Miller.

A kezébe nyomtam egy ötdolláros bankjegyet.

– Megvárjam?

– Nem, nem szükséges.

Megnéztem a lakók névjegyzékét. A névtábla tanúsága szerint minden lakásban laktak. Egyes névkártyák már el voltak koszolódva, másokon a nyomdafesték még állta az idő próbáját.

A névtáblán egy nevet se találtam, amelyik legalább távolról emlékeztetett volna Edna Cutleréra, sem olyat, amelyik egészen friss lett volna.

Megnyomtam a "Gondnok" feliratú csengőt. Kis idő múlva egy nő jött ki a kapuhoz.

Elővettem a legbehízeltőbb mosolyomat. – Két fiatal nő, aki most költözött ide, telefonált nekem gépkocsi-biztosítási ügyben. A Dél-kaliforniai Autóklubtól vagyok. El akarták intézni a vezetői engedélyt meg a biztosítást.

– A két New Orleans-i nőre gondol?

– Igen.

– Miért nem csöngetett fel nekik? A kettő-hetvenegyesben lagnak.

– Sajnálom – szabadkoztam –, valószínűleg rosszul írtam fel a lakás számát. A nevet nem jegyeztem meg, csak a lakásszámot írtam fel. Valószínűleg felcseréltem a számokat. Nálam kettő-tizenhetes van írva. Ott nincsen senki.

Lebilincselően mosolyogtam rá, amíg felfogta a mondókámat, majd elindultam fölfelé a lépcsőn.

A folyosó sötét volt. Keskeny fénycsík szűrődött ki a 271-es lakás ajtaja alól. Kezemet a kilincsré téve, finoman, hangtalanul elfordítottam a gombot. Amikor éreztem, hogy a zár nyelve kiszabadul, megpróbáltam benyomni az ajtót.

Az ajtó azonban belülről be volt reteszelve.

A kilincset még mindig a kezemben tartva, kopogtam.

Semmi válasz.

Újra kopogtam.

Az ajtó mögül mozgás nesze hallatszott, aztán csoszogó léptek, és Edna Cutler hangja, amint halkán és fojtottan megkérdezi: – Ki az?

– Elektromos ellenőrzés. Ellenőriznem kell minden elektromos készüléket

a lakásban!

– Most nem tudom beengedni.

– Ez kérem városi hatósági rendelkezés. Ellenőriznem kell a hálózatot a használatba vétel előtt!

– De hát már használjuk!

– Csak egy percig tart. Ha nem tudom ellenőrizni, le kell kapcsolatnom.

– Jöjjön vissza egy óra múlva! – mondta, és bement.

Ezután még háromszor kopogtam az ajtón, de nem kaptam választ. Körülnéztem a lépcsőházban, és a folyosó közepén végül megtaláltam a kapcsolótáblát. Rövid tájékozódás után kicsavartam egy biztosítékot, és zsebre vágtam. Visszamentem a folyosón, már nem szűrődött ki fénycsík a 271-es ajtó alól. Finoman rátettem a kezemet a kilincsre, benyomtam, és úgy tartottam.

A lakásban egy percig teljes csend honolt, aztán hangokat hallottam. A hangok egyre közeledtek az ajtó felé.

Edna Cutler kiáltott fel: – Ó, az a tökfilkó! Azt hittem, csak blöfföl. Fogadok, hogy ő kapcsolta ki a világítást!

Hallottam a retesz kattánását az ajtó másik oldalán.

Több se kellett! Vállammal nekifeszültem az ajtónak, és addig nyomtam, míg az ellenállás meg nem szűnt, és az ajtó kinyílt.

A szobában ugyan sötét volt, de a nyitott ablakon keresztül beszűrődött annyi vörös neonfény a sarki fényreklámról, hogy a bent levő tárgyak különös, egyöntetű rubinszínű fényben fürödtek.

Edna Cutler elvesztette az egyensúlyát a hirtelen kinyíló ajtótól, és éppen megpróbálta visszanyerni. Sort és melltartó volt rajta. A szoba távolabbi sarkában volt egy másik, kivehetetlen alak is. Mikor a hangját meghallottam, már tudtam, hogy Roberta Fenn az.

– Mondtam neked, hogy ne lépj kapcsolatba Ednával! – fordultam Robertához.

– Én... te ezt nem érted, Donald! Muszáj volt felkeresnem!

– Istenem, hát már megint ez a detektív az? – kérdezte Edna Cutler.

– Még mindig.

– Mit művelt a világítással?

– Kicsavartam a biztosítékot.

– Hát akkor menjen, és csavarja vissza!

– Hogy mire visszajövök, újra zárva találjam az ajtót? Szó se lehet róla!

– Mit akar?

– Nagyon jól tudja, mit akarok – feleltem. – Én...

– Mi az? – kérdezte Edna Cutler majdnem suttogva, ahogy hirtelen abbahagytam a mondatot.

– Semmi baj – mondtam nyugodtan –, csak attól félttem, hogy valaki követi magukat.

Léptek hallatszottak a folyosóról, lassú, kimért léptek, olyan hidegen és könyörtelenül kopogva, mint az elítélt cellájához közeledő hóhér léptei.

Edna Cutler szólalt meg: – Nekem nincs semmi...

– Fogja be a száját!

Elindultam az ajtóhoz, hogy bezárjam, de megbotlottam egy zsámolyban.

A léptek most már egészen közelről hallatszottak.

A lépések ritmusán érződött egy kis egyenetlenség, olyan ember járása volt, aki sántít.

Elöttem ért az ajtóhoz. Felhajtott gallérú felöltőt viselt, kalapja karimája a szemébe húzva. Se nagyon magasnak, se nagyon testesnek nem látszott. A felöltő elrejtette az alakját.

Roberta Fenn felsikoltott.

A férfi lőtt, még mielőtt elég közel érhettem volna, hogy megakadályozzam. Egy lövés Robertára; aztán a pisztoly Ednára szegeződött. Addigra már egészen közel értem hozzá. Tudta, hogy ezt a lövést nem hibázhatja el. A pisztoly csövét rám szegezte, hallottam a dörrenést, éreztem a felcsapó lángot az arcóban, de nem talált el, és én megragadtam a pisztolyt tartó kezét.

Sikerült.

Régi judóleckéimnek most nagy hasznát vettem. Hirtelen megfordultam, hogy a hátam mögé került, elkaptam a csuklóját, hátracsavartam a karját, áthúztam a vállamon, és villámgyorsan lehajoltam. Most már csak egy kis erő kifejtés kellett, hogy egy rántással átdobjam a fejem fölött, keresztül a fél szobán. Kinn a folyosón zűrzavar támadt. Nők sikoltoztak. A lakásban Roberta Fenn sírdogált csendesen, Edna Cutler pedig átkozódott.

Ahogy a férfi átrepült a fejem felett, a pisztoly kicsúszott elerőtlenedett ujjai közül, egyenesen a kezembe.

Mögülem a folyosóról férfihang csattant fel: – Mi van, mi történik odabent?

Elrohantam a padlón heverő élettelen test mellett, kihajoltam az ablakon, és lenéztem a sötét utcára, melyet egyedül a sarki neonreklám fel-felvillanó vörös fénye világított meg.

Mögöttem egyre erősödött a zűrzavar. Egy háztömbbel arrébb sziréna hangzott fel.

Egy vállalkozó kedvű férfi bejött a szobába.

– Mi történt? – kérdezte. – Mi folyik itt?

– Valaki megpróbálta megölni a hölgyeket. A világítás kialudt. Azt hiszem, az illető kicsavarta a folyosón a biztosítékot. Próbáljanak már meg valami

fényt csinálni! – szóltam hátra a vállam fölött.

Jobban kihajoltam az ablakon, és felnéztem. Kb. nyolc centi széles téglapárkány futott körbe az ablakok fölött. Felkapaszkodtam az ablakpárkányra, a fejem fölé nyújtottam a kezem, és a pisztolyt óvatosan a téglapárkányra helyeztem. Visszamásztam a szobába. Egy perccel később kigyulladt a villany.

Férfihang kiabált be a folyosóról: – Ez való oda?

– Oké, ez az! – kiabáltam vissza.

A merénylő elvágódva, mint egy zsák, hevert a földön. Puha nemezkalapja párlépésre feküdt az összegörnyedt testtől. Karjai széttárva, felöltöje alja a feje alá csúszva, ahogy az esés lendületétől visszahajlott.

Marco Cutler volt az.

Huszonharmadik fejezet

Ott ültem Rondler irodájában, arcom éles fényvel megvilágítva. Bírósi gyorsíró jegyzett minden szót, amit mondok. Velem szemben néhány nyomozó ült, arcukon a feszült koncentrációval, amelyet a pókerezők arcán lehet megfigyelni.

Edna Cutler és Roberta Fenn is ott ült a szoba egyik oldalán. Szemben velük a szoba másik oldalán Bertha Cool, és közvetlen mellette Emory Hale.

– Nyilvánvaló, Lam, hogy megtaláltad Roberta Fennt Shreveportban, és magaddal hoztad ide, Los Angelesbe – mondta Rondler.

– Van valami kifogásod? – kérdeztem.

– A New Orleans-i rendőrség kereste Miss Fennt.

– Nekem nem mondták.

– De azt tudnod kellett, hogy az újságok találgtják, mi történt velem!

– Nem hinném, hogy az újságoknak bármiféle előjoguk lenne! Azt viszont tudtam, hogy az élete veszélyben forog. Akartam neki egy kis időt adni, hogy kifújja magát.

– Honnan tudtad, hogy veszélyben van az élete?

– Onnan, hogy összekerült Edna Cutlerrel, és ha ketten összedugják a fejüket, túl sokat tudnak.

– A Craig-gyilkosságra gondolsz?

– Arra is meg másra is.

– Mondj el mindent, amit Craigról tudsz!

– Cutler benne volt Roxberry egynémely olajüzletében. Cutler ezeket a felesége nevében intézte, úgyhogy a könyvekben a számlák Edna P. Cutler néven szerepeltek, jóllehet Ednának minderről fogalma sem volt, és Roxberry sem látta soha Ednát. Az Edna nevében levő ingatlanok nagy részének Roxberry volt az igazi tulajdonosa. Ezek olajtermelésre alkalmas földterületek voltak. Roxberry meghalt. A terméketlenség látszó kutak elkezdtek ontani az olajat. Minthogy az ügyletet igen bizalmasan kezelték, iratok nem készültek. Marco nem akart lemondani a jogairól. Félmillió dollár ütötte volna a markát, ha az átruházás tényét titokban tudja tartani, és szerez egy olyan bontóperi végzést, amely kimondja, hogy az Edna Cutler nevében levő ingatlanok pusztán technikai okokból lettek a feleség nevére kiállítva, csak azért, hogy ne a férj nevében legyenek, de azok valójában a férj által még a házasság előtt szerzett pénzből vásárolt magánvagyonként képeznek.

Rondler őrmester ujjbegyével türelmetlenül dobolt az asztallapon. – A dolgoknak ez a része többé-kevésbé nyilvánvaló – jelentette ki.

– A többi része is éppilyen egyszerű. Craig gyanút fogott. Cutler már túl messzire ment ahhoz, hogy visszafordulhatott volna. Megvárta, amíg Craig

elmegy kocsikázni a zöldbe Robertával, akkor aztán szatírnak álcázva, kikényszerítette belőle az ellenállást, és lelőtte.

Edna Cutlerben halvány remény élt, hogy Roberta tudhat valamit, ami neki segítségére lehet. Ezért követte a lányt New Yorkba, de már nem érte ott. Egészen New Orleansig kellett leutaznia, hogy megismerkedjen vele, és ugyanott futott össze Nostranderrel is. Nostrander zseniális jogi tanácsot adott Ednának, hogy miképpen húzhatja rá a vizes lepedőt a férjére. Edna megfogadta. Robertának nem árulta el, hogy miről van szó. Cutler besétált a csapdába. Később, amikor Edna rázárta a csapdát, Marco tudta, hogy csak egy módon szabadulhat, ha rá tudja venni Roberta Fennt vallomása megváltoztatására, és tanúsíttatja, hogy összeesküvést szőttek ellene. Ha ez sikerül, a bíróság nem fogadja el Edna védekezését, hogy nem neki kézbesítették ki a papírokat. Ez volt Marco egyetlen esélye.

– Ennyit Cutler is bevall – mondta Rondler –, de ennél egy szóval se többet.

– Felfogadta Hale-t – folytattam. – Úgy vélte, hogy egy New York-i ügyvéd jobban tud nyomozni, mint egy Los-Angeles-i, de arra kérte Hale-t, hogy Los Angeles-i detektívügynökséggel dolgoztasson. Hale kinyomozta Edna Cutler hollétét, és aztán Ednán keresztül megtalálta Robertát. Megpróbálta megpuhítani a lányt, de nem sikerült, így aztán ránk bízta a dolgot. Edna Cutlerrel sem jutott semmire. Az asszony egyszerűen nem követett el hibát.

– És mi a helyzet az újságkivágásokkal meg a pisztollyal?

– Az újságkivágásokat valószínűleg Roberta felejtette ott. Valaki megtalálta őket, és melléjük tett még egy pisztolyt is.

– Miért?

– Hogy hatásosabb legyen!

– Csakhogy. a pisztoly nem stimmel! – mondta Rondler. – Nem abból a fegyverből lőtték ki a gyilkos golyót.

Bólintottam.

– Remélem, nem azt akarja mondani, hogy én tettem oda a pisztolyt! – szólalt meg Hale.

– Dehogy, maga végig olyan ártatlan volt, mint a ma született bárány. Kivéve azt a kis blöfföt, hogy úgy tett, mintha New Yorkba repülne., de ott maradt éjszakára New Orleansban.

– Hogy érti ezt? – fröcsögte Hale.

– Nem tudom, hogy mit akart Nostrandertől. Lehet, hogy meg akarta félemlíteni, lehet, hogy zsarolni akarta, az is lehet, hogy rendőrnek akarta kiadni magát, de a legvalószínűbb, hogy meg akarta vesztegetni. Mindenesetre alibit akart. Nostrander túl sokáig maradt Roberta Fenn lakásán. Maga odáig

követte, és el sem tudta képzelni, mit keres ott annyi ideig, amikor Roberta nincs otthon. Hajnali kettő húsz felé már nem merté tovább halogatni, hogy beszéljen vele. Felment, hogy megnézzze, miért marad Nostrander olyan sokáig.

– Semmi ilyesmit nem csináltam! – tiltakozott nagy hangon Hale.

Rondlerhez fordultam: – Természetesen tagadni akarja, tekintettel a kettő harminckor bekövetkezett gyilkosságra.

– Van valami idevágó bizonyítékod? – kérdezte Rondler.

Fejemmel egy mozdulatot tettem Roberta Fenn irányába.

– Ez az ember felment a lakásomba – szólalt meg Roberta Fenn.

Rámosolyogtam Hale-re.

Hale felkiáltott: – Ez nem igaz! Valakivel összetévesztenek! Valószínűleg van egy hasonmásom.

Rondler tovább dobolt az ujjával. – Ott fent mi történt? – kérdezte tőlem.

– Hol?

– Roberta Fenn lakásán, mikor Hale felment, hogy találkozzon Nostranderrel.

– Azt nem tudom. Hale az egyetlen, aki tudhatja. Őt kellene rávenned, hogy elmondja!

– Mondtam már, soha nem jártam ott! – tiltakozott Hale.

Rondler most Ednához fordult: – Hogy talált rá Roberta Fennre?

– Hirdetést adtam fel az újságban.

– A Los Angeles-i újságban?

– Igen.

– Miért?

– Azt hittem, hogy veszélyben van az élete, és meg akartam menteni.

– Na, és hol volt? Hol lakott Miss Fenn Los Angelesben?

– Nem tudom.

Rondler Robertára nézett: – Hol lakott?

– Egy szállodában – felelte a lány –, de – a nevét nem tudnám megmondani.

– Azt tudja, hogy hol van?

– Nem. Az a helyzet... szóval egy kicsit be voltam állítva, mikor odamentem.

– Egyedül ivott?

– Nem voltam egyedül.

– Hanem kivel volt?

– Azt sem tudom. Ott ismerkedtünk meg.

Rondler rám nézett, és vigyorgott

Én egy szót sem szóltam.

– Miért léptél le a New Orleans-i zsaruk elől? – kérdezte tőlem Rondler kis szünet után.

– Mert dolgom volt.

– Micsoda?

– Meg akartam találni Roberta Fennt.

– Miért?

– Mert én is azt gondoltam, hogy veszélyben lehet az élete.

– Miért?

– Mert Marco Cutler végül is rábeszélte a New Orleans-i bírósági kézbesítőt, hogy Edna Cutlernek kézbesítse ki a papírokat. Ilyen körülmények között már nem kellett mást tennie, mint eltenni Roberta Fennt láb alól, és akkor már csak a kézbesítő tanúvallomása áll Edna szavaival szemben. A bíróság valószínűleg a bírósági kézbesítő állításának adott volna hitelt.

– Hát ez szép teória, én nem mondom! – kezdte Rondler. – Az egyetlen bökkenő csak az, hogy senki ellen nincs semmilyen terhelő bizonyítékunk. Marco Cutler azt állítja, hogy te löttél őrá, mikor felszaladt meglátogatni a feleségét, és hozzá sem ért a biztosítékhoz. Az ajtót nyitva találta, te rálőttél, amikor bement a szobába, aztán a sötétben megragadtad, és áthajítottad a fejed fölé.

– Ő lött – mondtam.

– Hát akkor – kérdezte Rondler ingerlékenyen – hol a pisztoly?

– Az ablak nyitva volt. A nagy birkózás közepette valószínűleg kirepülhetett rajta.

– Az egyik lakó azt állítja, hogy az ablakot te nyitottad ki – mondta Rondler.

– Az igaz, hogy odamentem az ablakhoz, és kinéztem. Bizonyára ez tévesztette meg. Tudod, milyenek az izgatott emberek...

Rondler most újra Hale-hez fordult: – Nem hiszem, hogy bevallja, hogy látta Nostrandert azon az éjszakán, amikor megölték.

– Ki, én? – kérdezte Hale.

– Mit gondol, ki a fenéhez beszélek?

– New Yorkban voltam. Nézze csak, meg az utaslistát! – felelte Hale méltóságteljesen.

Rondlerra nevettem: – Nézd csak meg az utaslistát, és azt fogod találni, hogy az a férfi, aki New Yorkba repült, 66 kilót nyomott. Hale ezzel szemben kilenvenet nyom. Marco Cutler az, aki megfelel a leírásnak.

– Ez abszurdum! – kiáltotta Hale. – A légitársaság rosszul jegyezte be a súlyt az utaslistára!

Cigarettára gyújtottam.

– Nos, azt hiszem, egyelőre ez minden – mondta Rondler. – Maguk,

emberek, hazamehetnek, de egyikük sem hagyhatja el a várost a hozzájárulásom nélkül! Bizonyos értelemben véve, valamennyien őrizet alatt állnak mint fontos tanúk. És felügyelet alatt fognak állni!

Libasorban kivonultunk a folyosóra. Hale Robertához fordult: – Sajnálom, hogy be kellett csapnom magát. Megismerkedtem Edna Cutlerrel, akitől nem tudtam meg semmit, mindössze annyit tudtam nála elérni, hogy adott nekem egy ajánlólevelet magához. Ugye, megérti, hogy van ez?

– Hát persze – felelte Roberta Fenn –, előfordul ilyen az életben!

Nyújtózkodtam, és ásítottam egyet. – Hát kemény kis menetünk volt – mondtam –, megyek haza, és lefekszem egy kicsit.

Bertha rám nézett azzal a csillogó, átható tekintetével, és azt mondta: – Hadd beszéljek veled még egypár percet, Donald!

Karját az enyémbé fűzte, félrevont. Hangja kedves volt és anyai: – Donald, muszáj egy kicsit kialudnod magadat! Egészen belekeveredtél.

– Az biztos! Ezért hagyom itt elsőnek a társaságot.

Bertha lehalkította a hangját, és a szája sarkából suttogta: – Ha te mész el azért a pisztolyért, és te próbálsz odacsempészni, az túl veszélyes. Mondd meg nekem, hol van, és én elmegyek érte!

– Miféle pisztoly? – kérdeztem.

– Ne nézz már hülyének! – méltatlankodott Bertha. – Gondolod, hogy nem ismerem fel a saját ügynökségünk fegyverét? De hol a másik?

– A lakásomon, az öltözőasztal legfelső fiókjában.

– Oké. Hova vigyem?

– Bárhová! Edna lakásának az ablaka alá. De vigyázz, ne hagyj semmilyen nyomot!

– Megbízatsz bennem. Azt hiszem, téged követnek. A pisztoly, amiből Cutler rád lőtt, biztos helyen van?

– Egyelőre igen, legalábbis remélem. Később majd meglátjuk.

Roberta Fenn egyenesen felénk tartott. – Zavarhatok egy pillanatra? – kérdezte.

– Nem zavar – mondta Bertha –, már úgyis befejeztem.

Roberta végigsimogatott a szemével. Két kezét a kezembe tette: – Drágám!

Huszonnegyedik fejezet

Pellingham hadnagy kedden tizenkettő negyvenöt körül nagy sebbel-lobbal jött be az irodába. Elsie Brand azt mondta, hogy a másik szobában ül, és én átmentem, hogy beszéljek vele.

– Remélem, nem neheztel rám, Lam!

– Én ugyan nem, hacsak maga nem neheztel rám.

– Meg kellett volna mondania, hogy megpróbálta megmenteni Roberta Fennt, mivel azt hitte, hogy életveszélyben van.

– Csakhogy akkor maga őrizetbe vette volna, és visszatoloncoltatta volna New Orleansba!

– Hát – vallotta be végül is –, lehet, hogy van benne valami.

– Edna Cutlerről nem is beszélve! – folytattam.

– Lam, maga a vesékbe lát! Szeretném, ha pontosan elmondaná, hogy mi történt New Orleansban!

– Nostranderre gondol?

– Igen.

Az órára néztem, majd így szóltam: – Utcai randevúm van tizenkét perc múlva. Körülbelül tíz perc, amíg odaérek, és szeretnék pontos lenni. Hajlandó lenne elkísérni addig? Útközben megbeszélhetnénk!

– Rendben van. Nagyon hálás volnék, ha volna valamilyen ötlete a számomra. A küldetésem itt, Los Angelesben balul végződött. Louisiana valószínűleg kiadná Roberta Fennt, de a dolgok jelenlegi állása szerint, a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján, ez kétséges. Ha úgy mennék vissza, hogy meg tudtam oldani, ezt a gyilkossági ügyet, az nagy tollbokréta volna a kalapom mellé.

– Rendben van, menjünk! – mondtam. Felvettem a kalapomat, átmentem Elsie Brandhez, és búcsúzóul kezet szorítottam vele.

– Elmész? – kérdezte meglepett arccal.

– Igen. Lehet, hogy egy ideig távol leszek. Vigyázz magadra!

Különös szemmel nézett rám: – Olyan véglegesnek hangzik, amit mondasz.

– Ugyan, majd visszajövök!

Kiléptünk. Elsie elkísért a szemével, amíg csak az ajtó be nem csukódott mögöttünk.

Ahogy kiszálltunk a liftből, összetalálkoztunk Bertha Coollal. Bertha legkedvesebb mosolyát villantotta Pellinghamre. – Hallottad a nagy hírt, Donald? – kérdezte tőlem.

– Melyiket?

– Rondler őrmester megtalálta Cutler pisztolyát, amikor kiesett Edna

Cutler lakásablakából. A ballisztikai vizsgálat bebizonyította, hogy ebből a pisztolyból lőtték ki azt a golyót, amelyik megölte az ifjú Craiget. Cutler üvöltözik, hogy ez rágalom, de most aztán elkapják, és mindent kiszednek belőle.

– Helyes.

– Ti ketten hová mentek? – kérdezte Bertha.

– Csak sétálunk egy kicsit az utcán. Gyere te is velünk! Pellingham azt mondta, szeretne egy kicsit beszélgetni.

Bertha ránézett a liftre, mint aki azon tanakodik magában, hogy eljöjjön-e, aztán így szólt: – Hááát, tulajdonképpen fel akartam menni az irodába! Rendeltem egy halom valódi selyemharisnyát. Kíváncsi vagyok, megérkezett-e. De azért mégis inkább veletek megyek, igen!

Hármasban mentünk egymás mellett a járdán: Bertha legbelül, Pellingham középen, én pedig a szélén.

Pellingham hozzám intézte a kérdést: – Komolyan azt gondolja, hogy Hale hajnali kettő húszkor felment abba a lakásba?

– Sőt, mi több, biztos vagyok benne! Maga mire jött rá Halel-lel kapcsolatban?

Pellingham elmosolyodott: – Egyáltalán nem is ügyvéd!

– Én sem hittem, hogy az. Magándetektív?

– Igen, egy New York-i detektívügynökség feje. Cutler azzal fogadta fel, hogy csikarja ki a beismerést Robertából, vagy ha ez nem menne, találjon valamit a lány ellen. Az igazat megvallva, azt hiszem, ő csempészte oda a terhelő bizonyítékokat Roberta New Orleans-i lakására, abban a reményben, hogy nyomást gyakorolhat a lányra, ha azzal fenyegeti, hogy újra előveszik a régi gyilkossági ügyet, és az előkerülő bizonyítékok azt a látszatot fogják kelteni, hogy a lány volt a bűnös. Hale hallgatásának az lett volna az ára, hogy a lány tegyen olyan vallomást, miszerint ő és Edna Cutler összejátszottak egymással.

– Ez ésszerűen hangzik – mondtam.

– Egy banánhéjon csúsztak el. Nem számítottak arra, hogy a pisztolyt, amelyet valahonnan előszedtek és az íróasztalba tettek, ki fogják próbálni a fegyvervizsgálaton.

– Ha Roberta beadja a derekát, és megteszi, amit kívánnak tőle, akkor természetesen neki adták volna át a pisztolyt és az újságkivágásokat – mondtam.

– Igaza van. Erre nem is gondoltam!

– Talán csak nyomást akartak gyakorolni Robertára – mondtam.

– Ebben van valami – mondta Pellingham. – Egy csomó tényező még nem világos, apró részletek. És van néhány olyan kérdés, amit véleményem szerint

tisztázni tudna.

– Például micsoda?

– Adjon nekem némi eligazítást, hogy el tudjak indulni a Nostrander-gyilkosság ügyében. Hale tette?

Az órára néztem. Öt perc múlva egy. – Mondok magának valamit – mondtam, amíg vártuk, hogy a jelzőlámpa zöldre váltson. – Bertha Cool és én voltunk az elsők, akik rátaláltak a holttestre.

– Micsoda!?! – kiáltott fel meglepetten Pellingham.

Bertha élesen rám szólt: – Donald!

– Semmi baj, egy ujjal sem nyúlhatnak hozzánk, jelentettük! Én vagyok az a titokzatos telefonáló, aki felhívta a rendőrséget.

– Halljuk a többit is! – mondta Pellingham, miközben a lámpa zöldre váltott, és elindultunk.

– Megnyomtuk Roberta Fenn kapucsengőjét. Valaki odafönről beengedett. Felmentünk, és a nyitott ajtón keresztül benéztünk a szobába. Láttuk Nostrander holttestét. Én gyorsan elhúztam onnan Berthát, mivel úgy véltem, hogy a gyilkos valószínűleg még a lakásban tartózkodik.

Pellingham bólintott.

– De tévedtem, nem volt ott – folytattam.

– Honnan tudja?

– Onnan, hogy utána megfigyelés alatt tartottuk a házat. Az épületet pedig senki sem hagyta el, egy idősebb hölgyet leszámítva, egészen addig, amíg a rendőrség meg nem érkezett.

– Éppen ez benne a különös! – csodálkozott Pellingham. – Amikor a rendőrség megkapta azt a bizonyos névtelen telefonértesítést, két nyomozó rögtön kiment a helyszínre. Megnyomták a Fenn-lakás kapucsengőjét, és valaki fönről nekik is kinyitotta az ajtót. Felmentek, de senkit sem találtak a lakásban.

– Aznap este, amikor ott jártam Roberta Fenn-nél, Nostrander csak előttoppant, és bekopogott az ajtón. Nem nyomta meg előzőleg a kapucsengőt. Roberta először őt küldte el, aztán nekem is azt mondta, hogy jobb lenne, ha elmennék. Közvetlenül Nostrander után távoztam. Ahogy kértem a kapun, körülnéztem az utcán, de Nostrandernek nem volt se híre, se hamva.

– Ezek szerint mi a megoldás? – kérdezte Pellingham türelmetlenül.

– Nostrandernek lakhatott még valami más ismerőse is a házban, mégpedig olyan, akinél gyakorta megfordult. Jó okom van feltételezni, hogy hölgyismerősről van szó, aki, mikor rájött, hogy Nostrander még mindig bolondul Roberta Fennért, szörnyen féltékeny lett. Marilyn Winton lakása éppen Robertáéval szemben van a folyosón.

A gyilkosság után a legkülönbözőbb emberek jöttek a házba, csöngettek

Roberta Fenn kapucsengőjén, és a kaput mindahányszor, annak rendje és módja szerint, kinyitották nekik. Ha Roberta Fenn megy vissza a lakására, megölik. De, minthogy mindig más jött, már nem volt soha senki a lakásban, mire a látogató felért. Amit mindenki figyelmen kívül hagyott, az, hogy a házban levő bármelyik lakásból megnyomhatták a kaput nyitó berregőt. Gondoljon csak utána!

Pellingham borúsan összevonta a szemöldökét.

– Marilyn Winton azt állítja, hogy a gyilkosság kettő harminckor történt. De ő az egyetlen, aki hallotta a lövést. Azt hiszem, ha alaposan megszorogatja Hale-t, ki fog derülni, hogy kettő harminc körül még beszélt Nostranderral. Tételezzük fel, hogy miután Hale elment, Marilyn átment Roberta Fenn lakásába, hogy színvállásra bírja Nostrandert – folytattam.

– De két óra harminckor hallotta a lövés letompított zaját.

– Marilyn csak azt állítja, hogy hallotta. Ha be akarnék menni valaki lakásába azzal a céllal, hogy három órákor megöljem, csinos kis alibit kovácsolhatnék magamnak, ha azt mesélném a barátaimnak, hogy kettő harminckor, éppen mikor a kaput kinyitottam, hallottam eldördülni a lövést, nem gondolja?

Pellingham továbbra is úgy nézett rám, mintha fellebbentettem volna a fátylat a szeme elől.

– Az anyja keservit! – kiáltott fel Bertha Cool.

Pellingham füttyentett. Látszott rajta, hogy hirtelen elhatározásra jutott. – Rendben van, Lam – mondta –, maga visszajön velem New Orleansba.

– Azt maga csak hiszi! – válaszoltam, és ezzel már fenn is voltam a lépcső tetején, és bementem a "Tengerészeti Toborzó Hivatal" feliratú bejáraton, még mielőtt bármelyikük rájött volna, mit csinálok.

– Donald Lam szolgálattételre jelentkezik! – hadartam el egy szuszra az íróasztal mögött ülő férfinak.

– Oké, tengerész! Menjen ki azon a kapun! Kint vár egy busz. Arra szálljon fel!

Bertha és Pellingham összeütköztek az ajtóban, mindkettő elsőnek próbált bejutni. Pellingham még a kötelező jó modorról is megfeledkezett.

Az egyenruhás őr keresztbe tette előttük a bajonettjét. Úgy torpantak meg, mint amikor a mozivásznnon megállítják a filmet.

Pellingham rám mutatott az ujjával, és azt dörögte: – Az az ember kell nekem!

– Samu Bácsinak is – válaszolta a férfi az íróasztal mögül.

Hátrafordultam, csókot dobtam Berthának: – Majd küldök neked egy képeslapot Tokióból! – búcsúztam, és már kint is voltam a hátsó kapun.

Huszonötödik fejezet

A további fejleményekről már csak az újságokból értesültem a San Francisco felé tartó vonaton, amely tele volt harci kedvtől duzzadó, fiatal amerikaiakkal.

Hale hajlandó volt elmondani az egész történetet, amikor rájött, hogy nem fogják gyilkosságért felkötni. Miután minden más próbálkozása kudarcot vallott, Nostrandert kezdte követni. Azt akarta, vallja be, hogy ő volt az, aki előre kitervelte a kézbesítési trükköt. Amikor rátalált Nostranderre Roberta Fenn lakásán, az részeg volt. Hale tízezer dollárt szándékozott felkínálni neki, de mivel Nostrander elutasító válasza esetére is biztosítani akarta magát, nehogy megvesztegetéssel vádolhassák, azt az alibit dolgozta ki, hogy New Yorkba repült.

Marilyn Wintont letartóztatták. A rendőrség őt gyanúsította. A lány megpróbálta rávenni Nostrandert, hogy vegye el. Ez volt az a bizonyos szerencsétlen szerelmi ügy, ami miatt megkeseredett.

Marco Cutler bevallotta, hogy megölte Craiget, de továbbra is ragaszkodott hozzá, hogy a rendőrség cserélte ki a pisztolyokat. Azt állította, hogy Roberta Fenn egykori New Orleans-i lakásán rejtette el a gyilkos fegyvert, azzal a céllal, hogy detektívje, Hale, nyomást gyakoroljon vele Robertára.

Mikor a vonat befutott San Jóséba, ahol húsz percre megállt, a következő táviratot adtam fel Bertha Coolnak: "Edna Cutler jön nekünk tízezerrel, amiért hozzájuttattuk a vagyonához. Stop. Japánban nem gyártanak selyemharisnyákat. Stop. Helyette cseresznyevirágot fogok neked küldeni. Stop. Csók."

A pályaudvari postahivatal alkalmazottja megszámlolta a szavakat, átvette a pénzt, majd megkérdezte: – Kíván valami címet feltüntetni, Mr. Lam, ahová a címzett írhat önnek?

– USA Haditengerészet címén, Tokió – mondtam komoly képpel.

És odaírta.

ALBATROSZ SOROZAT

1976.

Forsyth: A Sakál napja
Rajnov: Három találkozás a felügyelővel
Hammett: Az üvegkulcs
Zuckmayer: Farsangéji gyónás
Simenon: Maigret védekezik
Japrisot: Gyilkosok kupéja
Carr: A London Bridge rejtélye
Rejtő Jenő: Bradley Tamás visszaüt
Carr: A gyilkos óra
Berkeley: A mérgezett csokoládé rejtélye
Christie: Gyilkosság meghirdetve

1977.

Rejtő Jenő: Az ellopott futár (utánnnyomás)
Queen: Ház a félúton
Nemere: A Triton-gyilkosságok
Slesar: A szürke flanelköpeny
Bogdán: Öfelsége magánnnyomozója
Gardner: A sánta kanári esete
McBain: A heccelődő
Chandler: Hosszú álmom (utánnnyomás)

1978.

Rejtő Jenő: A láthatatlan légió (utánnnyomás)
Charon: A Kaszinókert-dosszié
Christie: Mrs. McGinthy halott
Curtiss: A meghajszolt tanú
Gardner: A ketyegő gyertya esete
Hammett: Véres aratás
Leonard: A 100-as box
McBain: A szélhámos
McBain: Holtomiglan-holtodiglan
Queen: Gyilkosság a Spanyol-fokon
Simenon: Maigret albérletben

Falus–József: A néma dosszié
Christie: Gyilkosság a paplakban
Christie: A kristálytükör meghasadt

1979.

Christie: Éjféltájt
Claymore: Viperák fészke
Fülöp: Gordiusz mester nyomoz
Rejtő Jenő: Az elveszett cirkáló (utánnnyomás)
Gardner: Az álmos moszkító esete
McBain: Lidércnyomás
Maas: Serpico
Japrisot: Csapda Hamupipőkének
Thomas: Hoci-nesze
Destanque: Az országúti Rém
Scherfling: Egy szőke hajszál
Belbenoit: Száraz guillotine

1980.

Boileau–Narcejac: Kamaszok
Castle–Hailey: Rémület a levegőben
Diable: A rágógumis kishölgy
Ellin: A Nicholas utcai ház kulcsa
Gardner: A menekülő főnövér esete
Gyürk: Heten, mint a gonoszok
Hailey: Repülőtér
Hare: Az eltűnt klarinétos
Highsmith: Két idegen a vonaton
Rejtő Jenő: A szőke ciklon (utánnnyomás)
Rendell: Gyilkosság a kriptában
Schreiter: Dobja be a törülközőt, államügyész úr!
Simenon: Maigret és a becsületes emberek
A. Tolsztoj: Garin mérnök hiperboloidja

1981.

Chase: Miss Blandish nem kap orchideát
Csernyonok: Gyilkosság családi számlára

Eberhart: Suhanó árnyék
Edigey: Milliók a bőröndben
Gardner: A rámenős milliomoslány esete
Kristóf A.: Valakit mellém temettek
MacDonald: A Wicherly-nő
McBain: Karácsonyi ajándékok
Rendell: Démon képében
Simenon: Maigret revolvere
Winter: A tizenhármastipp
Wittgen: A szolid lányka
Ellin: Kártyavár

1982.

Alexander: Rémület a Broadwayn
Anthony: Idegen a kapu előtt
Babson: Csapda a ködben
Budniok: Ám a kövek nem hallgatnak...
Coatmeur: Bűntény-variációk hajókültre
Curtiss: Hang a sötétből
Gardner: A molyrágta nerc esete
Nemere I: A sötétség határán
Pentecost: Halálos tréfa
Quentin: Rejtély a színházban
Sanders: A második halálos bűn
Simenon: Maigret Vichyben
Rejtő J. (P. Howard): Vesztegzár a Grand Hotelben
Toelcke: Gyilkolni könnyű

1983.

James Hadley Chase: Biztosabb, ha meghal
Paul Henricks: Hét nap haladék
William P. McGivern: A nagy leszámolás
Lawrence Sanders: A hatodik parancsolat
Werner Toelcke: A nagy lehetőség

MAGVETŐ KÖNYVKIADÓ

Felelős kiadó Kardos György

Athenaeum Nyomda. 82.2918 Budapest, 1983

Felelős vezető Szlávik András vezérigazgató

Felelős szerkesztő Imre Katalin

Műszaki vezető Sebestyén Lajos

A kötetet Horváth Péter tervezte

Kiadványszám 4792

Megjelent 14.6 (A5) ív terjedelemben, Primus betűpusból szedve

MA 4326

ISBN 963 271 946

ISSN 0324–3117